MODERN KLASİKLER DİZİSİ - 31

JACK LONDON

DENİZ KURDU

İNGİLİZCE ASLINDAN ÇEVİREN:
FADİME KÂHYA

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Kültür Yayınları

8. basım

JACK LONDON
DENİZ KURDU

ÖZGÜN ADI
THE SEA-WOLF

© TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI, 2014
SERTİFİKA NO: 40077

EDİTÖR
GAMZE VARIM

GÖRSEL YÖNETMEN
BİROL BAYRAM

DÜZELTİ
MEHMET CELEP

GRAFİK TASARIM VE UYGULAMA
TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI

I. BASIM MART 2014, İSTANBUL
8. BASIM OCAK 2020, İSTANBUL

ISBN 978-605-332-088-3

BASKI: AYHAN MATBAASI
Mahmutbey Mah. 2622. Sokak No:6/31 Bağcılar/İstanbul
Tel. (0212) 445 32 38 Sertifika No: 44871

Bu kitabın tüm yayın hakları saklıdır.
Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında gerek metin, gerek görsel malzeme yayınevinden izin alınmadan hiçbir yolla çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI
İstiklal Caddesi, Meşelik Sokak No: 2/4 Beyoğlu 34433 İstanbul
Tel. (0212) 252 39 91 Faks (0212) 252 39 95
www.iskultur.com.tr

ÇEVİREN: FADİME KÂHYA

AÜ Siyasal Bilgiler Fakültesi İktisat Bölümü'nde öğrenim gördü. Uzun yıllar bankacılık sektöründe çalıştı. B. Kellerman, D. Ulrich ve N. Smallwood'dan işletme ve iş idaresi kitapları çevirdi. Türkçeye kazandırdığı eserler arasında C. Eagleton'ın *Paranın Tarihi* adlı araştırması, B. Jerrold'ın *Gustave Dore*, A. Gold ve R. Fitzdale'in *Sarah Bernhardt* biyografileri, G. Elliot'ın *Silas Marner*, Daniel Defoe'nun *Robinson Crusoe* ve F. Scott Fitzgerald'ın *Muhteşem Gatsby* adlı romanları da bulunmaktadır.

Modern
Klasikler
Dizisi -31

Jack London

Deniz Kurdu

İngilizce aslından
çeviren: Fadime Kâhya

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Kültür Yayınları

Birinci Bölüm

Kimi kez şakayla karışık her şeyi Charley Furuseth'in üstüne atsam da, tüm bu olup bitenleri anlatmaya neresinden başlayacağımı pek kestiremiyorum. Mill Valley'de Tamalpais Dağı'nın gölgesinde yazlık bir kulübesi vardı Charley'nin ve aylaklık edip beynini boşaltmak için Nietzsche ve Schopenhauer okuduğu kış ayları dışında orayı hiç kullanmazdı. Yaz geldiğinde de, kentin sıcağı ve kiri pası içinde varlığını sürdürmek pahasına durmak bilmeksizin didinerek ter dökmeyi yeğlerdi. Eğer her cumartesi öğleden sonra onu görmeye koşup pazartesi sabahına dek orada kalma alışkanlığı edinmemiş olsaydım, ocak ayının yaşamımın dönüm noktası olacak bu pazartesi sabahına San Francisco Körfezi'nde yol alırken yakalanmayacaktım.

Sorun, yolculuk ettiğim geminin güvenli olup olmadığı değildi; *Martinez*, Sausalito ile San Francisco arasında dördüncü ya da beşinci seferine çıkmış yeni bir buharlı vapurdu. Tehlike, körfezi örten yoğun siste yatıyordu ki bu da benim gibi bir kara adamının içine pek az endişe düşürüyordu. Hatta kaptan köşkünün hemen altında kalan ön üst güvertede uysal bir coşkuyla yerimi aldığımı ve kendimi hayal gücümü ele geçiren sisin gizemine bıraktığımı da anımsıyorum. Tatlı bir esinti vardı ve nemli bilinmezliğin ortasında bir süreliğine tek başıma kalmıştım;

yine de pek yalnız sayılmazdım, çünkü tepemdeki camdan odanın içindeki dümencinin ve kaptan olması gerektiğini sandığım kişinin varlıklarının belli belirsiz farkındaydım.

Körfezin karşı yakasında yaşayan dostumu ziyaret etmek için sislere, rüzgârlara, gelgitlere ve denizciliğe kafa yormamı gereksiz kılan bu işbölümünün ne denli büyük bir rahatlık olduğunu düşündüğümü de anımsıyorum. İnsanların uzmanlaşması iyi bir şey diye akıl yürüttüm. Dümencinin ve kaptanın o kendilerine özgü bilgileri, denizden ve denizcilikten benden daha fazla anlamayan binlerce kişi açısından yetip artardı bile. Öte yandan enerjimi bir sürü şeyi öğrenmeye adamak yerine belli başlı birkaç şeye, örneğin Poe'nun Amerikan edebiyatındaki yerinin irdelenmesine yoğunlaştırıyordum; yeri gelmişken, bunun, aylık *Atlantic* dergisinde yayımlanmış bir makalem olduğunu belirteyim. Gemiye bindiğimde kamarasının önünden geçerken, iriyarı bir beyefendinin tam da benim makalemi açmış *Atlantic*'i okuduğunu görünce gözlerim övünçle parlamıştı. Burada da o işbölümü söz konusuydu işte, dümenci ve kaptanın özel bilgileri, iriyarı beyefendiyi Sausalito'dan San Francisco'ya güven içinde taşırken onun da benim Poe'ya ilişkin özel bilgimi okumasına olanak veriyordu.

İleride yazmayı ve "Özgürlük Gereksinimi: Sanatçı İçin Bir Mazeret" adını vermeyi düşündüğüm bir makalenin içeriğini zihnimde tasarlarken kamara kapısını ardından çarparak kendini güverteye atan kırmızı yüzlü bir adam düşüncelerimi dağıttı. Kırmızı yüzlü adam kaptan köşküne bir bakış atıp, gözleriyle sisin içinden çevreyi tarayarak güvertede öne arkaya topalladı (belli ki bacakları takmaydı) ve bacaklarını ayırarak, yüzünde katıksız bir keyif ifadesiyle yanımda sakince dikildi. Günlerinin denizde geçmiş olduğuna hükmederken yanılmamışım meğer.

"Bunların saçlarını zamansız ağartan işte bu gördüğünüz berbat havadır," dedi, başıyla kaptan köşkünü göstererek.

"Herhangi bir sıkıntı çektikleri hiç aklımdan geçmemişti," diye yanıtladım. "Bu işler A, B, C kadar basit görünüyor. Pusula sayesinde yönlerini biliyorlar, mesafeyi ve hızı da. Bunu matematiksel kesinlikten başka biçimde adlandıramam."

"Sıkıntıymış!" diye burnundan soludu. "A, B, C kadar basitmiş! Matematiksel kesinlikmiş!"

Beni süzerken sırtını geriye doğru, havaya yaslayıp kendisini destekliyor gibi görünüyordu. "Ya delice Golden Gate'e doğru akan bu akıntıya ne demeli?" diye üstüme geldi, kükredi demek daha doğru. "Hangi hızla çekiliyor? Nereye sürüklüyor, ha? Şunu bir dinleyin? Bir çanlı şamandıra* bu ve biz de tam tepesindeyiz! Bakın, yön değiştiriyorlar!"

Sisin ötesinden bir çanın yaslı çınlaması geliyordu ve dümencinin büyük bir hızla dümeni kırdığını görebiliyordum. Tam karşımızdan çalıyormuş gibi işitilen çanın sesi, şimdi yandan geliyordu. Bizim kendi düdüğümüz de boğuk bir sesle ötüyor ve sisin içinden zaman zaman öteki düdüklerin sesleri kulağımıza geliyordu.

"Feribot gibi bir şey bu," dedi yeni gelen, sağ taraftan işitilen bir düdüğü belirterek. "Ve de oradaki! İşitiyor musunuz şunu? Ağızla çalınıyor. Bir uskuna bu, muhtemelen. Dikkat etsen iyi olur, Bay Uskunacı. Ah, işte düşündüğüm gibi. Şimdi kıyamet kopacak!"

Görünmez feribot canavar düdüğünü üst üste çalıyor ve ağızla çalınan boru ise panik içinde ötüyordu.

"Ve şimdi de birbirlerine saygılarını sunup durumdan sıyrılmaya çalışıyorlar," diye sürdürdü kırmızı yüzlü adam, telaşlı düdük sesleri dinerken.

Düdüklerin ve sirenlerin karşılıklı konuşmalarını anlaşılır dile tercüme ederken yüzü parlıyordu, gözleri ise heyecandan çakmak çakmaktı. "Soldan gelen ses, o tarafa doğru yol

---

* Sisli havalarda, bulunduğu yeri kampana çalarak belirten şamandıra. (ç.n.)

alan bir buharlının sireni. Ve gırtlağında kurbağa varmış gibi boru çalan şu adam – tahminimce, akıntıya karşı baş aşağı sürünen buharlı bir uskunadan."

Çıldırmışçasına üflenen düdüğün canhıraş sesi doğruca ön taraftan ve oldukça yakınımızdan geliyordu. *Martinez*'de çanlar çaldı. Yan çarklarımızın atan bir nabzı andıran sesi kesildi, derken yeniden başladı. Dev yırtıcıların ulumaları arasında cırcırböceği ötüşü gibi kalan canhıraş düdük sesi, sisi yarıp iyice yana kaydı ve çabucak zayıflayıp duyulmaz oldu. Beni aydınlatsın diye refakatçimin yüzüne baktım.

"Bir tanesi gözü pek biçimde ilerliyor," dedi. "Keşke küçük hergeleyi batırsaydık, diyeceğim geliyor! Bir yığın dert açıyorlar. Ne işe yarıyorlar, bilmem ki? Ahmağın teki bu uskunalardan birisine atlayıp son sürat sürerek düdüğünü öttüre öttüre bütün dünyaya kendini kollasınlar diye geldiğini ilan eder! Çünkü gelen odur ve o kendini kollayamaz! Siz de kendinizi kollamalısınız! Geçiş önceliği! Terbiyenin gözünü seveyim! Bunun anlamından bile haberleri yok!"

Bu yersiz öfkesi beni pek eğlendirdi ve o içerlemiş biçimde bir aşağı bir yukarı topallarken, ben de sisin büyüsü üzerine kafa yormaya koyuldum. Gerçekten de büyülüydü sis, kesinlikle: Sonsuz gizemin gri gölgesi, kendi çevresinde dönüp duran yerkürenin üzerinde kuluçkaya yatmış sis ve adamlar; delice bir çalışma sevdasıyla lanetlenmiş, tahta ve çelikten atlarını gizemin yüreğine süren, Görünmezin içinde el yordamıyla yol arayan, yürekleri kuşku ve korkuyla ağırlaşmışken kendini beğenmiş konuşmalarla yaygara yapıp yeri göğü inleten, ışık ve kıvılcım zerreciklerini andıran adamlar.

Refakatçimin sesi bir kahkahayla beni kendime getirdi. Gizemin içinde gözümü açmış biçimde ilerlediğimi zannederken ben de el yordamıyla bata çıka gidiyormuşum.

"Vay be! Birisi üstümüze geliyor," diyordu. "Ve de duyuyor musunuz? Hızla geliyor. Tam üstümüze. Bir de henüz bizi duymadığını düşünsenize. Rüzgâr ters yönden esiyor."

Yel hızlanmış, tam üstümüze doğru esiyordu ve düdüğün sesini açık seçik, yan taraftan ve az ötemizden işitebiliyordum.

"Feribot mu bu?" diye sordum.

Başıyla onayladı, ardından da ekledi, "Yoksa böylesi bir hızı sürdüremezdi." Kendi kendine kıkırdadı. "Yukarıdakiler endişelenmeye başlıyor."

Yukarıya göz attım. Kaptan kafasıyla omuzlarını kaptan köşkünden çıkarmış sanki katıksız bir irade gücüyle delip geçebilirmişçesine sisi süzüyordu. Yüzü, küpeşteye doğru yalpalayıp benzer bir niyetle görünmez tehlikeye gözünü diken refakatçiminki gibi endişeliydi.

Derken her şey olup bitti, hem de kavranılamayacak bir çabuklukla. Sis, sanki bir kamayla yarılmışçasına dağılmış gibiydi ve her iki yanında sisten halka izleri bırakarak gelen bir buharlının, Leviathan*'ın yosunlu hortumuna benzer pruvası göründü. Kaptan köşkünü ve oradan da dirseklerinin üstüne yaslanmış durumda dışarıya sarkmış aksakallı bir adamı görebildim. Mavi bir üniforma giymişti ve ne denli derli toplu ve sessiz olduğuna dikkat ettiğimi anımsıyorum. O koşullar altında sessiz kalışı korkunçtu. Yazgıya boyun eğmiş, onunla el ele yürüyor ve serinkanlılıkla çarpışmanın sonuçlarını hesaplıyordu. Orada yaslanmış dururken, tam çarpışma noktasının neresi olacağını kararlaştırırmışçasına üzerimizde sakin ve kuşkucu bir göz gezdirdi ve öfkeden bembeyaz kesilmiş dümencimizin, "İşte, yaptın yapacağını!" haykırışına aldırış bile etmedi.

Geriye dönüp baktığımda, tutumunun herhangi bir karşılık vermesini gereksiz kılacak denli açık olduğunu fark ediyorum.

"Bir şey yakalayıp tutunun," dedi kırmızı yüzlü adam bana. Atıp tutmalarından eser kalmamıştı ve olağanüstü bir dinginliğin etkisi altına girmiş görünüyordu. "Şu kadınların

---

* Tevrat'ta adı geçen büyük bir su canavarı. (ç.n.)

haykırışlarına kulak verin," dedi zalimce – neredeyse acı bir ses tonuyla; sanki daha önce de benzeri bir deneyim yaşamış gibi, diye düşündüm.

Öğüdüne uymama fırsat kalmadan gemiler kafa kafaya geldi. Doğruca geminin ortasına çarpmış olmalıydık, çünkü yabancı buharlı benim görüş alanımın ötesinden geçerken ben hiçbir şey görmedim. *Martinez* keskin bir biçimde yan yattı ve kalaslardan çarpıp parçalanma çatırtıları geldi. Boylu boyunca ıslak güverteye düştüm ve ayaklarımın üstünde doğrulmaya çabalarken kadınların çığlıklarını duydum. Beni, hiç kuşkum yok, paniğe sürükleyen işte buydu; kan dondurucu sesler içinde en tarif edilmez olanı... Can yeleklerinin kamarada bulunduğunu anımsadım, ama daha kapıdayken bir kadın ve erkek güruhunun çılgınca ileri atılışı sonucu geri püskürtüldüm. Kırmızı yüzlü adam isteri nöbeti geçiren bir grup kadının bedenine can yeleklerini bağlarken, kendimin de baş üstü raflarından can yeleği çekip aldığımı açık seçik anımsamama karşın sonraki birkaç dakika içinde olup bitenleri toparlayamıyorum. Bu anı, gördüğüm herhangi bir resim gibi belirgin ve keskin. Bu da bir resim ve şu an gözümde canlandırabiliyorum: Kamaranın yan tarafında açılan, arasından gri sisin anafor gibi fırıl fırıl döndüğü deliğin kenarlarındaki çentikler; boşalmış, kumaş kaplı koltuklar, paketler, el çantaları, şemsiyeler ve paltolar gibi ani sarsıntının oraya buraya saçılmış kanıtları; makalemi okumakta olan iriyarı beyefendi tepeden tırnağa mantar ve yelken bezine dolaşmış, dergisi hâlâ elinde ve sıkıcı bir ısrarla bana herhangi bir tehlike olduğunu düşünüp düşünmediğimi sorup duruyor; kırmızı yüzlü adam, takma bacaklarının üstünde yürekli biçimde oraya buraya seğirtiyor ve her köşeye can yeleği yetiştiriyor; en sonunda da, kadın çığlıklarından oluşan kızılca kıyamet.

Buydu işte, en çok sinirime dokunan kadınların bu çığlıklarıydı. Kırmızı yüzlü adamın da sinirine dokunmuş ol-

malıydı bu, çünkü aklımdan hiç silinmeyecek bir resim daha var. İriyarı beyefendi dergiyi paltosunun cebine sokuyor ve merakla bakınıp duruyor. Bitkin, beyaz yüzleri ve açık ağızlarıyla karmakarışık bir kadın yığını bir kayıp ruhlar korosu gibi feryat ediyor ve bizimki, yüzü artık öfkeden morarmış ve sanki yıldırımlar fırlatacakmışçasına kollarını başının üstüne kaldırmış, haykırıyordu: "Kesin sesinizi! Of, kesin sesinizi!"

Bu sahnenin bende ani bir gülme isteğine yol açtığını ve hemen ardından kendimin de isterik hale geldiğimin farkına vardığımı anımsıyorum; çünkü bu kadınlar, üstlerine çökmüş ölüm korkusuyla tıpkı ölmeyi istemeyen türdeşlerim, anam bacım gibiydiler. Ve çıkardıkları seslerin bana kasabın bıçağı altındaki domuzların ciyaklamaları gibi geldiğini ve bu benzerliğin canlılığı karşısında dehşetle dolduğumu anımsıyorum. Doğalarında en yüce duyguları, en şefkatli sevecenlikleri barındıran bu kadınlar ağızları açık çığlık atıyorlardı. Yaşamak istiyorlardı, kapana kısılmış bir fare gibi çaresizdiler ve çığlık atıyorlardı.

Durumun dehşeti beni dışarıya, güverteye sürükledi. Midem bulanıyor, başım dönüyordu, bir sıranın üstüne oturdum. Kafam bulanık biçimde, adamların sandalları indirmeye çabalarkenki acelelerini ve bağırtılarını görüp işitiyordum. Tam da kitaplarda okuduğum türden sahneler gibiydi. Palangalar birbirine dolaşmıştı. Hiçbir şey çalışmıyordu. Kadınlar ve çocuklarla dolu, tıkaçları açık bir sandal indirildi, ardından suyla doldu ve sandal alabora oldu. Bir başka sandalın bir ucu suya indirilmişti ve terk edildiği yerde diğer ucundan hâlâ palangaya asılı duruyordu. Adamların, hiç kuşkusuz yardımımıza sandallarını yollayacağı biçimindeki konuşmalarını duymama karşın felakete yol açan yabancı buharlıdan hiçbir iz yoktu.

Alt güverteye indim. *Martinez* hızla batıyordu, çünkü suya çok yakındı. Sayısız yolcu güverteden atlıyordu. Suyun

içindekiler ise yeniden gemiye alınsınlar diye yaygara koparıyorlardı. Onlara hiç kimse kulak asmıyordu. Batıyoruz diyen bir haykırış yükseldi. Bunun yarattığı korkunun pençesine düştüm ve kendimi güverteden bir insan kalabalığının içine attım. Aşağıya nasıl atladım bilmiyorum, ama suyun içindekilerin neden yeniden vapura çıkmayı istediklerini anında bildim. Su soğuktu; öyle soğuktu ki can yakıyordu. Suya daldığımda saplanan sancı ateşinki gibi ani ve şiddetliydi. İliklerime işlemişti. Sanki Azrail'in pençesi gibiydi. Can yeleği beni suyun yüzüne çıkartmadan önce akciğerlerimi suyla doldurma pahasına acı ve şokla soluk aldım. Ağzımın içindeki tuzun tadı çok keskindi ve boğazımla ciğerlerimdeki acılık yüzünden neredeyse boğuluyordum.

Ama en can yakıcı olanı soğuktu. Yalnızca birkaç dakika yaşayabilecekmişim gibi hissediyordum. Çevremde insanlar suyun içinde çabalayıp debeleniyorlardı. Birbirlerine haykırdıklarını duyabiliyordum. Ayrıca küreklerin seslerini de işittim. Belli ki yabancı buharlı sandallarını indirmişti. Zaman ilerlerken hâlâ sağ kalışıma şaştım. Dondurucu bir uyuşukluk yüreğimi sarmalayıp beni içine çekerken belden aşağımı hiç hissetmiyordum. Ufak dalgalar, köpüklü, kindar tepeleriyle sürekli üstümde kırılıyor ve beni daha beter boğulma nöbetlerine sürükleyerek ağzıma doluyordu.

Uzakta son ve ümitsiz bir çığlık korosu işitip *Martinez*'in battığını anlasam da sesler giderek muğlaklaştı. Daha sonra –ne kadar sonra olduğuna ilişkin hiçbir bilgim yok– bir korkunun pençesinde kendime geldim. Yapayalnızdım. Ne bir ses ne de bir haykırış duyuyordum; yalnızca, sisin acayip biçimde içini boşaltıp yankılı hale getirdiği dalgaların sesi vardı. Kalabalığın içindeyken yaşadığımız, bir tür toplu endişenin parçası olan panik, insanın tek başınayken yaşadığından daha korkunç değildir ve o anda işte böylesi bir panikle boğuşuyordum. Nereye sürükleniyordum? Kırmızı yüzlü adam akıntının Golden Gate'e doğru anafor yaptığını

söylemişti. Yoksa açık denize mi sürüklenecektim? Ya içinde yüzdüğüm can yeleği? Her an parçalara ayrılmaya yazgılı değil miydi? Bu tür şeylerin çok çabuk ıslanan ve suyun yüzünde kalma niteliğini tümüyle yitiren kâğıt ve delikli malzemeden yapıldığını duymuştum. Ve ben bir kulaç atacak kadar bile yüzme bilmiyordum. Tek başıma, gri engin bir boşluğun ortasında sürükleniyordum. İtiraf edeyim ki bana kadınların çığlıkları kadar canhıraş çığlıklar attırıp suyu uyuşmuş ellerimle yumruklatan bir deliliğin pençesine düşmüştüm.

Bunun ne kadar sürdüğüne ilişkin bir fikrim yok; çünkü araya, sıkıntılı ve eziyetli bir uykuya dalmış birisinin anımsayabileceğinden daha fazlasını anımsamadığım bir boşluk girmişti. Uyandığımda aradan yüzlerce yıllık zaman geçmiş gibiydi ve sisin içinden çıkıp adeta üstüme yönelmiş bir geminin pruvasıyla birbirine çarpıp duran, rüzgârla dolmuş üç adet yelkenini gördüm. Pruvanın suyu yardığı noktada büyük bir köpürme ve çağıltı vardı; görünüşe göre tam da yolunun üstünde duruyordum. Haykırmaya çalıştıysam da çok bitkindim. Pruva beni kıl payıyla kaçırıp kafamın üstüne boşalan bir su çalkantısı püskürterek suya daldı. Ardından geminin uzun, kapkara gövdesi ellerimle dokunabileceğim kadar yakından kayıp gitmeye başladı. Tırnaklarımı ahşaba geçirmeyi delice aklıma koymuş olarak ona ulaşmaya çabaladım, ama kollarım ağırlaşıp cansızlaşmıştı. Yeniden seslenmeye çalıştım, ama hiç sesim çıkmadı.

Geminin kıçı, öncekine benzer biçimde dalgaların arasındaki yarığa yıldırım gibi düştü ve dümenin arkasında duran adamla puro içmek dışında başka bir işi yokmuş gibi duran bir başka adamın bir anlık görüntüsünü yakaladım. Yavaşça kafasını çevirip suyun içine, benim bulunduğum yöne doğru bir bakış atarken dudaklarının arasından çıkan dumanı gördüm. Dikkatsiz, kasıtsız bir bakıştı bu; hani insanların özellikle bir şey yapmalarının beklenmediği, ama sağ oldukları

için bir şey yapmaları gerektiği anlarda yaptıkları gelişigüzel şeylerden birisiydi.

Ama yaşam da ölüm de o bakıştaydı. Geminin sis tarafından yutuluşunu görebiliyordum; dümendeki adamın sırtını ve öteki adamın bakışları suya ilişip rastgele bana doğru kalkarken dönen, yavaşça dönen başını görüyordum. Yüzünde, sanki derin düşünceler içindeymişçesine dalgın bir ifade vardı ve gözleri bana ilişse bile beni asla göremeyeceğinden korkmaya başladım. Ama gözleri bana ilişti ve doğruca gözlerimin içine baktı ve beni gördü de, çünkü öteki adamı kenara itip dümene sıçradı ve bir yandan türlü emirler haykırırken dümeni tutuna tutuna çevirdi de çevirdi. Gemi önceki rotasına teğet geçmiş görünüyordu ve neredeyse anında görüş alanından çıkıp sisin içine doğru fırladı.

Bilincimin kapanmaya başladığını hissettim ve çevremde yükselen boğucu boşluk ve karanlıkla var gücümle savaşmaya çabaladım. Kısa bir süre sonra giderek yaklaşan küreklerin çıkardığı sesi ve bir adamın bağırışlarını duydum. Oldukça yakınımdan, canı sıkkın bir biçimde, "Ne halt etmeye işaret vermiyorsun?" diye bağırdığını işittim ve beni kastettiğini düşündüm, derken boşluk ve karanlık beni sardı.

İkinci Bölüm

Enginin yörüngesinde muazzam bir ritimle salıncakta sallanıyor gibiydim. Işık kıvılcımları çakıp sönüyor ve gözümün önünden geçip gidiyordu. Bunlar yıldızlardı, güneşler arası uçuşumda beni yalnız bırakmayan göz kamaştırıcı kuyrukluyıldızlar, biliyordum. Salıncağım menziline ulaşıp geriye doğru uçmaya hazırlanırken büyük bir çan gök gürlercesine çaldı. Ölçülemez bir sürede kendi halindeki yüzyılların dalgalarında tur atarak, görkemli uçuşumun keyfini çıkarıp bunun üstünde kafa yordum.

Ama düş bir değişime uğradı, çünkü kendi kendime bunun bir düş olması gerektiğini söylüyordum. Ritmim yavaşladıkça yavaşladı. Sinir bozucu bir ivedilikle salıncaktan çekilip alındım. Göklerden öylesine bir şiddetle yere indirilmiştim ki güçlükle soluk alabildim. Çan daha sık ve daha bir çılgınca gümbürdüyordu. Çanın sesini isimsiz bir korkuyla bekler oldum. Derken sanki güneşte kızmış, tırmalayıcı beyaz kumların üstünde sürükleniyormuşum gibi hissettim kendimi. Bu da yerini katlanılmaz bir ıstırap duygusuna bıraktı. Derim ateşin işkencesinde kavruluyordu. Çan tınlayıp yas tuttu. Çakıp sönen ışık noktaları, sanki bütün yıldız sistemi boşluğa düşüyormuşçasına ardı arkasına gözlerimin önünden akıp geçti. Soluğum kesildi, acı içinde nefes aldım ve gözlerimi açtım. İki adam yanımda diz çökmüşler, benim-

le ilgileniyorlardı. Benim muazzam salıncağım denizde ileriye doğru bata çıka giden bir geminin sallantısıydı. Korkunç çan, duvarda asılı, geminin her sıçrayışında takırdayıp tınlayan kızartma tavasıydı. Tırmalayıcı, yakıcı kumlar ise göğsümü bereleyen bir adamın nasırlı elleriydi. Bunun acısıyla kıvrandım ve başımı kaldırdım. Göğsümün derisi soyulmuş ve kızarmıştı; berelenmiş ve sızlayan deriden akmaya başlayan minik kan damlacıklarını görebiliyordum.

"Bu kadar yeter, Yonson," dedi adamlardan birisi. "Ovalamaktan beyefendinin tüm derisini kaldırdığını görmüyor musun?"

Tam bir İskandinavyalı tipindeki, Yonson denilen adam beni berelemeyi bıraktı ve beceriksizce ayaklarının üstüne doğruldu. Onunla konuşan adamın ise daha anasının karnındayken Bow Kilisesi'nin çanlarıyla haşır neşir olmuş birisinin pürüzsüz hatlarıyla hoş, neredeyse efemine görünümlü yüzüne sahip bir Doğu Londralı* olduğuna kuşku yoktu. Başındaki pasaklı muslin kepten ve ince kalçaları üzerindeki kirli çuval bezinden anlaşıldığı kadarıyla, kendisinin de pis olduğu kuşku götürmeyen gemi mutfağının aşçısıydı.

"Peki, şimdi nasıl hissediyorsunuz kendinizi, beyefendi?" diye sordu, bahşiş bekleyen atalarının kuşağından geldiğini belli etmekten öte bir anlam taşımayan yaltaklanıcı bir sırıtışla.

Yanıt olarak, halsiz bir biçimde oturma konumuna doğrulup Yonson'un yardımıyla ayağa kalktım. Kızartma tavasının kulak tırmalayıcı tangırtı ve çatırtısı sinirimi bozuyordu. Düşüncelerimi toparlayamıyordum. Destek almak için mutfağın ahşap kaplamasına tutunarak –ve itiraf edeyim ki bağladığı yağ tabakası tüylerimi diken diken etmişti– yanan ocağın üzerinden can sıkıcı gerece uzandım, kancasından

---

* Londra'nın doğusunda bulunan St. Mary-le-Bow Kilisesi'nin çanlarını işitebilecek mesafede doğup büyüyen kişiler için kullanılır. Bu kişiler İngilizceyi özel bir aksanla konuşur. (ç.n.)

çıkardım ve kımıldayamayacağı biçimde kömür sandığının içine tıktım.

Aşçı sinirli görünüşüme sırıttı ve elime, "İşte, bu sizi iyileştirir," diyerek dumanı tüten bir kupa tutuşturdu. Mide bulandırıcı bir şeydi –geminin kahvesi– ama sıcaklığı insanı canlandırıyordu. Bayatlamış sıvıdan aldığım yudumlar arasında soyulmuş, kanayan göğsüme bir göz attım ve İskandinavyalıya döndüm.

"Teşekkür ederim, Bay Yonson," dedim; "ama sizce de eliniz biraz ağır değil mi?"

Avucunu incelemek için havaya kaldırması, sözlerimden çok hareketimdeki serzenişi anladığı içindi. Göze çarpar biçimde nasır bağlamıştı bu avuç. Elimi kaba çıkıntıların üstünde gezdirdim ve bunun yarattığı dehşetli tırmalanma duygusundan tüylerim bir kez daha diken diken oldu.

"Adım Yonson değil, Johnson," dedi, hafif bir aksanın gölgelediği, yavaş olmakla birlikte oldukça iyi bir İngilizceyle.

Açık mavi gözlerinde yumuşak bir kınama ve buna karşın, gönlümü tümüyle kazanmasını sağlayan utangaç bir samimiyetle mertlik okunuyordu.

"Teşekkür ederim, Bay Johnson," diye düzelttim ve elimi uzattım.

Tereddüt etti, hantal ve utangaç bir ifadeyle ağırlığını bir bacağından ötekine verdi, ardından da acemice elimi kavrayıp içtenlikle sıktı.

"Üstüme giyebileceğim kuru giysileriniz var mıydı?" diye sordum aşçıya.

"Evet, beyefendi," diye yanıtladı sevinçli bir şevkle. "Benim eşyalarımı giymeye itirazınız yoksa beyim, aşağı koşup çıkınıma bir göz atayım."

Adımlarında, yaltakçılığı kadar kediyi andırmadığına dikkat ettiğim bir çeviklik ve yumuşaklıkla mutfak kapısından dışarı fırladı, daha doğrusu süzüldü. Aslında bu yal-

takçılık ya da yağcılık, sonradan öğreneceğim gibi, belki de kişiliğinin en göze çarpan ifadesiydi.

"Peki, ben neredeyim?" diye sordum, haklı olarak tayfalardan birisi diye algıladığım Johnson'a. "Bu hangi gemi ve nereye gidiyor?"

"Farallon Adaları*'ndan yola çıktı, güneybatıya doğru yol alıyor," diye yanıtladı, sanki en iyi İngilizcesini toparlayıp sorgulamalarımın sırasından ödün vermemeye çabalarcasına yavaş ve sistematik biçimde. "Uskunanın adı *Hayalet*, Japonya'ya fok avına gidiyor."

"Kaptan kim peki? Giyinir giyinmez onu görmem gerek."

Johnson şaşırmış ve sıkılmış görünüyordu. Sözcük dağarcığını yoklayıp düzgün bir cümle kurarken ikirciklendi. "Kaptan Wolf**Larsen, ya da adamlar onu öyle çağırıyorlar. Öteki adını hiç duymadım. Yalnız onunla konuşurken alttan alırsanız iyi edersiniz. Bu sabah çıldırmış durumda. İkinci kaptan..."

Ama cümleyi bitirmedi. Aşçı içeri süzülmüştü.

"Arabanı çeksen iyi olur, Yonson," dedi. "İhtiyar seni güvertede arıyordur, onun damarına basılacak bir gün değil."

Johnson, aynı zamanda aşçının omzunun üzerinden bana, kaptanla konuşurken alttan almam gerektiği konusundaki yarım kalmış uyarısını vurgulamak istercesine, şaşırtıcı ölçüde ciddi ve uğursuz biçimde göz kırpmayı ihmal etmeden, söz dinleyerek kapıya yöneldi.

Aşçının kolundan kötü görünümlü, rutubet kokan kaba saba ve buruşuk bir giysi yığını sarkıyordu.

"Bunları ıslak kaldırmıştım da, beyefendi," diyerek açıklama lütfetti. "Ama ben sizinkileri ateşte kurutana dek bunlarla idare etmek zorundasınız."

Ahşap kaplamaya tutunarak, geminin devinimiyle sen-

---

* San Francisco sahili açıklarındaki takımadalar. (ç.n.)

** Wolf, İngilizcede kurt anlamına gelir. (ç.n.)

deleyerek ve de aşçının yardımıyla, kaba yünlü bir iç gömleğini başımdan geçirmeyi becerdim. Etim sert kumaşa dokunur dokunmaz anında karıncalanıp kaşınmaya başladı. Aşçı, elimde olmadan kasılıp yüzümü buruşturduğumu fark etti ve sırıttı:

"Dilerim ki bu hayatta hiçbir zaman böylesi bir şeye alışmak zorunda kalmazsınız, çünkü duyarlı, yumuşak bir cildiniz var, tanıdığım kişilerinkinden çok bir hanımefendininkine benziyor. Sizi görür görmez bir beyefendi olduğunuzu bilmiştim."

En başından ondan hiç hazzetmemiştim ve giyinmeme yardım ederken de bu hoşnutsuzluk arttı. Dokunuşunda itici bir yan vardı. Elinden kurtardım kendimi; etim başkaldırmıştı. Ve bu olayla mutfak ateşinde kaynayıp köpüren çeşitli tencerelerden yükselen kokuların arasında, kendimi bir an önce dışarıya, açık havaya atma derdindeydim. Üstelik karaya çıkartılmam için ne gibi düzenlemeler yapılabileceği konusunda kaptanı görme gereği de vardı.

Yakası eprimiş, eskiden kalma kan lekeleri olduğunu düşündüğüm biçimde rengi atmış göğüs kısmıyla ucuz bir pamuklu gömlek, hızlı ve özür diler havada bir yorum yaylımı altında üstüme giydirildi. Bir çift kaba işçi kundurası ayaklarımı kapladı ve pantolon niyetine de açık mavi, rengi atmış, bir paçası ötekinden abartısız yirmi beş santim kısa bir tuluma büründüm. Kısalan paça, sanki şeytan oradan Doğu Londralı'nın ruhuna el atmış da gölgeyi ıskalayıp maddeyi yakalamış gibi görünüyordu.

"Bu ince davranış için kime teşekkür etmeliyim, peki?" diye sordum, başımda ufak bir oğlanın kepi ve palto niyetine de sırtımın ancak ortasına kadar gelen, kolları ancak dirseklerime varan kirli, çizgili pamuklu bir ceketle tümüyle kuşanmış biçimde dikilirken.

Aşçı, yüzünde küçümseyici bir sırıtışla kendini beğenmiş bir alçakgönüllülük havasına girdi. Yolculuğun sonuna var-

dığımızda Atlantik yolcu gemilerindeki kamarotlarla yaşadığım deneyimlere dayanarak bahşiş beklediğine kalıbımı basabilirdim. Bu mahluka dair sonraları edindiğim bilgiden şimdi biliyorum ki o duruşu bilinçsizceydi. Bundan, kuşku yok ki kalıtımsal bir yaltakçılık sorumluydu.

"Mugridge, efendim," diye dalkavukluk etti, efemine yüz çizgileri yağcı bir gülümseyiş sergilerken. "Thomas Mugridge, efendim, emrinizdeyim."

"Pekâlâ, Thomas," dedim. "Seni unutmayacağım – giysilerim kuruyunca."

Sanki ataları, önceki yaşamlarda elde edilmiş bahşişlerin silik anılarıyla varlığının derinliklerinde bir yerleri harekete geçirip uyandırmışçasına yumuşak bir ışık yüzünü kapladı ve gözleri parladı.

"Teşekkür ederim, efendim," dedi, oldukça minnettar ve gerçekten alçakgönüllü biçimde.

Tam da kapının geriye açıldığı yerde durduğundan kenara kaydı ve ben de güverteye adım attım. Suda uzun süre kalmaktan ötürü hâlâ bitkindim. Bir yel esintisi beni yakaladı ve hareket eden güvertenin üstünde, destek amacıyla tutunduğum kaptan köşkünün köşesine doğru sendeledim. Dikey durmaktan çok yan yatmış durumdaki uskuna, uzun Pasifik dalgaları içinde batıp çıkıyordu. Johnson'ın dediği gibi eğer güneybatıya doğru gidiyorduysa, rüzgâr, hesabıma göre aşağı yukarı güneyden esiyordu. Sis kalkmıştı ve yerini suyun yüzeyinde yakamozlar oluşturan güneş almıştı. California'nın uzandığını bildiğim doğu yönüne döndüm, ama alçakta toplanmış sis kümeleri dışında hiçbir şey görmedim; kuşku yok ki *Martinez*'i felakete uğratan ve beni de şimdiki durumuma sokan aynı sisti bu. Kuzeye doğru ve fazla uzakta olmayan bir yerde, birinin üstünde bir deniz feneri seçtiğim çıplak kayalıklar denizin üstünde uzanıyordu. Güneybatıda ve aşağı yukarı bizim rotamız üzerinde, bir geminin yelkenlerinin piramidimsi karaltısını gördüm.

Ufku gözden geçirmeyi tamamlayınca daha yakınımdaki şeylere döndüm. İlk düşüncem bir çarpışmaya uğramış ve ölümle burun buruna gelmiş bir insanın, benim gördüğümden daha fazla ilgiyi hak edeceğiydi. Kaptan köşkünün tepesinden merakla bakan dümendeki bir denizci dışında hiç kimse bana dikkat bile etmiyordu.

Herkes geminin orta yerinde olup bitenlerle ilgili görünüyordu. Orada, ambar kapağının üstünde iriyarı bir adam sırtüstü yatıyordu. Gömleğinin önünün yırtılarak açılmış olmasına karşın tümüyle giyimliydi. Bununla birlikte göğsünün hiçbir yeri gözükmüyordu, çünkü bir köpeğin tüylü kürkü gibi görünen kapkara kıllarla kaplıydı. Yüzü ve boynu, kılların aralarından grilerin seçildiği, aralanıp kirlendiği ve sular sızdığı için sert ve gür görünüşünü yitirmiş kara bir sakalın ardına gizlenmişti. Gözleri kapalıydı ve bilinçsiz durumda olduğu besbelliydi; ama ağzı kocaman açılmıştı, gürültüyle soluk alıp vermeye çalışırken göğsü sanki boğuluyormuşçasına inip kalkıyordu. Tayfalardan birisi, belirli aralıklarla ve tümüyle sistematik biçimde, sıradan bir şeyin parçası gibi bir ipin ucuna bağlı yelken bezinden bir kovayı okyanusa atıyor, ipi avuçlaya avuçlaya çekiyor ve içindekini takatsiz düşmüş adamın tepesine boca ediyordu.

Ambar ağzı boyunca bir ileri bir geri arşınlayan ve bir puronun ucunu hırsla çiğneyen kişi, rastgele bakışı beni denizden kurtaran adamdı. Boyu 1.80 ya da 1.82 kadardı; ama ilk izlenimim ya da algım bu değil, gücüydü. Ve yine de, geniş omuzları ve derin göğsüyle irikıyım yapısına karşın, gücünü fiziksel anlamda nitelendiremedim. İnce, sırım gibi adamları betimlerken kullandığımız kavramlarla dinç ve boğumlu diye tanımlanabilecek türdendi; ama bu adamda bu güç, irikıyım yapısı yüzünden büyük goriller sınıfında yer aldığı izlenimi veriyordu. Görünüşü açısından gorile ufacık bir benzerliği yoktu elbet. Anlatmaya çalıştığım, fiziksel görünüşünden öte bir şey olan bu gücün kendisi. İlkel şeylerle,

yabanıl hayvanlarla ve atalarımız dendiğinde ağaçta yaşadıklarını gözümüzde canlandırdığımız o yaratıklarla özdeşleştirme alışkanlığında olduğumuz güç; kendi içinde yabanıl, yırtıcı, canlı; devinim erkinin içindeki yaşamın özüne; yaşamın kalıba döküldüğü pek çok biçimin içindeki temel unsura; kısaca, kafası kesildiğinde bir yılanın, yılan olarak ölü olsa da bedenindeki kıvranmalara ya da kaplumbağa etinin biçimsiz yığınında parmakla dürtülünce hissedilen seğirme ve titremelere benzetilebilecek güç.

İşte bir aşağı bir yukarı gezinen bu adamdan edindiğim güç izlenimi böyle bir şeydi. Bacaklarının üstünde sağlam duruyordu; ayakları güverteye sımsıkı ve kendinden emin basıyordu; omuzlarının inip kalkışından dudaklarının puroyu sımsıkı kavrayışına kadar her bir kasının hareketinde bir kararlılık vardı ve gücünü sanki taşkın ve karşı konulmaz bir kaynaktan alıyordu. Her bir hareketine sinmiş olsa da bu güç, zaman zaman kıpırdamasının dışında uykuya dalmış, ama bir aslanın öfkesi ya da bir fırtınanın gazabı gibi korkunç ve zorlu biçimde her an patlayabilecek daha büyük bir gücün dışavurumu gibi duruyordu.

Aşçı kafasını mutfak kapısından dışarı uzatıp aynı zamanda da parmağıyla ambar ağzını yukarı aşağı arşınlayan adamı işaret ederek yüreklendirici biçimde bana sırıttı. Böylece aşçı kendi dilinde, bu adamın kaptan, yani "İhtiyar", kendisiyle görüşüp ve bir biçimde beni karaya çıkartması için başının etini yemem gereken kişi olduğunu bana anlatmış sayıyordu kendini. Tam fırtınalı bir beş dakika yaşayacağımdan emin bir biçimde öne doğru bir hamle yapmıştım ki sırtüstü yatan talihsiz kişi daha şiddetli bir boğulma nöbetine girdi. Kıvranıp kasılıyordu. Kasları sertleşir ve göğsü, daha çok hava alabilmek için bilinçsiz, içgüdüsel bir çabayla kabarırken ıslak kara sakalının kapladığı çenesi havaya dikilmişti. Favorilerinin altında görünmeyen teninin morumsu bir renk almaya başladığını biliyordum.

Kaptan, ya da adamlarının kendisine seslendiği adıyla Wolf Larsen, volta atmayı kesti ve yerde ölmek üzere olan adamı süzdü. Bu son mücadele öyle şiddetli bir hal aldı ki tayfa üstüne su boşaltma işine ara verdi ve yelken bezinden kovası kısmen eğilip içindekiler güverteye boşalırken gözünü merakla ona dikti. Ölmek üzere olan adam topuklarıyla ambarı dövdü, bacaklarını gerdi ve yoğun, büyük bir çabayla sertleştirip, başını sağa sola çevirdi. Sonra kaslar gevşedi, başını çevirip durmayı kesti ve dudaklarından derin bir rahatlama getiren bir iç çekme sesi yükseldi. Çene düştü, üst dudak yukarı kalktı ve iki sıra tütün lekeli diş göründü. Sanki yüz hatları, kurnazlıkla alt edip ardında bıraktığı dünyaya şeytani bir sırıtış içinde donup kalmış gibiydi.

Derken son derece şaşırtıcı bir şey oldu. Kaptan ölü adamın başından gök gürültüsü gibi çekildi. Sövgüler dudaklarından sel gibi akmaya başladı. Ve de bunlar eften püften sövgüler ya da hafife alınacak açık saçık ifadeler değildi. Her bir sözcük bir lanet okumaydı ve sözcükten bol bir şey yoktu. Elektrik kıvılcımları gibi çatırdayıp gıcırdıyorlardı. Böyle bir şeyi ömrümde duymuşluğum da yoktu, bunun mümkün olabileceğini de aklım almazdı. Edebi ifadeler için kendimi yoklayıp etkili betimlemelerle sözcükler üzerinde durduğumda, eğretilemelerinin göze çarpan canlılığını, gücünü ve katıksız küfrünün değerini başka herhangi bir dinleyiciden daha çok anladım diyebilirim. Çıkarabildiğim kadarıyla, bütün bunların nedeni de geminin ikinci kaptanı olan bu adamın San Francisco'dan ayrılmadan önce bir zevku sefa âlemine katılmış ve ardından da daha yolculuğun başında ölmek suretiyle Wolf Larsen'in elini kolunu bağlayarak kendisine kazık atmış olmasıydı.

Şaşkınlıktan donakaldığımı belirtmem, en azından dostlarım açısından, gereksiz kaçar. Küfürler ve her türlü ağzı bozukluk bana her zaman itici gelmişti. Cesaretimi kıran, yüreğimi ağırlaştıran ve yine diyebilirdim ki sersemleten bir

duyguya kapıldım. Ölüm benim için hep bir törensellik ve ağırbaşlılıkla özdeşleşmişti. Ortaya çıkışında huzurlu, törenselliği içinde kutsal olagelmişti. Ama daha iğrenç ve berbat yönleriyle ölüm, o ana değin hiç yüz yüze gelmediğim bir şeydi. Dediğim gibi, Wolf Larsen'in ağzından dökülen müthiş suçlamaların gücüne hayran kalırken, bir yandan da tarifsiz biçimde şaşkındım. Ağır eleştiri seli ölünün yüzünü soldurmaya yeterliydi. Eğer ıslak kara sakal cızırdayıp kıvrılarak alev alsaydı hiç şaşırmazdım. Ama ölmüş adamın umurunda değildi hiçbirisi. Küçümseyici bir mizah, alaycı bir tutum ve küstahlıkla sırıtmaya devam etti. Ortamın efendisi oydu.

Üçüncü Bölüm

Wolf Larsen başladığı gibi ani bir biçimde küfretmeyi bıraktı. Purosunu yeniden yakıp çevresine bakındı. Gözü aşçıya ilişti.

"E, Aşçıbaşı?" diye başladı, soğuk ve çelik sertliğinde bir kibarlıkla.

"Buyurun, efendim," diye hevesle atıldı aşçı, yatıştırıcı ve özür diler havalarda bir yaltaklanmayla.

"O boynunu yeterince uzatmadın mı sence? Biliyorsun sağlığa zararlı. İkinci kaptan göçtü, bir de seni yitirmeyi göze alamam. Sağlığına çok ama çok dikkat edeceksin, Aşçıbaşı. Anlaşıldı mı?"

Bir önceki söyleminin yumuşaklığına taban tabana zıt olan son sözü kamçı gibi şakladı. Aşçı bu söz karşısında ürküp sindi.

"Peki, efendim," oldu ezik yanıt, ağzının payını almış biçimde mutfağa doğru gözden yiterken.

Yalnızca aşçının üstüne alındığı bu ezici azar üzerine mürettebatın kalanı da dinlemeyi bırakıp şu ya da bu işin ucundan tutarak çalışmaya koyuldu. Bununla birlikte, ambarla mutfak arasındaki merdivenlerin çevresinde aylaklık eden ve tayfaya benzemeyen birtakım adamlar alçak sesle birbirleriyle konuşmayı sürdürdüler. Sonradan öğrendiğime göre bunlar, fokları vuran ve sıradan tayfa milletine göre son derece üstün bir ırktan sayılan avcılardı.

"Johansen!" diye seslendi Wolf Larsen. Tayfanın biri uysallıkla öne çıktı. "Yüksüğünle iğneni getirip şu berduşu kefenle. Yelken dolabında biraz eski yelken bezi bulacaksın. Onunla idare et."

Alışılagelmiş "Baş üstüne, efendim"in ardından adam, "Ayaklarına ne bağlayacağım, efendim?" diye sordu.

"Onun da bir çaresini düşüneceğiz," diye yanıtladı Wolf Larsen ve sesini yükselterek seslendi: "Aşçıbaşı!"

Thomas Mugridge, kutudan fırlayan yaylı bir kukla gibi mutfağından dışarı atıldı.

"Git aşağıdan bir çuvala kömür doldur da gel."

"İçinizden birinde Kutsal Kitap ya da bir dua kitabı var mı, ahali?" oldu kaptanın bir sonraki isteği, bu kez iniş merdivenlerinin orada aylaklık eden avcılara dönerek.

Başlarını iki yana salladılar ve içlerinden birisi, benim kaçırdığım, ama genel bir gülüşmeye yol açan şakacı bir imada bulundu.

Wolf Larsen isteğini tayfalara da yineledi. Anlaşılan, Kutsal Kitap ya da dua kitapları kıt bulunur nesnelerdi; adamların biri aşağıdaki nöbetçilere sorup soruşturma işini üstüne aldıysa da bir dakika içinde orada da olmadığı bilgisiyle geri döndü.

Kaptan omuz silkti. "Papaz kılıklı kazazedemiz denizin ortasında içtenlikli bir cenaze merasimi yürütmezse, biz de onu denize boş lakırdılar etmeden atacağız demektir."

Bu kez tamamen arkasına dönüp bana bakmaya başlamıştı. "Sen bir vaizsin, değil mi?" diye sordu.

Avcıların hepsi birden –altı kişiydiler– dönüp bana baktılar. Korkuluğa benzediğimin acı biçimde farkındaydım. Görüntüm karşısında bir kahkaha koptu; güvertenin üstüne, önümüze uzatılmış sırıtan ölünün bile azaltıp yumuşatamadığı bir kahkaha; kaba saba duygulardan ve körleşmiş duyarlıklardan, nezaketten de kibarlıktan da bihaber kişiliklerden yükselen, denizin ta kendisi gibi sert, hırçın ve içten bir kahkaha.

Kurşuni renkli gözlerinden hafif bir eğlenme ışıltısı geçtiyse de Wolf Larsen gülmedi ve o anda oldukça yakınına sokulmuş olduğum için bedeninden ve ağzından ortalığa saçıldığını işittiğim küfür selinden ayrı olarak, adamın kendisine ilişkin ilk izlenimimi edindim. Geniş hatları, güçlü çizgileri ve köşeli olmakla birlikte dolgun yüzü, ilk bakışta belirgin biçimde iriydi; ama yine de, bedeniyle birlikte bakılınca bu irilik gözden kayboluyor ve gerisinde, varlığının derinliklerinde uykuya dalmış, muazzam ve taşkın bir zihinsel ya da tinsel gücün bulunduğuna kuşku bırakmıyordu. Çene, ağız, orantılı bir yüksekliğe sahip alın, gözlerin üstünde belirgin biçimde şişkin duruyordu; tek tek bakıldığında sıra dışı biçimde güçlü olan bu uzuvlar ruhun, geride ve ötelerde yatan, gözle görülmeyen muazzam enerjisini ya da erkeklik gücünü dile getiriyor gibiydi. Böylesi bir ruhu tanımlayacak ne bir ölçü, ne bir sınırlandırma ne de derli toplu hazırlanıp benzerleriyle birlikte aynı bölüme konulacak bir sınıflandırma söz konusuydu.

İçlerindeki ifadeyi çok iyi anlamamın benim için yazgıya dönüşeceği bu gözler iri ve biçimliydi, geniş bir alnın altında konuşlanmış, gür, kara kaşların üzerlerinde yay çizdiği bu gözler, gerçek bir sanatçının fırçasından çıkmış gibi birbirinden ayrık duruyorlardı. Aynısı asla ikinci kez yinelenmeyen o aldatıcı, değişken; güneş ışığının yanardönerli ipek üzerinde yarattığı gölgeler ve renk değişimlerindeki gibi koyu ve açık gri, yeşilimsi gri ve kimi kez de derin denizin açık mavisine dönüşen kurşuni gözlerdi bunlar. Ruhu bin bir biçimde maskeleyen ve ender anlarda açılıp dünyaya harika bir macera içinde çırılçıplak koşacakmışçasına atılmasına izin veren gözlerdi; kurşun göklerin umutsuz hüznüyle düşüncelere dalabilen, kutup toprakları gibi soğuyabilen, savrulan bir kılıçtan çakan kıvılcımlar sıçratabilen ve yine de sıcak ve yumuşak, yoğun ve erkeksi, cezbeden ve zorlayan aşk ışıklarıyla dans eden ve aynı zamanda da kendilerini neşeli bir

hoşnutluk, güven ve özveriyle teslim edene değin kadınları büyüleyip hükmeden gözlerdi.

Neyse, konumuza dönelim. Ona, cenaze töreni açısından, ne yazık ki bir vaiz olmadığımı söyleyince sertçe sordu:

"Ekmek paranı nasıl kazanıyorsun sen?"

Bana daha önce hiç böyle bir soru sorulmadığı gibi, aklımdan da hiç geçirmediğimi itiraf ettim. Tümüyle afallamıştım ve daha kendime gelemeden ahmakça kekeledim, "Şey, ben – ben bir beyzadeyim."

Dudakları ani bir küçümseme ifadesiyle büküldü.

"Ben çalıştım, çalışıyorum da," diye haykırdım hiç düşünmeden, sanki o benim yargıcımmış da kendimi temize çıkarmak istiyormuşum gibi; aynı zamanda bu konuyu tartışmaktaki katıksız ahmaklığımın da bal gibi farkındaydım.

"Yaşamını kazanmak için mi?"

Öyle zorlayıcı ve buyurgan bir havası vardı ki aklım başımdan tümüyle gitmişti – haşin bir okul müdürünün karşısında titreşen bir çocuk gibi, Furuseth'in deyimiyle "zırvalıyordum."

"Senin karnını kim doyuruyor?" oldu sonraki sorusu.

"Benim bir gelirim var," diye yanıtladım cesaretle ve bir an sonra da dilimi ısırabilirdim. "Kaldı ki bunların hiçbirisinin, gözlemimi bağışlayın ama benim sizinle görüşmeyi dilediğim konuyla ilgisi yok."

Ama o, sitemime kulak asmadı.

"Kim kazandı o parayı? Ha? Ben de öyle düşünmüştüm. Baban. Ölmüş insanların sırtından geçiniyorsun. Kendi başına ayakta durmamışsın hiç. Bir günden diğerine, tek başına ayakta durup da üç öğün yemek için bir damla ter dökmemişsin. Ver, eline bakayım."

Uykuya dalmış o muazzam gücü çabucak ve eksiksiz biçimde kıpırdamış olmalıydı ya da ben bir anlığına uykuya dalmış olmalıydım; çünkü ben daha başıma ne geldiğini anlamadan iki adım öne çıkmış, sağ elimi kendi elinin içine alıp incelemek üzere havaya kaldırmıştı. Elimi geri çekmeye

uğraştım; ama parmakları, görünür bir çaba göstermeksizin artık benimkilerin kırılacağını düşündüğüm ana değin sımsıkı kapanmıştı. Bu koşullar altında insanın saygınlığını koruması güçtür. Okul çocuğu gibi kıvranıp mücadele edemezdim. Kolumu kıvırdığı gibi kırıverecek bir yaratığa saldıramazdım da. Geriye, hareketsiz durup aşağılanmayı kabul etmekten başka çıkar yol kalmıyordu. Ölünün ceplerinin güverteye boşaltıldığını ve bedeniyle sırıtmasının, kenarları tayfa Johansen tarafından elinin ayasına geçirdiği deri bir yüksük yardımıyla iğneyi batırıp çıkararak kaba beyaz sicimle dikilen yelken bezinin içinde kaybolduğunu görecek zamanım oldu.

Wolf Larsen hor gören bir tutumla aniden elimi bıraktı.

"Ölmüşlerin alınteri sayesinde yumuşacık kalmışlar. Bulaşık yıkamak ve aşçı yamaklığı dışında bir işe yaramazlar."

"Beni karaya çıkarmanızı istiyorum," dedim kararlılıkla, çünkü artık kontrolümü sağlamıştım. "Gecikmenizin ve zahmetinizin karşılığı olarak ne uygun görürseniz ödeyeceğim."

Merakla bana baktı. Gözleri alaycılıkla parlıyordu.

"Benimse, canını da kurtaracak karşı bir teklifim var. İkinci kaptanım göçtü ve gemide bir sürü terfi olacak. Tayfanın biri ikinci kaptanın yerini almak için yükselecek, kamarot tayfanın yerini alacak ve sen de kamarotun yerine geçip yolculuk için gerekli belgeleri imzalayacaksın, ayda yirmi dolar, yemek ve barınma. Ne diyorsun? Unutma ki, bu senin yararına. Seni adam edecek. Zamanla azıcık kendi ayaklarının üstünde durmayı, hatta birazcık da yürümeyi öğrenebilirsin."

Ama ben önemsemedim. Güneybatı yönünden geldiğini gördüğüm geminin yelkenleri büyümüş ve iyice seçilir hale gelmişti. *Hayalet*'le aynı donanıma sahipti, yalnız, görebildiğim kadarıyla gövdesi daha küçüktü. Bize doğru inip kalkarak gelişi görülmeye değer bir manzaraydı ve belli ki çok yakınımızdan geçecekti. Rüzgâr anbean şiddetlenmekteydi

ve güneş de birkaç öfkeli parlayıştan sonra gözden yitmişti. Deniz ise sıkıcı bir kurşuni renge bürünmüş, hırçınlaşmıştı ve şimdi gökyüzüne doğru köpüklü dalgalar şahlandırıyordu. Yan yatmış halde hızla yol alıyor ve uzaklaşıyorduk. Rüzgârdaki ani bir artışla küpeşte denizin altına daldı ve güvertenin o kısmı bir anda avcıların alelacele ayaklarını kaldırmalarına yol açan biçimde sular altında kaldı.

"Şu gemi az sonra yanımızdan geçecek," dedim bir anlık suskunluğun ardından. "Ters yönde yol aldığına göre San Francisco'ya gitmesi pek olası."

"Pek olası," oldu Wolf Larsen'in yanıtı, kısmen benden yüzünü öteye çevirirken ve haykırdı, "Aşçıbaşı! Hey, Aşçıbaşı!"

Doğu Londralı mutfaktan dışarı fırladı.

"Nerede şu çocuk? Onu çağırdığımı söyle."

"Başüstüne, efendim" ve Thomas Mugridge çeviklikle arkaya doğru koşup, dümenin yakınındaki başka bir ambar merdiveninde gözden yitti. Bir an sonra, peşinde kendisini izleyen on sekiz ya da on dokuzunda, tıknaz, dik dik bakan, hain yüzlü genç bir delikanlıyla yeniden belirdi.

"Burada, efendim," dedi aşçı.

Ama Wolf Larsen anında kamarota dönerek bu önemli şahsiyeti yok saydı.

"Senin adın ne, çocuk?"

"George Leach, efendim," diye geldi somurtkan yanıt ve delikanlının duruşu, oraya çağrılma nedeninin kendisine malum olduğunu gösteriyordu.

Kaptan damdan düşer gibi "Bir İrlandalı adı değil bu," dedi sertçe. "Kafa kâğıdına O'Toole ya da McCarthy daha iyi yaraşırdı. Ananın samanlığından bir İrlandalı geçmediyse bilemem, ama pek öyle görünmüyor."

Delikanlının bu hakaret karşısında yumruklarını sıktığını ve kanının tepesine sıçrayıp morardığını gördüm.

"Ama bunu bir tarafa bırakalım," diye sürdürdü Wolf Larsen, "adını unutmak için oldukça iyi gerekçelerin olabilir

ve emirlere uyduğun sürece bence hiç fark etmez. Telegraph Hill, elbette, senin giriş limanın. Kafa kâğıdının her yanından belli. Sanki bilerek ve isteyerek kötü yapmışlar. Bilirim o işleri. Pekâlâ, bu gemide bundan sıyrılmaya karar verebilirsin. Anladın mı? Neyse, seni kim işe almıştı?"

"McCready ve Swanson."

"Efendim!" diye gürledi Wolf Larsen.

"McCready ve Swanson, efendim," diye düzeltti delikanlı, gözleri bir gücenmişlik ışığıyla yanarak.

"Avansı kim aldı?"

"Onlar, efendim."

"Ben de öyle düşünmüştüm. Onların almasına izin vermen de pek hoşuma gitti. Birkaç beyefendinin seni aradıkları kulağına çalınmışken, bundan daha hızlı biçimde ortadan kaybolamazdın yoksa."

Delikanlı anında bir vahşiye dönüştü. Bedeni sanki ileri fırlayacakmış gibi tortop oldu ve "Bu bir..." diye homurdanırken yüzü öfkeli bir yırtıcı hayvanınkini andırdı.

Sesinde belirgin bir yumuşamayla, "Bir ne?" diye sordu Wolf Larsen, sanki söylenmemiş sözcüğü heyecanla duymayı bekliyormuşçasına.

Delikanlı duraladı, derken öfkesini bastırdı. "Hiçbir şey, efendim. Sözümü geri aldım."

"Ve de beni haklı çıkardın." Bu cümle, lütufkâr bir gülümsemeyle söylenmişti. "Kaç yaşındasın sen?

"On altıma yeni bastım, efendim."

"Yalan. On sekizini bir daha hiç görmeyeceksin. O at gibi kaslar yaşın için fazla. Eşyalarını topla ve doğruca baş kasaraya git. Artık sen bir sandal kürekçisisin. Terfi ettin, gördün mü bak."

Delikanlının kabul etmesini beklemeden kaptan ürkütücü ceset kefenleme işini yeni bitirmiş olan tayfaya döndü. "Johansen navigasyon hakkında hiç bilgin var mı?"

"Yok, efendim."

"Neyse, canını sıkma; öyle ya da böyle, ikinci kaptan sensin zaten. Pılını pırtını toplayıp ikinci kaptanın kıçtaki kamarasına taşın."

Johansen öne doğru giderken neşeyle "Tamam, tamam, efendim," diye yanıtladı.

Bu sırada eski kamarot yerinden kımıldamamıştı. "Sen niye bekliyorsun?" diye sordu Wolf Larsen.

"Ben kürekçi olarak sözleşme yapmadım, efendim," diye yanıtladı. "Kamarot olarak imza attım ben. Ve de kürek filan çekmek istemiyorum."

"Toparlan ve ön tarafa git."

Bu kez Wolf Larsen'in talimatı etkileyici biçimde buyurgandı. Delikanlı surat asıp dik dik baktı, ama kımıldamayı reddetti.

Derken Wolf Larsen'in muazzam gücü bir kez daha kıpırdandı. Bu tümüyle beklenmedik bir şeydi ve iki saniyenin vuruşu arasında olup bitti. Güvertede iki metre öteye sıçrayıp yumruğunu berikinin karnına gömdü. Tam o anda, sanki bana vurulmuş gibi midemin derinliklerinde ani bir bulantı hissettim. Bunu sinir sistemimin o zamanki duyarlılığını ve zalimlik gösterilerine hiç alışkın olmadığımı göstermek için anlatıyorum. Kamarot –ki en azından yetmiş beş kilo ağırlığında filandı– iki büklüm oldu. Bedeni, bir sopanın ucundaki ıslak bez parçası gibi gevşekçe yumruğun üstüne kapaklandı. Havalandı, kısa bir kavis çizdi ve cesedin yanına kafası ve omuzları üstüne düşüp acı içinde kıvranarak orada yatıp kaldı.

"Pekâlâ?" diye sordu bana Larsen. "Kararını verdin mi?"

Ara sıra yaklaşan uskunaya göz atıyordum; o anda neredeyse bizimle aynı hizada ve en çok iki yüz metre kadar uzağımızdaydı. Oldukça derli toplu ve temiz bir gemiydi. Yelkenlerinin birinin üstündeki kocaman siyah rakamı görebiliyordum ve daha önce kılavuz teknelerinin resimlerini görmüştüm.

"Ne gemisi bu?" diye sordum.

"*Lady-Mine* kılavuz teknesi," diye yanıtladı Wolf Larsen acımasızca. "Kılavuzluğu bırakmış San Francisco'ya dönüyor. Bu rüzgârla beş altı saate oraya varır."

"O zaman işaret verir misiniz lütfen, böylece ben de karaya çıkabilirim."

"Üzgünüm, işaret kitabını denize düşürdüm," diye belirtti ve avcı grubundakiler sırıttılar.

Doğruca gözlerinin içine bakarak bir anlığına ölçüp biçtim. Kamarota nasıl korkunç biçimde davrandığını görmüştüm ve aynı muameleyi görmemin pek uzak bir olasılık olmadığını da biliyordum, daha kötüsüyle bile karşılaşabilirdim. Dediğim gibi, kendimle tartıştım ve ardından yaşamımın en yürekli davranışı saydığım şeyi yaptım. Kollarımı sallayıp bağırarak küpeşteye koştum:

"Hey, *Lady Mine*'dakiler! Beni kıyıya götürün! Eğer beni karaya çıkarırsanız size benden bin dolar!"

İçlerinden birisinin dümeni idare ettiği, ayakta dikilen iki adamı gözleyerek bekledim. Diğeri ağzına bir megafon yaklaştırdı. Arkamdaki insan kılığındaki vahşiden her an öldürücü bir darbe beklesem de başımı çevirmedim hiç. Yüzyıllar gibi gelen bir sürenin sonunda gerilime daha fazla dayanamayarak çevreme bakındım. Yerinden kımıldamamıştı. Geminin sarsıntısına kolayca ayak uydurmuş durumda, aynı pozisyonda dikiliyor ve yeni bir puroyu yakıyordu.

"Sorun nedir? Her şey yolunda mı?"

Lady Mine'dan gelen karşılıktı bu.

"Evet," diye bağırdım, ciğerlerimin olanca gücüyle. "Ölüm kalım meselesi! Eğer beni kıyıya çıkarırsanız size bin dolar!"

"Mürettebatımın sağlığına içtiği Frisco *tanglefoot**'u biraz fazla kaçırdı!" diye haykırdı Larsen ardımdan. "Bu,"

---

* Frisco, San Francisco'ya verilen isimlerden birisidir. *Tanglefoot* ise düşük kalitede, genellikle ev yapımı viskidir. (ç.n.)

başparmağıyla beni göstererek, "şimdi hayalinde denizyılanlarıyla maymunlar görüyor!"

Lady Mine'daki adam megafondan güldü. Kılavuz tekne geçip gitti.

"Benim yerime de okuyun canına!" diye son bir haykırış geldi ve iki adam birbirlerine veda niyetine el salladılar.

Aramızdaki okyanusun kasvetli boşluğunu artırarak hızla yol alan ufak tefek uskunayı izlerken umutsuzluk içinde küpeşteye yaslandım. Ve olasılıkla beş ya da altı saat içinde San Francisco'da olacaktı! Kafam çatlayacak gibiydi. Boğazımda, sanki yüreğim ağzıma gelmişçesine bir sızı vardı. Kıvrılarak ilerleyen bir dalga gövdeye çarptı ve dudaklarıma bir tuz serpintisi savurdu. Rüzgâr güçlü esiyordu ve *Hayalet* rüzgâraltı küpeştesini sulara gömerek ilerliyordu. Suyun güverteye boca olduğunu işitebiliyordum.

Bir an sonra arkama döndüğümde kamarotun sendeleyerek ayağa kalktığını gördüm. Bastırılmış bir acıyla seğiren yüzü ölü beyazlığındaydı. Durumu oldukça kötü görünüyordu.

"Pekâlâ, Leach, ön tarafa gidiyor musun?" diye sordu Wolf Larsen.

"Evet, efendim," diye geldi yılgın ruhun yanıtı.

"Ya sen?" diye bana da soruldu.

"Size bin..." diye başladım, ama sözümü kesti.

"Kes şunu! Kamarot olarak görev alıyor musun? Yoksa seni de elime alayım mı?"

Ne yapacaktım? Vahşice dövülmek, belki de öldürülmek durumumu kolaylaştırmayacaktı. Sakin biçimde, zalim kurşuni gözlerin içine baktım. İnsan ruhunun tüm ışığını ve sıcaklığını soğurmuş birer granitten farksızdılar. İnsan bazı kişilerin gözlerinde bir ruh kıpırtısı görebilir, ama onunkiler kasvetli ve soğuk, denizin kendisi gibi kurşuniydiler.

"Eee?"

"Tamam," dedim.

" 'Tamam, efendim' diyeceksin."

"Tamam, efendim," diye düzelttim.

"Adın ne senin?"

"Van Weyden, efendim."

"İlk adın?"

"Humphrey, efendim; Humphrey Van Weyden."

"Yaşın?"

"Otuz beş, efendim."

"İdare eder. Aşçıya git de görevlerini öğren."

İşte Wolf Larsen'in hizmetine gönülsüzce girişim böyle oldu. O benden daha güçlüydü, hepsi bu. Ama o sırada olup bitenler son derece gerçekdışıydı. Geri dönüp baktığımda şimdi de gözüme daha az gerçekdışıymış gibi görünmüyor. Benim için daima canavarca, akıl almaz bir şey, korkunç bir karabasan olmayı da sürdürecek.

"Yavaş ol bakalım, henüz bir yere gitmiyorsun."

Boyun eğerek mutfak yönüne doğru yürüyüşümü kestim.

"Johansen, herkesi topla. Her şeyi yerli yerine oturttuğumuza göre cenaze törenini yapıp güvertelerdeki ıvır zıvırdan kurtulacağız."

Johansen aşağıdaki nöbetçileri çağırırken, kaptanın talimatıyla iki tayfa da yelken bezine sarmalanmış cesedi bir ambar kapağının üstüne koydu. Güvertenin her iki yanında da, küpeşteye dayalı ve dibi yukarıda küçük sandallar bağlıydı. Birkaç adam ambar kapağını hayaletimsi yüküyle birlikte kaldırıp rüzgâraltı tarafına taşıdılar ve ayakları denize bakacak biçimde sandalların üstüne bıraktılar. Ayaklarına aşçının getirdiği kömür çuvalı bağlandı.

Denizde defin işini oldukça ağırbaşlı ve huşu uyandıran bir olay gibi düşünmüştüm hep, ama o anki defin işlemi sayesinde çabucak hayal kırıklığına uğradım. Avcılardan birisi, dostlarının "Duman" diye seslendikleri, ufak tefek kara gözlü bir adam, orasına burasına sakınmadan sövgüler ve müstehcen sözcükler serpiştirdiği öyküler anlatıyordu ve

her bir iki dakikada bir de bu avcı grubu, bana bir kurt sürüsünün ya da zebanilerin uluması gibi gelen, ağız dolusu kahkahalar patlatıyordu. Tayfalar kıç tarafında toplaştılar, nöbetçilerden bazıları uykulu gözlerini ovuştururken alçak sesle aralarında konuşuyorlardı. Yüzlerinde kaygılı ve endişeli bir ifade vardı. Böyle bir kaptanın kumandasında ve böylesine uğursuz başlamış bir yolculuğun gidişatından hoşlanmadıkları besbelliydi. Zaman zaman Wolf Larsen'e gizli bir bakış fırlatıyorlardı ve adamdan kaygılandıklarını görebiliyordum.

Ambar kapağına doğru yürüdü ve bütün başlıklar kafalardan çıkarıldı. Gözlerimi üzerlerinde gezdirdim – yirmi adam vardı toplamda; dümendeki adam ve benimle birlikte yirmi iki kişi. Kaç hafta ya da ay geçireceğim belli olmayan bu minyatür yüzer dünyada onların arasında kalmak yazgımdı madem, araştırma merakım da hoş görülebilirdi. Tayfalar çoğunlukla İngiliz ya da İskandinavyalıydılar ve yüzlerinde ağır, vurdumduymaz bir ifade vardı. Öte yandan avcılar ise daha güçlü, tutkularını esnekçe yaşadıklarını gösteren çizgi ve belirtilerle dolu daha farklı yüzlere sahiptiler. Kulağa garip gelecek, üstelik de derhal dikkatimi çekmişti bu, Wolf Larsen'in yüz çizgilerine bu türden hiçbir kötülük damga vurmamıştı. Hiçbir kötücül iz yoktu. Gerçi yüzünde çizgiler vardı, ama bunlar kararlılık ve tutarlılık izleriydi. Daha çok, içten ve açık bir yüze benziyordu ki, sinekkaydı tıraşı bu içtenlik ya da açıklığı artırıyordu. Bir sonraki olaya değin, bu yüzün kamarota gösterdiği türden bir davranış sergileyebilen bir adamın yüzü olduğuna zor inanırdım.

Ağzını açmaya hazırlandığı bu anda, uskuna dalgaların içinde bata çıka ilerliyordu. Fırtına yelken ve halatların arasından çığlık çığlığa yabanıl bir türkü tutturmuştu. Avcılardan bazıları endişeyle havaya bakıyorlardı. Ölünün yattığı rüzgâraltı küpeştesi denize gömülmüştü ve uskuna

doğrulurken su güverteye yayılıp ayakkabılarımızın üstünden aşarak bizi ıslatıyordu. Tepemize her bir damlası dolu tanesi gibi canımızı yakan bir sağanak boşaldı. Yağmur geçerken, Wolf Larsen, güvertenin inip kalkmasına koşut biçimde sallanan başı açık adamlara konuşmaya başladı.

"Duanın yalnızca bir kısmını anımsıyorum," dedi, "ve o da şöyle: 'Ve beden denize atılacaktır.' Öyleyse atın, bakalım."

Konuşmayı kesti. Ambar kapağını tutan adamlar, törenin kısalığı karşısında kuşku yok ki kafaları karışıp afallamış gözüküyorlardı. Kaptan öfkeyle onlara patladı.

"Şu taraftaki ucundan tutup kaldırın, lanet olasıcalar! Sizin derdiniz ne?"

Acıklı bir aceleyle ambar kapağını kaldırdılar ve ölü, fırlatılmış bir köpek gibi önce ayakları suya değecek biçimde denize kaydı. Ayağına bağlı kömür çuvalı onu dibe çekti. O artık yoktu.

"Johansen," dedi Wolf Larsen yeni ikinci kaptana tez canlılıkla, "hazır hepsi buradayken herkes güvertede kalsın. Gabya ve flok yelkenlerine gidip iyi bir iş çıkarın. Rotamız güneydoğu. Hazır eliniz değmişken iyisi mi gabyayla flok yelkenlerine camadan vurun."

Bir dakika içinde, benim gibi bir kara adamının doğallıkla kafasını karıştıracak biçimde, Johansen emirler yağdırır ve adamlar da çeşitli ipleri çeker ya da bırakırken güvertelerde bir koşuşturma başladı. Ama beni özellikle etkileyen bunun duygusuzca yapılışıydı. Gemi hızla yol alır ve işler sürüp giderken, ölmüş adam geçip gitmiş bir fasıl, bir çuval kömürün bağlandığı bir yelken bezine sarılıp atılan bir olaydı. Kimse etkilenmemişti. Avcılar, Duman'ın yeni bir öyküsüne gülüyorlardı; adamlar asılıyor, taşıyorlar ve ikisi havaya tırmanıyordu; Wolf Larsen rüzgârüstünde bulutlanan gökyüzünü inceliyor ve edepsizce ölen, sefilce gömülen ve gitgide derinlere batan ölmüş adam da...

Sonrası üstüme üstüme gelen denizin zalimliği, acımasızlığı ve korkunçluğuydu. Yaşam ucuz ve bayağı, canavarca ve anlaşılmaz bir şey, balçık ve sümüğün ruhsuz bir kıpırtısı haline gelmişti. Çarmıklara yakın bir yerden küpeşteye tutundum ve ıssız dalgaların arasından San Francisco'yu ve California kıyılarını gizleyen alçakta kümelenmiş sis tabakalarını taradım. Aralarında yağmur fırtınaları sürüyordu ve sisi pek az seçebiliyordum. Ve berbat adamlarıyla, rüzgârın ve denizin baskısı yüzünden her an batıp çıkan bu tuhaf gemi güneybatıya, Pasifik Okyanusu'nun büyük ve yalnız enginliğine doğru yol alıyordu.

Dördüncü Bölüm

Fok avcısı *Hayalet* uskunasındaki yeni ortamıma uyum sağlamak için canımı dişime takarken başıma gelenler, aşağılanma ve acıdan başka bir şey değildi. Mürettebat tarafından "doktor", avcılar tarafından "Tommy" ve Wolf Larsen tarafından da "Aşçıbaşı" diye çağrılan aşçı gitmiş, yerine başkası gelmişti. Konumumdaki değişiklik ondan gördüğüm muamelede de benzer bir değişiklik yaratmıştı. Eskiden yaltakçı ve dalkavukken, şimdi zorba ve kavgacıydı. Gerçekte ben artık teni bir "h'amfendi" kadar yumuşak, narin bir beyefendi değil, yalnızca sıradan ve beş para etmez bir kamarottum.

Saçma bir biçimde kendisine Bay Mugridge diye hitap etmem için ısrar ediyordu ve bana görevlerimi gösterirkenki davranış ve duruşu çekilmezdi. Dört odalı kamaradaki işlerimin yanı sıra mutfakta da onun yardımcısı olmam öngörülmekteydi ve patates soymak ya da yağlı tencereleri yıkamak gibi işlerdeki müthiş cehaletim onun için bitmek tükenmek bilmez ve alaycı bir şaşkınlık kaynağıydı. Benim kim olduğumu, daha doğrusu alıştığım yaşam biçimini dikkate almayı reddediyordu. Bana karşı benimsediği davranışın bir parçasıydı bu ve o günler geçtiği için itiraf edeyim ki daha önceleri hiç kimseden nefret etmediğim ölçüde yakıcı duygularla nefret ediyordum ondan.

Hayalet'in, Bay Mugridge'in "güneydoğuya esiyor" dediği bir rüzgârla yakın resiflerin (bunun gibi terimleri ancak sonraları öğrendim) arasına dalması nedeniyle bu ilk gün benim için çok daha zor geçti. Saat beş buçukta, onun talimatları altında kötü havalarda kullanılan tepsileri yerleştirerek kamaradaki masayı kurdum ve sonra da mutfaktan aşağıya çayı ve pişmiş yemekleri taşıdım. Bu bağlamda, deniz yolculuğuna ilişkin ilk deneyimimi anlatmadan geçemeyeceğim.

Bir elimde koca bir çaydanlık, öteki koltuğumun altında yeni pişmiş birkaç ekmekle mutfaktan ayrılırken, "Dikkat et, yoksa tepeden tırnağa ıslanırsın," oldu Bay Mugridge'in ardımdan yaptığı uyarı. Avcılardan birisi, Henderson adındaki uzun boylu, gevşek eklemli arkadaş, o esnada kasara altından (avcıların geminin orta bölümündeki yatma yerlerine şaka yollu verdikleri isim) arkadaki kamaraya gidiyordu. Wolf Larsen ise kıç bölümünde, hiç sönmeyen purosunu tüttürüyordu.

"İşte geliyor. Çek arabanı!" diye haykırdı aşçı.

Neyin geldiğini görmediğim için durdum ve mutfak kapısının pat diye çarpıp kapandığını gördüm. Ardından da Henderson'ın ana halata doğru, başımın üstünden birkaç metre yukarı yükselene değin deli gibi zıpladığına tanık oldum. Yine kıvrılıp köpüren büyük bir dalganın küpeştenin epey üstünden aştığını da gördüm. Tam altındaydım. Her şey çok yeni ve değişik olduğu için kafam hemen çalışmadı. Tehlikede olduğumu kavramıştım, ama hepsi o kadardı. Korku içinde dikilip kaldım. Derken Wolf Larsen kıç tarafından bağırdı:

"Bir şey yakalayıp tutsana sen – sen, Hump*!"

Ama çok geçti. Asılabilirim diye halata doğru sıçradım ve tepemden aşağı inen su duvarı tarafından karşılandım.

---

* Hump'ın argoda hörgüç, kıç, cinsel ilişkide bulunmak gibi anlamları vardır. Yazar burada sözcüğü hem Humphrey'nin kısaltması olarak kullanıyor, hem de aşağılama içeren bu sözcüğe göndermede bulunarak sözcük oyunu yapıyor. (ç.n.)

Ondan sonra olup bitenler ise karmakarışıktı. Suyun altındaydım, soluğum kesilmiş, boğuluyordum. Ayaklarım yerden kesilmiş dönüp duruyordum ve bilmediğim bir yöne doğru sürüklenmiştim. Birinde sağ dizime korkunç bir darbe alarak birkaç kez sert cisimlere çarptım. Derken sel aniden azalmış göründü ve yeniden soluk alabildim. Mutfağa toslamış, ambar kapağının çevresinden sürüklenmiş, kendimi rüzgâraltı firengi deliklerinin orada bulmuştum. Berelenen dizimin sızısı çok acı vericiydi. Üstüne ağırlığımı veremiyor ya da en azından üstüne ağırlığımı veremediğimi sanıyordum ve bacağımın kırıldığından emindim. Ama aşçı ardımdaydı, mutfak kapısından haykırıyordu:

"Hey, sen! Bütün gece seni bekleyemem! Çaydanlık nerede? Denize mi düştü? Boynun kırılsa hakkımızda daha hayırlısı olurdu!"

Ayağımın üstüne doğrulmayı becerebildim. Büyük çaydanlık hâlâ elimdeydi. Aksayarak mutfağa yürüdüm ve çaydanlığı ona uzattım. Ama gerçekten ya da yalancıktan, kızgınlıktan gözü dönmüştü.

"Sen de serserinin teki değilsen Allah benim belamı versin. Sen ne halta yararsın, bir bilsem? Hı? Ne işe yararsın sen? Dökmeden azıcık çayı bile taşıyamıyorsun. Şimdi yeniden kaynatmam gerekecek."

"Peki, niye burnunu çekip duruyorsun?" diye patladı bana, yeni bir öfkeyle. "Çünkü zavallı küçük bacağını incittin, zavallı küçük ana kuzusu."

Yüzüm acıdan seğirip buruşuyorduysa bile burnumu çekmiyordum. Ama bütün azmimi toparladım, dişlerimi sıktım ve mutfaktan kamaraya, kamaradan mutfağa başkaca bir aksilik çıkmaksızın topallaya topallaya gidip geldim. Bu kazadan iki kazanç edindim: Usandırıcı aylar boyunca acısına katlandığım, yarası açık bir dizkapağı ile Wolf Larsen'in kıç kasarasından bana seslendiği "Hump" adı. Bundan sonra, ön güvertede ya da arka güvertede, bu ad düşünce süreçle-

rimin bir parçası olagelip kendimi bununla tanımlayıncaya, sanki Hump benmişim ve her zaman da ben olagelmişim gibi kendimi Hump olarak düşününceye değin kimse beni başka bir isimle çağırmadı.

Wolf Larsen'in, Johansen'in ve altı avcının oturduğu kamara masasının başını beklemek kolay bir iş değildi. Bir kere kamara küçüktü ve etrafta dolanmak ki buna mecburdum, uskunanın şiddetli sallantı ve debelenmeleri nedeniyle hiç de kolay olmuyordu. Ama asıl dikkatimi çeken, hizmet ettiğim adamların acıma duygusundan hiç nasiplerini almamış olmalarıydı. Giysilerimin üstünden dizimin şişip durduğunu hissedebiliyordum ve ağrısı yüzünden hasta ve bitkindim. Kamara aynasında acıdan çarpılmış, beti benzi atmış yüzüme ara sıra bir bakış atabiliyordum. Adamların hepsi de durumumu görmüş olmalıydılar, ama kimse benimle konuşup zerrece ilgilenmiyordu, ta ki Wolf Larsen sonradan (bulaşıkları yıkıyordum) neredeyse minnettar kaldığım biçimde ağzını açana değin:

"Bu kadar küçük bir şeyle canını sıkma. Zamanla bu tür şeylere alışacaksın. Seni bir zaman topallatabilir, ama eninde sonunda yürümeyi öğreneceksin."

"Bu sizin çelişki dediğiniz şey, değil mi?" diye de ekledi.

Geleneksel "Evet, efendim," eşliğinde başımı salladığımda keyiflenmiş göründü.

"Sanıyorum edebi şeylerden biraz anlıyorsun? Hı? İyi. Bir ara seninle bir çift laf ederiz."

Ardından beni daha fazla umursamadan arkasını döndü ve güverteye çıktı.

O gece, sonu gelmeyecekmiş gibi görünen işleri bitirdiğimde boş bir hamağa yatağımı yaptığım kasara altına yatmaya gönderildim. Ayakta durmaktan ve aşçının tiksinti uyandırıcı varlığından kurtulduğum için hoşnuttum. Giysilerimin üstümde kurumuş olmasına ve ne son tepeden tırnağa ıslanışımdan ne de *Martinez*'in batışı sırasında uzun

süreli ıslak kalışımdan dolayı herhangi bir soğuk algınlığı belirtisinin bulunmamasına şaştım. Olağan koşullarda olsa, bütün bu başıma gelenlerden sonra yataklara düşer, hastabakıcıya muhtaç kalırdım.

Ama dizim çok canımı yakıyordu. Anlayabildiğim kadarıyla dizkapağım şişliğin ortasında ters dönmüş gözüküyordu. Hamağımda oturmuş bunu incelerken (altı avcının tümü de kasara altındaydılar, tütün içiyor ve yüksek sesle konuşuyorlardı) Henderson dizime bir göz attı.

"Berbat gözüküyor," diye yorum yaptı. "Bir bez parçasıyla sar, iyileşir."

Hepsi bu kadardı ve karada olsaydım, başımda bir cerrah, dinlenmekten başka hiçbir şey yapmamam gerektiği konusunda sıkı talimatlarla sırtüstü yatıyor olurdum. Ama bu adamların da hakkını yemeyeyim. Çektiğim acıya karşı gösterdikleri duyarsızlık, başlarına herhangi bir şey geldiğinde kendilerine gösterdikleri duyarsızlıkla aynıydı. Ve inanıyorum ki, bu öncelikle, bir tür alışkanlıktandı ve ikinci olarak da daha az duyarlılığa sahip olmaları gerçeğinden kaynaklanıyordu. Gerçekten de inanıyorum ki, duyarlı, düzenli bir kimse onların benzer bir yaralanmada duydukları acının iki üç mislini çekerdi.

Yorgun –aslında bitkin– olmama karşın dizimin acısından gözüme uyku girmedi. Elimden gelen tek şey yüksek sesle inlememekti. Evde olsam kuşkusuz acımı dışa vururdum; ama bu yeni ve ilkel ortamda böyle bir davranış, vahşi bir baskıya davetiye çıkartmakla eşdeğerdi. Vahşiler gibi bu adamların tutumları da büyük meselelerde soğukkanlı, ufak şeylerde ise çocuksuydu. Yolculuğun sonraki bir aşamasında, avcılardan bir diğeri olan Kerfoot'un bir denizanasına çarpması sonucunda bir parmağını yitirişini gördüğümü anımsarım; çıtı çıkmadığı gibi yüzündeki ifade bile aynı kalmıştı. Ama aynı adamın zaman zaman incir çekirdeğini doldurmayan bir konu için öfkelenip çileden çıktığını görmüşlüğüm de var.

Aynı şeyi şimdi de yapıyordu, nara atıyor, böğürüyor, elini kolunu sallıyor ve çılgınca küfrediyordu; üstelik de bütün bu patırtı, başka bir avcıyla, bir fok yavrusunun içgüdüsel olarak yüzme bilip bilmediği konusundaki fikir ayrılığı yüzündendi. Kendisi, bildiğini, doğduğu andan başlayarak yüzebileceğini ileri sürüyordu. Cin bakışlı, kısık gözleriyle çelimsiz, Yanki görünümlü birisi olan öteki avcı Latimer ise fok yavrusunun tam da yüzememesi nedeniyle karada dünyaya geldiğini, kuşların yavrularına uçmayı öğrettikleri gibi anne fokun da yavruya nasıl yüzeceğini öğretmesi gerektiğini öne sürüyordu.

Geri kalan dört avcı, ya masaya yaslanmış ya da hamaklarına uzanmışlar, tartışmayı çoğunlukla bu iki hasma bırakmış gibiydiler. Ama fevkalade ilgiliydiler, çünkü her fırsatta ateşli biçimde taraf tutuyorlar ve kimi kez de boşlukta hapsolmuş yalancı gök gürültülerine benzer ses dalgaları halinde ileri geri dalgalanıncaya değin hep bir ağızdan konuşuyorlardı. Konunun çocuksu ve önemsiz oluşu kadar yürüttükleri mantığın niteliği de bir o kadar çocuksu ve önemsizdi. Aslına bakarsanız ortada çok az mantık vardı, hatta hiç yoktu diyebilirim. Yöntemleri bir tür savlama, varsayım ve suçlamadan ibaretti. Bir fok yavrusunun doğuştan yüzüp yüzemediğini, savlarını oldukça hırçın biçimde ortaya koyup, ardından da muhalif kişinin aklına, sağduyusuna, uyruğuna ya da geçmişine veryansın ederek kanıtlıyorlardı. Karşıt fikri çürütme yöntemleri de kesinkes aynısıydı. Bunu, aralarına düştüğüm adamların zihinsel kapasitelerini göstermek için anlatıyorum. Entelektüel anlamda, yetişkin adam donuna girmiş çocuklardan başkası değillerdi.

Ve tütün içiyorlar, kaba, ucuz ve kötü kokulu bir tütün kullanarak ha babam içiyorlar da içiyorlardı. Hava dumandan ağırlaşıyor, göz gözü görmüyordu ve bir de geminin fırtınada yol almaya çabalayışı sırasında ortaya çıkan şiddetli sarsıntılarla birleştiğinde eğer ki bu illetin kurbanı olsaydım

beni deniz tutacağından kuşkum yoktu. Bu yüzden de midem bulanıyordu, gerçi bu bulantı ayağımın acısından ve bitkinlikten de kaynaklanıyor olabilirdi.

Orada uzanmış düşünürken doğal olarak kendime ve durumuma odaklandım. Bir edip, izninizle, bir sanat ve edebiyat âşığı olan benim, Humphrey Van Weyden'ın burada, bu Bering Denizi fok avcısı uskunada uzanıp yatıyor oluşum görülmemiş, hayal bile edilemeyecek bir şeydi. Kamarot hem de! Ömrüm boyunca hiç kaba el emeği harcamamış ya da bulaşıkçılık işi yapmamıştım. Yaşamım boyunca kendi halinde, olaysız, yerleşik biçimde yaşamıştım; düzenli ve doyurucu bir gelire dayanarak köşesine çekilmiş bir edibin yaşamıydı tam da. Hareketli yaşam ve atletik sporlar asla ilgimi çekmemişti. Çocukken babamın ve kız kardeşlerimin beni adlandırdığı gibi, her zaman bir kitap kurdu olageldim. Yaşamımda yalnızca bir kerecik kamp yapmaya gittim ve orada da neredeyse daha başında gruptan ayrıldım ve bir çatı altının rahatlığına ve olanaklarına geri döndüm. Şimdi ise beni bekleyen masa kurmak, patates soymak ve tabak yıkamak gibi berbat ve sonu gelmez işlerle buradaydım. Üstelik dayanıklı birisi de değildim. Doktorlar hep narin bir bünyem olduğunu söylerlerdi, ama ben ne bünyemi ne de bedenimi egzersiz yaparak geliştirdim. Kaslarım bir kadınınkiler gibi çelimsiz ve yumuşaktı ya da beni kültürfiziğe heveslendirmeye kalkıştıklarında doktorlar defalarca böyle demişlerdi. Ama ben bedenimden çok kafamı kullanmayı yeğlemiştim ve şimdi de beni bekleyen zorlu yaşama zerre kadar uygun olmaksızın buradaydım işte.

Bunlar, zihnimden geçenlerin yalnızca birkaçı ve oynamaya yazgılı olduğum zayıf ve çaresiz rolde kendimi peşinen haklı göstermek adına söylüyorum. Ama annemle kız kardeşlerimi de düşündüm ve kederlerini gözümde canlandırdım. *Martinez* felaketinin kayıp ölüleri arasında adı geçen,

bulunamamış bir cesettim. Gazetelerdeki manşetleri, Üniversite Kulübü'ndeki ve Bibelot*'daki dostlarımın başlarını sallayıp, "Zavallı adamcağız!" deyişlerini görebiliyordum. Ve o sabah camın önündeki yastıklı divanda üstünde ropdöşambrıyla uzanır ve kendi kendine kehanetimsi, karamsar nükteler patlatırken kendisine veda ettiğim Charles Furuseth'i de gözümün önüne getirebiliyordum.

Bu sırada da devinimli dağlara doğru yol alıp tırmanan, savrulup köpüklü vadilere düşen *Hayalet* uskunası yolunu Pasifik'in yüreğine doğru giderek daha çok ilerletmekle uğraşıyordu ve ben de üzerindeydim. Yukarıdaki fırtınayı işitebiliyordum. Boğuk bir kükreme gibi geliyordu kulaklarıma. Arada sırada başımın üstünde yere vuran ayak sesleri duyuyordum. Bütün çevremde bitmek tükenmek bilmez bir çatırtı sürüp gidiyor, ahşap kaplamalarla donanımlar bin bir telden inliyor, ciyaklıyor ve yakınıyorlardı. Avcılar, hem karada hem denizde yaşayabilen yarı insan soyundan canlılar misali, hâlâ tartışıp kükrüyorlardı. Küfürler ve yakışıksız ifadeler havada uçuşuyordu. Kızarmış ve öfkeli yüzlerini görebiliyordum, gemiyle birlikte bir ileri bir geri sallanan deniz lambalarının hastalıklı sarısıyla eciş bücüş gözüken bu yüzlerden zalimlik akıyordu. Bulanık duman sisinin arasından hamaklar bir hayvanat bahçesindeki hayvanların uyuduğu delikleri andırıyordu. Duvarlarda muşambalarla lastik çizmeler asılıydı ve orada burada raflarda tüfeklerle çifteler emniyetli biçimde duruyordu. Geçmişin eşkıyaları ve korsanları için uygun bir donanımdı bu. Hayal gücüm isyan etti ve yine de uyuyamadım. Ve bu uzun, upuzun bir geceydi, yorucu, berbat ve uzun.

---

* Thomas Bird Mosher tarafından 1895 ve 1914 yılları arasında yayımlanmış yıllık edebiyat antolojisi. (ç.n.)

Beşinci Bölüm

Ama avcıların kasarasındaki ilk gecem aynı zamanda da son gecemdi. Ertesi gün, ben, yolculuğun ilk gününde iki kişinin daha işgal ettiği özel kamaradaki küçük odaya terfi ederken yeni ikinci kaptan Johansen, Wolf Larsen tarafından kamaradan kovalanmış ve bundan sonra orada yatması için kasaraya yollanmıştı. Bunun nedeni avcılar tarafından hemen öğrenilmiş ve onlar açısından epeyce bir homurdanmaya yol açmıştı. Öyle görünüyordu ki Johansen her gece uykusunda günün olaylarını yeniden yaşıyordu. Durmaksızın konuşup bağırmasına ve emirler yağdırmasına tahammül edemeyen Wolf Larsen bu belayı avcılarının başına sepetlemişti.

Uykusuz bir gecenin ardından, *Hayalet*'teki ikinci günümle başa çıkmak üzere bitkin ve acılar içinde kalktım. Thomas Mugridge beni beş buçukta, aynı Bill Sykes'in köpeğini dışarı çıkarttığı biçimde kasaradan çıkarttı; ama Bay Mugridge'in bana reva gördüğü zalimlik de kendisine aynı biçimde ve misliyle ödetildi. Yaptığı gereksiz gürültü (bütün gece gözümü kırpmamıştım) avcılardan birisini uyandırmış olmalıydı; çünkü ağır bir ayakkabı yarı karanlıkta vın diye geçti ve Bay Mugridge keskin bir acı ulumasıyla birlikte alçakgönüllülükle herkesten özür diledi. Daha sonra, mutfakta kulağının berelenip şişmiş olduğunu fark ettim. O kulak

bir daha hiç eski haline dönemedi ve tayfalar ona "karnabahar kulak" diye ad taktılar.

Türlü sefilliklerle dopdolu geçti gün. Kurumuş giysilerimi bir gece önce mutfaktan almıştım ve yaptığım ilk iş aşçının giysilerini onlarla değiştirmek oldu. Cüzdanımı aradım. İçindeki birkaç bozuk paradan başka (ve de bu tür konularda belleğim iyidir) altın ve kâğıt olarak yüz seksen beş dolar vardı. Cüzdanı buldum, ama gümüş bozuklukların dışında, içindekiler sırra kadem basmıştı. Mutfaktaki ödevlerimi yerine getirmek için güverteye çıkınca aşçıya bundan söz ettim ve kesin bir yanıt almayı umarken karşılaştığım o azarlayıcı söylevi hiç beklemiyordum doğrusu.

"Bana bak, 'Ump," diye başladı gözlerinde kindar bir ışıltı ve boğazında bir hırıltıyla; "burnuna bir yumruk mu yemek istiyorsun? Eğer benim bir hırsız olduğumu düşünüyorsan, bu düşünceni kendine sakla; yoksa ne denli yanıldığını anlatan bulunur. Bu seninki de nankörlük değilse gözüm çıksın! Buraya geliyorsun, zavallı sefil bir insan müsveddesi ve ben seni mutfağıma alıp iyilik ediyorum ve işte bu da karşılığı. Bir dahaki sefere cehenneme dek yolun var; senin neyi hak ettiğini bilirim ben."

Böyle diyerek yumruklarını sıktı ve üstüme yürüdü. Utanç içinde darbeyi savuşturdum ve mutfak kapısından dışarı kaçtım. Başka ne yapsaydım? Bu vahşi gemide bir tek zorbalık hüküm sürüyordu. Tatlı dille ikna etmek diye bir şey bilinmiyordu. Gözünüzde barışçıl, kendi halinde yaşamış ve şiddetin hiçbir türlüsüne alışmamış, boyu bosu sıradan, narin yapılı ve zayıf, gelişmemiş kaslarıyla bir adam canlandırın; böyle bir adamın elinden ne gelirdi ki? Bu insan kılığındaki canavarların karşısında durup onlarla yüzleşmem kızgın bir boğanın karşısına dikilip onunla yüzleşmemden daha mantıklı değildi.

O sırada, kendimi haklı çıkarma ve vicdanımı rahatlatma arzusuyla böyle düşünüyordum. Ama kendimi bu biçim-

de haklı göstermek beni tatmin etmediği gibi bugüne değin de o zamanki olayları gözden geçirince erkekliğime yedirip kendime tümüyle temize çıkmış hissetme hakkını veremiyorum. Bu durum, akılcı hal çareleri bulmanın ötesindeydi ve soğukkanlı mantıksal sonuçlardan fazlasını gerektiriyordu. Geçerli mantığın ışığında bakılınca ortada utanılacak hiçbir şey yok; ama ne zaman aklıma getirsem içimde bir utanç yükseliyor ve erkeklik gururum açısından erkekliğimin açıklanamaz yollarla gölgelenip lekelendiğini hissediyorum.

Olan olmuş, geçen geçmiş. Mutfaktan hızla dışarı koşmam dizimin dayanılmaz derecede ağrımasına yol açtı ve kıç kasarasının başında çaresizlikle yere çöktüm. Ama aşçı peşimden kovalamamıştı.

"Şunun kaçışına bakın! Şunun kaçışına bakın!" diye bağırdığını işitiyordum. "Hem de o aksak bacakla! Geri dön, seni gidi süt kuzusu. Seni dövmeyeceğim, yok, dövmeyeceğim."

Geri geldim ve işime devam ettim; sonradan başka gelişmeler olduysa da o an için olay sona ermişti. Kamarada kahvaltı sofrası kurdum ve saat yedide avcılarla rütbelileri bekledim. Deniz hâlâ kabarıyor ve sert bir rüzgâr esiyorduysa da, geceleyin fırtına belirgin biçimde azalmıştı. Önceki nöbetlerde yelkenler indirilmişti, böylece *Hayalet*, iki gabya yelkeni ve flok yelkeni dışında kalan yelkenleriyle hızla yol alıyordu. Konuşmalardan anladığım kadarıyla bu üç yelken kahvaltının hemen ardından açılacaktı. Wolf Larsen'in, kendisini, kuzeydoğu rüzgârlarını yakalamayı umduğu yere, güneybatıya sürükleyen fırtınadan yararlanma hevesinde olduğunu da öğrenmiştim. Güneyde tropiklerden kıvrılıp Asya sahillerine yaklaşırken yeniden kuzeye dönerek Japonya yolculuğunun asıl kısmını tamamlamayı umuyorken, bu sürekli rüzgâr ortada yoktu henüz.

Kahvaltıdan sonra gurur duyulmayacak bir başka deneyim daha yaşadım. Bulaşıkları yıkamayı bitirdikten sonra

kamara sobasını temizledim ve külleri boşaltmak için güverteye çıktım. Wolf Larsen ve Henderson dümenin yakınında derin bir sohbete dalmışlardı. Dümeni tayfa Johnson idare ediyordu. Geminin rüzgâr alan yanına doğru yöneldiğimde bana başıyla, yanlış anlayıp bir tanıma ve selamlama belirtisi sandığım ani bir hareket yaptığını gördüm. Gerçekte ise beni, külleri rüzgâr almayan diğer taraftan dökmem konusunda uyarmaya çalışıyormuş. Yanılgımın bilincine varmaksızın Wolf Larsen'le avcının yanından geçtim ve külleri küpeşteden rüzgâr yönüne doğru savurdum. Rüzgâr hepsini geri getirdi, üstelik yalnızca benim üstüme değil, Henderson ve Larsen'in de üstüne boca etti. Bir sonraki anda bu ikincisi beni şiddetle, bir sokak itiymişim gibi tekmeledi. Bir tekmenin bu kadar can yakabileceğini bilmezdim. Sendeleyerek ondan uzaklaştım ve yarı baygın durumda kamaranın duvarına yaslandım. Gözlerimin önünde her şey dönüyordu ve midem karışmıştı. İç bulantısına yenildim ve geminin küpeştesine kadar sürünmeyi başardım. Ama Wolf Larsen peşimden gelmedi. Giysilerinden külleri silkeleyip Henderson'la sohbetini sürdürdü. Olayı kıç kasarasının başından izleyen Johansen iki tayfayı ortalığı temizlesinler diye ön tarafa gönderdi.

Sabahın sonuna doğru tümüyle farklı türden bir sürprizle karşılaştım. Aşçının buyrukları doğrultusunda derleyip toplamak ve yatağını yapmak için Wolf Larsen'in kamarasına gitmiştim. Duvarda, hamağının başucuna yakın yerde kitaplarla dolu bir raf vardı. Shakespeare, Tennyson, Poe ve De Quincey gibi adların şaşkınlıkla farkına vararak bunlara bir göz attım. Aralarında Tyndall, Proctor ve Darwin'in de bulunduğu yazarlara ait bilimsel çalışmalar da vardı. Astronomi ve fizik de noksan değildi ve Bulfinch'in "Age of Fable", Shaw'ın "İngiliz ve Amerikan Edebiyatı Tarihi" ile Johnson'ın iki koca cilt "Doğa Tarihi" kitapları da dikkatimi çekti. Ayrıca, Metcalf'ın, Reed ve Kelloggs'unkiler gibi

birkaç gramer kitabı da vardı ve "The Dean's English"in bir nüshasını görünce gülümsedim.

Bu kitapları benim tanıdığım adamla bağdaştıramadım ve bunları okumuş olabilir mi diye merak ettim. Ama yatağını düzeltmeye başladığımda, battaniyelerin arasında, belli ki uykuya daldığı sırada elinden düşürdüğü Browning'in, Cambridge basımının eksiksiz bir nüshasını buldum. "Bir Balkonda" adlı bölümü açıktı ve orada burada bazı paragrafların altı çizilmişti. Dahası, geminin bir sarsıntısıyla cildi elimden düşürünce arasından bir tabaka kâğıt kaydı. Üstü geometrik diyagramlarla ve bir tür hesaplama karalamalarıyla doluydu.

İnsanın, sergilediği zalimlik gösterilerine bakarak kaçınılmaz biçimde sanacağı gibi bu korkunç adamın cahil bir ahmak olmadığı belliydi. Birden gözümde bir bilinmeze dönüştü. Doğasının bir ya da öteki yönü tümüyle anlaşılabilir biçimdeydi; ama ikisinin bir arada bulunuşu hayret vericiydi. Kullandığı dilin, arada sırada ufak tefek hatalarla sürçse de, mükemmelliğinin farkına daha önce varmıştım zaten. Doğallıkla tayfalar ve avcılarla yaptığı olağan konuşmalarda kimi kez argo yüzünden dili biraz kabalaşabiliyordu; ama benimle ettiği birkaç kelam da anlaşılır ve doğruydu.

Öteki yanını yakaladığım bu bir anlık bakış beni yüreklendirmiş olmalı, çünkü onunla yitirdiğim para hakkında konuşmaya karar verdim.

"Soyuldum," dedim kendisine, kısa bir süre sonra onu kıç kasarasında bir aşağı bir yukarı tek başına volta atar bulduğumda.

"Efendim," diye düzeltti beni, kırıcı değil ama ödünsüz biçimde.

"Soyuldum, efendim," diye değiştirdim.

"Nasıl oldu bu?" diye sordu.

Bunun üzerine, giysilerimi kurusun diye mutfakta bıraktığımdan başlayıp sonra meseleyi açınca aşçı tarafından neredeyse dövülecek oluşuma dek bütün olayı anlattım.

Öyküm üzerine gülümsedi. "El çabukluğu," diye kanaatte bulundu; "Aşçıbaşının el çabukluğu. Peki, sefil yaşamının bu bedele değdiğini düşünmüyor musun? Ayrıca, bunu bir ders olarak gör. Zamanla parana kendi kendine nasıl sahip çıkacağını öğreneceksin. Sanırım şimdiye değin bu işi senin adına avukatın ya da danışmanın yapmıştır."

Sözlerindeki sinsi küçümsemeyi sezebiliyordum, ama yine de üsteledim: "Nasıl geri alabilirim?"

"Bu senin sorunun. Artık bir avukat ya da danışmanın yok, o yüzden kendine güvenmek zorundasın. Bir doların olduğunda onu iyi kollayacaksın. Parasını senin yaptığın gibi ortalıkta bırakan adam onu yitirmeyi de hak etmiş demektir. Ayrıca sen günaha da girmişsin. Hemcinslerinin yolu üstüne günah teşvikleri çıkartmaya hakkın yok. Aşçıyı teşvik etmişsin, o da yoldan çıkmış. Onun ölümsüz ruhunu ikileme sokmuşsun. Bu arada, ruhun ölümsüzlüğüne inanır mısın?"

Soruyu sorarken gözkapakları tembelce yukarı kalktı ve sanki derinlikler önümde açılıyormuş da ruhunu seyrediyormuşum gibi oldu. Ama bu bir yanılsamaydı. Görülebildiği kadarıyla Wolf Larsen'in ruhunun değil derinliklerini, ruhunu bile görmek kimseye nasip olmamıştır; bundan adım gibi eminim. Bunun, ender zamanlarda üstündeki maskeyi kaldırırmış gibi yapsa da, asla açığa çıkmayan, oldukça yalnız bir ruh olduğunu da öğrenecektim.

"Gözlerinizde ölümsüzlük okuyorum," diye yanıtladım, "efendim"e boş vererek; bir denemeydi bu, çünkü sohbetin içtenliğinin bunu haklı göstereceğini düşünmüştüm.

Dikkate almadı. "Bu dediğini, canlı bir şey gördüğün anlamında alıyorum, ama o şeyin ille de sonsuza kadar yaşaması gerekmez."

"Bundan da fazlasını okuyorum," diye sürdürdüm cesurca.

"O zaman bilinci okuyorsun. Yaşamın, canlı olduğuna ilişkin bilincini okuyorsun; ama bundan yine de bir şey, yaşamın sonsuzluğu çıkmaz."

Ne kadar net düşünüyor ve düşündüğünü ne kadar da iyi ifade ediyordu! Bana gösterdiği meraklı yaklaşımdan uzaklaşıp kafasını çevirerek rüzgâr yönünde kurşuni denize doğru baktı. Gözlerinin içine bir soğukluk yerleşti ve ağız çizgileri sertleşip haşinleşti. Belli ki karamsar bir ruh hali içindeydi.

"Ayrıca da ne anlamı var?" diye birdenbire sordu, bana dönüp. "Eğer ben ölümsüzsem – niye?"

Duraksadım. İdealizmimi bu adama nasıl açıklayabilirdim? Hissedilen bir şeyi, uykuda işitilen müzik nağmelerine benzeyen bir şeyi, inandırıcı olmakla birlikte sözün bittiği yerin ötesine geçmiş bir şeyi söze nasıl dökebilirdim?

"Siz neye inanıyorsunuz, o zaman?" diye karşılık verdim.

"Yaşamın kargaşa olduğuna inanıyorum," diye yanıtı yapıştırdı. "Ekmek mayası gibi, devinen ve bir dakikalığına, bir saatliğine, bir yıllığına ya da yüz yıllığına devinen, ama sonunda devinmeyi bırakacak bir şey, bir maya gibi. Devinmeyi sürdürebilsin diye büyük küçüğü yer, gücünü yitirmesin diye güçlü zayıfı yer. En fazlasını şanslı olan yer, en uzun da o devinir, işte o kadar. Ne diyorsun bunlara?"

Koluyla geminin orta yerinde birtakım halatlarla uğraşan bir grup tayfaya doğru sabırsız bir işaret yaptı.

"Onlar deviniyor, denizanası da deviniyor. Devinmeyi sürdürebilelim diye yemek için deviniyorlar. Al bakalım. Karınları için yaşıyorlar ve karınları da onlar için var. Bu bir döngü: Hiçbir yere varamazsın. Onlar da varamaz. Sonunda hepsi durur. Artık devinmezler. Ölmüşlerdir."

"Düşleri var," diye sözünü kestim, "göz alıcı, ışıltılı düşler..."

"Tırmalıyorlar," diye kanaatini belirtti veciz biçimde.

"Ve daha çok..."

"Tırmalıyorlar. Bunu doyurmak için daha büyük bir iştah ve daha büyük bir şansla tırmalıyorlar." Sesi haşin çıkıyordu. Bu seste hiç laubalilik yoktu. "Çünkü bak, kendileri-

ne daha çok para kazandıracak talihli yolculuklar yapmayı, gemilere süvari olmayı, defineler bulmayı; kısacası, hemcinslerini avlayıp onlardan daha iyi konumlara gelmeyi, kendileri tırmalarken pis işleri başkasına yaptırarak bütün geceye sahip olmayı düşlüyorlar. Sen ve ben de tıpkı onlar gibiyiz. Hiçbir fark yok, yalnızca biz daha çok ve daha iyi yemişiz. Ben şimdi onları yiyorum, sen de. Ama geçmişte sen de benden daha fazla yiyordun. Yumuşak yataklarda uyuyor, daha güzel giysiler giyiyor ve daha iyi yemekler yiyordun. O yatakları kim yaptı? Ya o giysileri? Ya o yemekleri? Sen değil. Sen hiç kendi alın terinle bir şey yapmadın. Babanın kazandığı bir gelirle yaşadın. Sen sümsük kuşlarının üstüne çullanıp yakaladıkları balıkları aşıran bir deniz kuşu gibisin. Adına hükümet dedikleri şeyi kuran, bütün diğer insanların efendisi olan ve başkalarının kazandığı ekmeği yiyen ve bunu tek başlarına yemekten hoşlanan o insan topluluğundan birisin. Sen sıcak tutan giysileri giyersin. Giysileri onlar yapar, ama kendileri paçavralar içinde titreşirler ve senden, paranı idare eden avukattan ya da danışmandan iş isterler."

"Ama bu konunun dışında," diye haykırdım.

"Hiç de değil." Artık çabuk çabuk konuşuyordu ve gözleri çakmak çakmaktı. "Pisboğazlık bu ve de yaşam böyle. Pisboğazlık ölümsüz olmuş ne faydası ya da mantığı var? Amaç ne? Ne anlama geliyor? Sen yiyecek üretmiyorsun. Yine de yediğin ya da israf ettiğin yiyeceklerle yiyeceği üreten, ama onu yiyemeyen bir sürü sefilin yaşamı kurtulabilirdi. Hangi ölümsüz amaca hizmet ediyorsun? Ya onlar? Kendini ve beni ele al. Senin yaşamın benimkini mahvettiğinde o böbürlendiğin ölümsüzlük kaç yazar? Senin türündeki pisboğazlık için elverişli bir yer olan karaya geri dönmek hoşuna giderdi. Seni, benim pisboğazlığımın serpildiği şu gemide alıkoymak da benim hevesim. Ve de alıkoyacağım. Seni adam edebilir ya da canına okuyabilirim. Bugün, bu hafta ya da gelecek ay ölebilirsin. Bir yumruk darbesiyle seni

şimdi öldürebilirim, çünkü sen zayıf bir sefilsin. Ama eğer ölümsüzsek, bunu yapmaya ne sebep var? Senin ve benim gibi ömrünü pisboğazlıkla geçirmek ölümsüzlerin yapacağı türden bir iş gibi görünmüyor. Peki, bütün bunlar ne için? Seni niye burada alıkoyuyorum?"

"Çünkü siz daha güçlüsünüz," deyivermeyi becerdim.

"Peki, ama niye daha güçlüyüm?" diyerek hemen arkası gelmez sorgulamasını sürdürdü. "Ben sana göre mayanın daha büyük bir parçasıyım diye mi? Sen bunu anlamıyor musun? Anlamıyor musun?"

"Ama ümitsizlik bu," diye yakındım.

"Sana katılıyorum," diye yanıtladı. "O halde niye devinmeli, devinmek yaşamaksa? Devinmesek ve mayanın parçası olmasak ortada ümitsizlik de olmazdı. Ama –işte can alıcı kısmı– hiçbir nedenimiz bulunmasa da, yaşamak ve devinmek istiyoruz, çünkü bu, yaşamın doğasında yaşamak ve devinmek bulunduğu için böyle. Bu yüzden olmasaydı eğer, yaşam ölü bir şey olurdu. Kendi ölümsüzlüğünü düşlediğin, içindeki bu yaşam yüzünden. İçindeki yaşam canlı ve sonsuza değin canlı kalmak istiyor. Pöh! Pisboğazlığın sonsuzluğu!"

Aniden topuklarının üstünde döndü ve yürüyüp gitti. Kasaranın ağzında durdu ve beni yanına çağırdı.

"Bu arada, Aşçının aşırdığı ne kadardı?" diye sordu.

"Yüz seksen beş dolar, efendim," diye yanıtladım.

Başını salladı. Bir saniye sonra, akşam yemeği için sofra kurmak üzere güverte merdivenlerine yöneldiğimde, onun geminin orta yerinde yüksek sesle adamlardan bazılarına sövüp saydığını işittim.

Altıncı Bölüm

Ertesi sabah fırtına tümüyle dinmişti ve *Hayalet* bir nebze esintisi olmayan durgun bir denizde yavaşça kayıyordu. Bununla birlikte, arada sırada hafif hava akımları da hissediliyordu ve Wolf Larsen, gözleri denizde hep alize rüzgârlarının esmesi gereken kuzeydoğu yönünü tarayarak sürekli kasarayı arşınlıyordu.

Adamların hepsi de güvertedeydiler ve mevsimin avı için çeşitli sandalları hazırlamakla meşguldüler. Kaptanınkiyle ve avcıların kullanacağı altı kayıkla beraber yedi adet sandal vardı gemide. Bir sandalın mürettebatı, bir avcı, bir kürekçi ve bir dümenci olmak üzere üç kişiydi. Uskunanın mürettebatı ise kürekçilerle dümencilerdi. Avcılar da nöbetlerden sorumluydular ve her zaman Wolf Larsen'in buyruklarına tabiydiler.

Bunların hepsini ve daha fazlasını öğreniyordum. *Hayalet* hem San Francisco'daki hem de Victoria'daki filoların içindeki en hızlı uskuna sayılıyordu. Aslında, bir zamanlar özel bir yatmış ve hız için inşa edilmiş. Bu tür şeylerden hiç anlamasam da, uskunanın hatları ve donanımı kendini gösteriyordu. Johnson bana, dünkü ikinci akşam nöbeti sırasında onunla kısa bir süre çene çalarken gemiyi anlattı. Gemiye duyduğu, bazı kimselerin atlara duyduğu türden bir aşkla, coşku içinde konuşuyordu. Görünürdeki manzaradan nefret

ediyordu ve anladım ki Wolf Larsen'in fok avı kaptanları arasında oldukça berbat bir ünü vardı. Johnson'ı yolculuk için sözleşme yapmaya cezp eden *Hayalet*'in kendisiydi, ama çoktan pişmanlık duymaya başlamıştı.

Bana anlattığına göre, *Hayalet* modeliyle herkesin dikkatini üstüne çeken seksen tonluk bir uskunaydı. Kemeresi ya da eni yedi metreydi ve uzunluğu da yirmi yedi metreyi biraz geçiyordu. Efsanevi, ama bilinmeyen ağırlıktaki kurşundan omurgası, muazzam yelkenleriyle birlikte onu oldukça dengeli kılıyordu. Ana gabya çubuğunun güverteye kadarki uzunluğu otuz metrenin üstünde, pruva direğinin gabya çubuğuyla birlikte uzunluğu ise bundan iki buçuk üç metre daha kısaydı. Bu ayrıntıları veriyorum ki yirmi iki kişiyi taşıyan bu yüzer dünyanın boyutları gözde canlanabilsin. Oldukça küçük bir dünya bu, bir zerre, bir benek ve bu denli küçük ve savunmasız bir düzeneğin üstünde denize açılmayı göze alan insanlara şaşıyorum.

Wolf Larsen aynı zamanda denizdeki pervasız seyriyle de nam salmıştı. Henderson'la avcılardan biri, Standish adında bir Californialı bu konuda konuşurlarken kulak misafiri olmuştum. İki yıl önce Bering Denizi'ndeki bir fırtınada *Hayalet*'in direklerinin kırılmasına yol açmıştı ve yerine her bakımdan daha güçlü, daha ağır olan şimdiki direkler takılmıştı. Direkler takılırken, gemiyi yitirmektense direkleri kırmayı yeğlediğini söylediği anlatılıyor.

Terfisinin sarhoşluğuna yenik düşen Johansen dışında gemideki herkesin *Hayalet*'le yolculuğa çıkmasının bir mazereti varmış gibi görünüyor. Ön taraftaki adamların yarısı engin deniz tayfası ve onların mazereti gemi ya da kaptan hakkında bir şey bilmeyişleri. Ve bilgisi olanların, yani avcıların da keskin nişancılıklarına karşın kavgacılıkları ve namussuzluğa yatkınlıkları öylesine nam salmış ki başka hiçbir saygın uskunada iş bulamayacakları fısıltısı dolaşıyor.

Mürettebattan birisiyle daha tanışıklık edindim; adı Louis, tombul ve şen yüzlü bir Nova Scotia İrlandalısı ve bir dinleyici bulur bulmaz konuşma eğiliminde, oldukça girişken bir adam. Öğleden sonra, aşçı aşağıda uyur ve ben de bitip tükenmez patatesleri soyarken, Louis "bir çift lafın belini kırmak" için mutfağa damladı. Gemide bulunmasının mazereti imzayı attığı sırada sarhoş olmasıydı. Bunun ayık bir anında dünyada yapacağı son şey olacağını bana defalarca anlatarak ikna etmeye çalıştı. Görünüyor ki on iki yıldır her mevsim düzenli biçimde fok avına katılıyor ve iki filoda da en iyi sandal dümencileri arasındaki en iyi iki üç kişiden birisi sayılıyor.

Başını uğursuz biçimde "Ah, evladım," diyerek bana doğru salladı, "bu seçip seçebileceğin en berbat uskuna, zamanında benim gibi sarhoş değildiysen. Fok avı tayfalar için cennettir; bundan başka gemilerde. İlk piyango ikinci kaptana vurdu, ama nah şuraya yazıyorum, bu yolculuk sona ermeden daha kaç kişi ölecek. Hişt, bak şimdi, senle benim bir de şu puntelin arasında kalsın, bu Wolf Larsen tam bir şeytan ve başına o geçtiğinden beri hep olageldiği gibi *Hayalet* de bir cehennem gemisine dönüşecek. Ben bilmiyor muyum? Bilmiyor muyum sanki? Hakodate'de iki yıl önce adamlarıyla kavga edip dördünü vurduğunu unuttum mu? İki yüz yetmiş beş metreden az bir şey uzaktaki *Emma L.*'de değil miydim ben o zaman? Ve aynı yıl bir yumrukta öldürdüğü bir adam daha var. Evet bayım, onu öldürdü. Kafası bir yumurta kabuğu gibi ezildi. Kura Adası'nın Valisiyle Polis Müdürü, Japon beyefendileri bayım, onlar yok muydu bir de ve kaptanın konuğu olarak *Hayalet*'e çıkmamışlar mıydı ve karılarını da getirmişlerdi, yelpazelerin üstünde gördüklerimiz gibi minnacık, güzel parçalardı. Gemiyi hareket ettirdiğinde, sanki kazara olmuş gibi bu sevdalı kocaları gerideki kayıkta bırakıvermediler mi? Zavallı küçük hanımların adanın öbür tarafında, kendilerini taşıyacak hiçbir şeyin bulunmadığı,

ayaklarında bir mil bile dayanmayacak türden eften püften hasır sandaletleriyle dağları aşıp yürüyerek evlerine ulaşabilecekleri bir yerde karaya çıkartılmaları bir hafta sonra değil miydi? Bilmiyor muyum ben? Böyle bir canavardır, bu Wolf Larsen; Vahiy kitabında adı geçen o koca canavar ve bir kere de hayırlı bir işi görülmemiştir. Ama bak, ben sana hiçbir şey demedim ha. Bir tek sözcük bile fısıldamadım; çünkü en sonuncu ana evladı balıklara yem olsa bile bu ihtiyar, şişko Louis bu yolculuktan sağ çıkacak."

"Wolf Larsen!" diye burnundan soludu bir saniye sonra. "Şu ada bak sen! Kurt – tam kurt işte. Bazı kimseler gibi kötü kalpli birisi değil o. Çünkü kalpsizin teki. Kurt, bildiğin kurt, o kadar. Adıyla müsemma oluşuna şaşıyor musun?"

"Ama nasıl birisi olduğu bu kadar iyi biliniyorsa," diye sordum, "nasıl oluyor da gemisine adam bulabiliyor?"

"Peki, Allahın karasında ve denizinde herhangi bir işi yaptırmaya adam nasıl bulunur, sence?" diye parladı Louis Kelt hararetiyle. "Adımı yazdırdığımda domuz gibi sarhoş olmasaydım sen beni bu gemide nasıl görecektin? Avcılar gibi, daha iyi adamlarla yolculuk edemeyenler de var, şuradaki zavallıcıklar gibi hiçbir şey bilmeyen tayfalar da. Ama akılları başlarına gelecek, günlerini görecekler ve analarından doğduklarına pişman olacaklar. Zavallı ihtiyar şişko Louis'i ve başındaki dertleri unutsam bu zavallı yaratıklar için gözyaşı dökerdim. Ama bak, ben tek sözcük fısıldamadım, tamam mı, tek sözcük bile."

"O avcılar aşağılık herifler," diyerek yeniden başladı, çünkü doğuştan çenesi düşüktü, konuşmadan duramıyordu. "Ama sağa sola sataşıp etrafta ağız dalaşı yapmaya başlasınlar bakalım. Onların hakkından gelir. Kokuşmuş kötü kalplerine Tanrı korkusunu salacak adam o. Şu benim avcıya bak, Horner'a. 'Jock' Horner derler ona, uysal birisi gibi sessizdir, kız gibi yumuşak konuşur, sanki ağzında tereyağı

erimez sanırsın. Geçen sene sandal dümencisini öldürmedi mi? Üzücü bir kaza deyip geçtiler, ama Yokohama'da kürekçisine rast geldim ve işin doğrusunu aldım ağzından. Bir de Duman var, küçük kara şeytan; Ruslar onu, Rusya toprağı olan Copper Adası'nda kaçak avlanırken yakalayıp Sibirya'daki tuz madenlerinde üç yıl tutmadılar mı? Arkadaşıyla birlikte ellerini ve ayaklarını zincirlemişler. Etrafta bu tür laflar edilmiyor muydu? Çünkü öteki herifi her defasında bir kovanın içinde madenin tepesine yollayan Duman'ın ta kendisiydi; bugün bir bacak, yarın bir kol, ertesi gün kafa, böylece sürüp gitmiş."

Yarattığı dehşetin üstesinden gelip, "Ama ciddi olamazsınız!" diye haykırdım.

"Ciddiyet mi?" diye sordu, şimşek gibi çakarak. "Anlattıklarım ne ki daha? Sağır ve dilsizim ben, ananın başı için sen de olsan iyi edersin; ne onlar ne de kaptan hakkında iyi sözler dışında bir şey söylemek için ağzımı hiç açmadım, Tanrı ruhunu lanetlesin onun ve on bin yıl arafta çürüsün, sonra da cehennemin en dibine gitsin!"

Gemiye ilk geldiğimde ovalarken derimi soyan Johnson, ön ya da arka güvertedekiler içinde sözleri en az lastikli adamdı. Gerçekten de hiçbir belirsizliği yoktu. Onun dosdoğru konuşması ve erkeksiliği hemen göze çarpıyordu ki bu da çekingenlikle karıştırılabilecek bir ılımlılıkla pekişiyordu. Ama çekingen değildi hiç. Tersine kanaatlerine, erkekliğinin sarsılmazlığına güveni tamdı. Tanışıklığımızın başlangıcında, Yonson diye çağrılmasına karşı çıkmasını sağlayan da bu güvendi. Ve Louis bu konuda onun hakkında yargıda ve kehanette bulunmaktan geri kalmadı.

"İyi bir herif o, şu bizim İskandinav göçmeni Johnson," dedi. "Baş kasaradaki en iyi tayfa. Benim kürekçim. Ama Wolf Larsen başına bela açacak onun; çünkü kıvılcımlar göğe çıkıyor. Bunu bilen benim. Belanın gökyüzündeki fırtına gibi toplanıp geldiğini görebiliyorum. Onunla bir abi

gibi konuştum, ama aklı bir karış havada ya da yanlış sinyal aldığından gözü pek az şey görüyor. Kafasına yatmayan bir şey olunca homurdanıyor ve ortalıkta her zaman Wolf'a laf taşıyan gammazcılar bulunuyor. Kurt güçlüdür ve güçten nefret etmek kurdun işidir ve Johnson'da gördüğü de güç; boyun eğmiyor hiç, bir küfür ya da yumruk karşısında, 'Evet efendim, çok teşekkür ederim, efendim' demeyi bilmiyor. Ah, bela geliyor! Geliyor! Başka bir kürekçiyi de nereden bulacağımı Tanrı bilir! İhtiyar kendisini Yonson diye çağırdığında ondan başka hangi aptal kalkıp da, 'Benim adım Johnson, efendim' der ve sonra da harf harf telaffuz eder? İhtiyarın suratını görecektin! Hemen oracıkta ona dalacak sandım. Yapmadı, ama yakındır, o göçmenin kalbini kırmazsa ben de denizdeki gemilerin adamlarının huylarını hiç bilmiyorum demektir."

Thomas Mugridge çekilmez hale geliyor. Her konuşmada, kendisine Bay ya da Efendim demeye zorluyor beni. Bunun bir nedeni Wolf Larsen'in ondan hoşlanıyor görünmesi. Bir kaptanın aşçıyla sıkı fıkı olmasının görülmemiş bir şey olduğunu düşünüyorum; ama Wolf Larsen'in yaptığı tam da bu. İki üç kez başını mutfaktan içeri uzatıp Mugridge'i babacan bir tavırla sıvazladı ve bir kez de, bu öğleden sonra, kıç tarafında durup onunla tam on beş dakika çene çaldı. Sohbet bitip de Mugridge mutfağa döndüğünde yağcılıktan ışıldıyordu ve sinir bozucu, akortsuz, tiz bir sesle seyyar satıcı şarkıları mırıldanarak işini sürdürdü.

"Amirlerle aramı hep iyi tutarım," diye belirtti bana sır verircesine. "Gözlerine girmenin yolunu bilirim. Kaptanla son görüşmemiz, mesela; küçük bir sohbet ve dostça bir kadeh için kamarasına uğramakta sakınca görmedim. 'Mugridge,' diyor bana, 'Mugridge,' diyor, 'Yanlış yerdesin.' 'Nasıl yani?' diyorum. 'Sen bir beyefendi olarak doğmalı ve yaşamını kazanmak için çalışmak zorunda kalmamalıymışsın.' Allah canımı alsın, 'Ump, ben onun kamarasında keyfim ye-

rinde, rahatça oturmuş, onun purosunu tüttürür, onun romunu içerken bana böyle demediyse."

Bu gevezelikler dikkatimi darmadağın ediyordu. Ömrümde bu denli nefret ettiğim başka bir ses duymamıştım. Yağcı, imalı vurguları, yaltakçı gülümsemesi ve muazzam kibri, kimi kez beni titreme noktasına getirecek ölçüde sinirime dokunuyordu. Kesinkes, karşılaştığım en iğrenç ve mide bulandırıcı kişiydi. Pişirdiklerinin pisliği anlatılabilir gibi değildi ve gemide yenilen her türlü şeyi o pişirdiğinden, yemeklerinin en az pis olanlarını ayıklayıp yediklerimi büyük bir sakınımla seçmek zorunda kalıyordum.

Çalışmaya alışkın olmayan ellerim de epeyce canımı sıkıyordu. Derim, ovalama fırçasının bile çıkartamayacağı biçimde kirden nasırlaşmış, tırnaklarımın rengi atıp kararmıştı. Ayrıca can yakıcı ve hiç geçmeyen biçimde su da toplamıştı ve kolumda, geminin bir sarsıntısı sırasında dengemi yitirerek mutfak sobasına yuvarlanmak suretiyle edindiğim koca bir yanık vardı. Dizim de daha iyi durumda değildi. Şişlik inmemişti ve dizkapağım hâlâ aşırı hassas durumdaydı. Sabahtan akşama değin aksamanın bir faydası yoktu. Eğer iyileşeceği varsa, tek gereksindiğim iyice dinlenmekti.

Dinlenmek! Bu sözcüğün anlamını önceleri hiç bilmezmişim. Bütün yaşamım boyunca dinleniyormuşum da haberim yokmuş. Ama şimdi, yarım saat boyunca kımıldamadan oturabilip de hiçbir şey yapmasam, hatta düşünmesem, dünyanın en hoş şeyi olurdu bu. Ama öte yandan, bu aynı zamanda bir itiraf da. Bundan böyle emekçi insanların yaşamlarını takdir edeceğim. Çalışmanın bu kadar korkunç bir şey olduğunu hayal etmemiştim hiç. Sabahın beş buçuğundan gecenin onuna kadar, ikinci akşam nöbetinin sonuna doğru çaldığım anlar hariç, kendime bir dakika bile ayırmaksızın herkesin kölesiyim. Güneşte yakamozlanan denize bir göz atmak ya da bir tayfayı gabya yelkenine çıkarken veya civadraya koşarken izlemek için bir dakika durayım hele bir,

nefret dolu sesi duyacağımdan hiç kuşkum yok: "Baksana buraya, 'Ump, kaytarmak yok, gözüm üstünde."

Kasara altında öfkenin ayyuka çıktığının belirtileri var ve etrafta Duman'la Henderson'ın dövüştüğüne ilişkin dedikodular dolaşıyor. Henderson avcıların en iyisi gibi görünüyor, kışkırtılması zor, ağırkanlı bir adam; ama çileden çıkmış olmalıydı ki Duman'ın gözü morarmıştı ve özellikle de akşam yemeği için kamaraya geldiğinde hırçın görünüyordu.

Yemekten hemen önce, bu adamların duyarsızlığını ve zalimliğini gösteren kötü bir olay yaşandı. Mürettebatın içinde bir acemi, macera hevesinin pençesine düşüp ilk yolculuğunu yaptığını sandığım, hantal görünüşlü, Harrison adında bir köylü çocuğu vardı. Hafif, kararsız havalarda uskunaya epey bir tramola attırmak gerekiyordu ve böyle durumlarda yelkenler bir yandan diğerine geçirilir ve ön gabya yelkeninin yönünü değiştirsin diye yukarıya bir adam çıkartılırdı. Bir nedenle Harrison yukarıdayken, gizin ucunda dalgalanan yelkenin ıskotaları birbirine dolaştı. Anladığım kadarıyla bu işi düzeltmenin iki yolu vardı, ya ön yelkeni indirmek ki görece kolay ve tehlikesiz olan da buydu; ya da cunda mandarı boyunca tırmanıp gizin ucuna ulaşmak ki bu da oldukça riskli bir işti.

Johansen Harrison'a seslenip mandara tırmanmasını istedi. Çocuğun korktuğu herkesin malumuydu. Ve güverteden yirmi beş metre yukarıda kendisini o ince ve sallanan iplere atması gerekeceği için bunda haklıydı da. Sabit bir esinti olsa durum o kadar da kötü sayılmayacaktı, ama *Hayalet* uçsuz bucaksız bir denizde beyhude yalpalıyordu ve her yalpalayışında yelken bezi kanat çırpıp patlıyor ve mandarlar gevşeyip geriliyordu. Bir insanı, kamçı ucundaki bir sinek gibi kapabilecek durumdaydılar.

Harrison buyruğu duymuş ve kendisinden istenileni anlamıştı, ama duraksadı. Belki de o anda havada bulunuşu ömründe bir ilkti. Wolf Larsen'in buyurganlığının hemen

etkisinde kalmış olan Johansen bir taciz ve küfür salvosuyla patladı.

"Bu kadarı yeter, Johansen," dedi Wolf Larsen tersleyerek. "Bu gemide küfürü yalnızca benim edeceğimi sana öğreteceğim. Yardımına gerek duyarsam, haber veririm."

"Evet, efendim," diye onayladı ikinci kaptan boyun eğerek.

Bu sırada Harrison mandara çıkmaya başlamıştı. Ben mutfak kapısından bakıyor ve sanki sıtma nöbeti geçiriyormuşçasına kol ve bacaklarının titrediğini görebiliyordum. Her seferinde iki üç santim ilerleyerek oldukça yavaş ve sakınımlı biçimde tırmanıyordu. Kendini çevreleyen açık mavi gökyüzünün altında, ağı boyunca sürünen iri bir örümceği andırıyordu.

Pruva yelkeni yüksekte olduğu için hafifçe yukarıya doğru bir tırmanıştı bu ve gizle direkte çeşitli makaralardan geçen mandar, ellerinin ve ayaklarının tutunabileceği yerler sunuyordu. Ama sorun, rüzgârın yelkeni tam doldurabilecek denli güçlü ve sabit olmayışındaydı. Yolu yarıladığında, *Hayalet* rüzgâr yönünde yalpalayıp iki dalga arasındaki çukura düştü. Harrison ilerlemeyi bırakıp sıkıca tutundu. Yaşamını kurtarmak için tutunurken, ben yirmi beş metre aşağıdan kaslarının acı içindeki direnişini görebiliyordum. Yelken boşaldı ve giz geminin ortasına doğru savruldu. Mandar gevşedi ve her şeyin çok hızlı olup bitmesine karşın gövdesinin ağırlığı altında bel verdiğini görebildim. Ardından giz ani bir çabuklukla yana savruldu, büyük yelken bir top gibi patladı ve üç sıra camadan halatı yelkenin üstüne yaylım ateşi gibi indi. Tutunmayı sürdüren Harrison havada hızla sallandı. Sallanması aniden kesildi. Mandar bir anda gerginleşti. Kamçının kendisini kaptığı andı bu. Kavradığı yer koptu. Bir eli tuttuğu yerden kurtuldu. Öteki eli bir süre umutsuzca gezindi ve sonra o da diğerini izledi. Bedeni bükülüp aşağı sallandı, ama bir şekilde bacaklarıyla kendisini kurtarmayı becerdi.

Kafa aşağı bacaklarından asılı kaldı. Hızlı bir gayret ellerini yeniden mandarla buluşturdu; ama acınası bir nesne gibi asılı kaldığı eski konumuna yeniden dönmesi zaman aldı.

Wolf Larsen'in, mutfağın öteki köşesinden bana kadar gelen sesini duydum. "Bahse girerim ki akşam yemeği için iştahı kalmamıştır. Altından uzaklaş, Johansen. Dikkat et! Bu tarafa geliyor!"

Gerçekte, Harrison'ın midesi, deniz tutan birisininki gibi altüst olmuş, kusuyordu ve uzunca bir süre kımıldamaya yeltenmeden değerli tüneğine yapışıp kaldı. Bununla birlikte Johansen, bağıra çağıra görevini tamamlaması için onu zorlamayı sürdürdü.

Johnson'ın kanırtıcı biçimde ağır ve düzgün İngilizcesiyle "Yazıklar olsun," diye homurdandığını işittim. Ana donanımın yanında, birkaç adım ötemde dikiliyordu. "Çocuk oldukça hevesli. Eline fırsat geçerse öğrenir. Ama bu ..." Bir süre sustu, nihai yargısı "cinayet" sözcüğüydü çünkü.

"Hişt, sussana sen!" diye fısıldadı Louis ona, "Ananın başı için çeneni tut!"

Ama Johnson bakıyor ve homurdanmayı hâlâ sürdürüyordu.

"Baksana buraya," dedi avcı Standish Wolf Larsen'e, "o benim kürekçim ve onu yitirmek istemem."

"Dediğin gibi, Standish," diye geldi karşılık. "Sandaldayken senin kürekçin; ama gemideyken o benim tayfam ve ona canım ne isterse onu yaparım."

"Ama bu bir neden değil ki..." diye söze girişti Standish.

"Bu kadarı yeter, ağır ol!" diye tavsiyede bulundu Wolf Larsen. "Ben sana neyin ne olduğunu söyledim, uzatma artık. O benim adamım, eğer istersem ondan çorba yapar içerim."

Avcının gözlerinde öfkeli bir parıltı vardı, ama arkasını dönüp kasara altına girerek oradan yukarıya bakmayı sürdürdü. Şimdi herkes güvertedeydi ve tüm gözler bir insan

yaşamının ölümle cebelleştiği noktaya, havaya dikilmişti. Endüstriyel örgütlenmenin başkalarının yaşamını kontrol hakkını kendilerine verdiği bu adamların duyarsızlığı dehşet vericiydi. Dünyanın anaforunun dışında yaşamış ben, işlerin bu biçimde yürütüldüğünü hayal bile etmemiştim. Yaşam her zaman kendine özgü bir kutsiyete sahip bir şey olarak görünmüştü, ama burada, ilişkilerin aritmetiğinde hiçbir değeri bulunmayan bir sıfırdı. Bununla birlikte, tayfaların kendi başlarına, Johnson'ın durumunun örneklediği gibi, duygudaşlık gösterdiklerini söylemeliyim; ama efendiler (avcılarla kaptan) kalpsizlik ölçüsünde kayıtsızdılar. Standish'in itirazı bile, kürekçisini yitirmek istememesinden kaynaklanıyordu. Başka bir avcının kürekçisi olsaydı, o da ötekiler gibi eğlenmekten geri kalmazdı.

Ama Harrison'a dönelim biz. Zavallıcığı taciz edip küfrederek onu yeniden işe koyulmaya ikna etmesi Johansen'in tam on dakikasını aldı. Kısa bir süre sonra, daha iyi tutunma fırsatı bularak, ata biner gibi üstüne oturduğu gizin ucuna vardı. Iskotayı düzeltti ve halat boyunca aşağıya, direğe doğru yavaşça kayarak inecek duruma geldi. Ama cesaretini yitirdi. O anki konumu bile güvensizken, mandarın üstünde daha güvensiz bir konuma geçmek için bulunduğu yeri terk etmekte gönülsüz davrandı.

İnmesi gereken havai patikaya ve ardından aşağı, güverteye baktı. Gözleri kocaman açılıp dikilmişti ve yaprak gibi titriyordu. İnsan yüzüne bu denli güçlü biçimde damgasını vurmuş bir korkuyu daha önce hiç görmemiştim. Johansen aşağı inmesi için boş yere seslendi. Her an giz kendisini kapabilirdi, ama korkudan çaresiz durumdaydı. Duman'la aşağı yukarı gezinen ve sohbete dalmış Wolf Larsen, dümendeki adama sert bir biçimde bir kez bağırmasına karşın, ona artık dikkat etmiyordu:

"Rotadan çıktın adamım! Başına bela aramıyorsan dikkat et!"

"Olur, olur, efendim," diye karşılık verdi dümenci bir çift çubuğu aşağı indirerek.

Bulabileceği ufacık rüzgârla pruva yelkenini doldurmak ve sabit tutmak için *Hayalet*'i rotasından azıcık çıkartmaktı suçu. Wolf Larsen'in öfkesini üstüne çekmeyi göze alarak talihsiz Harrison'a yardım etmeye çabalıyordu.

Zaman ilerliyordu ve benim açımdan bekleyiş korkunçtu. Öte yandan Thomas Mugridge bunu gülünesi bir olay gibi görüyor ve şakacı imalarda bulunmak için kafasını sürekli mutfak kapısından dışarı uzatıyordu. Ondan nasıl da nefret ediyordum! Ve ona duyduğum bu nefret o korku dolu anlarda, o devasa boyutlara varana dek nasıl büyüyor da büyüyordu. Ömrümde ilk kez öldürme arzusuyla tanıştım – bazı renkli yazarlarımızın ifade ettikleri gibi "gözümü kan bürüdü." Yaşam, genel anlamda hâlâ kutsal sayılabilirdi, ama Thomas Mugridge'in özelinde yaşam son derece din dışı bir hal almıştı. Gözümü kan bürüdüğünün farkına vardığımda korktum ve zihnimde şu düşünce çaktı: Çevremdeki zalimlik bana da mı bulaşıyordu? En kuşku götürmez suçlarda dahi ölüm cezasının adilliğini ve doğruluğunu reddeden bana bile mi?

Aradan tam yarım saat geçti ve derken Johnson'la Louis'in bir tür ağız dalaşı yaptıklarını gördüm. Tartışma Johnson'ın, Louis'in kolunu silkeleyip kurtulmasıyla ve öne doğru yürüyüp gitmesiyle bitti. Güverteyi geçti, ön donanımın üstüne sıçradı ve tırmanmaya başladı. Ama bu Wolf Larsen'in gözünden kaçmadı.

"Baksana buraya, derdin ne senin?" diye haykırdı.

Johnson iş başında yakalanmıştı. Kaptanın gözlerinin içine baktı ve ağır ağır yanıtladı:

"O çocuğu aşağı indireceğim."

"O halatın üstünden ineceksin, hem de hemen! İşittin mi? İn aşağı!"

Johnson duraksadı, ama uzun yıllar boyu gemilerde

efendilere boyun eğmişliği galip geldi ve suratını asarak güverteye atlayıp ön tarafa yürüdü.

Saat beş buçukta kamara masasını kurmaya gittim, ama yaptığım işin pek farkında değildim, çünkü gözümün önünden ve beynimden bir adamın görüntüsü silinmiyordu, beti benzi atmış, titreyen, bir böcek gibi gülünç, çırpınan gize asılı. Saat altıda, akşam yemeği servisi yaparken mutfaktan yiyecek almak için güverteye çıktığımda, hâlâ aynı konumda duran Harrison'ı gördüm. Masada başka şeylerden söz edildi. Gereksiz yere tehlikeye atılan bu yaşam kimsenin umurunda görünmüyordu. Ama bir süre sonra mutfağa bir kez daha giderken Harrison'ın halattan ambar kapağına doğru güçsüzce sendeleyen görüntüsü keyfimi yerine getirdi. Sonunda inmek için cesaretini toplamıştı.

Bu olayı anlatmayı bitirmeden önce, bulaşıkları yıkarken kamarada Wolf Larsen'le aramızda geçen sohbetin bir bölümünü aktarmalıyım.

"Öğleden sonra miden bulanmış gibiydi," diye başladı. "Sorun ne?"

Beni Harrison kadar hasta eden şeyin ne olduğunu onun da bildiğini ve beni oraya çekmeye çalıştığını görebiliyordum ve "O çocuğa yapılan zalimce muamele yüzündendi," diye yanıtladım.

Kısa bir kahkaha attı. "Deniz tutması gibi, sanırım. Bazı insanlar buna maruz kalır, bazıları da kalmaz."

"Öyle değil," diyerek karşı çıktım.

"Aynen öyle," diye sürdürdü. "Denizde hareket ne denli bolsa dünyada da o kadar zalimlik vardır. Ve bazı kimselerin midesini birisi, bazılarınınkini de bir diğeri bulandırır. Tek nedeni bu."

"Ama insan yaşamını bir maskaralığa çeviren siz, ona hiç mi değer vermiyorsunuz?" diye sordum.

"Değer mi? Hangi değer?" Yüzüme baktı ve gözleri durgun ve hareketsiz olmasına karşın, içlerinde küçümseyici bir

gülümseme var gibiydi. "Ne tür bir değer? Bunu nasıl ölçüyorsun? Kim veriyor bu değeri?"

"Ben veriyorum," diye yanıtı yapıştırdım.

"O halde senin için değeri ne? Başka birinin yaşamı, demek istiyorum. Söyle bakalım, nedir değeri?"

Yaşamın değeri mi? Buna somut bir değer nasıl biçebilirdim ki? Her zaman bir açıklaması olan ben, bir biçimde Wolf Larsen'le beraberken açıklamadan yoksun kalıyordum. O zamandan beri bunun kısmen adamın kişiliğinden kaynaklandığına, ama daha çok da tümüyle değişik bakış açısına bağlı olduğuna kanaat getirmekteyim. Karşılaştığım ve başlangıç itibariyle ortak bazı yönlerimin bulunduğu materyalistlerden farklı olarak, onunla ortak hiçbir şeyimiz yoktu. Bocalamama yol açan belki de yalın, basit düşünüş biçimiydi. Bir sorunu daima gereksiz ayrıntılardan arındırarak meselenin özüne öyle doğrudan ve bir kesinlik havasıyla giriyordu ki kendimi ayağım yere basmaksızın derin sularda debelenir halde buluyor gibiydim. Yaşamın değeri mi? Bu soruya bir anda nasıl yanıt verebilirdim ki? Yaşamın kutsallığını genelgeçer bir doğru olarak kabul etmiştim. Özünde değerli oluşu, asla sorgulamadığım bir gerçeklikti. Ama o, bu gerçekliğe meydan okuduğunda dilim tutuldu.

"Dün bunun hakkında konuşuyorduk," dedi. "Yaşamın bir maya, canlılığını sürdüreceği bir yaşamı yalayıp yutan mayamsı bir şey olduğunu ve yaşamanın yalnızca başarılı bir pisboğazlık olduğunu ortaya koymuştum. Gerçekten de, arz ve talebin bir anlamı varsa, yaşam dünyadaki en ucuz şeydir. Su, toprak ve hava için yalnızca çok diyebiliriz; ama doğmayı talep eden yaşama gelince bunun sınırı yok. Doğa savurganın teki. Balıkları ve bunların milyonlarca yumurtasını ele al. Bu açıdan kendini ve beni ele al. Belimizde milyonlarca yaşam ihtimali var. Yeterli zaman ve fırsatı bulabilseydik ve içimizdeki doğmamış yaşamların sonuncusuna değin her birini kullanabilseydik ulusların babaları olur ve

kıtaları doldururduk. Yaşam mı? Pöh! Hiçbir değeri yok. Ucuz şeylerin içinde en ucuzu. Her yerde dilencilik ediyor. Doğa onu bol keseden saçıyor ortalığa. Nerede tek bir yaşam için yer varsa, binlercesinin tohumunu ekiyor oraya ve kendi yaşamı, geriye en güçlü ve en pisboğaz yaşam kalıncaya dek yaşamı yiyip tüketiyor."

"Darwin okumuşsunuz," dedim. "Ama var olma mücadelesinin, yaşamın ahlaki kaygı gütmeksizin yok edilmesi tezinize izin verdiği kanaatine varıyorsanız, onu yanlış yorumlamışsınız demektir."

Omuzlarını silkti. "Demek istediğin şeyin, bunu yalnızca insan yaşamıyla ilişkilendirmek anlamına geldiğini biliyorsun; çünkü et, tavuk ya da balığa gelince bunları en az benim ya da bir başkası kadar yok ediyorsun. Ve sen öyle hissetsen ve bunun nedenini gerekçelendirsen de insan yaşamının farklı olması için bir neden yok. Ucuz ve değerden yoksun bu yaşam için neden pintilik edeyim ki? Denizde kendilerine yetecek gemiden çok daha fazla sayıda tayfa var, kendilerine yetecek fabrika ve makinelerden daha çok işçi var. Karada yaşayan sen, yoksullarınızı kentlerin varoşlarında oturttuğunuzu ve üstlerine açlık ve bulaşıcı hastalıklar saldığınızı; ama geriye hâlâ, ne yapacağınızı bilemediğiniz, bir ekmek kırıntısı ve bir lokma et (yaşam yok ettiği) için ölen çok sayıda yoksul insanın kaldığını bilirsin. Bir iş fırsatı için yırtıcı hayvanlar gibi birbiriyle dövüşen Londralı dok işçilerini gördün mü hiç?

Güverte merdivenlerine yöneldi, ama son bir söz için başını çevirdi. "Yaşamın tek değerinin kendisine biçtiği değer olduğunu biliyor musun? Ve de gereksinimi kendi lehine yonttuğu için bu değer elbette gereğinden fazla biçilir. Yukarı çıkarttığım o adamı ele al. Kendini sanki çok değerli bir şeymiş gibi düşünüyor, elmasların yakutların ötesinde bir hazine sanki. Sana göre? Hayır. Bana göre? Hiç de değil. Kendisine göre? Evet. Ama ben onun takdirini kabul etmem.

Ne yazık ki kendini fazla önemsiyordur. Doğmayı talep eden yığınla yaşam var daha. Düşseydi ve beyni petekten süzülen bal gibi güverteye saçılsaydı dünya için hiçbir kayıp oluşmazdı. O dünyanın umurunda değildi. Onun gibilerden bol bir şey yok. Yalnızca kendine göre değerliydi o ve bu değerin bile ne kadar uyduruk olduğunu göstermek için, ölü birisi olarak içinde kendini yitirdiğinin farkında değil. Bir tek kendisi kendini elmaslardan ve yakutlardan değerli buluyordu. Bir kova deniz suyuyla akıp gitmek için güverteye saçılan elmaslar ve yakutlar yok oldu ve o elmaslarla yakutların yok olduğunu bile bilmiyor. Hiçbir şey yitirmez, çünkü kendini yitirmesi bilgiyi de yitirmesi demek. Anlamıyor musun? Diyecek bir şeyin var mı?"

"En azından tutarlı olduğunuzu," diyebildim yalnızca ve bulaşıkları yıkamayı sürdürdüm.

Yedinci Bölüm

Üç günün değişik rüzgârlarının ardından sonunda kuzeydoğu alizesini yakaladık. Dizimin kötülüğüne karşın iyi bir gece uykusu çektikten sonra güverteye çıktığımda *Hayalet*'in geriden gelen taze bir esintiyle köpükler içinde, flok yelkeni dışında her bir yelkeni sürüklenerek, pupa yelken yol aldığını gördüm. Ah, büyük alizenin mucizesi! Bütün gün yol aldık ve bütün gece, ertesi gün ve bir sonraki gün, günbegün rüzgâr hep geriden, sabit ve güçlü esti. Uskuna kendi kendine gidiyordu. Yelkenleri çekip ıskota ve palangalara asılma, gabya yelkenlerini kaydırma derdi de yoktu tayfalara, dümen tutmak dışında bir iş de. Akşam inip güneş battığında yelkenler laçka ediliyordu; sabahları, çiyin ıslaklığından kurtulup genişlediklerinde de yeniden gerginleştiriliyorlardı; bütün iş bu kadardı.

Zaman zaman on mil, on iki mil, on bir mil arasında değişiyor hızımız. Ve bizi iki şafak arasında iki yüz elli mil öteye götüren güçlü rüzgâr kuzeydoğudan sürekli esiyor. San Francisco'yu gerimizde bıraktıran ve tropiklere doğru inmemize yol açan seyir beni hüzünlendiriyor da sevindiriyor da. Hava her gün hissedilir biçimde daha da ısınıyor. İkinci akşam nöbetinde tayfalar güverteye çıkıyor, soyunuyor ve birbirlerinin üstüne denizden çektikleri kovalar dolusu suyu boca ediyorlar. Uçan balıklar görünmeye başladı

ve geceleyin yukarıdaki nöbetçi geminin içine düşenlerin peşinden güverteye sürünüyor. Thomas Mugridge gereğince yemlendiğinde, sabahları mutfak bunlar kızarırken çıkan güzel kokularla doluyor; fırsat çıkıp da Johnson cıvadranın ucundan bu güzel yanardönerli şeyleri yakaladığı zaman, ön ve arka güvertede yunus eti servis ediliyor.

Johnson tüm boş zamanlarını orada ya da gurcatada, *Hayalet*'in yelkenin baskısı altında suyu yara yara gidişini izleyerek geçiriyor gibi. Gözlerinin içinde tutku ve sevgi var ve şişen yelkenleri, geminin ardında bıraktığı köpüklü izi ve bizimle birlikte görkemli biçimde hareket eden su dağları üzerinden aşıp ilerlemesini coşkuyla seyrederek kendinden geçmiş biçimde dolaşıyor.

Günler ve geceler, "tümüyle bir mucize ve vahşi bir zevk" biçiminde ve ben de, korkunç işimden geriye pek az zamanım kalmasına karşın dünyanın sahip olduğunu hiçbir zaman düşlemediğim bu uçsuz bucaksız görüntüsüne bakmak için tek tük anlar çalıyorum. Yukarıda gökyüzü, lekesiz bir mavilikteydi; masmavi bir saten parlaklığı ve rengini ayaklar altına seren denizin mavisi. Ufuk çizgisini tümüyle, kusursuz turkuvaz gökyüzünde gümüş bir çerçeve gibi duran, hiç değişmeyen, hiç kımıldamayan açık renk, tüy gibi bulutlar çevreliyor.

Üst güvertenin başında uzanıp *Hayalet*'in burnuyla yana açılan köpük dalgalarının yarattığı renk tayfına bakarken uyuyakaldığım bir geceyi unutmuyorum. Küçük bir vadide yosunlu taşların üstünden çağlayan bir derenin sesini andırıyordu ve mırıltılı şarkısı beni öyle bir uzaklaştırmış, kendimden geçirmişti ki artık kamarot Hump olmaktan da, otuz beş yıl kitapların arasında hayal kurmuş adam, Van Weyden olmaktan da çıkmıştım. Ama ardımda bir ses, Wolf Larsen'in karıştırmama olanak bırakmadığı sesi, gücünü kendi yenilmez kesinliğinden, olgunluğunu da alıntı yaptığı sözleri takdir edişinden alan sesi, beni dalgınlıktan çıkardı.

" 'Ah, alev alev yanan tropikal gece, ardımızdaki köpüklü iz bir ışık demetine dönüştüğünde,
Kızgın gökleri evcilleştirir,
Sakin adımlar yıldız tozuna bulanmış yerleri arşınlar
Ürkek balinalar kuyruklarını çarpar.
Güneş buklelerini yalazlar, canım kızım,
Ve ipleri çiyle gerilir,
Çünkü eski izimizde ilerliyoruz, kendi izimizde,
Güneye iniyoruz uzun iz boyunca, daima yeni olan iz üzerinde.' "

"Eee, Hump? Kulağına nasıl geliyor?" diye sordu sözlerin ve saptamaların gerektirdiği suskunluğun ardından.

Yüzüne baktım. Denizin kendisi gibi ışıl ışıl parlıyordu ve gözlerinde yıldız ışığı çakıyordu.

"Kulağıma, en azından coşku gösterebildiğiniz için dikkat çekici geldi," diye yanıtladım soğukça.

"Ama niye yahu? Yaşamak bu işte! Yaşam bu!" diye haykırdı.

"Ki bu da ucuz ve değersiz bir şey," sözlerini yüzüne çarptım.

Güldü ve ilk kez sesinde dürüstçe bir neşe duydum.

"Ah, sana bu yaşamın ne menem bir şey olduğunu anlatamadım ben, kafana sokamadım. Elbette ki yaşam değersiz, yalnızca kendisine değerli oluşu dışında. Ve sana yaşamının tam da şu anda oldukça değerli olduğunu söyleyebilirim, kendi açımdan. Paha biçilemez ki bunun abartılı ölçüde bir önemseme olduğunu sen de kabul edersin; önemseyen de bizzat içimdeki yaşamın kendisi olduğu için elimden bir şey gelmez."

Aklındaki düşünceyi ifade edecek sözcüklerin gelmesini bekliyor gibiydi ve sonunda sözlerini sürdürdü.

"Biliyor musun, tuhaf bir canlılıkla doluyum; sanki bütün güçler benimmişçesine tüm zamanların benim aracılığımla yankılandığını hissediyorum. Hakikati biliyorum, ilahi doğruyu kötülükten, doğruyu yanlıştan ayırt ediyorum.

Uzağı net biçimde görüyorum. Neredeyse Tanrı'ya da inanabilirdim. Ama..." Sesi değişti ve yüzündeki ışık kayboldu, "kendimi içinde bulduğum bu durum nedir? Bu yaşama sevinci? Yaşama bu övgü? Adına pekâlâ esin diyebileceğim bu duygu? Bu, insanın hiçbir hazım sorunu yaşamadığı, karnının tok sırtının pek olduğu ve her şeyin yolunda gittiği zamanlarda hissettiği türden bir şey. Bu, yaşamanın rüşveti, kanın şampanyası, mayanın taşması ki kimini kutsal düşüncelere daldırır ve kimilerine de göremedikleri halde Tanrı'yı gördürür ya da yarattırır. Hepsi bu,yaşamın sarhoşluğu, mayanın kıpırdayıp ilerlemesi, yaşamın insanı canlı olduğunun bilinciyle çıldırtan çağıltısı. Ve – pöh! Yarın sarhoşun ödediği gibi ben de bunun bedelini ödeyeceğim. Ve ölmek zorunda olduğumu bileceğim, muhtemelen denizde, denizin yozluğuyla bir kıpırtıya dönmek, yüzgeçlerde, pullarda ve balıkların bağırsaklarında güce ve harekete dönüşebilsin diye kaslarımın tüm gücünü ve hareketini teslim etmek, yem olmak, leşe dönüşmek için kendi kıpırtıma son vereceğim. Şampanyanın gazı çoktan kaçmış. Köpürmesi durmuş ve tatsız bir içeceğe dönüşmüş."

Bir kaplan ağırlığı ve yumuşaklığıyla güverteye sıçrayıp geldiği zamanki gibi aniden bırakıp gitti beni. *Hayalet* denizi yararak yoluna devam ediyordu. Burundaki çağıltının horlamaya çok benzediği dikkatimi çekti ve bu sesi dinlerken Wolf Larsen'in görkemli sevinçten hızla ümitsizliğe geçişinin etkisi yavaşça terk etti beni. Derken geminin ortalarında bir yerlerden bir derin deniz tayfasının dolgun tenor sesi, "Alize Rüzgârının Şarkısı" ile yükseldi:

"Ah, ben denizcilerin sevdiği yelim / Tutarlı, güçlü ve gerçeğim; / Yukarıdaki bulutların eşliğinde benim yönümü izlerler, / Uçsuz bucaksız tropik mavilikte.

Gün ışığında ve karanlıkta gemiyi izlerim, / Peşinde bir av köpeği gibi gezerim; / En güçlü estiğim zaman öğlendir, bir de ay ışığında, / Yelkeninin karnını şişiririm."

Sekizinci Bölüm

Kimi kez Wolf Larsen'in garip ruh hallerine ve önceden kestirilemeyen davranışlarına bakıp deli ya da yarı deli olduğunu düşünüyorum. Kimi kez de onu büyük bir adam, bir örneği daha bulunmayan bir dâhi sayıyorum. Ve sonunda, bin yıl ya da birkaç kuşak geç doğmuş, ilkel insanın mükemmel bir örneği ve doruğuna ulaşmış bu uygarlık çağının kronolojik bir yanlışlığı olduğuna kanaat getiriyorum. Türünün en göze çarpan örneğini sergilediğine kuşku yok. Bir tek bu değil, oldukça da yalnız. Kendisiyle gemideki geri kalan adamlar arasında hiçbir yakınlık yok. Heybetli erkekliği ve ruhsal direnci diğerleriyle arasına koca bir duvar dikiyor. Onun gözünde çocuklardan farkları yok, avcıların bile ve çocuklara nasıl davranılırsa o da onlara öyle davranıyor, zorunlu olarak onların düzeyine inip onlarla köpek yavrularıyla oynar gibi oynuyor. Ya da ruhsal süreçlerini yoklayıp ruhlarının hangi ruh maddesinden yapıldığını anlamak istercesine araştırmak suretiyle onları canlı hayvanları kesip biçerek deney yapan bilim adamının zalim eliyle deşiyor.

Onu defalarca masada, şu ya da bu avcıyı taciz ederken, serinkanlı ve mantıklı gözlerle, ama ilgili bir havada, seyirci durumunda ve anlayışla bakarken, gülünç bulduğum bir meraklılıkla onların eylemlerine, karşılıklarına ya da küçük öfkelerine kafa yorarken görmüşlüğüm var. Kendi öfke nö-

betlerine gelince, bunların gerçek olmadıklarına, kimi kez deney amacı taşıdıklarına, ama çoklukla bunların adamlarına karşı takınmayı uygun bulduğu bir poz ya da tutumun alışkanlıkları olduklarına kanaat getirdim. Ölen ikinci kaptan meselesinin olası istisnasından biliyorum ki onun ne gerçekten kızdığını gördüm; ne de tüm gücünün sahneye çıkacağı gerçek bir öfke içinde görmeyi dilerim.

Aşırılıklar konusunda da, Thomas Mugridge'in kamarada başına geleni ve aynı zamanda daha önce bir iki kez değindiğim bir olayın sonuçlanışını anlatacağım. Bir gün, on iki yemeği sona ermiş ve Wolf Larsen ile Thomas Mugridge merdivenden indiklerinde kamarayı düzene sokma işini yeni bitirmiştim. Aşçının, kapısı kamaraya açılan kendine ait bir göz odası varsa da kamarada gezinmeyi, hatta görünmeyi asla göze alamazdı ve günde bir iki kez ürke ürke kapıya kadar gidip gelirdi.

"Demek 'Nap' oynamayı biliyorsun sen?" diyordu Wolf Larsen hoşnutluk akan bir sesle. "Bir İngilizin bunu bileceğini tahmin edebilirdim. Kendim de İngiliz gemilerinde öğrenmiştim bunu."

Lanet olası geri zekâlı Thomas Mugridge kaptanla böylesine canciğer olmaktan dolayı öyle hoşnuttu ki kendinden geçmişti. Takındığı havalar ve doğuştan soyluymuşçasına sergilemeye çabaladığı acınası duruş gülünç görünmese insanın içini kaldıracak türdendi. Kendimi inadına gözüne soksam da varlığımı tümüyle yadsıyordu. Hangi mutlu görüntülerin farkına vardığı benim imgelemimi aşsa da, soluk, sulu gözleri durgun yaz denizlerine benziyordu.

İskemlelerini çekip masaya otururlarken, "İskambil kâğıtlarını getir, Hump," diye buyurdu Wolf Larsen. "Ve de kamaramdaki purolarla viskiyi."

İstediği şeyleri tam zamanında, Doğu Londralı'nın, kendisiyle ilgili bir gizem perdesi bulunduğu, kötü yola düşmüş ya da başından şu veya bu geçmiş bir beyefendinin oğlu ola-

bileceği; ayrıca da kendisinin istenmeyen bir adam olduğu, İngiltere'den uzak durması için para ödendiği mealinde bol keseden attığı sırada getirdim; "dolgun bir paraydı, efendim" diye açıklıyordu, "arabamı çekip gitmem ve göze gözükmemem için epey dolgun bir para."

Her zamanki kadehleri getirdim, ama Wolf Larsen yüzünü buruşturup kafasını salladı ve eliyle büyük bardaklardan getirmemi işaret etti. Bunların üçte ikisini damıtılmamış viskiyle doldurdu –"Bir beyefendi içkisi?" dedi Thomas Mugridge,– ve kadehlerini aziz "Nap" oyunu şerefine tokuşturup purolarını yaktılar ve kâğıtları karıp dağıtmaya giriştiler.

Parasına oynuyorlardı. Bahis tutarlarını artırıyorlardı. Viski içiyorlar, sıkı içiyorlardı; durmadan getiriyordum. Wolf Larsen'in hile yapıp yapmadığını bilmiyorum –kesinlikle kendisinden beklenebilecek bir şey– ama aralıksız o kazanıyordu. Aşçı ha babam hamağına para getirmeye gidiyordu. Bu yolculuğu her defasında kurumlanarak yapıyor, ama bir seferde birkaç dolardan fazlasını getirmiyordu. Giderek cıvıklaşıp laubalileşiyor, kâğıtları zar zor seçip güçlükle dik oturabiliyordu. Hamağına yapacağı bir başka sefer için kalktığında yağlı parmağını Wolf Larsen'in düğme iliğine sokarak, üstüne basa basa, "Param var, param var benim, ben bir beyefendinin oğluyum," diye ahmakça böbürleniyordu.

Bardağını sürekli doldurup üst üste içmesine karşın Wolf Larsen içkiden hiç etkilenmemişti. Kendisinde hiçbir değişiklik yoktu. Berikinin soytarılıklarıyla eğleniyormuş gibi de gözükmüyordu.

En sonunda, bir beyefendi gibi yitirmeyi de bileceğine ilişkin itirazları eşliğinde aşçının son meteliği de oyuna sürüldü ve kaybetti. Bunun üzerine başını ellerine dayayıp ağladı. Wolf Larsen, sanki deneye tabi tutacak ve kesip biçecekmiş gibi merakla ona bakıyordu, derken ortada deney

yapılacak bir durum görünmediğini anımsamışçasına fikrini değiştirdi.

"Hump," dedi bana, özenli bir kibarlıkla, "bir iyilik yap da Bay Mugridge'in koluna gir ve güverteye çıkmasına yardım et. Kendini pek iyi hissetmiyor."

"Ve Johnson'a da söyle, birkaç kova tuzlu suyla onu ayıltsın," diye de ekledi, yalnızca benim duyabileceğim daha alçak bir tonda.

Bay Mugridge'i güvertede, olacaklardan haberdar durumda sırıtan iki tayfanın ellerine bıraktım. Bay Mugridge uykulu biçimde, tükürükler saçarak bir beyefendinin oğlu olduğunu yineliyordu. Ama masayı toplamak için merdivenlerden inerken ilk su dolu kovayı yediğinde haykırdığını işittim.

Wolf Larsen kazandıklarını sayıyordu.

"Eksiksiz yüz seksen beş dolar," dedi yüksek sesle. "Aynen düşündüğüm gibi. Bu tufeyli gemiye beş parasız binmişti."

"Ve kazandığınız para benim, efendim," dedim çekinmeden.

Beni muzip bir gülümsemeyle onurlandırdı. "Hump, zamanında azıcık dilbilgisi çalışmıştım, sanırım zamanları biraz karıştırıyorsun sen. 'Benimdi' demen gerekir, 'benim' değil."

"Bu dilbilgisi değil, bir etik sorunu," diye yanıtladım.

Ağzını açmadan önce muhtemelen bir dakika geçti.

İçinde tarifsiz bir hüzün barındıran ağır bir ciddiyetle, "Biliyor musun, Hump," dedi, "bu benim, etik sözcüğünü bir adamın ağzından ilk işitişim. Bu gemide bunun ne anlama geldiğini bilen bir tek sen ve ben varız."

Bir başka duraksamanın ardından, "Yaşamımda bir kez," diye sürdürdü, "günün birinde bu tür sözcükler kullanan insanlarla konuşabileceğimi, kendimi içine doğduğum yaşamdan çekip çıkarabileceğimi ve etik gibi konulardan söz eden insanlarla sohbet edip aralarına karışabileceğimi düşlemiştim. Ve şimdi, bu sözcüğün telaffuz edildiğine ilk

tanık oluşum; ama yanıldığın için bu da boşa gitti. Bu bir gerçek, ne bir dilbilgisi ne de bir etik sorunu."

"Anlıyorum," dedim. "Gerçek şu ki para sizin elinizde."

Yüzü parladı. Kavrayışımdan hoşnut kalmış görünüyordu. "Ama asıl sorun gözden kaçıyor," diye sürdürdüm "ki bu da doğruluk sorunu."

"Ha," dedi ağzını küçümseyici biçimde büzerek, "görüyorum ki hâlâ doğru ve yanlış gibi şeylere inanıyorsun sen."

"Peki, siz inanmıyor musunuz yani?" diye sordum.

"Zerrece inanmıyorum. Güçlü olan haklıdır, bundan ötesi de yok. Zayıflık yanlıştır. Ki bu da birisi için güçlü olmanın iyi, zayıf olmanın da kötü bir şey olduğunu söylemenin zavallıca bir yoludur; ya da daha da iyisi, getirilerinden dolayı güçlü olmak keyifli, katlanılacak cezalarından dolayı da zayıf olmak acı vericidir. Tam şu anda bu paraya sahip olmak keyif veren bir şey. Buna sahip olan için iyi bir şey. Buna sahip olabilecekken, onu sana verir de sahip olmanın zevkinden kendimi yoksun bırakırsam, kendime ve içimdeki yaşama karşı yanlış yapmış olurum."

"Ama el koyarak da bana karşı yanlış yapıyorsunuz," diye karşı çıktım.

"Hiç de değil. İnsan bir başkasına karşı yanlış yapamaz. Yalnızca kendisine yanlış yapabilir. Benim görüşüme göre, başkalarının çıkarını gözettiğim her defasında yanlış yapıyorum demektir. Anlamıyor musun? Mayanın iki ayrı parçası birbirlerini yutmaya çabalarken birbirlerine nasıl yanlış yapıyor olabilirler? Diğerini yutup, yutulmamaya çabalamak onların kalıtsal doğasında var. Bu yoldan saptıklarında günaha girerler."

"O halde diğerkâmlığa inanmıyor musunuz siz?" diye sordum.

Sözcüğü, düşünceli biçimde evirip çevirmesine karşın zihninde tanıdık gelmiş gibi karşıladı. "Bir bakalım, işbirliğiyle ilgili bir anlamı vardı bunun, değil mi?"

"Yani, bir bakıma bir tür bir bağlantısı var," diye yanıtladım, bu kez sözcük dağarcığındaki boşluklardan dolayı hiç şaşırmadan; bilgisi gibi, çalışırken yönlendirilmemiş ve üstünde düşünüp başkalarıyla pek konuşmamış, kendi kendine okuyup kendini eğitmiş birisinden beklenecek bir şeydi bu. "Diğerkâmca bir eylem, başkalarının refahını gözeten bir eylemdir. Kendisi için, bencilce bir eylemin aksine bencillikten uzaktır."

Başını salladı. "A, evet. Anımsadım. Buna Spencer'da denk gelmiştim."

"Spencer!" diye haykırdım. "Onu okudunuz mu?"

"Pek değil," biçimindeydi itirafı. " 'Başlangıç İlkeleri'nin çoğunu anladım, ama 'Biyoloji'si yelkenimdeki bütün rüzgârı alıp götürdü ve 'Psikoloji'si de günlerce acabalarla keyfimi kaçırdı. Dürüstçe söylersem, nereye varmak istediğini pek anlayamadım. Kendi adıma bunu kendimdeki zihinsel eksikliğe vermiştim, ama o günden sonra da hazırlıksız oluşumdan kaynaklandığına karar kıldım. Sağlam bir temelim yok. Ne denli uğraştığımı bir Spencer bir de ben bilirim. Ama onun 'Data of Ethics'inden bir şeyler çıkardım yine de. 'Diğerkâmlığa' rastlayışım işte o bölüm ve nasıl kullanıldığını şimdi anımsıyorum."

Bu adamın öyle bir yapıttan ne anlamış olabileceğini merak ettim. Spencer'ı, üstün davranış idealinin şaşmaz koşulunun diğerkâmlık olduğunu bilecek kadar anımsıyordum. Anlaşılan o ki Wolf Larsen büyük filozofun öğretilerini kendi gereksinim ve arzularına göre seçip ayıklamıştı.

"Başka nelere rastladınız?" diye sordum.

Daha önce hiç dillendirmediği düşüncelerini uygun kavramlara dökme çabasıyla kaşları hafifçe yukarı kalktı. Ruhsal bir coşku hissettim. O ötekilerin ruhlarının niteliğini yoklarken, ben de onun ruhunu yokluyordum. Bakir topraklarda keşfe çıkmıştım. Tuhaf, korkunç biçimde tuhaf bir bölge gözlerimin önünde seriliyordu.

"Olası en az sözcükle," diye başladı, "Spencer bunu şöyle ortaya koyuyor: Birincisi, kişi kendi çıkarı için eylemde bulunmalıdır; böyle yaparak ahlaklı ve iyi olacaktır. İkincisi, çocuklarının çıkarı için eylemde bulunmalıdır. Üçüncü olarak da kendi soyunun çıkarı için eylemde bulunmalıdır."

"Ve üstün, en güzel, doğru davranış da," diyerek araya girdim, "kişiye, çocuklarına ve soyuna yarar sağlayan o eylemdir."

"Ben böyle bir şeyi savunmazdım," diye karşılık verdi. "Bunun için ne bir gereklilik görebiliyorum ne de sağduyulu bir yanı var. İnsan soyunu ve çocukları bir yana bırakıyorum. Onlar için hiçbir özveride bulunmazdım. Sen de farkındasındır ki aşırı bir duygusallık ve duyarlıktır bu; en azından sonsuz yaşama inanmayan birisi için... Önümde ölümsüzlük dururken, diğerkâmlık bedel ödetecek bir iş teklifi olurdu. Ruhumu her türlü yüksekliğe çıkarabilirdim. Ama adına yaşam denilen bu mayasal sürünme ve kıvranma veriliyken, önümde ölüm dışında, sonsuz hiçbir şey yokken, özveri sayılacak herhangi bir eylem gerçekleştirmek benim açımdan ahlaksızca bir iş olurdu. Sürünme ve kıvranma devinimini yitirmeme yol açacak her bir özveri aptalcadır ve kendime karşı yanlış yaptığım için yalnızca aptalca değil, ahlaksızca bir eylemdir. Mayadan çoğunu almak durumundaysam bir tek sürünme ya da kıvranmayı boşa harcamamam gerekir. Mayalı ve sürüngen olduğum zamandaki özveriler ya da bencillikler, başıma gelecek olan ebedi hareketsizliği ne kolaylaştırır ne de zorlaştırır."

"Şu halde siz bir bireyci, bir materyalist ve mantıken de bir hedonistsiniz."

"İri laflar," diyerek gülümsedi. "Peki, ama hedonist ne demek?"

Tanımladığımda başını sallayarak onayladı. "Ve ayrıca da siz," diye sürdürdüm, "işin içine bir çıkar girmesi söz konusu ise zerre kadar güvenilmeyecek bir adamsınız?"

"İşte şimdi anlamaya başlıyorsun," dedi yüzü aydınlanarak.

"Bütün dünyanın ahlak diye adlandırdığı şeyden tümüyle yoksun bir adam mısınız?"

"Aynen öyle."

"Her an korkulması gereken bir adam..."

"Öyle denebilir."

"İnsanın yılandan, kaplandan ya da köpekbalığından korktuğu gibi mi?"

"Artık beni tanıdın," dedi. "Ve beni genelde tanındığım gibi tanıdın. Ötekiler beni 'Kurt' diye adlandırıyor."

"Bir tür canavarsınız siz," diye ekledim küstahça, "Setebos'a kafa yoran, boş anlarında geçici hevesler ve zevkler peşinde, tıpkı sizin gibi davranan bir Caliban.*"

Bu dokundurma karşısında alnı kırıştı. Anlamamıştı ve hemen o şiiri bilmediğini anladım.

"Browning'i okumaya yeni başladım," diye itirafta bulundu, "ve oldukça sıkı. Fazla ilerleyemedim ve zor olduğu için de dayanağımı yitirmek üzereyim."

Sizi yormamak için, gidip kamarasından söz konusu kitabı aldığımı ve "Caliban"ı yüksek sesle okuduğumu söylemekle yetineceğim. Zevkten dört köşe oldu. Olaylara ilkel bir mantık yürütmeyle baktığında en ince ayrıntısına dek anlıyordu. Yorumları ve eleştirileriyle defalarca müdahale etti. Bitirdiğimde baştan sona ikinci kez okuttu, sonra üçüncü bir kez daha. Koyu bir tartışmaya daldık; felsefe, bilim, evrim, din. Kendi kendini yetiştirmiş bir adamın yetersizliklerini hemen ele veriyordu ve ilkel zihnin kendinden eminliğinin ve açıksözlülüğünün hakkını da yememek gerek. Akıl yürütmesi, gücünü yalınlığından alıyordu ve onun materyalizmi

---

* W. Shakespeare'ın *Fırtına* adlı oyunundaki karakterlerden birisi. Bir cadı ile bir şeytanın oğlu olan Caliban, şekilsiz, çirkin, yarı insan görünümünde bir köledir. Zulüm Tanrısı Setebos'a inanmaktadır. Yazar, Browning'in bu oyundan esinlenmiş şiirine gönderme yapıyor. (ç.n.)

Charles Furuseth'in incelikli ve karmaşık materyalizminden çok daha dayatmacıydı. Tescilli ve Furuseth'in tanımladığı gibi huysuz bir idealist olarak beni zorladığından değildi; ama Wolf Larsen'in inancımın son dayanaklarına da uygun görüşlerle olmasa bile saygıya şayan bir coşkuyla hücum etmesindendi bu.

Zaman geçti. Akşam yemeği yaklaşıyordu ve sofra kurulmamıştı. Huzursuzlaşıp endişelenmeye başladım ve Thomas Mugridge hasta ve kızgın bir yüzle ambar kapağından aşağıya baktığında görevimin başına dönmeye hazırlandım. Ama Wolf Larsen ona seslendi:

"Aşçı, bu gece sen koşuşturacaksın. Benim Hump'la işim var ve sen de onsuz elinden geleni yapacaksın."

Ve yine benzeri görülmemiş bir şey gerçekleşti. O gece, Thomas Mugridge masanın kenarında bekler ve sonrasında bulaşıkları yıkarken ben masada kaptan ve avcılarla birlikte oturdum ki Wolf Larsen'in, sonradan başımı belaya sokacağını sezdiğim bir coşku, bir Caliban'laşma haliydi bu. O süre boyunca, tek sözcük bile anlamayan avcıların bıkkınlığına karşın konuştuk da konuştuk.

Dokuzuncu Bölüm

Thomas Mugridge burnundan soluyup öfkelenir ve kendininkinin yanı sıra benim işlerimi de yaparken ben de Wolf Larsen'le kamara masasında yiyip içip yaşam, edebiyat ve evren hakkında tartışmak dışında hiçbir şey yapmadan üç tatil günü, üç kutsanmış tatil günü geçirdim.

Wolf Larsen avcılar arasındaki bir münakaşayla uğraşırken güvertede geçirdiğim yarım saatlik boş zaman sırasında Louis beni "Sana bütün söyleyebileceğim, esip gürlemelerine karşı dikkatli olman," biçiminde uyardı.

Daha kesin bir açıklama yapmasını istediğimde, "Ne olacağını hiç bilemezsin," diye sürdürdü Louis. "Adam, hava akımları ya da su akıntıları gibi aksi. Ne yapacağını hiçbir zaman kestiremezsin. Tam onu tanıdığını ve seni arkaladığını düşünürken yüz seksen derece tersine döner ve uluyarak dosdoğru üstüne çöküp yelkenlerini yırtıp paçavraya çevirir."

Bu yüzden evvelce Louis tarafından bana söylenmiş fırtına üstümde patladığında pek o kadar şaşırmadım. Hararetle tartışıyorduk –yaşam üstüne, tabii ki– ve aşırı biçimde yüreklenmiş olarak Wolf Larsen ve Wolf Larsen'in yaşamı üzerine sert eleştiriler yöneltiyordum. Aslına bakarsanız, onun ötekilere yaptığı gibi ben de onu kesip biçiyor ve ruhunun niteliğini hevesle ve baştan sona evirip çeviriyordum. Sivri

dilli bir konuşma biçimine sahip oluşum belki benim zayıflığım; ama bütün dizginleri rüzgâra savurup bütün insanlığını karmakarışık edinceye dek kesip biçtim. Güneş yanığı yüzü öfkeden karardı ve gözleri alev aldı. O gözlerin içinde ne berraklık ne de aklı başındalık vardı; yalnızca çılgın bir adamın korkunç öfkesi. Gördüğüm şey, içindeki kurttu ve o noktada bu kurt çıldırmıştı.

Kolumu kavrayıp neredeyse kükreyerek üstüme atıldı. İçten içe tir tir titresem de işi pişkinliğe vurup kaskatı durdum; ama adamın muazzam gücü benim dayanıklılığımın çok ötesindeydi. Tek eliyle beni pazılarımdan kavradı ve bu kavrayış sıkılaştığında sarardım ve yüksek sesle haykırdım. Ayaklarım yerden kesildi. Kısacası dik duramıyor ve acıya dayanamıyordum. Kaslarım görevini yapmayı reddediyordu. Acı müthişti. Pazılarım ezilip hamura dönmüştü.

Kendini toparlamış görünüyordu, çünkü gözlerinin içine saydam bir parıltı gelip yerleşmişti ve kavrayışını daha çok hırıltıyı andırır kısa bir gülüşle gevşetti. O oturup bir puro yakar ve bir kedinin fareyi gözetlediği gibi beni izlerken ben kendimi oldukça bitkin hissederek döşemenin üstüne düştüm. Acıdan kıvranırken onun gözlerinde, sıklıkla dikkatimi çeken o merakı, şaşkınlık ve kafa karışıklığını, bütün bunların ne anlama geldiğini anlamaya çalışan o hiç bitmeyen sorgulayışını görebiliyordum.

Sonunda sürünerek ayağımın üstüne doğruldum ve ambar merdivenlerini çıkmaya koyuldum. Düzgün havalar sona ermiş ve mutfağa dönmekten başka yapacak iş kalmamıştı. Sol kolum felç geçirmişçesine uyuşmuştu ve yeniden kullanabilmem için günlerin, en son sertliğin ve ağrının kaybolması için de haftaların geçmesi gerekmişti. Ve o, elini kolumun üstüne koyup sıkmaktan başka bir şey yapmamıştı. Ne bir burkma ne de bir bükme söz konusuydu. Sabit bir basınçla avucunu kapatmıştı yalnızca. Kafasını mutfaktan içeri uzatıp yenilenmiş bir dostluğun işareti olarak kolumun

ne durumda olduğunu sorduğu ertesi güne kadar başka neler yapabileceğini tam anlamıyla fark etmemiştim.

"Daha kötüsü de olabilirdi," diyerek gülümsedi.

Patates soyuyordum. Tencerenin içinden birini aldı. Orta boy, sert ve kabuğu soyulmamış bir patatesti. Avucunu yumdu, sıktı ve patates parmaklarının arasından lapa derecikleri biçiminde fışkırdı. Küspeye dönmüş kalıntıyı tencereye geri attı ve arkasına döndü; ya bir de bu canavar gerçek gücünü bana uygulasaydı halimin nice olacağını tartışmasız biçimde kavradım.

Ama her şeye karşın üç günlük dinlenme iyi gelmişti, çünkü dizime tam da gereksinim duyduğu şansı vermişti. Artık daha iyiydi, şişliği gözle görülür biçimde azalmıştı ve dizkapağım eski halini almaya başlamıştı. Ancak bu üç günlük dinlenme, önceden sezdiğim belayı da getirmişti beraberinde. Bu açıkça, Thomas Mugridge'in bu tatili burnumdan getirme niyetiydi. Bana alçakça davranıyor, sürekli küfrediyor ve kendi işlerini de benim üstüme yıkıyordu. Hatta bana yumruğunu kaldırmayı da göze aldı, ama ben de artık hayvanlaşmaya başlamıştım ve yüzüne karşı öyle korkunç bir biçimde hırıldadım ki bu da onu ürkütmüş olmalıydı. Kendimi, Humphrey Van Weyden'ı, o iğrenç geminin mutfağında, işimin başında iki büklüm eğilmiş, yüzüm bana vurmak üzere olan yaratığın yüzüne doğru kalkmış, dudaklarım büzülmüş, gözlerim korku, çaresizlik ve kaygıyla, umarsızlığın verdiği cesaretle parlamış bir köpek gibi hırıldarken gözümde canlandırabiliyorum. Bu manzaradan hoşlanmıyorum. Bana çokça, kapana kısılmış bir sıçanı anımsatıyor. Bunu düşünmekten gocunmuyorum; fakat o tehditkâr kol inmediği için keyfe keder bir durumdu.

Thomas Mugridge, gözleri tıpkı benimkiler gibi nefret ve saldırganlık saçarak geriledi. Aynı kümese tıkılmış, birbirine dişlerini gösteren bir çift yırtıcı hayvan gibiydik. Tabansızın tekiydi, bana vurmaya korkuyordu, çünkü ben onun kar-

şısında yeterince sinmemiştim; bu yüzden de bana gözdağı vermek için başka bir yol seçti. Adına bıçak denebilecek yalnızca bir mutfak bıçağı vardı. Bu bıçağın ağzı da uzun yıllar kullanılmaktan ötürü yıpranmıştı. Tuhaf biçimde ürkütücüydü bıçak ve başlangıçta, her kullandığımda tüylerimi diken diken etmişti. Aşçı, Johansen'den ödünç bir taş aldı ve bıçağı bilemeye koyuldu. Bu işi, manidar biçimde beni süzerek büyük bir cakayla yapıyordu. Bütün gün boyunca bileyip durdu. Bulduğu her fırsatta bıçağı ve taşı çıkartıp bilemeye koyuluyordu. Çelik, bir ustura keskinliği kazanmıştı. Başparmağının ucunda ve tırnağında deniyordu bunu. Elinin tersindeki tüyleri tıraş ediyor, bıçağın ağzına kılı kırk yaran bir titizlikle göz gezdiriyor ve her defasında da hafif bir körlük buluyor ya da bulmuş gibi yapıyordu. Ardından da yeniden taşın üstüne koyuyor, biliyor da biliyordu; ta ki ben yüksek sesle gülene dek, o kadar gülünçtü çünkü.

Aynı zamanda ciddi bir şeydi de, çünkü bunu kullanabildiğini öğrenmiştim; bütün korkaklığının altında benimkine benzer korkaklıktan gelen bir cesaret, bütün doğasının yapmamak için direndiği ve yapmaktan korktuğu, tam da bu yüzden onu bu işi yapmaya yöneltecek bir cesaret yatıyordu. Tayfaların arasında, "Aşçı bıçağını Hump için biliyor," fısıltıları dolaşıyor ve bazıları da bu yüzden ona takılıyorlardı. Bu sataşmaları, uğursuz bir bilmişlikle ve gizemli biçimde başını sallayarak iyi tarafından alıyor ve çok hoşuna gidiyordu; ta ki bir önceki kamarot George Leach konuya ilişkin kaba bir şaka yapmayı göze alana dek.

O anda anlaşılmıştı ki Leach, kaptanla kâğıt oynamalarının ardından Mugridge'i ayıltması söylenen kişilerden birisiydi. Belli ki Leach görevini Mugridge'in asla bağışlamadığı biçimde yerine getirmişti; çünkü peşinden, sülaleleri de işe karıştıran yakışıksız sözler ve isimler izledi. Mugridge, o an elinde bulunan benim için bilediği bıçakla gözdağı verdi ona. Leach güldü ve Telegraph Hill'in küfür dağarcığından

başka sözler de sarf etmeyi sürdürdü ve o ya da ben daha ne olduğunu anlayamadan sağ kolu bıçağın hızlı bir darbesiyle dirsekten bileğe kadar açıldı. Aşçı, yüzünde acımasız bir ifadeyle, bıçağı önünde savunma pozisyonunda tutarak gerileldi. Ama Leach bunu, kolundan güverteye, çeşmeden akan su gibi cömertçe kan fışkırmasına karşın tümüyle serinkanlılıkla karşıladı.

"Seni elime geçireceğim, Aşçı," dedi, "geçirince de canına okuyacağım. Hiç acelem yok. Karşına dikildiğimde elinde o bıçak olmayacak."

Böyle diyerek arkasını dönüp sessizce ön güverteye gitti. Mugridge'in yüzü yaptığı şeyin ve bıçakladığı adamın er geç kendisine yapabileceklerinin korkusundan morarmıştı. Ama bana karşı tutumu her zamankinden daha acımasızdı. Yaptığı şeyin bedelini ödemek zorunda kalacağı korkusuna karşın bunun benim için bir ders olduğunu düşünüyordu ve etekleri zil çalarak, bana karşı iyice zorbalaşmıştı. Ayrıca da içi, döktüğü kanın görüntüsünün yarattığı, deliliğe kardeş bir arzuyla dolmuştu. Ne yana bakarsa baksın hep kırmızı görüyordu. Bu durumun psikolojisi ne yazık ki karmaşıktır, ama yine de ben onun zihninin işleyişlerini bir kitapmışçasına okuyabiliyordum.

Hayalet hâlâ alize rüzgârlarıyla yol alırken birkaç gün geçti ve Thomas Mugridge'in gözlerinde deliliğin giderek arttığına kalıbımı basabilirdim. Ve de korktuğumu, hem de çok korktuğumu da itiraf edeyim. Biliyor, biliyor, biliyor, bütün gün böyle geçiyordu. Keskin ucunu yoklarkenki bakışı ve beni süzüşü tam anlamıyla beni yiyecek gibiydi. Ona sırtımı dönmeye korkuyordum ve mutfaktan çıkarken de geri geri gidiyordum ki çıkışımı görmek için toplaşmayı âdet edinen tayfalarla avcıların eğlencesi olmuştum. Üstümdeki baskı çok büyüktü. Kimi kez zihnimin buna dayanamayacağını düşünüyordum; bu deliler ve vahşiler gemisinde yüz yüze gelinecek bir şeydi. Her saat, her dakika varlığım

tehlike içindeydi. Sıkıntıya düşmüş bir candım, ama ne ön güvertede ne de arka güvertede yardımına koşmaya yetecek sevecenlikle karşılaşmış bir candım. Zaman zaman kendimi Wolf Larsen'in merhametine bırakmayı düşünüyordum, ama gözlerindeki yaşamı sorgulayan ve onu küçümseyen şeytanın alaycı bakışının görüntüsü bana fazla geliyor ve kendimi tutmaya zorluyordu beni. Başka zamanlarda ise ciddi biçimde intiharı düşünüyordum ve umut dolu felsefemin tüm gücü beni gecenin karanlığında küpeşteden atlamaktan alıkoyuyordu.

Wolf Larsen beni birkaç kez tartışma içine çekmeye çalıştı, ama ben ona kısa yanıtlar verip yakamı sıyırdım. Sonunda bana, bir süre kamara masasındaki yerimi almamı ve işimi aşçıya yaptırmamı buyurdu. Ardından, bana verilmiş üç günlük ayrıcalıktan dolayı Thomas Mugridge'in elinden çektiklerimi anlatarak açıkça konuştum onunla. Wolf Larsen beni gözlerinde bir gülümsemeyle dinledi.

"Demek korkuyorsun, öyle mi?" diye küçümsedi.

"Evet," dedim dürüstçe, kendimi savunarak, "Korkuyorum."

"Senin gibi herifler böyledir işte," diye haykırdı yarı kızgınlıkla, "ölümsüz ruhlarınız hakkında aşırı duyarlılık gösterir ve ölmekten korkarsınız. Bir bıçağın ve korkak bir Doğu Londralı'nın görüntüsü karşısında yaşamın yaşama sımsıkı tutunma çabası bütün sevimli aptallıklarınızın hakkından gelir. Niye ki sevgili dostum, sen sonsuza dek yaşayacaksın. Sen bir tanrısın ve Tanrı öldürülemez. Aşçı canını yakamaz senin. Kurtuluşundan eminsin, nasıl olsa. Korkacak ne var ki?

Önünde sonsuz bir yaşam var. Ölümsüzlük içinde bir milyonersin sen, serveti yok edilemeyecek, serveti yıldızlardan daha dayanıklı ve uzay ya da zaman kadar uzun ömürlü bir milyoner. Anaparanın azalması mümkün değil. Sonsuzluk başı sonu olmayan bir şeydir. Sonsuzluk sonsuzluktur sonuçta ve burada ölsen bile bir başka yer ve zamanda yaşa-

mayı sürdüreceksin. Ve bütün bunlar çok güzel, bu etin sarsılması ve tutsak ruhun süzülüşü. Aşçı senin canını yakamaz. Sonsuza dek adımlaman gereken yolda yalnızca deşer seni.

Ya da şu anda deşilmek istemiyorsan, sen niye Aşçıyı deşmiyorsun? Senin fikirlerine göre, o da ölümsüz bir milyoner olsa gerek. Onu iflas ettiremezsin. Kâğıdı her zaman başabaş fiyatı üzerinden dolaşımda kalır. Onu öldürerek ömrünü eksiltemezsin, çünkü onun ne başlangıcı ne de sonu vardır. Bir yerlerde, bir biçimde yaşamını sürdürmeye yazgılıdır. O halde deş onu. Ona bir bıçak sapla da ruhu özgür kalsın. O ruh pis bir hapishanede ve sen de kapıyı kırarak ona yalnızca iyilik etmiş olacaksın. Ve kim bilir? Bakarsın o çirkin iskeletten çok güzel bir ruh süzülüp çıkar maviliklere. Sen onu deş, ben de seni onun yerine terfi ettirmeye söz veriyorum, bu arada, aşçı ayda kırk beş dolar alıyor."

Wolf Larsen'den ne bir yardım ne de merhamet dileyemeyeceğim apaçık ortadaydı. Her ne yapılması gerekiyorsa kendi başıma yapmalıydım ve korkunun verdiği cesaretle Thomas Mugridge ile kendi silahlarıyla savaşma planı kurdum. Johansen'den ödünç bir bileyi taşı aldım. Zaten Louis, sandal dümencisi benden yoğunlaştırılmış sütle şeker dilenmişti. Bu tür yiyeceklerin saklandığı kiler kamara döşemesinin altında yer alıyordu. Bir punduna getirip beş kutu süt çaldım ve o gece, Louis'in güverte nöbeti sırasında bunları kendisiyle en az Thomas Mugridge'in sebze bıçağı kadar ince ve ürkütücü görünen bir kama karşılığında değiş tokuş ettim. Paslı ve kördü, ama ben bileyi taşını çevirirken Louis de onu keskinleştirdi. O gece her zamankinden daha rahat uyudum.

Ertesi sabah kahvaltıdan sonra, Thomas Mugridge dur durak bilmeyen bileme işine başladı. Sobadan külleri almak için çömeldiğimde ihtiyatla onu gözledim. Küpeşteden külleri savurup döndüğümde, dürüst taşralı yüzü hayranlık ve merakla dolu Harrison'la konuşuyordu.

"Evet," diyordu Mugridge, "Bu şeref bana Reading'de iki yıla patlar. Ama zerre kadar umurumdaysa Allah belamı versin. Öteki herif daha pahalı ödemişti. Onu görmeliydin. Bıçak aynı bunun gibi. Tereyağına daldırır gibi sapladığımda ciyaklaması ucuz tiyatro oyunlarındakinden daha sahiciydi." Üstüme alınıp alınmadığımı görmek için benden yana bir bakış fırlattı ve sonra sürdürdü. " 'Öyle demek istemedim, Tommy' diye sümüğünü çekiyordu; aynı böyle, 'Tanrım bana yardım et, ben öyle demek istemedim!' 'Ben sana gününü göstereceğim,' dedim ben ve arkasından koştum. Delik deşik ettim onu, aynen öyle yaptım ve her defasında da ciyaklattım. Bir defasında bıçağı yakalayıp tutmaya kalkıştı. Parmakları üstündeydi, ama ben kemiklerine kadar keserek bıçağı çekiverdim. Vallahi bir görecektin."

İkinci kaptan çağırınca kanlı hikâye yarıda kesildi ve Harrison kıç tarafına gitmek için ayrıldı. Mugridge de mutfağın yüksek eşiğine oturup bıçak bileme işini sürdürdü. Küreği elimden bırakarak sakin biçimde karşısına geçip kömür sandığının üstüne oturdum. Bana kötü bir bakış atmaya tenezzül etti. Kalbim küt küt atsa da istifimi bozmadan Louis'in kamasını çıkarttım ve taşın üstünde bilemeye koyuldum. Doğu Londralı'dan öyle ya da böyle bir patlama beklemiştim, ama şaşkınlık içinde, benim ne yaptığımın farkında değilmiş gibi göründüğünü fark ettim. Bıçağını bilemeyi sürdürüyordu. Ben de öyle yaptım. Ve iki saat boyunca orada karşılıklı oturup haber bütün gemiye yayılıncaya ve geminin mürettebatının yarısı manzarayı görmek için mutfak kapısının ağzına doluşuncaya değin bileyledik de bileyledik.

Ortalık yüreklendirmeler ve öğütten geçilmiyordu; bir fareye bile zarar veremezmiş gibi görünen, sessiz sedasız, kendi kendine konuşan bir avcı, Jock Horner kaburgalara boş vermemi ve bıçağı "İspanyol kavisi" adını verdiği biçim-

de karnından yukarı doğru hareket ettirmemi öğütlüyordu. Sargılı koluyla göze çarpan Leach ise aşçının birkaç kalıntısını da kendisine bırakmam için yalvardı ve Wolf Larsen de, ona, yaşam diye tanımladığı mayanın kıpırdanıp devinmesi gibi gelen duruma bir göz atmak için mutfağın ağzında bir iki kez durup baktı.

Ben de, zaman içinde yaşamın benim açımdan da aynı aşağılık değerler anlamını taşıdığını gizlemiyorum. Yaşama ilişkin güzel ya da kutsal hiçbir şey yoktu; yalnızca çeliği taşa sürterek bileyen devingen iki korkakla onları gözetleyen, aynı biçimde korkak bir grup başka devingen birileri. Eminim ki yarısı bizi birbirimizin kanını dökerken görmeye pek hevesliydi. Onlara eğlence çıkacaktı. Ve biz ölümüne dövüşecek olsak ayırmaya çalışacak bir tek kişinin bile bulunduğunu sanmıyorum.

Öte yandan bütün bu olup bitenler gülünç ve çocukçaydı. Bile babam bile; Humphrey Van Weyden bir geminin mutfağında bıçağını keskinleştirsin ve kenarını başparmağında sınasın! Bütün durumlar içinde en akıl almaz olanı buydu. Biliyorum ki benim türümden hiç kimse böyle bir şeyin mümkün olabileceğine inanmaz. Eski günlerimde "Sissy"* Van Weyden diye çağrılmam boşuna değilmiş ve o "Sissy" Van Weyden, böbürlensin mi, utansın mı, bilemeyen Humphrey Van Weyden'ın içindeki bu yönü açığa çıkarmakta pek becerikliymiş.

Ama hiçbir şey olmadı. İki saatin sonunda Thomas Mugridge bıçağı ve taşı bir yana bırakıp elini uzattı.

"Kendimizi bu köylülerin önünde aptal durumuna düşürmemizin faydası ne?" diye sordu. "Bizi sevmiyorlar ve birbirimizi boğazladığımızı gördüklerinde keyiften dört köşe olacaklar. Pek de fena birisi değilsin, 'Ump! Siz Yankilerin dediği gibi ataksın ve senden hoşlanıyorum bir bakıma. Hadi el sıkışalım."

---

* Hanım evladı (ç.n.)

Korkak birisi olabilirdim, ama onun kadar değildim. Kazandığım belirgin bir zaferdi bu ve onun tiksindirici elini sıkarak bundan hiç de vazgeçecek değildim.

"Peki," dedi gururuzca, "ister sık ister sıkma, ben seni yine de seveceğim." Ve erkekliğe halel getirmemek için hiddetle seyircilere döndü. "Mutfağımın kapısından defolup gidin, sizi gidi lanet olasıca paspaslar!"

Buyruğunu, dumanı tüten bir çaydanlık kaynar suyla pekiştirdi ve bunu gören tayfalar sağa sola kaçıştılar. Thomas Mugridge açısından bir zaferdi bu ve benim karşımda uğradığı yenilgiyi daha zarifçe kabullenmesini sağlamıştı, yine de avcıları kovalamaya kalkışmayacak kadar aklı başındaydı elbet.

Duman'ın Horner'a "Görüyorum ki Aşçıbaşının işi bitik," dediğini işittim.

"Kesinlikle," oldu yanıt. "Bundan böyle mutfağı Hump idare eder ve Aşçıbaşı da hizaya gelir."

Mugridge bunu duydu ve bana hızlı bir bakış attı, ama ben konuşmanın kulağıma geldiğine ilişkin hiç renk vermedim. Zaferimin bu kadar geniş kapsamlı ve eksiksiz olduğunu düşünmemiştim, ama kazandığım hiçbir şeyi de elimden kaçırmaya niyetim yoktu. Günler geçtikçe, Duman'ın kehaneti doğrulandı. Doğu Londralı bana karşı, Wolf Larsen'in karşısında olduğundan bile daha alçakgönüllü ve köle ruhlu hale geldi. Artık ona bayım ya da efendim demiyor, yağlı tencereleri yıkamıyor ve patates soymuyordum. Yalnızca ve yalnızca kendi işimi yapıyor ve onu da kendim ne zaman ve nasıl uygun görmüşsem öyle yapıyordum. Kamayı da denizci usulünce kalçamın üstünde, elbisemin altında taşıyor ve Thomas Mugridge'e karşı kâh tepeden bakan, kâh aşağılayıcı ve horlayıcı bir tutum sürdürüyordum.

Onuncu Bölüm

Wolf Larsen'le yakınlığımız artıyor; tabii yakınlıktan, efendi ile adamı ya da daha da iyisi kral ile soytarısı arasındaki ilişkiler anlaşılıyorsa. Ben onun için oyuncaktan başka bir şey değilim ve onun bana verdiği değer bir çocuğun oyuncağına verdiğinden fazla değil. Benim işlevim eğlendirmek ve eğlendirdiğim sürece her şey yolunda gidiyor; ama sıkılmaya ya da heyheyleri üstüne gelmeyegörsün yaşamımı ve bedensel bütünlüğümü koruduğum için kendimi şanslı sayarak derhal kamara masasından mutfağa yollanıyorum.

Bu adamın yalnızlığını kavramaya başlıyorum yavaş yavaş. Gemide ondan nefret edip korkmayan bir tek adam bulunmadığı gibi onun da tepeden bakmadığı hiç kimse yok. İçinde barınan ve işinde asla yeterli biçimde ifadesini bulamamış görünen muazzam gücü ziyan ediyor gibi. O gururlu ruh, ruhsuz bir toplumun içine, Tomlinson* hayaletlerinin arasına sürgüne gönderilmiş bir Lucifer gibi.

Bu yalnızlık zaten kendi başına yeterince kötü, ama durumu daha da kötü kılan, soyuna özgü o ilkel melankoliyle bunalması. Onu tanıdıkça eski İskandinav mitlerini daha net bir anlayışla gözden geçiriyorum. O korkunç panteonu yaratan beyaz tenli, sarı saçlı vahşiler onunla aynı kumaştandı. Şen şakrak Latinlerin delişmen havası onun bir parçası değil.

* Rudyard Kipling'in bir şiirinin kahramanı. (ç.n.)

Güldüğünde, bu yırtıcılıktan başka bir anlama gelmeyen bir mizah duygusundan kaynaklanıyor. Zaten nadiren gülüyor; çoğunlukla hüzünlü. Ve bu, soyunun kökenleri gibi oldukça derinlerden gelen bir hüzün. Irksal kalıtım bu; ırkı aklı başında, temiz ve fanatiklik ölçüsünde ahlaklı kılan doruğa erişmiş bir hüzün. İngilizler arasında bu ahlakilik, ifadesini Protestan Kilisesi ve Mrs. Grundy*'de bulmuş.

Aslını ararsanız, bu ilkel melankoliyi açığa çıkaran başlıca etken, çok daha acı verici biçimleriyle dindir. Ama böylesi bir dinin ödülleri Wolf Larsen'i dışlar. Onun vahşi materyalizmi buna izin vermez. Bu yüzden, iyi saatte olsunları geldiğinde şeytana dönüşmek dışında hiçbir seçeneği kalmıyor. Bu kadar korkunç bir adam olmasaydı, ona acıyabilirdim de; örneğin üç sabah önce su şişesini doldurmak için özel kamarasına girip beklenmedik biçimde üstüne vardığım zamanki gibi. Beni görmedi. Başı ellerinin arasına gömülmüş, omuzları katıla katıla ağlamaktan sarsılıyordu. Güçlü bir keder tarafından paralanmış gibiydi. Yavaşça geri çekilirken, "Tanrım! Tanrım! Tanrım!" diye inlediğini duyabiliyordum. Tanrı'ya seslendiğinden değildi bu; yalnızca sözgelimiydi, ama tümüyle ruhundan geliyordu.

Yemekte avcılardan baş ağrısı için ilaç sordu; akşamleyin onun gibi güçlü bir adam yarı kör durumdaydı ve kamarada dört dönüyordu.

Odasına gitmesine yardım ederken "Ben ömrüm boyunca hiç hastalanmadım, Hump," dedi. "Ne de kafam bir bocurgat koluyla on beş santim yarılıp da iyileşmeye başladığım zaman dışında, bir kez bile başımın ağrıdığını bilirim."

Bu kör edici baş ağrısı üç gün sürdü ve yabanıl hayvanlar gibi, gemide acı çekmenin biçimi buymuş gibi, yakınmadan, kimseden acıma görmeden, tümüyle bir başına acı çekti.

Bununla birlikte, bu sabah yatağını yapmak ve çekidüzen vermek için odaya girdiğimde kendisini oldukça iyi du-

---

* Thomas Morton'ın *Speed The Plough* adlı oyununun aşırı ahlakçı ve kuralcı, namus bekçisi kadın karakteri. (ç.n.)

rumda ve harıl harıl çalışırken buldum. Masanın ve hamağın üstüne çizimler ve hesaplamalar saçılmıştı. Büyük, şeffaf bir kâğıdın üstüne elinde pergel ve cetvelle bir çeşit ölçek gibi görünen bir şey kopyalıyordu.

Neşe içinde, "Merhaba, Hump," diye selamladı beni. "Son dokunuşlarımı yapıyorum. Nasıl çalıştığını görmek ister misin?"

"Ama ne ki bu?" diye sordum.

"Denizciler için emek tasarruf ettiren bir gereç, navigasyonu çocuk oyuncağına indirgiyor," diye yanıtladı neşeyle. "Bugünden başlayarak artık bir gemiyi bir çocuk bile idare edebilir. Bunaltıcı hesaplamalara artık gerek yok. Pis bir gecede nerede olduğunu bilebilmen için gereksinimin olan tek şey gökyüzünde bir yıldız. Bak. Şeffaf ölçeği Kuzey Kutbu çevresinde döndürerek bu yıldız haritasının üstüne yerleştiriyorum. Ölçek üzerinde almukantaratları ve kerteriz hatlarını belirledim. Bütün yaptığım bunu bir yıldızın üstüne koymak, ölçeği alttaki haritada bulunan şekillerin tam tersi yöne gelinceye dek döndürmek ve *presto*! İşte orası, geminin tam kesin yeri!"

Sesinde bir zafer çınlaması vardı ve bu sabahki deniz gibi açık mavi gözleri ışıklar saçıyordu.

"Matematiğiniz çok iyi olmalı," dedim. "Okula nerede gittiniz?"

"Ne yazık ki ömrümde birinin bile kapısından içeriye adım atmadım," oldu yanıt. "Kendi kendime öğrenmek zorunda kaldım."

"Peki, sence bu şeyi niye yaptım?" diye sordu aniden. "Zamanın kumları üzerinde ayak izlerimi bırakmak için mi?" O ürkütücü, alaycı gülüşlerinden biriyle güldü. "Hiç de değil. Patentini almak, bundan para kazanmak, öteki insanlar iş yaparken bütün gece boyu pisboğazlık edip felekten bir gece çalmak için. Amacım bu. Ayrıca bununla uğraşmaktan zevk de aldım."

"Yaratıcılığın sevinci," diye mırıldandım.

"Sanırım öyle demek gerek. Ki bu da kendi içinde canlı olan yaşama sevincini, hareketin madde, canlının ölü üzerindeki zaferini, mayanın maya olduğu ve devindiği için gurur duyuşunu ifade etmenin başka bir yoludur."

Ellerimi iki yana savurup kökleşmiş materyalizmini ümitsizce kınayan bir işaret yaparak yatağını düzeltmeye koyuldum. O ise şeffaf ölçek üzerine hatlar ve şekiller kopyalamayı sürdürdü. Bu azami titizlik ve incelik gerektiren bir işti ve tüm gücünü gereksinimin hassasiyet ve inceliğine veriş tarzına hayranlık duymaktan başka bir şey gelmiyordu elimden.

Yatakla işim bittiğinde kendimi bir tür büyülenmişlik içinde ona bakarken yakaladım. Kuşkusuz yakışıklı bir adamdı; erkek güzeliydi. Ve yine, şaşmaz bir hayranlıkla, yüzünde çapkınlıktan, kötülükten ya da günahkârlıktan yana hiçbir izin bulunmadığına dikkat ettim. Hiç kuşkum yok ki bu hiçbir hata yapmamış bir adamın yüzüydü. Bunu söyledim diye yanlış anlaşılmak istemem. Anlatmaya çalıştığım şu ki bu, ya vicdanının sesine aykırı hiçbir şey yapmamış ya da hiç vicdanı olmayan birisinin yüzüydü. İkincisinde karar kıldım. Tam bir soyaçekim örneğiydi, öyle katıksız bir ilkelliğe sahipti ki ahlaki doğamız gelişmeden çok önce dünyaya gelmiş türdendi. Ahlaksız değildi, ama ahlak kavramından da yoksundu.

Dediğim gibi, yüzü erkek güzelliğine sahipti. Deniz ve güneşin aslı açık renk olan tenini koyu bir bronz rengine çevirdiği, vahşiliğine ve güzelliğine katkıda bulunan, mücadelenin ve kavganın izlerini taşıyan düzgün tıraşlı, her bir hattı belirgin ve bir minyatür gibi kusursuz ve keskin bir yüzdü. Dudakları dolgun olmakla birlikte, ince dudaklara özgü biçimde sıkı, adeta haşindi. Genelde ağız ve çene bölgesi de, erkek türünün bütün şiddeti ve boyun eğmezliğiyle, benzer biçimde sıkı ya da haşindi; keza burun da öyle. Fethedip buyurmak için doğmuş birisinin burnuydu. Tam

bir kartal gagasını andırıyordu. Yunanlı da olabilirdi, Romalı da; yalnızca, birincisinden azıcık iri, ötekinden ise biraz daha inceydi. Bütün yüzü şiddetin ve gücün yeniden doğmuş hali gibiydi; içinde barınan ilkel melankoli, ağız, göz ve alın hatlarını büyütmüş, yüze aslında yoksun bulunduğu bir genişlik ve bütünlük vermiş gibi görünüyordu.

Ve böylece, kendimi başıboş dikilir ve onu incelerken yakaladım. Bu adamın nasıl olup da bu ölçüde ilgimi çektiğini açıklayamıyorum. Kimdi? Neyin nesiydi? Nasıl bu hale gelmişti? Bütün güçler, bütün olanaklar ona aitmiş gibi görünüyordu; o halde neden fok avlayan kişiler arasında korkutucu zalimliğiyle ünlenmiş, bir fok avlama uskunasının anlaşılması güç kaptanıydı ki?

Merakım kabarıp bir konuşma seli halinde dışarı taştı.

"Bu dünyada büyük işler başarmamış olmanız niye? Size ait olan güçle istediğiniz yüksekliğe ulaşabilirdiniz. Vicdandan ve ahlaki güdüden yoksunluğunuzla dünyaya hükmedebilir, onu ele geçirebilirdiniz. Ama belirsiz ve sefil bir varlığı sürdürdüğünüz, kadınların kibrini ve süs püs düşkünlüğünü tatmin adına deniz canlılarını avladığınız, görkemli olmak dışında herhangi bir şekilde nitelenebilecek, sizin kendi sözcüklerinizle pisboğazlık içinde âlem yaptığınız, eksilmenin ve ölümün başladığı yerdesiniz işte. Bütün o harika güçle niçin bir şey yapmıyorsunuz? Sizi durduran hiçbir şey yok, sizi durdurabilecek hiçbir şey de yok. Yolunda gitmeyen neydi? Hırstan mı yoksundunuz? Baştan mı çıktınız? Sorun neydi? Sorun neydi?"

Patlayışımın başında gözlerini kaldırıp yüzüme baktı ve ben bitirip de önünde soluksuz ve perişan durumda kalakalıncaya değin kendinden hoşnut biçimde beni izledi. Bir an, nereden başlayacağına karar vermeye çalışıyormuş gibi bekledi, sonra da şöyle dedi:

"Hump, tohum eken çiftçinin meselini bilir misin? Hatırlarsan, tohumların bazısı fazla toprağın bulunmadığı taşlık

yerlere düşmüş ve hemen boy vermişler, çünkü toprakları yeterince derin değilmiş. Ve güneş tepedeyken de kavrulmuşlar ve kökleri olmadığı için de kuruyup gitmişler. Ve kimi tohumlar da dikenlerin arasına düşmüş ve dikenler boy verip onları boğmuş."

"Pekâlâ?" dedim.

"Pekâlâ mı?" diye sordu, biraz huysuzca. "Hiç de âlâ değil. Ben o tohumlardan birisiydim."

Başını yeniden ölçeğin üstüne eğdi ve kopyalamayı sürdürdü. İşimi bitirmiş ve benimle yeniden konuştuğunda da gitmek için kapıyı açmıştım.

"Hump, Norveç haritasında batı sahiline bakarsan Romsdals Fiyordu denilen bir girinti görürsün. Suyun girinti yaptığı o yüz millik yerde dünyaya geldim ben. Ama Norveçli olarak doğmadım. Ben Danimarkalıyım. Anam babam Danimarkalıydı ve batı sahilindeki o gaga biçimli yere nasıl geldiklerini bilmiyorum. Hiç işitmedim. Bunun dışında gizemli hiçbir şey yok. Bizimkiler yoksul ve cahil insanlardı. Hep yoksul, cahil olagelmiş kuşakların torunuydular; zamanın başlangıcından beri gelenekselleştiği üzere oğullarını dalgalara ekmiş deniz köylüleri. Anlatacak başka bir şey yok."

"Var ama" diye karşı çıktım. "Bana hâlâ belirsiz geliyor."

Eski sertliğine yeniden kavuşup "Sana ne anlatabilirim?" diye sordu. "Bir çocuğun yaşamındaki kıtlığı mı? Balığa talim ederek kaba saba yaşamayı mı? Emeklemeye başladığım günden beri denize açıldığımı mı? Teker teker derin deniz çiftçiliği için uzaklara gidip bir daha hiç dönmeyen abilerimi mi? On yaşına girince kıyı boyunca eski püskü taşra gemilerinde kamarotluk eden, okuması yazması yok kendimi mi? Tekmelerle yumrukların oda, kahvaltı ve konuşma yerine geçtiği, tek ruhsal deneyimimin korku, nefret ve acıdan oluştuğu, kötü ücret ve ondan daha da kötü yöntemleri mi? Anımsamak istemiyorum. Bunları düşününce şimdi bile beynime bir delilik hücum ediyor. Ama yaşamımın cilveleri beni

o sıralarda başka yerlere sürüklemeseydi bir erkeğin gücüne kavuştuğumda geri dönüp öldürmeyi dilediğim pek çok kıyı kaptanı vardı. Kısa bir zaman önce oralara gittim de, birisi dışında tüm kaptanlar ölmüştü, o da eski günlerde bir ikinci kaptan, rastladığımda bir kaptan, ondan ayrıldığımda ise bir daha hiç yürüyemeyecek biçimde kötürüm olmuş birisiydi."

"Ama Spencer ve Darwin okuyan ve ömründe okul yüzü görmemiş siz, okumayı yazmayı nasıl öğrendiniz?" diye sorguladım.

"İngiliz tüccarlarının hizmetindeyken. On ikimde düz kamarot, on dördümde gemi kamarotu, on altı yaşında sıradan denizci, on yedimde ise usta denizci ve baş kasara sorumlusu, bitmez bir hırs ve bitmez bir yalnızlık, kimseden yardım ya da şefkat görmeden; hepsini kendi başıma yaptım; navigasyon, matematik, fen, edebiyat ve daha neler de neler. Ve ne işe yaradı? Yaşamımın doruğunda, senin dediğin gibi eksilip ölmeye başladığımda, bir geminin sahibi ve kaptanı oldum. Değersiz, değil mi? Güneş tepedeyken kavruldum ve köklerim olmadığı için de kuruyup gittim."

"Ama tarih tahta çıkmış kölelerin öyküleriyle dolu," diye çıkıştım.

"Ve tarih tahta çıkan kölelerin ayağına gelmiş fırsatlarla da dolu," diye yanıtladı acımasızca. "Kimse fırsatı yaratmaz. Bütün büyük adamların tek yaptığı, fırsat ayağına geldiğinde onu tanımaktan ibarettir. Korsikalı* tanıdı. Benim düşlerim de Korsikalınınki kadar büyüktü. Fırsatı görür görmez tanırdım, ama hiç gelmedi. Dikenler boy attı ve beni boğdu. Ve Hump, senin beni yaşayan herkesten daha çok tanıdığını söyleyebilirim, öz kardeşim hariç."

"Peki, o kim? Nerede?"

"*Makedonya* buharlısının kaptanı, fok avcısı," oldu yanıtı. "Büyük olasılıkla onunla Japonya kıyılarında karşılaşacağız. İnsanlar ona 'Ecel' Larsen derler."

---

* Napoléon Bonaparte'a gönderme yapılmakta. (ç.n.)

"Ecel Larsen!" diye haykırdım istemeden. "O da mı sizin gibi?"

"Sayılmaz. Kafası olmayan bir hayvan yumrusudur. Benim gibi..."

"Zalimdir," diye yol gösterdim.

"Evet, –sözcük için teşekkürler– zalimdir, ama pek az okuma yazma bilir."

"Ve de asla yaşam üzerine felsefe yapmaz," diye ekledim.

Tarifsiz bir hüzün havasıyla, "Hayır," diye yanıtladı Wolf Larsen. "Ve yaşama kafa yormayı bir yana bıraktığı için de çok daha mutludur. Hakkında düşünemeyecek kadar yaşamakla meşgul. Benim hatam ise bir kere kitapların kapağını açmış olmak."

On Birinci Bölüm

Hayalet, Pasifik'te çizdiği yayın en güney ucuna varmış, batıya ve kuzeye, mevsimsel fok avı için Japonya kıyılarında ilerlemeden önce su fıçılarını dolduracağı söylenen yalnız bir adaya doğru gitmeye başlamıştı. Avcılar, sonuçtan hoşnut kalıncaya değin tüfeklerini deneyip talim yapıyorlar ve kürekçilerle dümenciler yan yelkenlerini açıyorlar, fokların yakınına süzülürken ses çıkarmamak için kürekleri ve iskarmozları deriye sarıp bağlıyorlar ve sandallarını Leach'in basit deyimiyle söylediği gibi, ev kadını titizliğiyle düzene sokuyorlardı.

Bu arada, izini yaşamı boyunca taşıyacak olsa da Leach'in kolunun yarası gayet güzel iyileşmekte. Thomas Mugridge ondan ölümüne korkarak yaşıyor ve karanlık bastıktan sonra güverteye çıkmayı göze alamıyor. Baş kasarada, henüz kapanmamış hesaplara dayalı iki üç dalaşma var. Louis bana tayfaların ön tarafa kadar gelen dedikodularını ve dedikoducuların ikisinin süvarileri tarafından fena halde dövüldüğünü anlatıyor. Kendisiyle aynı sandalda kürekçi olan Johnson'ın durumuna kuşkuyla baş sallıyor. Johnson'ın suçu, aklından geçirdiklerini uluorta söyleyivermesi ve adının söylenişi hakkında Wolf Larsen'le iki üç kez zıtlaşması. Geçen gece orta güvertede Johansen'i bu yüzden dövdü ve o andan beridir ikinci kaptan adını düzgün söylemeye başladı. Ama elbette Johnson'ın Wolf Larsen'i dövmesi söz konusu olamaz.

Louis bana, Ecel Larsen hakkında kaptanın kısa tarifiyle örtüşen ek bilgiler de verdi. Ecel Larsen'le Japonya kıyılarında karşılaşmayı umabilirmişiz. "Ve fırtınalar bekleyebiliriz," oluyor Louis'in kehaneti, "çünkü birbirlerinden aynı kurt yavruları gibi nefret ederler." Ecel Larsen filodaki tek fok avı buharlısına, geri kalan uskunaların yalnızca altı sandalı varken on dört sandala sahip *Makedonya*'ya komuta ediyor. Güvertesindeki toplar ve kendisi hakkında Birleşik Devletler'e kaçak afyon sokmaktan Çin'e silah kaçırmaya, köle ticaretinden korsanlığa kadar yığınla söylenti var. Fok avı ve fok avı filosunun adamları hakkında ansiklopedik bilgiye sahipken, henüz hiç yalanını yakalamadığım için söylediklerine inanmak dışında elimden bir şey gelmiyor.

Bu gerçek cehennem gemisinin önü ve mutfağı nasılsa kasarasıyla kıç tarafı da öyle. Adamlar birbirinin canına kastederek vahşice dövüşüp mücadele ediyorlar. Avcılar, eski kavgaları yatışmamış olan Duman ve Henderson arasında her an patlak verebilecek silahlı çatışmanın yolunu gözlerken, Wolf Larsen de eğer böyle bir olay çıkarsa, sağ kalanı kendisinin öldüreceğini kesinkes söylüyor. Benimsediği tutumun ahlaki gerekçelere dayanmadığını, av için onlara sağ ihtiyaç duymasa bütün avcılar birbirini öldürüp yeseler bile umursamayacağını açıksözlülükle belirtiyor. Eğer mevsim bitene dek rahat dururlarsa bütün hınçların alınacağı, sağ kalanların ölenleri denize atacağı ve kendisinin de kayıp adamların denizde nasıl kaybolduklarına dair bir hikâye ayarlayacağı krallara layık bir şenlik düzenleyeceğine söz veriyor. Sanırım onun soğukkanlılığı avcıları bile afallattı. Her ne kadar alçak olsalar da, hiç kuşku yok ki ondan çok korkuyorlar.

Ben gizliden gizliye kendisinden korkup dururken Thomas Mugridge bana it gibi yaltaklanıyor. Korkunun yürekliliği var onda –kendimden iyi bildiğim tuhaf bir durum– ve herhangi bir anda korkuya galip gelebilir ve bu korku onu, canımı almaya itebilir. Sıklıkla uzun süreler sızlasa da dizim

çok daha iyi ve Wolf Larsen'in sıktığı kolumdaki sertlik de günden güne geçiyor. Bunlar dışında müthiş durumdayım, müthiş durumda olduğumu hissediyorum. Kaslarım giderek sertleşip çoğalıyor. Bununla birlikte ellerimin hali içler acısı. Haşlanmış gibi görünüyorlar, şeytantırnağından geçilmiyor, tırnaklarım kırık ve rengi kaçmış, tırnak altındaki etler yerden biten mantarların hızıyla büyüyor gibi. Ayrıca, ömrümde böylesiyle hiç karşılaşmadığım, beslenme tarzıyla ilişkili görünen çıbanlarla da başım dertte.

İki gece önce Wolf Larsen'i, yolculuğun başındaki nafile arayışın ardından, ölen ikinci kaptanın sandığında bulunmuş Kutsal Kitabı okurken görmek beni eğlendirdi. Wolf Larsen'in onda ne bulabileceğini merak ettim ve o da bana Vaiz bölümünden yüksek sesle okudu. Bana okurken kendi zihninin düşüncelerini dile getirdiğini hayal edebiliyordum ve kapalı kamarada derinden ve hüzünle yansıyan sesi beni cezp edip büyüsüne kaptırdı. Eğitim görmemiş olabilir, ama yazılı sözün öneminin nasıl ifade edileceğini kesinlikle iyi biliyor. Hiçbir zaman kulağımdan silinmeyecek, okurken sesinde titreyen ilkel melankoliyle şimdi de onu işitebiliyorum:

"Altın, gümüş biriktirdim; kralların, illerin hazinelerini topladım. Kadın, erkek şarkıcılar ve erkeklerin özlemi olan bir harem edindim.

Böylece büyük üne kavuştum, benden önce ve Yeruşalim'de yaşayanların hepsini aştım. Bilgeliğimden de bir şey yitirmedim.

...

Yaptığım bütün işlere, çektiğim bütün emeklere bakınca, gördüm ki hepsi boş ve rüzgârı kovalamaya kalkışmakmış. Güneşin altında hiçbir kazanç yokmuş."

"Herkesin başına aynı şey geliyor. Doğrunun, iyinin, kötünün, temizin, kirlinin, kurban sunanla sunmayanın başına gelen şey aynı.

İyi insana ne oluyorsa, günahlıya da oluyor;
Ant içene ne oluyorsa, ant içmekten korkana da aynısı oluyor.

Güneşin altında yapılan işlerin tümünün kötü yanı şu ki, herkesin başına aynı şey geliyor. Üstelik insanların içleri kötülük doludur; yaşadıkları sürece içlerinde delilik vardır. Ardından ölüp gidiyorlar. Yaşayanlar arasındaki herkes için umut vardır. Evet, sağ köpek ölü aslandan iyidir!

Çünkü yaşayanlar öleceğini biliyor,
Ama ölüler hiçbir şey bilmiyor.
Onlar için artık ödül yoktur,
Anıları bile unutulmuştur.
Sevgileri, nefretleri,
Kıskançlıkları çoktan bitmiştir.
Güneşin altında yapılanlardan
Bir daha payları olmayacaktır."*

Kitabın arasına parmağını koyup kapayarak ve bana bakarak, "İşte bu, Hump," dedi. "Kudüs'te İsrail'in kralı olan Vaiz de benim gibi düşünmüş. Bana karamsar diyorsun. Peki, bu en karasından karamsarlık değil mi? – " '... hepsi boştur, rüzgârı kovalamaya kalkışmaktır', 'Herkesin başına aynı şey geliyor. Doğrunun, iyinin, kötünün, temizin, kirlinin, kurban sunanla sunmayanın başına gelen şey aynı' diyor. Vaiz yaşamı sevdiği ve ölmeyi istemediği için diyor ki, 'Evet, sağ köpek ölü aslandan iyidir.' Boşluğu ve rüzgârı kovalamaya kalkışmayı, mezarın sessizliğine ve hareketsizliğine yeğlemiş. Ben de yeğliyorum. Devinmek pisboğazlık; ama devinmemenin, toprak ve kaya gibi olmanın düşüncesi bile iğrenç. İçimde var olan, özünü devinimden, devinim gücünden, devinim gücünün bilincinden alan yaşama karşı iğrenç. Yaşamın kendisi tatminsizliktir, ama ölümün yolunu gözlemek bundan daha büyük bir tatminsizlik."

---

* *Kutsal Kitap*, Kitabı Mukaddes Şirketi, Mart, 2003.

"Siz Ömer*'den de betersiniz," dedim. "O, hiç olmazsa, gençliğin bildik sancılarından sonra hoşnut kalmayı becermiş ve materyalizmini neşeli bir şeye dönüştürmüş."

"Ömer de kim?" diye sordu Wolf Larsen ve o gün, ertesi gün ve ondan sonraki gün hiçbir iş yapmadım.

Rastgele okumaları sırasında *Rubailer*'e hiç denk gelmemişti ve bu onun için büyük bir hazine bulmak demekti. Dörtlüklerin üçte ikisi kadarını anımsıyordum ve geri kalanları da güçlük çekmeden çıkarmayı başardım. Her bir rubai üzerine saatlerce konuştuk ve onun bunları, bir pişmanlık hayıflanmasıyla ve benim ömrüm boyunca farkına varamadığım bir başkaldırıyla yorumladığına tanık oldum. Belki de ben kendime özgü şen bir kıvraklıkla okumuştum; çünkü o aynı dizeleri okuyup –belleği iyiydi, ikinci tekrarda, hatta çoğu kez ilkinde kendi dörtlüğünü oluşturuyordu– bunları neredeyse ikna edici, huzursuz ve tutkulu bir başkaldırıyla yorumluyordu.

En çok hangi dörtlüğü sevdiğini merak ettim ve bir anlık bir alınganlıktan doğmuş, İranlı'nın umursamaz felsefesi ve şen şakrak yaşam kuralıyla tümüyle çelişen birinde karar kıldığında, şaşırmadım:

"Ne, sormadan etmeden, buraya nereden sökün ettin? Sonra da sormadan etmeden de gittin! Ah, bu küstahlığın şerefine, bu yasak badeden kadeh kadeh içmeli!"

"Müthiş!" diye haykırdı Wolf Larsen. "Müthiş! Asıl nokta bu işte. Küstahlık! Bundan daha iyi bir sözcük kullanamazdı."

Boşu boşuna karşı çıkıp yadsıdım. Beni laf yağmuruna tutup savlarıyla boğdu.

"Yaşamın doğası başka türlü olamaz. Bir gün sona ermek zorunda kalacağını bildiği için yaşam daima karşı koyar. Başka türlüsü elinden gelmez. Vaiz yaşamı ve yaşamın işlerini külliyen boşuna ve eziyet olarak algılamış; ama

* Ömer Hayyam. (ç.n.)

ölümde, boşuna çabanın ve eziyetin son bulmasında daha da kötü bir yan görmüş. Her bir bölümde bütünüyle birbirine benzeyen tek bir durum kaygılandırıyor onu. Ömer gibi, benim gibi, senin gibi, sen bile; çünkü Aşçıbaşı senin için bir bıçak bilerken sen de ölüme karşı koymuştun. Ölmekten korktun; içinde olan, seni biçimlendiren, senden daha büyük olan yaşam ölmek istemedi. Ölümsüzlük içgüdüsünden söz ediyordun. Ben de yaşamak anlamına gelen, ölüm yakınında kocaman belirdiğinde sözde kalan ölümsüzlük içgüdüsüne hükmeden yaşam içgüdüsünden söz ediyorum. Bu içgüdü içten içe sana hükmediyordu (bunu yadsıyamazsın), çünkü çılgın Doğu Londralı aşçının teki bıçağını bilemişti.

"Şimdi ondan korkuyorsun. Benden korkuyorsun. Yadsıyamazsın bunu. Seni boğazından yakalasam, şöyle" –eli gırtlağımdaydı ve soluğum kesildi– "ve sıkmaya başlasam, şöyle, şöyle, ölümsüzlük içgüdünden eser kalmaz ve yaşamak için can atan yaşam içgüdün kanat çırpmaya başlar ve sen de kendini kurtarmak için mücadele edersin. Ha? Gözünün içinde ölüm korkusunu görüyorum. Kollarınla havayı dövüyorsun. Yaşamaya çabalamak için bütün o cılız gücünü ortaya döküyorsun. Elin koluma yapışmış, sanki üstüne kelebek konmuş gibi, hafifçe. Göğsün inip kalkıyor, dilin dışarı fırladı, derin karaya çalıyor, gözlerin beleriyor. 'Yaşamak! Yaşamak! Yaşamak!' diye dövünüyorsun, burada ve şimdi yaşamak için dövünüyorsun, öte tarafta değil. Ölümsüzlüğünden kuşku duyuyorsun, değil mi? Ha! ha! Pek emin değilsin varlığından. Şansa bırakamazsın. Gerçekliğinden kuşku duymadığın yalnızca bu yaşam. Ah, giderek kararıyor ortalık. Bu ölümün karanlığı, var olmanın sona erişi, hissetmenin sona erişi, hareketin sona erişi, çevrende toplaşıyor, üstüne çöküyor, çevrende yükseliyor. Gözlerin cam gibi sabitleşiyor. Sesim zayıf ve uzaktan geliyor. Yüzümü göremiyorsun. Ve hâlâ kavrayışım altında çırpınıyorsun. Bacaklarınla tekmeler savuruyorsun. Bedenin yılan gibi kıvrılıp boğumlanıyor.

Göğsün inip kalkıyor ve geriliyor. Yaşamak! Yaşamak! Yaşamak..."

Artık duymuyordum. Açık ve net biçimde tarif ettiği karanlık, bilinci silip götürmüştü ve kendime geldiğimde ben yerde yatıyordum; o da bir puro içerken gözlerinin içindeki o eski bildik merak ışıltısıyla dikkatle bana bakıyordu.

"Pekâlâ, seni ikna ettim mi?" diye bilmek istedi. "Al bundan biraz iç. Sana bazı sorular sormak istiyorum."

Başımı olumsuz biçimde yerde yuvarladım. Ağrıyan boğazıma büyük bir acı vermek pahasına, "Sizin savlarınız – şey– çok zorbaca," diye açık seçik belirtmeyi başardım.

"Yarım saate kalmaz iyileşirsin," diye güvence verdi bana. "Ve artık hiçbir fiziksel gösteride bulunmayacağıma söz veriyorum. Kalk şimdi. İskemlelerden birine oturabilirsin."

Ve bu canavarın oyuncağı olduğumdan, Ömer ve Vaiz tartışması devam etti. Ve gecenin yarısında bu konu yüzünden ayakta kaldık.

On İkinci Bölüm

Son yirmi dört saat bir zalimlik şenliğine tanıklık etti. Kamaradan baş kasaraya, bir hastalıkmışçasına yayılmış gözüküyor. Neresinden başlayacağımı bilemiyorum. Bunun gerçek nedeni Wolf Larsen'di. Adamların arasındaki düşmanlığın, ağız dalaşlarının ve kinin gerip kastığı ilişkiler güvenilmez bir dengede duruyordu ve sonunda kötücül hırslar bozkır çalıları gibi tutuşup alevlendi.

Thomas Mugridge sinsinin teki, bir casus ve gammazcı. Ön taraftaki adamların hikâyelerini kaptana taşıyarak yaltaklanıp yeniden gözüne girmeye uğraşıyor. Johnson'ın düşüncesizce konuşmalarının bir kısmını taşıyanın o olduğunu biliyorum. Anlaşılan Johnson geminin malzeme deposundan muşambadan bir giysi satın almış ve son derece düşük kalitede olduğunu fark etmişti. Bu gerçeği ilan etmekte de hiç ağırdan almamıştı. Gemi malzeme deposu, bütün uskunalarda var olan ve tayfaların gereksinimlerine özel mallar bulunduran bir tür tüketim malı dükkânı. Bir denizci ne satın aldıysa fok avı bazında sonraki kazancından düşülür; avcılar için usul neyse kürekçiler ve dümenciler için de aynısıdır; kendi sandallarında avlanan her bir deri başına hesaplanan bir orandan haftalıklarına bir "pay" eklenir.

Ama benim Johnson'ın depodaki homurdanmalarından haberim yoktu, bu yüzden tanıklık ettiğim olay ani bir

şaşkınlıktı benim için. Johansen peşinde Johnson'la merdivenlerden aşağı indiğinde ben kamarayı silmeyi daha yeni bitirmiştim ve Wolf Larsen'in baştan çıkartmasıyla en sevdiği Shakespeare karakteri Hamlet üzerine bir tartışmaya girişmiştim. Arkadan gelenin başlığı denizcilikte âdet olduğu üzere çıkartılmıştı ve uskunanın sarsıntısına uygun biçimde ağır ve rahatsız biçimde sallanarak ve yüzü kaptana dönük, kamaranın ortasında dikildi.

"Kapıları kapatıp sürgüyü çek," dedi Wolf Larsen bana.

Dediğini yerine getirirken Johnson'ın gözlerine kaygılı bir ışıltı geldiğini gördüm, ama nedenini kestiremedim. Olay gerçekleşene kadar ne olacağını da kestiremedim, ama o ta başından neyin geleceğini biliyor ve yiğitçe bekliyordu. Ve onun eyleminin Wolf Larsen'in materyalizmini tümüyle çürüttüğünü gördüm. Tayfa Johnson'ın üstünde fikir, ilke, doğruluk ve içtenlik hüküm sürüyordu. Haklıydı, haklı olduğunu biliyordu ve korkusuzdu. Eğer gerekirse doğru uğruna canını verir, kendine sadık kalır ve ruhunu satmazdı. Ve bu gerçeğin içinde, ruhun beden üstündeki zaferi, sonsuzluk ve ölümsüzlük dışında bir kaynağı bulunmayan bir kesinlik ve fethedilmezlikle zamanın ve uzamın üstünde yükselen ruhun zincire vurulamaz, ahlaki görkemi ifadesini buluyordu.

Ama konumuza dönelim. Johnson'ın gözlerindeki kaygılı ışıltıyı fark ettim, ama bunu yanlış anlayarak kendisinin doğal utangaçlığına ve rahatsızlığına verdim. İkinci kaptan Johansen, onun yanında birkaç adım ötede duruyor ve tam üç metre önünde de Wolf Larsen kamaranın asıl iskemlelerinden birinde oturuyordu. Ben kapıları kapatıp sürgüledikten sonra kayda değer bir sessizlik, aslında tam bir dakika süren bir sessizlik oldu. Bu sessizlik Wolf Larsen tarafından bozuldu.

"Yonson," diye başladı.

"Adım Johnson, efendim," diye düzeltti denizci hiç çekinmeden.

"Peki, Johnson olsun o zaman, kahretsin! Seni niye çağırttığımı tahmin edebiliyor musun?"

"Hem evet, hem hayır, efendim," oldu ağızdan ağır ağır çıkan yanıt. "İşimi iyi yapıyorum. İkinci kaptan da bunu biliyor, siz de, efendim. Dolayısıyla hiçbir şikâyet söz konusu olamaz."

"Yani hepsi bu mu?" diye sorguladı Wolf Larsen, hırıltılı, yumuşak ve alçak bir ses tonuyla.

"İçten içe bana karşı olduğunuzu biliyorum," diye devam etti Johnson değişmez ve sıkıcı yavaşlığıyla. "Benden hoşlanmıyorsunuz. Siz, siz..."

"Devam et," diye kışkırttı Wolf Larsen. "Benim duygularımdan çekinme."

Güneş yanığı yüzünde hafif bir kızgınlık ifadesi yükselirken "Çekinmiyorum," diye yanıtını yapıştırdı denizci. "Çabuk çabuk konuşmamamın nedeni eski memlekette sizin kadar uzun kalmayışım. Benden hoşlanmıyorsunuz, çünkü ben adam gibi bir adamım; işte bu yüzden, efendim."

"Gemi disiplini bakımından fazlasıyla adam gibisin, demek istediğin buysa ve benim ne demek istediğimi de anlıyorsan," diye yapıştırdı lafı Wolf Larsen.

Yüzündeki kızarıklık, İngiliz dili konusundaki bilgisinin aşağılanması üstüne derinleşen Johnson, "İngilizce de biliyorum, ne demek istediğinizi de, efendim," diye yanıtladı.

Eldeki asıl meseleye giriş niyetine o ana kadar geçen tüm konuşmaları bir tarafa iter havalarda, "Johnson," dedi Wolf Larsen, "Anladığım kadarıyla o muşambalardan pek hoşnut değilmişsin."

"Hayır, değilim. Hiçbir işe yaramazlar, efendim."

"Ve de bunlarla ilgili ağzına ne geldiyse veryansın ediyormuşsun."

"Düşündüğümü söylüyorum, efendim," diye yanıtladı denizci mertçe; aynı zamanda da söylenen her cümlenin sonuna "efendim" eklemeyi gerektiren gemi nezaketinden de geri kalmayarak.

Johansen'e bir bakış atma fırsatım bu anda doğdu. Koca yumrukları bir sıkılıp bir gevşiyordu ve yüzünde tam bir acımasızlık vardı, Johnson'a öylesine kötü bakıyordu. Johansen'in gözünün altında, birkaç gece önce denizci tarafından uğratıldığı hezimetin hâlâ hafifçe seçilen izini, morartıyı fark ettim. İlk kez korkunç bir şeyin gerçekleşmek üzere olduğunu sezdim; ama ne olduğunu hayal edemedim.

"Depom ve benim hakkımda senin söylediklerini söyleyenlerin başına ne geldiğini biliyor musun?" diye soruyordu Wolf Larsen.

Yanıt, "Biliyorum, efendim," oldu.

"Neyi?" diye üsteledi Wolf Larsen, keskin ve buyurgan bir çıkışla.

"Sizin ve ikinci kaptanınızın bana ne yapacağınızı, efendim."

"Şuna bak, Hump," dedi Wolf Larsen bana, "şu yaşam dolu toz parçasına, hareket eden, soluk alan, bana karşı çıkan ve iyi bir kumaştan dokunduğuna adamakıllı inanan, doğruluk ve dürüstlük gibi insan uydurmalarından etkilenmiş ve bütün kişisel rahatsızlık ve sıkıntılara karşın bunlara uyarak yaşayan şu madde yığınına bak. Onun hakkında ne düşünüyorsun, Hump? Ne düşünüyorsun?"

Nasıl olduysa, beynine kan sıçratmak üzere olduğunu hissettiğim gazabının bir kısmını üstüme çekme arzusuyla gaza gelip, "Onun sizden daha iyi bir adam olduğunu düşünüyorum," diye yanıtladım. "Sizin o biçimde adlandırmayı yeğlediğiniz o uydurmalar insanı asalete ve erkekliğe yöneltir. Sizin uydurmalarınız yok, düşleriniz yok, ülkünüz yok. Fukaranın tekisiniz."

Vahşi bir zevkle başını salladı. "Kesinlikle doğru, Hump, kesinlikle doğru. Asalete ve erkekliğe yönelten hiçbir uydurma yok bende. Canlı bir köpek ölmüş bir aslandan yeğdir diyorum ben de Vaizle birlikte. Benim tek düsturum çıkar düsturudur ve o da beni hayatta kalmaya yönlendiriyor. Ben hâlâ sağken ve esip gürlerken 'Johnson' dediğimiz bu maya

parçası, artık maya parçası olmaktan çıkıp yalnızca tozdan ve külden ibaret kaldığında herhangi bir tozdan ve külden daha asil olmayacak."

"Biliyor musun, ne yapacağım?" diye sordu.

Başımı iki yana salladım.

"Peki, esip gürleme ayrıcalığımı kullanacağım ve sana asaleti nasıl dize getireceğimi göstereceğim. Seyret beni."

Johnson'ın üç metre uzağındaydı ve oturuyordu. Üç metre! Yine de önce ayağa kalkıp dengesini sağlamadan, bir sıçrayışta iskemlesinden koptu. İskemlesinden, vahşi bir hayvan, bir kaplan gibi oturur konumundan kararlı biçimde sıçrayıp yine bir kaplan gibi aralarındaki boşluğu bir çırpıda aşarak, oturduğu gibi ayrıldı. Johnson'ın boşu boşuna savuşturmaya çalıştığı bir öfke çığıydı bu. Bir kolunu midesini korumak için aşağıya, ötekini de kafasını korumak için yukarıya savurdu; ama Wolf Larsen'in yumruğu ezip yankılanan bir darbeyle ikisinin ortasına, tam göğsüne indi. Johnson'ın birdenbire boşalan soluğu balta kullanan bir adamınki gibi zorlu, işitilebilir biçimde ağzından dışarı fırladı. Az kalsın düşüyordu ve dengesini yeniden sağlamak için bir çaba içinde bir o yana bir bu yana sallandı.

Bunu izleyen dehşet sahnesinin ayrıntılarına daha fazla giremeyeceğim. Oldukça tiksindiriciydi. Şimdi bile bunu düşündüğümde midemi bulandırıyor. Johnson elinden geldiği kadar yiğitçe karşı koydu, ama Wolf Larsen'in dengi değildi, Wolf Larsen'le birlikte ikinci kaptanın ise hiç dengi değildi. Korkunç bir şeydi. Bir insanın bunca şeye dayanabileceğini ve yine de yaşayıp mücadele etmeyi sürdürebileceğini aklımdan bile geçirmemiştim. Johnson da mücadele etmeyi sürdürdü. Elbette onun için hiç umut yoktu, kırıntısı bile ve o da bunu benim kadar biliyordu, ama içindeki erkeklikle dövüşmeyi bırakamaz, erkekliğe leke süremezdi.

Tanık olduklarım bana fazla gelmişti. Aklımı yitireceğimi hissettim ve kapıları açıp güverteye kaçmak için merdivenle-

re koştum. Ama Wolf Larsen, kurbanını bir an için bırakıp o heybetli sıçrayışlarından birisiyle yanıma ulaştı ve beni kamaranın en uzak köşesine savurdu.

"Yaşamın gerçeği, Hump," diyerek alaya aldı beni. "Kal da seyret. Ruhun ölümsüzlüğüne ilişkin veri toplarsın belki. Ayrıca, biliyorsun ki Johnson'ın ruhunu incitemeyiz. Yalnızca fani bedenini yere serebiliriz."

Yüz yıllar geçmiş gibi göründü gözüme; oysa dövme işi muhtemelen on dakikadan fazla sürmemişti. Wolf Larsen ve Johansen zavallıcığın üstüne çullanmışlardı tümüyle. Yumruklarıyla vuruyor, ağır ayakkabılarıyla tekmeliyor, yere seriyor ve bir daha yere sermek için de sürükleyerek ayağa kaldırıyorlardı. Gözleri görmez olmuştu, bu yüzden onlara odaklanamıyordu ve kulaklarından, burnundan ve ağzından boşanan kan kamarayı savaş alanına çevirmişti. Ve artık yerinden doğrulamadığı zaman da yattığı yerde onu dövüp tekmelemeyi sürdürdüler.

"Yeter, Johansen; bırak artık," dedi en sonunda Wolf Larsen.

Ama ikinci kaptanın içindeki yırtıcı canavar uyanıp şahlanmıştı ve Wolf Larsen onu kolunun tersiyle bir köşeye itmek zorunda kaldı, görünüşe göre oldukça yumuşak bir hareket olmasına karşın Johansen'in bir mantar gibi geriye fırlayıp kafasının gürültüyle duvara çarpmasına yol açtı. Bir an yarı sersemlemiş biçimde, güçlükle soluyup gözlerini aptalca kırpıştırarak yere serildi.

"Aç kapıları hemen – Hump," diye buyruldu bana.

Dediğini yaptım ve iki vahşi, kendinden geçmiş adamı bir çöp çuvalı gibi kaldırıp dar kapının ağzından merdivenden yukarı havalandırıp güverteye savurdular. Sandal yoldaşı Louis'den başkası olmayan dümencinin ayaklarının üstüne, burnundan kıpkırmızı bir dere şeklinde kan fışkırdı. Ama Louis kenara çekildi ve hiç istifini bozmadan gözünü pusula dolabına dikti.

Eski kamarot George Leach'in tepkisi ise böyle değildi. Ne ön tarafta ne de arkada bizi bu olay karşısındaki davranışından daha çok hayrete düşüren bir şey yoktu. Kendisine hiçbir buyruk verilmeden kıç tarafından gelip Johnson'ı ön tarafa sürükleyen ve elinden geldiğince yaralarını sararak rahatlatan o oldu. Johnson, Johnson olmaktan çıkmıştı ve yalnızca bu kadar da değil, yüz hatları, sonuçta bunlar insana ait hatlardı, tanınmaz haldeydi; dövülmeye başladığı an ile bedeninin sürüklendiği an arasında geçen birkaç dakika içinde öylesine rengi değişmiş ve şişmişti.

Ama Leach'in davranışına gelelim. Ben kamarayı temizlemeyi bitirdiğimde o da Johnson'ın bakımını üstlenmişti. Temiz hava almak ve aşırı gerilen sinirlerimi yatıştırmak için güverteye çıkmıştım. Wolf Larsen puro içiyor ve genelde *Hayalet*'in ardından sürüklediği ve bir nedenle geminin içine alınmış işaret kütüğünü* inceliyordu. Birdenbire Leach'in sesi geldi kulağıma. Kendisini pençesine almış bir öfkeyle gergin ve çatlak çıkıyordu. Döndüm ve mutfağın sol yanında, kıç açıklığında dikildiğini gördüm. Yüzü allak bullak, bembeyazdı, gözlerinde kıvılcımlar çakıyordu, sıkılı yumruklarını havaya kaldırdı.

Bayramlık ağzını, "Tanrı senin ruhunu cehenneme yollasın, Wolf Larsen, cehennem bile çok sana, seni korkak, cani, domuz!" sözleriyle açtı.

Beynimden vuruldum. Her an canına okunacağını bekleyerek dikilip kaldım. Ama Wolf Larsen'in onun canına okumak gibi bir hevesi yoktu. Ağır ağır kıça doğru ilerledi ve dirseğini kamaranın köşesine dayayıp gözünü dikkat ve merakla heyecanlı delikanlıya dikti.

Ve delikanlı Wolf Larsen'i daha önce hiç suçlanmadığı biçimde suçluyordu. Tayfalar, baş kasara ağzında ürkek bir öbek oluşturmuş izliyor ve dinliyorlardı. Avcılar kar-

---

* Geminin ne kadar yol aldığını ve hızını ölçmeye yarayan torpido biçimli cisim. (ç.n.)

man çorman biçimde kasaranın dışına yığılmışlardı, ama Leach'in tiradı sürerken yüzlerinde hiçbir laubalilik görmedim. Onlar bile korkmuşlardı, delikanlının korkunç sözlerinden değil de, korkunç küstahlığından. Yaşayan hiçbir yaratığın Wolf Larsen'e kendi çöplüğünde böylesine meydan okuyabilmesi olanaklı gözükmüyordu. Kendi adıma, delikanlıya hayranlık duyuşuma şaşırdığımı biliyorum ve onda, haksızlığa karşı çıkan kadim peygamberlerdeki gibi bedeninden, bedeninin korkularından yükselen ölümsüzlüğün muhteşem fethedilmezliğini görüyordum.

Hem de nasıl bir karşı çıkış! Wolf Larsen'in ruhunu adamların küçümseyici bakışları önüne çırılçıplak sermişti. Üstüne Tanrı'dan ve göklerden lanetler yağdırmış ve bu ruhu ortaçağ Katolik Kilisesi'nin aforozuyla çeşnilendirilmiş bir sövgü ateşiyle kavurmuştu. Yüce ve neredeyse Tanrısal bir gazabın doruklarına çıkarak ve katıksız bir tükenmişlik halinden silkinip tacizin en iğrenç ve uygunsuz derinliklerine batarak suçlamanın her türlüsünde bulunmuştu.

Öfkesi delilik düzeyindeydi. Dudakları sabunsu bir köpükle bezenmişti ve kimi kez soluğu kesiliyor, lıkırdıyor ve ne dediği anlaşılmaz oluyordu. Ve bütün bunların ortasında, soğukkanlı ve devinimsiz, dirseğine yaslanıp gözünü aşağıya dikmiş Wolf Larsen, büyük bir merak içinde yitip gitmiş görünüyordu. Bu mayamsı yaşamın vahşice kıpırdanması, bu devinen maddenin müthiş başkaldırısı ve saldırısı onu şaşırtıp ilgisini çekmişti.

Ben ve herkes onun her an delikanlının üstüne atlayıp, onu yok etmesini bekliyorduk. Ama Wolf Larsen'in arzusu bu değildi. Purosu bitti ve o, sessizce ve merakla gözünü dikip bakmayı sürdürdü.

Leach kendisini aciz bir öfkenin coşkusuna kaptırmıştı.

Avazı çıktığı kadar "Domuz! Domuz! Domuz!" diye yineliyordu. "Niye aşağı inip beni öldürmüyorsun, katil? Yapabilirsin. Korkmuyorum! Seni durduracak kimse yok!

Sağ kalıp senin pençelerinde olmaktansa ölüp senden uzak kalmak daha iyidir! Hadisene, korkak! Öldür beni! Öldür beni! Öldür beni!"

Thomas Mugridge'in dönek ruhunun onu sahneye çıkartması bu aşamada gerçekleşti. Mutfak kapısında dinlemekteydi; sözde küpeşteden denize birtakım kırpıntıları atmaya diye, ama aslında gerçekleşeceğinden kuşku duymadığı öldürme işini görmek için şimdi dışarı çıkmıştı. Kendisini görmezden gelen Wolf Larsen'in suratına yaltaklanarak sırıttı. Ama Doğu Londralı deli, katıksız deli olmasına karşın yüzsüzdü de. Leach'e dönerek:

"Ne biçim sözler! Ayıp!" dedi.

Leach'in öfkesi aciz değildi artık. İşte sonunda eline bir şey geçmişti. Ve bıçaklama olayından beri Doğu Londralı mutfaktan dışarıda ilk kez bıçaksız görünmüştü. Leach tarafından yere serildiğinde daha laflar ağzından yeni çıkmıştı. Mutfağa ulaşmaya çabalayarak üç kez ayağının üstüne doğrulmaya uğraştı ve üçünde de yere serildi.

"Ah, Tanrım!" diye bağırdı. "İmdat! İmdat! Alın başımdan şunu, ne duruyorsunuz? Uzaklaştırın!"

Avcılar içleri tamamen rahatlamış biçimde güldüler. Trajedi bitmiş, maskaralık başlamıştı. Tayfalar, sırıtarak ve yer değiştirerek nefret edilen Doğu Londralı'nın yumruklanışını izlemek için cesurca ön tarafta birikmişlerdi şimdi. Ve ben bile içimde büyük bir neşenin kaynadığını hissettim. İtiraf edeyim ki, korkunç bir şey, Mugridge'in Johnson'ın başına gelmesine yol açtığı biçimde Leach'den yediği bu dayaktan neredeyse keyiflendim. Ama Wolf Larsen'in yüzündeki ifade hiç değişmedi. Konumunu da değiştirmediği gibi büyük bir merakla aşağıya bakmayı sürdürdü. Bütün faydacı keskinliği açısından, sanki hakkında biraz daha fazlasını keşfetmek, o ana dek kendi gözünden kaçmış bir şeyin, gizeminin anahtarı olup da her şeyi açık ve basit biçimde ortaya çıkartacak bir şeyin delice kıvranışlarını sezmek umuduyla, yaşam oyununu ve devinimini izliyormuş gibiydi.

Ne dövmek ama! Kamarada tanık olduğumun tümüyle benzeriydi. Doğu Londralı, kendisini öfkeli delikanlıdan korumak için boşu boşuna çırpınıyordu. Ve boşu boşuna kamaranın korumasına sığınmak için uğraşıyordu. Yumruğu yedikçe kamara tarafına doğru yuvarlanıyor, o tarafa sürünüyor, o tarafa doğru düşüyordu. Ama şaşılacak bir hızla darbe üstüne darbe geliyordu. Sonunda güvertede çaresizlik içinde yatarken aynı Johnson gibi dövülüp tekmelenene değin bir tenis topu gibi savrulup durdu. Ve hiç kimse karışmadı. Leach onu öldürebilirdi, ama belli ki intikam haddini doldurduğundan bir köpek eniği gibi inleyip sızlanan perişan hasmından uzaklaşıp ön tarafa gitti.

Ama bu iki olay günün programının yalnızca açılış etkinlikleriydi. Öğleden sonra Duman ve Henderson kapıştılar ve kasara altından yaylım halinde kurşun sesleri geldi, bunu da öteki dört avcının güverteye koşarken çıkarttıkları telaşlı ayak sesleri izledi. Açık kalan ambar ağzından koyu, keskin bir duman sütunu –kara barutun her zaman çıkarttığı türden– yükseliyordu ve Wolf Larsen buradan içeri atladı. Yumruk ve itiş kakış sesleri bize kadar geldi. Her iki adam da yaralanmıştı ve buyruğuna uymadıkları ve yaklaşan av mevsimi öncesinde kendilerini sakatladıkları için onlara dayak atıyordu. Gerçekte, oldukça kötü yaralanmışlardı ve onları bir güzel dövdükten sonra kaba bir cerrahi yöntemiyle ameliyat etmeye ve yaralarına pansuman yapmaya girişti. Kurşunların açtığı delikleri sondalar ve temizlerken ben de asistan olarak çalıştım ve iki adamın, onun anestezisiz ve bir bardak viski dışında yatıştırıcı hiçbir şey kullanmaksızın yaptığı ilkel cerrahiye dayandıklarını gördüm.

Ardından da, ilk akşam nöbeti sırasında baş kasarada sorun patlak verdi. Bu da, Johnson'ın dövülmesine yol açan gevezelik ve dedikodulardan çıkmıştı; duyduğumuz gürültüden ve ertesi gün adamların yara bere içindeki görüntülerin-

den, baş kasaradaki adamların yarısının öteki yarısına sıkı bir sopa çektiği kesinlik kazandı.

İkinci gece nöbeti ve sabah, Johansen'le ince, Yanki görünümlü avcı Latimer arasındaki kavgayla sona erdi. Bu da, Latimer'in, ikinci kaptanın uykusunda çıkarttığı seslerle ilgili imalarda bulunmasından kaynaklanmıştı; Johansen'i bütün dürtmelerine karşın, o, keyif içinde uyumayı sürdürüp kavgayı tekrar tekrar yaşarken kasara altını bütün gece uyutmamıştı.

Bana gelince, ben karabasanla boğuştum. Gün bir tür korkunç düş gibi geçmişti. Gaddarlık gaddarlığı izlemiş ve alevlenen hırslarla soğukkanlı gözü dönmüşlük, adamları, ötekinin canını almaya ve yaralamak, sakat bırakmak ve yok etmek için çabalamaya itmişti. Sinirlerim şoka uğramıştı. Aklım da şoktaydı. Bütün günlerim insanın hayvansılığını görece yadsımakla geçmişti. Aslında, ben yaşamı yalnızca entelektüel aşamalarıyla tanımışım. Gaddarlık görmüştüm, ama aklın gaddarlığıydı bunlar; Charley Furuseth'in keskin iğnelemeleri, Bibelot'daki dostların kaba taşlamalarıyla kırıcı nükteleri ve öğrencilik günlerimde bazı hocalarımın birtakım edepsiz imaları...

Hepsi bu kadardı. Ama buradaki adamların ötekilerden öfkelerini etlerini morartıp kanlarını akıtarak çıkartmaları benim için tümüyle tuhaf ve ürkütücü biçimde yeni bir şeydi. Hamağımda bir karabasandan ötekine huzursuzca dönüp dururken bana "Hanım evladı" Van Weyden demeleri boşuna değilmiş diye düşündüm. Ve bana öyle göründü ki yaşamın gerçeklerinden bihaberliğim sona ermişti. Acı biçimde güldüm kendime; Wolf Larsen'in haşin felsefesinde yaşamın, kendiminkinden daha doyurucu bir açıklamasını bulmuşa benziyordum.

Ve düşüncemdeki bu eğilimin bilincine varmak beni ürküttü. Çevremde süregiden zalimliğin bozucu bir etkisi vardı. Yaşamda en iyi ve en parlak denebilecek ne varsa hepsi-

ni yok edeceğe benziyordum. Aklım, Thomas Mugridge'in başından geçen dövülme olayının kötü bir şey olduğunu söylüyordu bana ve yine de kendi yaşamım adına, ruhumu bundan keyif almaktan alıkoyamıyordum. Günahımın –bir günahtı bu çünkü– ağırlığı altında ezilirken bile delice bir keyifle kıkırdıyordum. Humphrey Van Weyden olmaktan çıkmıştım artık. Ben Hump'tım, *Hayalet* uskunasının kamarotuydum. Wolf Larsen kaptanımdı, Thomas Mugridge ve geri kalanlar yoldaşlarımdı ve onların tümüne damga vuran mürekkep, beni de yinelenip durarak etkisi altına alıyordu.

On Üçüncü Bölüm

Üç gün boyunca hem kendi işimi hem de Thomas Mugridge'inkini yaptım ve onun işini iyi becerdiğim için de kendi kendime böbürlendim. Benim düzenimin devam ettiği süre boyunca tayfalar bayram ederken Wolf Larsen'in takdirini kazandığımı da biliyorum.

Baş kasaradan tencereleri ve tavaları geri getirdiğinde, "Gemiye bindim bineli ilk temiz lokmam," dedi Harrison bana mutfak kapısında. "Her nasılsa, Tommy'nin yemekleri hep yağ kokuyor, ağırlaşmış yağ ve gömleğini 'Frisco'dan çıktık çıkalı değiştirmedi sanıyorum."

"Değiştirmedi, ben biliyorum," diye yanıt verdim.

"Ve bahse girerim ki onunla yatıyordur," diye ekledi Harrison.

"Ve de bahsi kaybetmezsin," diyerek hemfikir oldum. "Aynı gömlek ve bunca zamandır onu bir kez bile sırtından çıkartmadı."

Ama dövülmesi sonucu iyileşmesi için Wolf Larsen'in ona tanıdığı süre üç gündü. Dördüncü gün, topal ve yaralı, gözleri öyle kapanmış ki zar zor görebilir durumdayken ensesinden tutularak hamağından kaldırıldı ve işinin başına konuldu. Burnunu çeke çeke feryat etmesine karşın Wolf Larsen'in acıması yoktu.

"Ve bir daha da önümüze hayvan yemi koymamaya dikkat et," oldu veda uyarısı. "Artık yağa kire son, ayağını denk al, ara sıra da temiz gömlek giy, yoksa güverteden denizi boylarsın. Anlaşıldı mı?"

Thomas Mugridge bitkin biçimde mutfak döşemesi üzerinde emekledi ve *Hayalet*'in bir yalpalaması dengesini kaybettirdi. Doğrulabilmek için sobayı çevreleyen demir korkuluğa ulaştı ve tencerelerin kaymasını önledi; ama korkuluğu ıskaladı ve bütün ağırlığını verdiği eli doğruca kızgın yüzeye yapıştı. Bir cızırtı ve yanık et kokusuyla birlikte keskin bir acı çığlığı geldi.

Kömür kutusunun üstüne çöküp öne arkaya sallanarak, yeni yarasıyla ilgilenerek, "Ah, Tanrım, Tanrım, ne yaptım ki ben?" diye sızlandı. "Niye bütün bunlar benim başıma geliyor? Bu beni hasta ediyor, hasta, oysa zararsız biçimde yaşamak ve kimseyi incitmemek için ne kadar da çabalıyorum ben."

Yaşlar, şişip rengi solmuş yanaklarından aşağı iniyordu ve yüzü acıdan kasılmıştı. Yüzünden hızla yabanıl bir ifade geçti.

"Ah, ne kadar nefret ediyorum ondan! Ne kadar da nefret ediyorum!" diye gıcırdattı dişlerini.

"Kimden?" diye sordum; ama zavallı sefil yeniden talihsizliklerine ağlamaya başlamıştı. Kimden nefret ettiğini tahmin etmek kimden etmediğini tahmin etmekten daha kolaydı. Çünkü içinde onu bütün dünyadan nefret etmeye yönelten habis bir şeytan görmeye başlamıştım. Kimi kez kendisinden bile nefret ettiğini düşünüyordum, yaşam ona böylesine anlamsız ve canavarca davranmıştı. Böyle anlarda içimde büyük bir acıma birikiyordu ve onun bozgunundan ve acısından keyiflendiğim için utanç duyuyordum. Yaşam ona karşı adaletsiz olmuştu. Onu şu an olduğu gibi biçimlendirerek ona pis bir kazık atmıştı ve o günden beri de pis kazıklar atmayı sürdürmüştü. Olduğundan başka bir

şey olması için ne gibi bir şansı vardı ki? Ve sanki benim dile getirilmemiş sorumu yanıtlıyormuşçasına sızlandı:

"Benim hiçbir zaman şansım olmadı, bir nebze bile! Beni okula yollayacak kimse mi vardı ya da aç karnıma iki lokma ekmek koyacak birisi mi ya da küçükken kanlı burnumu benim için silecek birisi? Kim benim için herhangi bir şey yaptı, hı? Kim, sorarım, kim?"

Elimi, onu yatıştırmak için omzuna koyup, "Takma kafana, Tommy," dedim. "Neşelen. Sonunda her şey yoluna girer. Önünde uzun yılların var ve hoşuna gidecek her türlü şeyi yapabilirsin."

Elini savurarak, "Yalan bu! Lanet olası bir yalan!" diye haykırdı yüzüme. "Yalan bu ve sen de biliyorsun. Çoktan işim bitmiş benim, artıklar ve kırıntılar düşmüş payıma. Senin tuzun kuru, 'Ump. Sen bir beyefendi olarak doğmuşsun. Aç yatmanın, aç karnını sanki içinde bir fare varmış da kemirip duruyormuş gibi hissedip uykunda ağlamanın ne olduğunu asla bilemezsin. Hiçbir şey yoluna giremez. Yarın Birleşik Devletler'in başkanı olsaydım bu benim küçükken boş olan midemi nasıl doldururdu ki?

Nasıl, sorarım? Çile çekmek için doğmuşum ben. Herhangi on kişiden daha fazla çile çekmişimdir. Lanet yaşamımın yarısını hastanelerde geçirdim. Aspinwall'da, 'Avana'da, New Orleans'da hummaya yakalandım. İskorbütten neredeyse ölüyordum ve Barbados'da altı ayımı bu uğurda çürüttüm. 'Onolulu'da çiçek, Şanghay'da iki kırık bacak, Unalaska'da zatürree, 'Frisco'da üç kırık kaburga; içim dışıma çıktı. Şimdi de bu haldeyim işte. Halime bak! Halime bak! Sırtımdaki kaburgalar yine tekmelenip kırıldı. Saat sekiz çanından önce kan tükürürüm. Her şey nasıl yoluna girermiş benim için, sorarım? Kim yapacak bunu? Tanrı mı? Onun bu lanet olası dünyasında beni deniz yolculuğuna çıkartırken kim bilir Tanrı benden nasıl nefret ediyordu!"

Yazgıya bu şekilde verip veriştirmesi bir saatten fazla sürdü ve sonra topallayıp inleyerek, gözleri tüm canlılara karşı büyük bir nefretle dolu, işine verdi kendini. Bununla birlikte tanısı doğruydu, çünkü kan kustuğu ve büyük acılar çektiği hastalıklara yakalanmıştı. Ve dediği gibi de Tanrı kendisinden ölmesine izin vermeyecek ölçüde nefret ediyor gibiydi, çünkü sonuçta giderek iyileşti ve kötücüllüğü cilalanıp her zamankini geçti.

Johnson'ın sürünerek güverteye çıkıp, gönülsüzce işine devam etmesi birkaç gün daha aldı. Hâlâ hastaydı ve onun acı içinde bir yelkenin tepesine süründüğünü ya da dümenin başında otururken bitkin biçimde kaykıldığını birden çok kez gözlemledim. Ama daha da kötüsü, süngüsü düşmüş gibi görünmesiydi. Wolf Larsen'in önünde perişan haldeydi ve Johansen'in ise neredeyse ayaklarına kapanıyordu. Leach'in tutumu ise hiç de böyle değildi. Wolf Larsen ve Johansen'e kinini açıkça belli ederek güvertede bir kaplan yavrusu gibi geziyordu.

Bir gece güvertede Johansen'e, "Seninle daha işimiz bitmedi, seni gidi düztaban İsveçli," dediğini işittim.

İkinci kaptan karanlıkta ona sövdü ve bir an sonra mutfağa keskin bir tıkırtıyla bir şey çarptı. Daha çok küfür ve alaycı bir kahkaha duyuldu; yeniden sessizlik çöktüğünde dışarı süzüldüm ve sert tahtanın üç santim kadar üzerine saplanmış kocaman bir bıçak buldum. Birkaç dakika sonra ikinci kaptan el yordamıyla aramaya geldi, ama ben onu ertesi gün gizlice Leach'e geri verdim. Bıçağı uzattığımda sırıttı, ama bu kendi sınıfımdan insanlar arasında gelenekselleşmiş yığınla laf kalabalığından çok daha içten teşekkür barındıran bir sırıtıştı.

Gemi halkının herhangi birinden farklı olarak, artık kimseyle kavgalı olmayan ve herkesle iyi geçinen birisine dönüşmüştüm. Avcılar bana karşı eskisinden daha hoşgörülü değildiyseler bile hiçbirisi benden nefret de etmiyordu;

Duman ve Henderson, bir güverte tentesi altında iyileşme yolunda ve gece gündüz hamaklarında sallanırlarken benim herhangi bir hastane hastabakıcısından daha iyi olduğuma ve yolculuğun sonunda paraları ödendiği zaman beni unutmayacaklarına dair güvence verdiler. (Sanki ben onların parasına muhtaçmışım gibi! Ben ki bütün eşyalarıyla birlikte onları ve uskunayla tüm donanımını yirmi kez satın alabilirdim!) Ama yaralarına bakma ve iyileştirme görevi benim üstüme kaldığından elimden gelenin en iyisini yapıyordum.

Wolf Larsen iki gün süren başka bir baş ağrısı nöbetine tutuldu. Çok acı çekiyor olmalıydı, çünkü beni yanına çağırdı ve buyruklarıma hasta bir çocuk gibi boyun eğdi. Ama ne yaptıysam da hiçbiri onu rahatlatmış görünmüyordu. Ancak, önerim üzerine tütün ve içki içmeyi bıraktı; gerçi böyle muhteşem bir hayvanın nasıl olup da baş ağrısı çektiği beni şaşırtıyor.

"Tanrı'nın sopası yok, diyorum sana." Louis bunu böyle görüyor. "Kötülüklerinin cezası bu ve daha gerisi gelir, yoksa..."

"Yoksa," diyerek kışkırttım.

"Tanrı göz yumuyor ve üstüne düşeni yapmıyor demektir, bunu söylemek bana düşmez gerçi."

Herkesle iyi geçindiğimi söylerken yanılmışım. Thomas Mugridge bana kin gütmeyi sürdürmekle kalmıyor; benden nefret etmek için yeni bir neden de bulmuş durumda. Bunu çözmek epeyce zamanımı aldı; ama sonunda bunun, benim ondan çok daha şanslı doğmamdan, onun deyimiyle "beyefendi doğduğumdan" kaynaklandığını anladım.

Duman'la Henderson dostça sohbet ederek güvertede yan yana ilk egzersizlerini yaptıklarında "Hâlâ kimse ölmedi," diyerek takıldım Louis'e.

Louis, cin gibi kurşuni gözleriyle sorgularcasına bana baktı ve uğursuz biçimde kafasını salladı. "Fırtına yolda,

diyorum sana ve ulumaya başladığında her şeyi önüne katıp karıştıracak. Bunu uzun süredir seziyorum, karanlık bir gecede halat donanımını hisseder gibi açıkça hissediyorum. Yaklaşıyor, yaklaşıyor."

"İlk kim gider?" diye sordum.

"Emin ol, şişko ihtiyar Louis değil," diye güldü. "Önümüzdeki yıl bu zamanlarda, denize verdiği beş oğlunun yolunu gözlerken denize bakmaktan yorulmuş yaşlı annemin gözlerine bakıyor olacağımı adım gibi biliyorum."

"Ne diyordu o sana?" diye sordu Thomas Mugridge bir an sonra.

"Bir gün eve annesini görmeye gideceğini," diye yanıtladım ustaca.

Donuk, ümitsiz gözlerini benimkilere dikip "Hiçbir zaman annem olmadı benim," diye karşılık verdi Doğu Londralı.

On Dördüncü Bölüm

Dişi cins üzerinde hiçbir zaman doğru düzgün bir değerlendirmemin bulunmadığı dank etti kafama. Bu meseleye ilişkin, her ne kadar kayda değer bir tutkunun farkına varmamışsam da şimdiye değin hep kadınlı ortamlarda yer almıştım. Annem ve kız kardeşlerim hep etrafımdaydılar ve ben de hep onlardan kaçmaya çalışıyordum; çünkü sağlığımla ilgili kuruntuları ve deliğime düzenledikleri periyodik baskınlarıyla aklımı karıştırmalarından kaygılanıyordum; hep övündüğüm düzenli dağınıklığım, bu baskınların sonunda her şey yerli yerinde gözükse de kargaşaya ve düzensizliğe dönüşüyordu çünkü. Evden ayrıldıklarında, aradığım hiçbir şeyi bulamazdım. Oysa şimdi varlıklarını hissetsem, etekleri nin o kadar derinden gıcık kaptığım o hışırtılarını duymak nasıl da hoş olurdu! Bir gün eve varabilirsem, onlardan yine rahatsızlık duymayacağımdan kuşkum yok. Sabah, öğlen, akşam bana ilaç verip hastabakıcılık yapabilir ve günün her dakikasında deliğimin tozunu alıp, süpürüp düzene sokabilirler ve benim tek yapacağım arkama yaslanıp gözlemek ve bir anneyle birkaç kız kardeşe sahip bulunduğum için şükretmek olur.

Bu tür şeyler beni meraka sokuyor. *Hayalet*'teki bu yirmi küsur adamın anaları neredediler? Erkeklerin kadınlardan tümüyle ayrılıp bir araya tıkılmaları bana doğadışı ve sağlık-

sız gelir. Kabalık ve vahşilik bunun kaçınılmaz sonucudur. Çevremdeki bu adamların karıları, kız kardeşleri ve kızları olmalıydı; o durumda yumuşaklıktan, nezaketten ve sevecenlikten de paylarını alırlardı. Bir teki bile evli değil ama. Yıllar ve yıllar boyunca bir tekinin bile iyi bir kadınla teması ya da uzak yakın bir ilgisi ya da böyle bir yaratıktan kaçınılmaz biçimde yansıyan iyilikle işi olmamış. Yaşamlarında hiçbir denge yok. Kendi içinde zalimlik barındıran erkeklikleri aşırı gelişmiş. Doğalarının öteki ve ruhsal yanı cüceleşmiş; dumura uğramış demek daha doğru.

Bunlar, birbirini öğütüp duran ve bu öğütme sonucunda da gün geçtikçe yürekleri daha da bir nasır bağlayan bir abazan güruhu. Kimi kez, bir zamanlar birer analarının bulunduğu bile gözüme olanaksız görünüyor. Sanki yarı vahşi, yarı insan türünden, cinsellik diye bir şeyin bulunmadığı ayrı bir ırkmışlar gibi görünüyor; sanki güneşin sıcağıyla kaplumbağa yumurtasından çıkmış ya da benzer ve aşağılık bir yolla hayat bulmuş gibiler; sanki bütün yaşamları boyunca mikrop kapar gibi zulüm ve kötülük kapmışlar ve yaşarken sevilmedikleri gibi sonunda da sevgisiz ölüyorlar.

Düşüncelerimin bu yeni yönelimiyle merakım artmış biçimde geçen gece Johansen'le konuştum; yolculuğun başından beri tenezzül edip de bana lütfettiği ilk laf kalabalığı. On sekizine bastığında İsveç'ten ayrılmış, şimdi otuz sekizinde ve geçen tüm bu zaman zarfında bir kez bile evine gitmemiş. İki yıl önce Şili'de bir denizci hanında bir hemşerisiyle karşılaşmış da bu sayede annesinin hâlâ sağ olduğunu öğrenmiş.

Dalgın dalgın pusula dolabına bakar ve ardından da rotadan bir kerte sapan Harrison'a keskin bir bakış fırlatırken, "Bir hayli yaşlanmıştır artık," dedi.

"Ona en son ne zaman mektup yazdın?"

İç hesabını yüksek sesle yaptı. "Seksen bir; seksen iki miydi yoksa? Yok, seksen üç mü? Evet, seksen üç. On yıl önce. Madagaskar'daki küçük limanların birinden. Alışveriş yapıyordum."

"Görüyorsun," diye sürdürdü, dünyanın öbür ucundaki ihmal edilmiş anasına söylüyormuşçasına, "her yıl eve dönüyordum. Bu yüzden yazmanın ne anlamı vardı ki? Yalnızca bir yıl vardı. Ve her yıl bir şey çıktı, ben gidemedim. Ama artık ikinci kaptanım ve 'Frisco'da paramı alınca, belki beş yüz dolarla, körfezden Liverpool'a giden bir yelkenliye bineceğim ki bu da bana fazladan para kazandırır, ondan sonra da eve dönüş biletimi alacağım. Anamın artık çalışması gerekmeyecek."

"Çalışıyor mu peki? Hâlâ mı? Kaç yaşında ki?"

"Yetmiş vardır," diye yanıtladı. Ardından, böbürlenerek, "Bizim oralarda, doğduğumuz günden öldüğümüz güne değin çalışırız biz. Bu yüzden uzun yaşıyoruz. Yüz yaşıma kadar yaşayacağım ben," dedi.

Bu konuşmayı asla unutmayacağım. Bu sözler ağzından çıktığını duyduğum son sözlerdi. Belki de onun da söylediği son sözleriydi. Çünkü yatağıma gitmek üzere kamaraya inerken aşağının uyunmayacak denli havasız olduğuna karar vermiştim. Sakin bir geceydi. Alizeleri geride bırakmıştık ve *Hayalet* saatte ancak bir fersah yol alıyordu. Bu yüzden koltuğumun altına bir battaniyeyle yastık sıkıştırıp güverteye çıktım.

Harrison'la kamaranın tam üstüne yapılmış pusula dolabının arasından geçerken bu kez de tam üç kerte sapmış olduğunu fark ettim. Uyuyakaldığını düşünüp onu fırça yemekten ya da daha beteriyle karşılaşmaktan kurtarmak için laf attım. Ama uyuyakalmamıştı. Gözleri açılmış dik dik bakıyordu. Bana yanıt veremeyecek kadar tedirgin görünüyordu.

"Ne oldu?" diye sordum. "Hasta mısın?"

Kafasını olumsuz anlamda salladı ve uyanmanın derin bir belirtisi olarak soluğunu tuttu.

"O halde yolundan gitsen iyi olur," diye çıkıştım.

Birkaç kolu yukarı kaldırdı ve pusula kartının yavaşça Kuzey Kuzeybatıya kaymasını ve birkaç hafif titreşimle yerini bulmasını izledim.

Gözüme bir hareket ilişip kıç tarafındaki küpeşteye baktığım sırada, yatma malzemelerimi yeniden kavrayıp gitmeye hazırlanıyordum. Üstünden sular damlayan güçlü bir el küpeşteyi kavrıyordu. Karanlıkta yanında ikinci bir el belirdi. İnanmaz gözlerle bakakaldım. Hüznün derinliklerinden iyi saatte olsunlar ziyaretime mi geliyordu? Artık her ne idiyse paraketeden gemiye tırmandığını biliyordum. Saçları ıslak ve dikleşmiş bir kafanın ve ardından da Wolf Larsen'in olduğu kuşku götürmez gözleriyle yüzünün belirdiğini gördüm. Sağ yanağı, kafasındaki bir yaradan akan kandan kıpkırmızıydı.

Ani bir hareketle kendini içeri aldı ve ayağının üstüne doğruldu, bunu yaparken de hızla çevresine, dümendeki adama, sanki kim olduğunu ve kendisinden korkmasına gerek bulunmadığını göstermek istercesine göz gezdirdi. Deniz suyu akıyordu üzerinden. Dikkatimi dağıtacak ölçüde işitilebilen şıkırtı sesleri geliyordu. Bana doğru adım atarken içgüdüsel biçimde geriledim, çünkü ölüm yazılı gözlerini görmüştüm.

"Bir şey yok, Hump," dedi alçak sesle. "İkinci kaptan nerede?"

Başımı salladım.

"Johansen!" diye seslendi yavaşça. "Johansen!"

"Nerede o?" diye Harrison'a sordu.

Genç delikanlı elini yüzünü toparlamışa benziyordu, çünkü yeterince düzgün yanıtladı, "Bilmiyorum, efendim. Kısa bir süre önce onu ön tarafa giderken gördüm."

"Ben de ön tarafa gitmiştim. Ama gittiğim yoldan dönmediğimi gördün. Sence bu ne anlama geliyor?"

"Denize düşmüş olmalısınız, efendim."

"Kasaraya bakayım mı, efendim?" diye sordum.

Wolf Larsen kafasını salladı. "Onu bulamazsın, Hump. Ama işe yarayacaksın. Haydi. Yatak yorgana da boş ver. Olduğu yerde bırak."

Peşinden gittim. Geminin ortasında yaprak kımıldamıyordu.

"Şu lanet olasıca avcılar," oldu yorumu. "Dört saatlik bir nöbette uyanık kalamayacak kadar şişko ve tembeller."

Ama baş kasarada üç tayfayı uyurlarken bulduk. Onları döndürüp yüzlerine baktı. Güverte nöbetini tutuyorlardı ve iyi havalarda zabitin, dümencinin ve gözcünün dışında kalan nöbetçilerin uyumaları gemide gelenek halini almıştı.

"Gözcü hanginiz?" diye sordu.

Derin deniz tayfalarından birisi, Holyoak, sesinde hafif titremeyle, "Benim, efendim," diye yanıtladı. "Gözümü tam da şu anda yummuştum, efendim. Üzgünüm, efendim. Bir daha olmayacak."

"Güvertede bir şey duyup gördün mü?

"Hayır, efendim, ben..."

Ama Wolf Larsen, denizciyi bu kadar ucuz kurtulmasının şaşkınlığıyla gözlerini ovuşturmaya bırakıp tiksintiyle burnundan soluyarak döndü gitti.

Ambar kapağından içeri eğilip aşağıya inmeye hazırlanırken, "Şimdi, sessiz olalım," diye fısıltıyla uyardı beni Wolf Larsen.

Yüreğim titreyerek peşinden gittim. Ne olacağına ilişkin, ne olup bittiğinden daha fazla bilgim yoktu. Ama kan dökülmüştü, Wolf Larsen'in kafatasının yarılıp küpeşteden aşağı düşmesi kendi keyfinden olmamıştı. Ayrıca Johansen de kayıptı.

Bu benim baş kasaraya ilk inişimdi ve merdivenin dibinde ayaklarımın üstüne dikildiğimde üstümde bıraktığı etkiyi kolay unutacağa benzemem. Doğruca uskunanın gözlerinde inşa edilmiş, üç tarafına da ikişerden altı adet ikili ranza dizilmiş üçgen biçimli bir yerdi burası. Grub Sokağı'ndaki bir öğrenci yurdunun yatak odasından daha büyük olmamasına karşın yemek yesinler, uyusunlar ve tüm yaşamsal işlevlerini yerine getirsinler diye on iki kişinin içine tıkıldığı bir yerdi. Evdeki yatak odam o kadar geniş değildiyse bile içine buna benzer bir düzine ve hele tavan yüksekliği de dikkate alınırsa en az yirmi tane baş kasara sığabilirdi.

Havada ekşi ve küflü bir koku vardı ve sallanan deniz lambasının ışığında deniz çizmeleri, muşambalar ve temiz ya da kirli her türden eşyanın asıldığı duvar boşluklarının her tarafını gördüm. Bunlar, geminin her sallantısıyla bir çatıya ya da duvara sürtünen ağaçlardan gelen türden bir ses çıkartarak ileri geri savruluyorlardı. Bir yerlerde bir çizme gürültüyle ve belirli aralıklarla duvara çarpıyordu ve denizde ılımlı bir gece olmasına karşın döşemenin altından kerestelerle bölmelerin gacırtısıyla berbat sesler geliyordu.

Uykudakiler bu seslere aldırış etmiyorlardı. Sekiz kişiydiler –ikisi aşağıda nöbetteydi– ve hava soluklarının sıcaklığıyla ağırlaşmıştı, hayvan-insanın dinlenmesine özgü belirtiler olan horultularının, iç çekişlerinin ve iniltili seslerinin gürültüsü kulakları dolduruyordu. Ama uyuyorlar mıydı? Hepsi mi? Ya da önceden de uykuda mıydılar? Belli ki Wolf Larsen'in yanıtını aradığı sorular bunlardı; uyur gözüken ya da uyanık olan ya da az önce uyumamış olan adamları bulmak. Ve bana Boccaccio'nun bir öyküsünü anımsatan bir yola başvurdu.

Deniz lambasını sallanıp duran kaidesinden alıp elime tutuşturdu. Sancak tarafındaki ilk yataklardan başladı. Birinin üstünde mükemmel bir denizci olan Kanaka*, arkadaşlarının seslendiği adıyla Oofty-Oofty yatıyordu. Sırtüstü uyuyor ve bir kadın gibi halim selim biçimde nefes alıyordu. Bir kolu başının altındaydı, ötekini ise battaniyenin üstüne uzatmıştı. Wolf Larsen başparmağıyla işaretparmağını bileğine koydu ve nabzını saydı. Bu işin tam ortasındayken Kanaka doğruldu. Uyuduğu gibi aheste biçimde uyandı. Bedeninde en ufacık bir hareket yoktu. Yalnızca gözler kımıldadı. İri ve kara, kocaman açılıp hiç kırpılmadan yüzümüze dikildi. Wolf Larsen sessizlik anlamında parmağını dudaklarına götürdü ve gözler yeniden kapandı.

---

* Hawaii yerlisi. (ç.n.)

Alt ranzada Louis yatıyordu, fena halde şişko, sıcak ve terli, tüm içtenliğiyle, zahmetli bir uyku uyuyordu. Wolf Larsen bileğini tuttuğunda rahatsız biçimde kımıldadı, bedenini yay gibi öyle bir büktü ki bir an için omuzlarının ve topuklarının üstünde kaldı. Dudakları kıpırdadı ve şu gizemli ifadeyi seslendirdi:

"Bir şilin bir çeyrek eder; ama iştahını üç penilik parçalara sakla, yoksa meyhaneci altı peniye kakalar onu sana."

Sonra ağır, ağlamaklı bir iç çekişle:

"Altı peni altı kuruştur ve bir şilin de bir lira; ama yirmi beş pound nedir, onu bilmem," diyerek öbür yanına döndü.

Onun ve Kanaka'nın uykusunun sahiciliğine ikna olan Wolf Larsen, sancak tarafındaki iki ranzaya geçti; deniz lambasının ışığında gördüğümüz kadarıyla bu ranzanın üstünü Leach, altını ise Johnson işgal ediyordu.

Wolf Larsen Johnson'ın nabzını saymak için alt ranzaya eğilirken dik durup lambayı tutan ben de ne olduğunu görmek için ranzasının kenarından çaktırmadan bakan Leach'in kafasının sinsice kalktığını gördüm. Wolf Larsen'in numarasını ve yakalanmalarının kaçınılmazlığını sezmiş olmalıydı, çünkü ışık elimden bir anda savruldu ve baş kasara karanlığa gömüldü. Aynı anda da dosdoğru Wolf Larsen'in üstüne atlamış olsa gerekti.

İlk sesler bir boğayla bir kurdun boğuşması gibi çıktı. Wolf Larsen'den bir öfke böğürmesinin ve Leach'den de ümitsiz ve canhıraş bir hırıltının yükseldiğini işittim. Johnson da anında ona katılmış olmalıydı; demek ki geçen birkaç gün boyunca güvertede sergilediği rezil ve aşağılık davranış, planlı bir kandırmacadan başka bir şey değildi.

Karanlıktaki bu kavgayla öyle bir dehşete kapılmıştım ki yukarı çıkmaktan aciz biçimde, titreyerek merdivene yaslanıp kaldım. Ve her zaman fiziksel şiddet görüntüsü karşısında depreşen o eski mide bulantım yeniden başladı. Bu kez görememiştim, ancak yumrukların sesini işitebiliyordum;

etin şiddetle ete çarptığı an çıkan o yumuşak ezilme sesi. Ardından birbirine dolanmış bedenlerden, güçlükle alınan nefeslerden ve ani acının yol açtığı kesik kesik solumalardan çıkan sesler geldi.

Kaptan ve ikinci kaptanı öldürmek için kurulan komploda başkaları da olmalıydı, çünkü çıkan seslerden Leach ve Johnson'ın çabucak bazı yoldaşları tarafından takviye edildiklerini anladım.

"Birisi bana bir bıçak getirsin," diye bağırıyordu Leach.

"Kafasına vur! Beynini patlat!" diye haykırıyordu Johnson da.

Ama ilk böğürtüsünden sonra Wolf Larsen'in hiç sesi çıkmamıştı. Amansızca ve sessizce yaşamı için dövüşüyordu. Fena kıstırılmıştı. En başından alta düştüğü için ayağa kalkmayı başaramamıştı ve bütün o muazzam gücüne karşın onun için hiçbir umut kalmadığını hissettim.

Kıyasıya mücadele ederken sergiledikleri güç benim üstümde de canlı biçimde sınandı; çünkü dalgalanan bedenleriyle birlikte ben de yere devrildim ve her yanım morardı. Ama o kargaşanın içinde arbedenin dışında kalan bir alt ranzaya kadar emeklemeyi becerdim.

Leach'in, "Ha gayret! Yakaladık onu! Yakaladık onu!" diye haykırdığını işitebiliyordum.

Gerçekten de uyuyanlarla ne için uyandıklarını anlayamayanlar, "Kimi?" diye sordular.

Leach'in soluk soluğa verdiği hilekârca yanıt, "Kahrolası ikinci kaptan!" oldu.

Bu sözler sevinç naralarıyla karşılandı ve o andan sonra Wolf Larsen'in üstünde yedi güçlü kuvvetli adam vardı artık ve sanıyorum Louis bunda yer almadı. Baş kasara bir yağmacının kışkırttığı bir arı kovanı gibiydi.

"Hey, ne oluyor aşağıda?" Karanlıkta altında kükreyen hırs cehenneminin içine inmeyecek denli sakınımlı Latimer'in, kapağın başından aşağı seslendiğini duydum.

"Kimse bıçak getirmeyecek mi? Ah, kimse bıçak getirmeyecek mi?" Leach, ilk göreli sessizlik arasında yalvardı.

Saldırganların sayısı karışıklığa yol açıyordu. Onlar kendi kendilerinin önünü tıkarken Wolf Larsen aklına koyduğu tek şeyi gerçekleştiriyordu. Bu da, dövüşerek döşemeden merdivene kadar kendisine yol açmaktı. Zifiri karanlık olmasına karşın sesinden ilerleyişini izleyebiliyordum. Bir kere merdivenin başına vardı mıydı, onun yaptığını bir devden başkası yapamazdı. Adım adım, kollarının olanca gücüyle, kendisini aşağıya geri çekmeye çabalayan adamlar güruhuyla bedenini dik duruncaya değin yerden kaldırdı. Ve ardından adım adım, elleri ve ayaklarıyla, yavaşça merdivenden yukarı çıkmaya uğraştı.

Hepsinin içinden bu sonuncusunu gördüm. Çünkü Latimer sonunda bir fener getirmeye gitmiş, ışığı kapaktan aşağı vuracak biçimde tutuyordu. Ben onu göremesem de Wolf Larsen neredeyse yukarıya varmıştı. Görünür tek şey üstüne çullanmış adam kalabalığıydı. Bu kütle, çok bacaklı iri bir örümcek gibi oraya buraya kıvrılıp bükülüyor, geminin düzenli hareketiyle öne arkaya sallanıyordu. Yine de arasından uzun aralıklar geçen adımlarla kütle yukarı çıktı. Bir defasında sendeleyip düşecek gibi oldu, ama yeniden toparlanıp yukarı çıkmayı sürdürdü.

"Kim o?" diye haykırdı Latimer.

Fenerin ışığında afallamış yüzünün aşağı baktığını görebildim.

Kütlenin içinden bir yerlerden, "Larsen," diye boğuk bir ses duydum.

Latimer boştaki elini aşağıya uzattı. Bir elin onunkini yakalamak için fırladığını gördüm. Latimer asıldı ve sonraki iki adım alelacele atıldı. Derken Wolf Larsen'in öteki eli de uzandı ve kapağın kenarına yapıştı. Adamlar hâlâ kaçan düşmanlarına asılıyken kütle merdivenden savruldu. Kapağın keskin kenarına sürtünerek, artık güçlü tekmeler atan

bacaklar tarafından devrilerek birer birer düşmeye başladılar. Leach en sona kalıp kapağın tam tepesinden gerisin geri düşerek aşağıya serilmiş yardakçılarının kafasına ve omuzlarına çarptı. Wolf Larsen'le fener gözden kayboldu ve karanlığın içinde kaldık.

On Beşinci Bölüm

Merdivenin dibindeki adamlar ayağa kalkmaya çabalarken küfürlerle homurdanmaların haddi hesabı yoktu.

"Biri bir ışık yaksın, başparmağım çıkmış," dedi adamlardan birisi, Parsons, yanık tenli, suratsız birisiydi; Harrison'ın kürekçisi olduğu Standish'in sandalında dümenciydi.

"Güverte babasına çarpmışsındır," dedi Leach, içine saklandığım yatağın kenarına otururken.

El yordamıyla çakılan kibrit sesleri geldi, fersiz ve isli deniz lambasının alevi parladı ve bu acayip ışığın altında çıplak bacaklı adamlar yaralarını sarıp sarmalamaya koyuldular. Oofty-Oofty Parsons'ın başparmağını tutup sıkıca çekerek tekrar yerine oturttu. Aynı anda da Kanaka'nın parmaklarının oynak yerlerinin kemiğe kadar soyulduğunu fark ettim. Bunları gösteriyor, gösterirken de sırıtıp güzel beyaz dişlerini sergiliyor ve yaralarının Wolf Larsen'in ağzına çaktığı yumruk yüzünden olduğunu açıklıyordu.

"Demek sendin o, öyle mi, seni gidi kara şopar?" diye sordu kızgınlıkla Kelly adlı biri; ilk deniz yolculuğunu yapmakta olan İrlanda göçmeni bir Amerikalı dok işçisi ve Kerfoot'un kürekçisiydi.

Sorusunu sorarken bir ağız dolusu kan ve diş tükürüp hırçın yüzünü Oofty-Oofty'ye yaklaştırdı. Kanaka yatağına doğru sıçrayıp, uzun bir bıçak çıkartarak tekrar öne sıçradı.

"Öf, gidip yatın be, yordunuz beni," diyerek müdahale etti Leach. Belli ki tüm gençliğine ve deneyimsizliğine karşın kasaranın horozu oydu. "İşine bak sen, Kelly. Oofty'ye bulaşma. Karanlıkta senin olduğunu nereden bilecekti, Tanrı aşkına?"

Kelly bir şeyler mırıldanıp yatıştı ve Kanaka'nın beyaz dişleri minnettar bir gülümsemeyle parladı. Güzel bir yaratıktı, hoş hatlarıyla adeta feminendi ve iri gözlerinin, kavga ve eylem konusundaki haklı ünüyle çelişen yumuşak ve hülyalı bir bakışı vardı.

"Nasıl kaçtı o?" diye sordu Johnson.

Yatağının kenarında oturuyordu ve duruşundan yılgınlık ve ümitsizlik akıyordu. Harcadığı güçten dolayı hâlâ soluk soluğaydı. Gömleği mücadele sırasında tümüyle yırtılmıştı ve yanağındaki bir kesikten çıplak göğsüne doğru, beyaz kalçasında kızıl bir yol oluşturup yere damlayarak kan akıyordu.

"Çünkü sana daha önce de dediğim gibi, şeytanın teki o," diye yanıtladı Leach ve bunun üzerine ayağa kalktı, üzüntüsünü gözündeki yaşlarla açığa vuruyordu.

"Ve biriniz bile bir bıçak getirmediniz!" diye sızlanıp duruyordu.

Ama tayfaların geri kalanı doğacak sonuçlardan dolayı güçlü bir korkuya kapılmışlardı ve ona kulak asmıyorlardı.

"Kimin kim olduğunu nereden bilecek?" diye sordu Kelly ve sözlerini sürdürürken canice çevresine bakındı, "içimizden biri gammazlamazsa?"

"Gözleri üstümüze değdiği anda bilir," dedi Parsons. "Size bir kere bakmak yeter."

"Güverte çarptı ve dişlerimi ağzımdan söktü, dersin ona," dedi Louis sırıtarak. Yatağından çıkmamış tek kişi oydu ve geceki arbedede parmağının bulunduğunu ilan edecek tek bir yaraya bile sahip olmadığı için sevinçten uçuyordu. "Yarın suratlarınıza birer bakış atana kadar bekleyin bakalım, sizi gidi haydutlar," diye kıkırdadı.

"İkinci kaptan zannettik deriz, biz de," dedi birisi. Ve bir diğeri, "Ben ne diyeceğimi biliyorum; kavga sesleri duyduğumu, yatağımdan atladığımı, çeneme sıkı bir yumruk yemekle kaldığımı ve benim de saldırdığımı söyleyeceğim. Karanlıkta kimseyi kimseden ayırt edemedim ve dosdoğru saldırdım."

Yüzü bir an için parlayarak "Ve vurduğun da bendim, elbette," diye destekledi Kelly.

Leach ve Johnson tartışmada hiç söz almadılar; yardakçılarının kendilerini, başlarına en kötüsünün gelmesinden kaçınamayacak, ümitsiz ve çoktan ölmüş kişiler gibi gördükleri apaçıktı. Leach bir süre onların korku ve pişmanlıklarına kayıtsız kaldı. Ardından patladı:

"Hepinizden bıktım! İşe yaramaz heriflersiniz hepiniz! Ağzınız yerine eliniz işleseydi şimdiye işi bitmişti. Ben yırtınırken biriniz, hiç olmazsa biriniz niye bir bıçak getiremediniz? Midemi bulandırıyorsunuz! Ortalıkta sızlanıp ağlaşıyorsunuz, sanki sizi eline geçirince öldürecekmiş gibi! Bunu yapmayacağını gayet iyi biliyorsunuz. Göze alamaz. Burada bizden başka tayfa yok, işlerin yürümesi için size gereksinimi var hem de fena halde. Sizi kaybederse dümeni kim tutacak, yelkenlerle kim uğraşacak? Gününü görecek olanlar ben ve Johnson. Şimdi yataklarınıza yatıp sesinizi kesin; biraz uyumak istiyorum."

"Tamam, tamam," diye konuştu Parsons. "Belki işimizi bitirmeyecek, ama şuraya yazıyorum, bundan sonra bu gemide tafrasından geçilmeyecek."

Bütün bunlar olurken ben de kendi durumum dolayısıyla kaygılanıyordum. Bu adamlar varlığımı fark ettiklerinde halim nice olacaktı? Ben Wolf Larsen gibi vuruşa vuruşa kendime yol açamazdım ki. Tam da o anda Latimer kapaktan aşağı seslendi:

"Hump! İhtiyar seni istiyor!"

Parsons, "O burada değil!" diyerek geri seslendi.

Yataktan kayıp canla başla sesimi titretmemeye uğraşarak, "Evet, burada," dedim.

Tayfalar donup kalmış durumda bana baktılar. Yüzlerinden korku ve korkunun verdiği şeytanlık akıyordu.

Latimer'a, "Geliyorum!" diye bağırdım.

"Hayır, gitmiyorsun!" diye haykırdı Kelly, merdivenle arama girerek; sağ eli beni gerçekten gırtlaklayacak bir pençeye dönüşmüştü. "Seni lanet olasıca gammazcı! Çeneni kapatacağım senin!"

"Bırak gitsin," diye buyurdu Leach.

"Hayatta olmaz," diye kızgınlıkla yanıtı yapıştırdı Kelly.

Leach, yatağın kenarında duruşunu hiç bozmadı. "Bırak gitsin diyorum sana," diye yineledi; ama sesi bu kez pürüzlü ve madeniydi.

İrlandalı bocaladı. Ona doğru adım attım ve o da yana çekildi. Merdivene ulaşınca gözlerini yarı karanlıkta bana dikmiş acımasız ve kötü yüzlerden oluşan çembere doğru döndüm. İçimden ani ve derin bir acıma fışkırdı. Doğu Londralı'nın yaptığı saptamayı anımsadım. Tanrı kendilerinden nasıl da nefret ediyor olmalıydı ki böylesine bir işkenceye göğüs germek zorunda kalıyorlardı!

"Ben bir şey görüp duymadım, inan bana," dedim sessizce.

Merdivenden yukarı çıkarken, Leach'in, "Sana diyorum, ondan zarar gelmez," dediğini duydum. "İhtiyarı senden benden fazla sevmez."

Wolf Larsen'i kamarada, soyunmuş ve kanlar içinde beni beklerken buldum. Beni o acayip gülümsemelerinden birisiyle selamladı.

"Gel de işinin başına geç, Doktor. Bu yolculukta kapsamlı bir pratik yapacağına dair epeyce belirti var. *Hayalet* sensiz nasıl olurdu bilmiyorum ve böyle asil duyguları dile getirebilseydim sana efendinin canı gönülden minnettar kaldığını söylerdim."

Hayalet'te bulunan basit ecza dolabını avucumun içi gibi biliyordum ve ben kamara sobasının üstünde su ısıtıp pansuman için gereken şeyleri hazırlarken o da gülüp gevezelik ederek ve hesapçı bir gözle yaralarını inceleyerek etrafta dolanıyordu. Onu daha önce hiç soyunuk görmemiştim ve bedeninin görüntüsü tam anlamıyla soluğumu kesmişti. Hiçbir zaman eti yüceltmek gibi bir zayıflığım olmamıştır; tam tersine; ama mucizesinin hakkını verecek kadar da sanatçı ruhum vardır.

Wolf Larsen'in hatlarının mükemmelliğiyle ve müthiş güzelliği diyebileceğim görünüşüyle büyülendiğimi söylemem gerek. Baş kasaradaki adamlara dikkat etmiştim. Bazılarının güçlü kasları olmasına karşın, hepsinin de bir arızası vardı, orasında yetersiz bir gelişme, şurasında yakışıksız bir şey, simetriyi bozan bir çarpıklık ya da eğrilik, ya çok kısa ya da çok uzun bacaklar, ya aşırı kaslı ve kemikli ya da çok az. Sonuçta hatları hoş olan tek kişi Oofty-Oofty'ydi ki bu hoşluk da bir dereceye kadar olmalıydı, fazlası bana göre feminendi.

Ama Wolf Larsen kendi kusursuzluğu içinde tam bir erkek, adeta bir tanrıydı. Etrafta dolanır ya da kolunu kaldırırken satenimsi derisinin altında iri kaslar fırlayıp deviniyordu. Güneş yanığının yüzüyle son bulduğunu söylemeyi unutmuşum; İskandinav kalıtımı sayesinde bedeni en açık tenli kadınınki gibi açık renkti. Alnındaki yarayı anlamak için elini başına götürdüğünü ve kol kaslarının beyaz kılıfı altında canlı bir şey gibi kımıldayışını izlediğimi anımsıyorum. Bir keresinde neredeyse canımı alacak, pek çok öldürücü darbe vurduklarını gördüğüm kaslardı onlar. Ondan gözlerimi alamıyordum. Elimde çözülüp yere inen bir sargı bezi tomarıyla hareketsiz kalakalmıştım.

Beni fark etti ve ben de onu seyrettiğimin bilincine vardım.

"Tanrı sizi özenip yaratmış," dedim.

"Öyle mi?" diye yanıtladı. "Ben de sık sık öyle düşünmüş ve nedenini merak etmişimdir."

"Amaç..." diye başladım.

"Fayda," diyerek sözümü kesti. "Bu beden faydalanılsın diye yaratılmış. Bu kaslar, benimle yaşam arasına giren şeyleri kavrayıp parçalamak ve yok etmek için yaratılmış. Ama diğer canlıları da düşünüyor musun? Onların da şu ya da bu türden, kavramaya, parçalamaya ve yok etmeye yarayan kasları var ve benimle yaşam arasına girdiklerinde ben onlardan önce davranıp onları yakalıyor, parçalıyor ve yok ediyorum. Amaç bunu açıklamaz. Fayda açıklar."

"Hoş değil bu," diye karşı çıktım.

"Yaşam hoş değil, demek istiyorsun," diyerek gülümsedi. "Ama yine de güzel yaratıldığımı söyledin. Görüyor musun?"

Ayak parmaklarıyla kamara döşemesine bastırıp bir biçimde kavrayarak bacaklarını ve ayaklarını gerdi. Derinin altında kas düğümleri, bombeleri ve tümsekleri kıvrılıp toplandı.

"Dokun onlara," diye buyurdu.

Demir gibi serttiler. Ayrıca da tüm bedeninin gergin ve tetikte durarak kendini bilinçsizce içeri çektiğini gözledim; kalçalarının çevresini yumuşak biçimde dolanıp sırtına yukarı ve omuzlara doğru biçimlendiren o kaslar; hafifçe yukarı kalkmış, kasları seğiren, parmakları pençeyi andırana değin kıvrılan ellerle o kollar ve hatta ifadesi değişip içinde ihtiyatın, hesaplamanın ve savaştan başka bir şeye ait olamayacak ışığın yerleştiği o gözler.

"Denge, eşitlik," dedi hemen o anda gevşeyip bedenini eski haline getirerek. "Kollarım ve ellerimle, dişimle ve tırnağımla öldürmek ve öldürülmemek için mücadele ederken yere tutunan ayaklar, üstünde dikilmek ve karşı koymak için bacaklar. Amaç mı? Fayda daha iyi bir sözcük."

Karşı çıkmadım. İlkel savaşçı yırtıcının işleyiş yöntemini anlamıştım ve sanki büyük bir savaş gemisinin ya da Atlas Okyanusu gemisinin makinelerini görmüşçesine derinden etkilenmiştim.

Baş kasaradaki acımasız mücadeleyi dikkate aldığımda yaralarının yüzeyselliğine şaşırdım ve bunlara beceriyle pansuman yaptığım için kendimle gururlandım. Birkaç kötü yara dışında kalanlar yalnızca ağır çürükler ve derin kesiklerden ibaretti. Denize düşmeden önce aldığı darbe kafatasını birkaç santim yarmıştı. Buyruğu üzerine bunu da temizledim ve önce yaranın çevresini tıraş edip ardından da diktim. Ayrıca baldırı da kötü kesilmişti ve sanki bir buldog tarafından parçalanmış gibi görünüyordu. Dediğine göre tayfanın birisi kavganın başında buraya dişlerini geçirip bırakmamış ve kendisi kasara merdivenlerinin başına çıkıp da onu tekmeleyene değin onunla birlikte sürüklenmişti.

İşim bittiğinde, "Her neyse, Hump, belirttiğim gibi işe yatkın bir adamsın sen," diye söze başladı Wolf Larsen. "Bildiğin gibi, ikinci kaptansız kaldık. Bundan böyle nöbetleri düzenleyecek, ayda yetmiş beş dolar alacaksın ve önde de arkada da sana Bay Van Weyden diye hitap edilecek."

"Ben – ben navigasyondan anlamıyorum, biliyorsunuz," diye soludum.

"O kadar da gerekli değil."

"Yükselmeyi gerçekten de umursamıyorum," diye karşı çıktım. "Şu anki mütevazı konumumda da yaşamı yeterince güvenilmez buluyorum. Hiç deneyimim yok. Sıradanlığın da, gördüğünüz gibi, ödülleri var."

Her şey kararlaştırılmışçasına gülümsedi.

"Bu cehennem gemisine ikinci kaptan olmam!" diye haykırdım cüretle.

Yüzünün sertleştiğini ve gözlerini o acımasız ışıltının kapladığını gördüm.

"Ve artık, Bay Van Weyden, iyi geceler" diyerek odasının kapısına yürüdü.

"İyi geceler, Bay Larsen" diye, cılız bir sesle yanıtladım.

On Altıncı Bölüm

İkinci kaptanlık konumunun, artık tabak yıkamaya paydos demenin ötesinde bir keyif getirdiğini söyleyemem. İkinci kaptanın en kolay görevlerinden bile bihaberdim ve sonuçta tayfalar halime acımamış olsalardı üstesinden gelemezdim. İpler ve halat donanımı, yelkenlerin ayarlanması ve açılması konusunda zerrece bilgim yoktu; ama tayfalar bana işin doğrusunu göstermek için canlarını dişlerine taktılar –özellikle de Louis iyi bir öğretmen olduğunu kanıtladı– ve altımdaki adamlarla pek az sorun yaşadım.

Avcılara gelince işin rengi değişiyordu. Denizde rütbelerin değişmesine alışkın avcılar beni bir tür şaka gibi düşündüler. Aslında, bu, sözcüğün tam anlamıyla bir kara adamı olup da ikinci kaptanın yerini doldurmak zorunda kalan benim için de bir şakaydı; ancak başkalarınca şaka gibi ele alınmak ise farklı bir durumdu. Benim hiçbir şikâyetim bulunmasa da Wolf Larsen bana karşı denizcilik etiketine en özenli biçimde uyulmasını istemekteydi; zavallı Johansen'e gösterilenden çok daha fazlasını; nitekim birkaç ağız dalaşı, tehdit ve bir o kadar da homurdanma pahasına avcıları zaman içinde hizaya getirdi de. Ön tarafta da, arka tarafta da "Bay Van Weyden"dım ve Wolf Larsen'in bana "Hump" diye seslenmesi yalnızca gayri resmi bir durumdu.

Eğlendiriciydi aslında. Yemekteyken, rüzgâr uskunayı birkaç derece sürüklemiş olabiliyor, ben masadan kalkarken arkamdan, "Bay Van Weyden, rica etsem, yelkenleri iskele tarafından gelen rüzgâra göre ayarlar mısınız" diyordu. Ve ben güverteye çıkıyor, Louis'i yanıma çağırıyor ve ondan ne yapılması gerektiğini öğreniyordum. Ardından, birkaç dakika sonra onun yönlendirmelerini hazmetmiş ve manevrayı layıkıyla yapmış olarak buyruklarımı vermeyi sürdürüyordum. Başlarda yaşadığım bu türden bir örneği anımsıyorum da, tam emirlerimi vermeye başladığım sıra Wolf Larsen de sahnede görünmüştü. Purosunu içip emir yerine getirilene kadar sessizce izlemiş ve sonra kıç tarafına giderken yanım sıra yürümüştü.

"Hump," dedi, "özür dilerim, Bay Van Weyden, sizi kutluyorum. Sanırım artık babanızın ayaklarını mezara onun yanına gönderebilirsiniz. Siz kendinizinkileri keşfettiniz ve onların üstünde durmayı öğrendiniz. Bir parça ip, yelken işi ve fırtına benzeri deneyimler; yolculuğun sonunda herhangi bir kıyı uskunasını idare edebilirsiniz."

Hayalet'in üstünde en hoş zamanlarımı geçirişim işte bu aralıkta, Johansen'in ölümüyle avlanma yerine varışımız arasındaydı. Wolf Larsen son derece ölçülüydü, tayfalar bana yardım ediyorlardı ve artık Thomas Mugridge'le rahatsız edici ilişkim sona ermişti. Ve ne yalan söyleyeyim, günler geçip giderken kendimle belli bir gurur duyduğumun da farkına vardım. Durum ne denli inanılmaz olsa da –bir kara hödüğü ikinci kaptan olmuştu– durumu iyi idare ediyordum ve o kısa süre boyunca kendimle gurur duyup tropik denizde kuzeye ve batıya, su varillerimizi dolduracağımız adaya doğru yuvarlanırken *Hayalet*'in ayaklarımın altında inip kalkışını sevmeye başlamıştım.

Ancak mutluluğum katıksız değildi. Göreliydi, geçmişin büyük sefillikleriyle geleceğin büyük sefillikleri arasına sıkışmış daha az sefilce bir dönemdi. Çünkü *Hayalet*, denizciler

söz konusu olduğunda sözcüğün en berbat anlamıyla bir cehennem gemisiydi. Bir an bile huzur ya da barış içinde değillerdi. Wolf Larsen, canına kastettiklerini ve baş kasarada yediği dayağı unutmamıştı ve sabah, öğlen, akşam ve her gece, kendini yaşamı onlara zehir etmeye adamıştı.

Küçük şeyler psikolojisini iyi biliyordu ve mürettebatın deliliğin eşiğine gelmesini körükleyen de bu küçük şeylerdi. Harrison'ın yanlış bir yere bırakılmış bir boya fırçasını doğru yere koysun diye yatağından kaldırıldığına ve aşağıdaki iki nöbetçinin de ona eşlik edip işi yerine getirdiğini görsünler diye kan uykularından edildiklerine tanık oldum. Küçük bir şey, gerçekten de, ama böyle bir zekânın bin türlü yaratıcı buluşuyla çarpıldığında baş kasaradaki adamların ruhsal durumları hafiften kaygılandırıcı diye nitelendirilebilir.

Doğallıkla homurdanmalar gırla gidiyordu ve sürekli ufak tefek patlamalar yaşanıyordu. Yumruklar savruluyor ve her an, efendileri durumundaki insan canavarın ellerinde, yaralarına pansuman yaptıran iki üç kişi oluyordu. Kasara ve kamarada taşınan cephanelik gibi silahlar dolayısıyla toplu bir eylem yapmak olanaksızdı. Leach ile Johnson, Wolf Larsen'in şeytanca öfkesinin iki özel kurbanıydı ve Johnson'ın yüzüne, gözlerine yerleşen derin melankolinin görüntüsü içimi sızlatıyordu.

Leach'e gelince iş değişiyordu. Onun içinde fazlasıyla dövüşken bir hayvan vardı. Yas tutmaya zaman bırakmayan gözü dönmüş bir öfkenin pençesine düşmüş gibiydi. Dudakları, Wolf Larsen'i gördüğü anda korkunç, tehditkâr ve inanıyorum ki bilinçsiz bir sese dönüşen sürekli bir hırıltıyla çarpıklaşmıştı. Gözleriyle bir hayvanın bakıcısını izlediği gibi etrafta Wolf Larsen'i izlediğini ve bu sırada da boğazının derinliklerinden hayvansı hırıltının yükselip dişlerinin arasından ıslık gibi çıktığını görmüştüm.

Bir keresinde, güneşli bir günde güvertede bir emir vermeye hazırlanırken omzuna dokunduğumu anımsıyorum.

Sırtı bana dönüktü ve elimi hisseder hissetmez hırıldayarak ve kafasını çevirerek havaya, benden uzağa sıçradı. Bir an için beni nefret ettiği adam sanmıştı.

Küçücük bir fırsatta o da, Johnson da Wolf Larsen'i öldürürdü, ama o fırsat hiç gelmedi. Wolf Larsen buna izin vermeyecek kadar kurnazdı ve ayrıca da yeterli silahlara sahip değildiler. Yalnızca yumruklarıyla hiçbir şansları yoktu. Her defasında vahşi bir kedi gibi, dişiyle, tırnağıyla, yumruğuyla yere serilene, tükenene ya da bilincini yitirene dek karşılık veren Leach'le güvertede defalarca dövüştüler. Ve Leach başka bir dövüşe tutuşmaktan da asla çekinmedi. İçinde barındırdığı tüm şeytanlık Wolf Larsen'in içindeki şeytanlığa meydan okuyordu. Bunu kafalarına koyduklarında küfrederek, hırıldayarak, vurarak aynı zamanda çıkıyorlardı güverteye ve Leach'i, uyarmadan ve ortada hiçbir kışkırtma da yokken Wolf Larsen'in üstüne çullanırken görüyordum. Bir keresinde ağır kaplama bıçağını iki santimle ıskalayarak Wolf Larsen'in gırtlağına savurdu. Başka bir sefer de çelik bir kavelayı mizana gurcatasından aşağı düşürdü. Hareket halindeki bir gemide bunu denk getirmek güç bir işti, ama kavelanın keskin ucu yirmi metre yüksekten ıslık çalarak aşağı indi ve o sırada ambar merdivenlerinden beliren Wolf Larsen'in kafasını kıl payı ıskalayıp sert güverte döşemesinde beş santim derine girdi. Yine bir başka sefer, gizlice kasaraya süzülüp bir tüfek ele geçirmiş, güverteye çıkarken Kerfoot'a yakalanmış, silah elinden alınmıştı.

Wolf Larsen'in neden onu öldürüp de bu işe bir son vermediğini sıklıkla merak ederdim. Ama o yalnızca gülüyor ve bu durumdan zevk alıyor görünüyordu. Bu işte yırtıcı hayvanları evcilleştirmekten zevk alan insanların duyduğuna benzer belirli bir heyecan vardı sanki.

"Yaşamın birisinin ellerinde olması," diye açıkladı bana, "yaşama bir heyecan katıyor. İnsanoğlu doğuştan bir kumarbaz ve yaşam da masaya sürebileceği en büyük pey. Olasılık

ne kadar büyükse heyecan da o kadar büyük oluyor. Leach'e üç buçuk attırma zevkinden kendimi niye yoksun bırakayım ki? Bundan dolayı ona büyük bir iyilikte bulunuyorum. Duygularımızın büyüklüğü karşılıklı. Kendisi bunu bilmese de ön taraftakilerin hepsinden daha çok krallar gibi yaşıyor o. Çünkü onlarda olmayan şey onda var; amaç, yapılacak ya da yaşanacak bir şey, elde etmek için var gücüyle çabalanan bir hedef, beni öldürme arzusu, beni öldürebileceği umudu. Gerçekten de, Hump, gizemli ve kendini beğenmiş biri. Daha önce bu denli hızlı ve hevesli yaşadığından kuşku duyarım ve bazen onu hırsın ve duyarlılığın doruklarında gördüğümde dürüstçe söylemek gerekirse imreniyorum ona."

"Ah, korkakça ama bu, korkakça!" diye bağırdım. "Her şey sizin lehinize."

"İkimizden hangimiz, seninle ben, kim daha korkak?" diye sordu ciddiyetle. "Durum nahoşsa ve bunun tarafıysan vicdanınla uzlaşıyorsun. Gerçekten de büyük olsaydın, kendine ihanet etmeseydin, Leach ve Johnson'la güç birliği yapardın. Ama korkuyorsun, korkuyorsun. Yaşamak istiyorsun. İçindeki yaşam ne pahasına olursa olsun yaşayayım diye çırpınıyor; bu yüzden de, en güzel düşlerine sırt çevirerek, bütünüyle acınası o küçük ilkene karşı günaha girerek ve eğer bir cehennem varsa, ruhunu dosdoğru oraya yönelterek aşağılık biçimde yaşıyorsun. Pöh! Ben mertlik rolünü oynuyorum. İçimdeki yaşamın dürtülerine sadık kaldığım için günah işlemiyorum. En azından kendi ruhuma karşı dürüstüm ki bu da senin olmadığın şey."

Söylediklerinin batan bir yanı vardı. Sonuçta belki de ben korkakça bir rol oynuyordum. Ve bu konu hakkında düşündükçe kendime karşı ödevimin, öğüdüne uymakta, Johnson ve Leach'le güç birliği edip onun ölümü için uğraşmakta yattığı daha göze batar hal aldı. Tam bu noktada, sanırım, beni uçuk kaçık eylemlere iten ve cinayetin bile doğru bir yol olduğuna hak verdiren Püriten kökenimin yalın bilinci dev-

reye giriyordu. Bu düşünce üzerinde kafa patlattım. Dünyayı böyle bir canavardan kurtarmak eylemlerin en ahlaklısı sayılırdı. İnsanlık bu sayede daha iyi ve daha mutlu, yaşam ise daha adil, daha tatlı olurdu.

Yatağımda gözüme uyku girmeden uzanıp durumun gerçeklerini sonu gelmez biçimde ortaya koyarak bunu uzun süre ölçüp biçtim. Gece nöbetlerinde, Wolf Larsen'in aşağıda olduğu sırada Johnson ve Leach'le konuştum. Her iki adam da umudunu yitirmişti; Johnson yaradılışındaki kolay pes etme huyundan; Leach ise beyhude mücadele içinde sopa yemekten bitkin düşmesinden dolayı. Ama bir gece hırsla elimi yakalayıp şöyle dedi:

"Sizin düzgün bir adam olduğunuzu düşünüyorum, Bay Van Weyden. Ama olduğunuz yerde kalıp çenenizi tutun. Uyanık olun, sesinizi çıkartmayın. Biz ölmüşüz, bunu biliyorum; ama yine de zamanı geldiğinde gereksinim duyarsak belki bize bir iyiliğiniz dokunabilir."

Üstünden yalnızca bir gün geçmişti ki Wainwright Adası'nın karaltısı rüzgârın estiği yönde omurgaya dik açıda göründüğünde Wolf Larsen'in ağzından kehanet gibi sözler döküldü. Leach ona, o da Johnson'a saldırmış ve ikisini de kamçılamayı henüz bitirmişti.

"Leach," dedi, "seni şu ya da bu zaman öldüreceğimi biliyorsun, değil mi?"

Yanıt bir hırıltıydı.

"Ve sana gelince Johnson, seninle işim bitmeden önce öylesine canından bezeceksin ki kendini küpeşteden denize atacaksın. Bekle de gör."

"Bu bir iddia," diye ekledi, yanı başımda. "Bir aylık ücretin üstüne bahse girerim ki bunu yapacak."

Su varillerimizi doldururken kurbanlarının bir kaçış fırsatı bulacaklarına ilişkin bir umut yeşermişti içimde, ama Wolf Larsen yerini iyi seçmişti. *Hayalet*, ıssız bir kumsalın dalgalarının kırıldığı yere yarım mil uzaklıktaydı. Burada

hiç kimsenin çıkamayacağı, sarp, volkanik duvarlarla çevrili derin bir boğaz vardı. Ve burada, doğrudan onun gözetiminde, Leach ve Johnson küçük fıçıları doldurup kumsala yuvarlıyorlardı. Sandallardan birine binip uzaklaşmak için nefes almaya fırsatları yoktu.

Bununla birlikte Harrison'la Kelly böyle bir işe kalkıştılar. Sandallardan birisinin mürettebatını onlar oluşturmuştu ve görevleri her seferinde tek bir varil taşıyarak uskuna ile kıyı arasında gidip gelmekti. Akşam yemeğinden hemen önce, boş bir varille yola çıkmışken rotalarını değiştirdiler ve denizde çıkıntı yaparak kendileriyle özgürlüğün arasına giren burnu dönmek için sol tarafa dümen kırdılar. Burnun köpüklü tabanının ötesinde Japon kolonicilerinin güzel köyleriyle iç kısımlara doğru derinleşen davetkâr vadiler uzanıyordu. İki adam bir kez emin ellere ulaştı mıydı, Wolf Larsen'den yakalarını sıyırabilirlerdi.

Henderson'la Duman'ın bütün sabah boyunca güvertede dolandıklarını gözlemiştim ve o anda bunun nedenini öğrendim. Tüfeklerini ellerine alıp kaçakların üstüne rastgele ateş açtılar. Bu soğukkanlı bir nişancılık gösterisiydi. Başta kurşunlar zararsız biçimde sandalın her iki yanında suyun yüzeyinde vınladı; ama adamlar hırsla küreklere asılmayı sürdürünce kurşunlar daha da yakınlarına isabet etmeye başladı.

"Bak şimdi Kelly'nin sağ taraftaki küreğini nasıl alacağım elinden," dedi Duman, daha dikkatlice nişan alarak.

Dürbünle bakıyordum ve ateş ettiğinde küreğin sapının paramparça olduğunu gördüm. Henderson da Harrison'ın sağdaki küreğini seçerek aynısını yineledi. Sandal kendi çevresinde döndü. Geri kalan iki kürek de hemencecik kırıldı. Adamlar küreklerden kalan parçalarla ilerlemeye çalıştılar ve ellerine ateş edip onları da uçurdu. Kelly sandalın tabanından bir tahta parçası söküp onunla yüzdürmeye başladı, ama parçaları eline saplanırken bir acı çığlığıyla onu da

elinden bıraktı. Derken, vazgeçip sandalı başıboş bıraktılar ve kıyıdan Wolf Larsen'in yolladığı ikinci bir sandal onları yedeğine alıp gemiye getirdi.

O akşamüstünün geç saatlerinde demir alıp uzaklaştık. Önümüzde, avlanma yerindeki üç dört aylık av dışında yapılacak bir iş kalmamıştı. Sonuçta manzara karanlıktı ve ağırlaşmış bir yürekle işimin başına geçtim. *Hayalet*'in üstüne adeta bir cenaze yası çökmüş görünüyordu. Wolf Larsen, o acayip, şiddetli baş ağrılarından birisiyle yatağına çakılmıştı. Harrison umursamazcasına dümenin başında dikiliyor, sanki bedeninin ağırlığından yorulmuşçasına onu kendine destek yapıyordu. Adamların geri kalanları ise somurtkan ve sessizdiler. Ambar kapağının kuytusunda, başı dizlerinde, kolları başının çevresinde sözcüklere sığmaz bir umutsuzluk tavrı içinde çömelmiş Kelly'ye rastladım.

Johnson'ı ise baş kasaranın başında boylu boyunca yere uzanmış, ön taraftaki huzursuz çalkantıya gözünü dikmiş halde buldum ve dehşetle Wolf Larsen'in iddiasını anımsadım. Sanki meyvesini verecek gibi görünüyordu. Ona iş buyurarak adamı marazi düşüncelerinden uzaklaştırmaya çalıştım, ama hüzünle bana gülümseyip uymayı reddetti.

Kıç tarafına dönerken Leach yanıma yaklaştı.

"Sizden bir iyilik istiyorum, Bay Van Weyden," dedi. "Eğer şansınız yaver gider de 'Frisco'ya sağ salim ulaşırsanız Matt McCarthy'yi arayıp bulur musunuz? O benim babam olur. Hill'de yaşıyor, Mayfair fırınının arkasında, bir ayakkabı tamir dükkânı işletiyor, herkes bilir, zorlanmadan bulursunuz. Ona deyin ki ona çektirdiklerimden ve yaptıklarımdan dolayı hep pişman yaşadım ve – ve ona yalnızca 'Tanrı onu kutsasın' dediğimi iletin."

Başımla onayladım, ama şöyle dedim, "Hepimiz San Francisco'ya geri döneceğiz Leach ve Matt McCarthy'yi görmeye gittiğimde sen de yanımda olacaksın."

"Size inanmayı isterdim," diye yanıtladı elimi sıkarak, "ama inanamam. Wolf Larsen işimi bitirecek, biliyorum ve bütün umabileceğim bunu çabucak yapması."

Ve yanımdan ayrılırken benim yüreğimde de aynı arzunun varlığının farkındaydım. Madem yapılacaktı bari bir an önce yapılsaydı. Genel hüzün beni de kanatlarının altına almıştı. En kötüsü kaçınılmaz görünüyordu ve birbirini kovalayan saatler boyunca güverteyi arşınlarken Wolf Larsen'in iğrenç fikirlerine kapılmış halde buldum kendimi. Bütün bunlar neydi? İnsan ruhlarının böylesine nedensiz yere mahvedilmesine izin veren yaşamın görkemi neredeydi? Ucuz ve aşağılık bir şeydi sonuçta bu yaşam ve ne kadar çabuk sona ererse o kadar iyiydi. Tümüyle sona ersindi! Ben de küpeşteye yaslanıp, er ya da geç unutuluşun serin yeşil derinliklerine batmamın kesinliğiyle gözlerimi özlemle denize diktim.

On Yedinci Bölüm

Söylemesi tuhaf geliyor ama genel önsezinin aksine, *Hayalet*'te özel bir an denilebilecek hiçbir şey gerçekleşmedi. Japonya kıyılarına varıp büyük fok sürüsünü yakalayıncaya dek kuzeye ve batıya doğru yol aldık. Uçsuz bucaksız Pasifik'te kimsenin nereden geldiklerini bilmediği bu sürü, kuzeye, Bering Denizi'ndeki yıllık göç yataklarına ilerliyordu. Ve biz de, kırıp geçirerek ve yok ederek, derisi soyulmuş leşleri köpek balıklarına fırlatıp derileri de sonraları kentli kadınların narin omuzlarını süsleyebilsinler diye tuzlayarak onlarla birlikte ilerliyorduk.

Anlamsız bir kıyımdı bu ve tümüyle kadınlar adına yapılıyordu. Kimse fok etini ya da yağını yemiyordu. İyi geçen bir kıyım gününün ardından güvertelerimizin yağ ve kandan kayganlaşmış deriler ve leşlerle kaplandığını, firengi deliğinin kıpkırmızı olduğunu; direklere, iplere ve korkuluklara kan sıçradığını ve adamların mesleğini icra eden kasaplar benzeri, çıplak elleriyle kolları kızıla kesmiş, harıl harıl öldürdükleri güzel deniz yaratıklarının derilerini parçalama ve yüzme bıçaklarıyla çıkartmakla uğraştıklarını görüyordum.

Sandallardan gemiye getirilen postların hesabını tutmak, derilerin yüzülmesine, ardından da güvertelerin temizlenip geminin eski haline getirilmesine nezaret etmek benim görevimdi. Hoş bir iş değildi bu. Ruhum ve midem buna baş

kaldırıyordu ve yine de, bir biçimde, yığınla adamı idare edip yönlendirmek bana iyi geliyordu. Yöneticilik namına sahip olduğum azıcık yeteneği geliştiriyordu; başıma gelen ve "Hanım evladı" Van Weyden'a yarar sağlaması dışında başka bir beklenmeyecek katılaşma ya da sertleşmenin farkındaydım.

Bir şeyi hissetmeye başlamıştım, o da bir daha asla eskisiyle aynı adam olamayacağımdı. Wolf Larsen'in yıkıcı eleştirelliğine karşı insan yaşamına ilişkin umudum ve inancım hâlâ sürerken, daha önemsiz konulardaki değişikliklerin nedeni o olmuştu. Hakkında aslında hiçbir şey bilmediğim ve her zaman çekindiğim gerçeğin dünyasını önümde o açmıştı. Hayata yaşandığı gibi bakmayı, dünyada olgular diye bir şeylerin olduğunu, bunları zihin ve fikirlerden ortaya çıkartmayı ve belirli değerleri varoluşun somut ve nesnel aşamalarına yerleştirmeyi öğrenmiştim.

Avlanma yerine geldik geleli Wolf Larsen'i her zamankinden çok görür olmuştum. Çünkü hava iyiyken ve biz de sürünün ortasındayken bütün adamlar sandallarda oluyor ve gemide yalnızca onunla ben kalıyorduk; bir de Thomas Mugridge ki onu saymaya gerek yok. Ama oyun değildi bu. Altı sandal on ila yirmi mil uzaklaşıncaya değin uskunanın çevresinde daire biçiminde yayılıyor ve karanlığın çökmesi ya da havanın kötüleşmesi onları geri dönmeye zorlayıncaya değin düz bir hat üzerinde ilerliyordu. *Hayalet*'i kuytudaki son sandalın rüzgâraltı tarafında tutmak, böylece de bir fırtına patladığında ya da hava bozduğunda bütün sandalların yanımıza ulaşabilecek biçimde makul bir rüzgâr almasını sağlamak bizim görevimizdi.

Hayalet gibi bir gemiyi idare etmek, dümeni kırmak, sandallara göz kulak olmak ve yelkenleri açıp toplamak, özellikle de sert bir rüzgâr patladığında iki adam için o kadar da yabana atılır bir iş değildi; bu yüzden de üstüme öğrenmek, hem de çabucak öğrenmek düşüyordu. Dümeni kullanmayı

çabuk kaptım, ama havada gurcatalar arasında dolaşıp ıskalaryaları hissettiğimde bütün ağırlığımla iki kolumun ucunda sallanıp yine de daha yükseklere tırmanmak daha da zoruydu. Bunu da öğrendim, zihnin kurguladıklarından farklı biçimlerde yaşama hakkının bulunduğunu kanıtlamak için çabucak hem de; çünkü kendimi Wolf Larsen'in gözünde haklı çıkarmak için bir çeşit yabanıl bir arzu duyuyordum. Yok, ama direğin ucuna çıktığımda ve o tehlikeli yükseklikte bacaklarımla tutunup sandalları aramak için dürbünle denizi tararken zevk aldığım zamanlar da geldi.

Sandalların erkenden ayrıldıkları ve denizde uzaklara dağılırlarken avcıların silah seslerinin giderek uzaklaşıp en sonunda duyulmaz olduğu güzel bir günü anımsıyorum. Yalnızca batıdan esen belli belirsiz bir rüzgâr vardı; ama o da biz sonuncu sandalın rüzgâraltı yönüne vardığımızda son nefesini vermişti. Altı sandalın altısı da fokları batıya doğru izlerken ufukta teker teker gözden yittiler; yelken direğinin tepesindeydim ve görüyordum. Durgun denizin üstünde, onların peşinden gidemeden yalpalayarak duruyorduk. Wolf Larsen kaygılıydı. Barometre düşmüştü ve doğuya doğru gökyüzünün görünümü hiç hoşuna gitmiyordu. Aralıksız bir dikkatle gökyüzünü inceliyordu.

"Eğer o taraftan gelir de," dedi, "bizi sandalların rüzgâr tarafına atarak sert ve ani biçimde bastırırsa, kasara altındaki ve baş kasaradaki yataklar boş kalacak demektir."

Saat on birde deniz cam görünümüne büründü. Her ne kadar kuzey enlemlerinde bulunsak da, sıcaklık gün ortasında çekilmez hal aldı. Havada yaprak kımıldamıyordu. Bana yaşlı Californialıların tabiriyle "deprem havasını" anımsatır biçimde boğucu ve bunaltıcıydı. Uğursuz bir şeyler vardı bunda ve elle tutulmaz nedenlere dayanarak insanın aklına en kötüsü geliyordu. Gökyüzünün doğusu yavaş yavaş, cehennemi bölgelerin kapkara sıradağları gibi üstümüzde yükselen bulutlarla kaplandı. Dolayısıyla insan dalgaların

kırıldığı ve denizin karayı dövdüğü yerde uğuldayan boşluklara bilinçsizce baktığında vadileri, geçitleri ve uçurumları ve aralarında uzanan gölgeleri görebiliyordu. Ve biz hâlâ usul usul sallanıyorduk, rüzgârdan eser yoktu.

"Hiç hayra alamet değil bu," dedi Wolf Larsen. "İhtiyar Doğa Ana arka ayaklarının üstüne kalkacak, uluyup içinde ne var ne yok feryat figan dökecek ve sandallarımızın yarısının paçasını kurtarmak için cambazlık edeceğiz, Hump. İyisi mi sen yukarı çık da yelkenleri gevşet."

"Ama fırtına patlarsa yalnızca ikimiz mi olacağız?" diye sordum, sesimde bir karşı çıkış tonuyla.

"İşi baştan sıkı tutmamız ve yelkenlerimiz yırtılmadan önce sandallarımızın yanına varmamız gerekiyor. Ondan sonra ne olursa olsun, umurumda değil. Direklerimiz dayanır, epeyce bir kesme işi çıkacak olsa da seninle ben başa çıkarız."

Durgunluk hâlâ sürüyordu. Yemeğimizi yedik; bu, benim için ufuk çizgisinin ötesinde denizdeki on sekiz adam ve yavaşça üstümüze doğru inen sıradağlar benzeri bulutların düşüncesiyle aceleci ve endişeli bir yemek oldu. Wolf Larsen ise görünüşe göre oralı değildi; ancak güverteye döndüğümüzde burun kanatlarında hafif bir seğirme ve hareketlerinde gözle görülür bir çabukluk fark ettim. Yüzü haşindi, çizgileri sertleşmişti ve yine de gözlerinde –bugün mavi, duru bir maviydi– tuhaf bir parıltı, parlak kıvılcımlı bir ışık vardı. Gaddarca denebilecek bir biçimde keyifli olduğuna ve ufukta mücadele göründüğü için zevk duyduğuna; yaşam gelgitinin taştığı, yaşamanın büyük anlarından birisiyle yüz yüze bulunduğu bilgisiyle kendinden geçtiğine dikkat ettim.

Bir kez ve farkına varmaksızın dalga geçer ve meydan okurcasına yaklaşan fırtınaya yüksek sesle güldü ya da ben öyle gördüm. Bin Bir Gece Masalları'ndan fırlamış kötü kalpli bir cinin devasa görüntüsü önünde bir pigme gibi durduğunu görür gibi oluyorum. Yazgıya kafa tutuyordu ve korkusuzdu.

Mutfağa doğru yürüdü. "Aşçıbaşı, tava ve tencerelerle işin bitince güverteye gel. İhtiyaç duyulduğunda el altında ol."

Üzerine diktiğim şaşkın bakışın bilincine vararak, "Hump," dedi, "bu, viskiyi alt eder ve senin Ömer'in atladığı yer de burası işte. Sanıyorum eksik yaşamış aslında."

Gökyüzünün batı tarafı artık kapanmaya başlamıştı. Güneş belirsizleşip gözden yitmişti. Öğleden sonra ikiydi ve hayaletimsi bir alacakaranlık morumsu ışıkların arasından bir görünüp bir yiterek üstümüze çöküyordu. Bu morumsu ışıkta Wolf Larsen'in yüzü parlıyor da parlıyordu ve benim heyecanlı hayal gücüm sayesinde sanki bir haleyle çevrilmiş gibi görünüyordu. Bütün çevremiz yaklaşan sesin ve hareketin belirtileri ve kehanetleriyle sarılmışken, tekinsiz bir sessizliğin ortasında duruyorduk. Boğucu sıcak katlanılmaz hale gelmişti. Alnım ter içindeydi ve burnuma doğru damladığını hissediyordum. Bayılacak gibi oldum ve destek almak için korkuluğa uzandım.

Ve o anda, tam o anda cılız bir hava esintisi yalayıp geçti. Doğudan geliyordu ve bir fısıltı gibi geçip gitti. Sarkık yelkenler kıpırdamamış, ama havayı yüzümde hissedip serinlemiştim.

"Aşçıbaşı," diye seslendi Wolf Larsen alçak sesle. Thomas Mugridge acınası, korkmuş bir yüzle döndü. "Gidip şu ön bumbanın palangasını kurtar ve karşıya geçir, iskota serbest kaldığında palangayla birlikte buraya dön. İşi eline yüzüne bulaştırırsan bu senin sonun olur. Anlaşıldı mı?"

"Bay Van Weyden, ön yelkenleri diğer tarafa geçirmek için beklemede kal. Sonra da gabya yelkenlerine atla ve Tanrı izin verdiği ölçüde hızlı yay onları; ne kadar hızlı yaparsan işin o kadar kolaylaşır. Aşçıbaşına gelince, elini çabuk tutmazsa alnının tam ortasından vur onu."

İltifatı fark etmiş ve memnun olmuştum; bunda, aldığım buyruklara eşlik eden hiçbir tehdit yoktu. Konumumuz ku-

zeybatı yönündeydi ve kaptanın niyeti ilk esintiyle birlikte yelkenleri savurmaktı.

"Rüzgârı kıç omuzluğundan alacağız," diye açıkladı bana. "En son duyulan silah seslerine bakılırsa sandallar hafifçe güneye doğru gidiyorlardı."

Dönüp ön tarafa, dümene doğru yürüdü. Ben de gidip yelkenlerin başında yerimi aldım. Bir başka rüzgâr esintisi, derken bir başkası yüzümü yalayıp geçti. Yelkenler tembelce çırpındılar.

"Şükürler olsun ki birden esivermiyor, Bay Van Weyden," diye coşkulu biçimde içinden geçeni dile getirdi Doğu Londralı.

Aslında ben de şükrediyordum, çünkü artık bu zamana değin bütün yelkenlerimizin açık olması halinde bizi nasıl bir felaketin beklediğini bilecek kadar işi öğrenmiştim. Rüzgârın fısıltıları çoğaldı, yelkenler doldu ve *Hayalet* hareket etti. Wolf Larsen dümeni hızla iskele tarafına doğru çevirdi ve rüzgâraltına düştük. Rüzgâr şimdi homurdanıp kabararak tam kıç tarafından esiyor ve ön yelkenlerim şiddetle havayı dövüyordu. Rüzgârın baskısının ön ve ana yelkenleriyle uyumunu değiştirirken uskunanın ani çalkalanma ve yana yatışlarını hissetsem de öteki taraflarda neler olup bittiğini görmüyordum. Ellerim uçan flok, flok ve velena yelkenleriyle meşguldü ve işimin bu bölümünü tamamladığımda *Hayalet* ıskotaları sancak tarafında, rüzgârı geriden alarak güneybatıya doğru bata çıka ilerliyordu. Giriştiğim zahmetli işler yüzünden yüreğim ağır bir çekiç gibi inip kalksa da, soluklanmak için bile ara vermeksizin gabya yelkenine doğru sıçradım ve rüzgâr iyice şiddetlenmeden uygun biçimde açıp roda ettik. Ardından da ne yapmam gerektiğini öğrenmek üzere ön tarafa gittim.

Wolf Larsen yaptıklarımı başıyla onayladı ve dümeni bana bıraktı. Rüzgâr giderek şiddetleniyor ve deniz yükseliyordu. Her anı giderek zorlaşan bir saat boyunca dümende

kaldım. Fırtınada rüzgârı ardımıza alıp giderken dümen kullanma deneyimim yoktu.

"Şimdi dürbünü alıp yukarı çıkın ve sandalları görmeye çalışın. En azından on deniz mili yol aldık ve şu an on iki ya da on üç mil hızla gidiyoruz. İhtiyar kız nasıl yürüyeceğini biliyor."

Güverteden aşağı yukarı yirmi metre yüksekteki ön gurcataya çıkarak kendimi aştım. Önümde bomboş uzanan suyu araştırırken adamlarımızdan herhangi birini kurtarmak istiyorsak acele etmemiz gerektiğini adamakıllı kavradım. Sonuçta üzerinde yol aldığımız çetin denize bakınırken herhangi bir sandal görebileceğimden kuşkuya düşmüştüm. O kadar dayanıksız bir aracın böylesine zorlu bir fırtına ve suya dayanabilmesi mümkün gözükmüyordu.

Fırtınayla aynı yönde yol aldığımız için rüzgârın tüm gücünü hissedemiyordum; ama benim yüksek tüneğimden aşağıya, sanki *Hayalet*'in dışında apayrı bir yerdeymişim gibi bakıyor ve canını dişine takarak ilerlerken onun köpüren denizde aldığı biçimi görüyordum. Kimi kez iskele tarafındaki küpeşteyi sulara gömen ve güverteyi ambar ağzına kadar kaynaşan okyanusla kaplayan kocaman bir dalga kaldırıyordu.

Ama denizin ortasında kalmış adamların düşüncesi beni kendime getirdi ve onları ararken kendimi unuttum. Bir saat boyunca, çıplak ve ıssız denizden başka bir şey görmedim. Ve sonra, başıboş, incecik bir güneş ışığı huzmesinin okyanusa düştüğü ve suyun yüzeyini gazap dolu bir gümüş rengine çevirdiği yerde bir an için ufak kara bir noktanın gökyüzüne doğru atılıp battığını gördüm. Sabırla bekledim. Küçük kara nokta pruvamızın iskele tarafında, iki derece ötesinde hiddetli parıltının içinden kendisini yeniden gösterdi. Haykırmaya kalkışmadan haberi Wolf Larsen'e kolumu sallayarak ilettim. Seyrini değiştirdi ve nokta dosdoğru önümüzde belirdiğinde doğrulayıcı biçimde işaret verdim.

Nokta giderek büyüdü ve bu öyle çabuk oldu ki ilk kez gidişimizin hızını tümüyle takdir ettim. Wolf Larsen bana aşağı gelmem için el etti ve dümenin başında yanında durduğumda bana belli bir rotada gitmem için gereken talimatları verdi.

"Ortalığın cehenneme döneceğinden kuşkunuz olmasın," diyerek uyardı beni, "ama canınızı sıkmayın. Sizin üstünüze düşen kendi işinizi yapmak ve Aşçıbaşı'nı ön trinketin yanından ayırmamak."

Ön tarafa kadar gitmeyi becerdim, ama tıpkı rüzgâraltı gibi küpeşte de sıklıkla sular altında kaldığı için yanlarda hiç şansım yoktu. Thomas Mugridge'e yapması gerekenleri buyurup, güçbela ön halat donanımının üstüne tırmandım. Sandal şimdi çok yakınımızdaydı ve denize düşüp demir vazifesi gören direğiyle yelkenini sürükleyerek rüzgâr ve deniz yönünde sallanıyordu. Üç adam içeri dolan suları boşaltıyordu. Yuvarlanan her bir su dağı onları suyun içinde görünmez kılıyor ve ben de bir daha asla su üstüne çıkamayacakları korkusuyla midemi altüst eden bir huzursuzluk içinde bekliyordum. Derken ve kapkara bir çabukluk içinde, sandal, pruvası gökyüzüne dikilmiş ve ıslak, siyah dibi boylu boyunca görülebilecek biçimde köpüklü tepenin üstüne fırladı. Pruvası aşağıda, neredeyse pruvanın üstüne çıkmış dümenine kadar boylu boyunca gözler önüne serilerek tökezleyip ağzını açıp esneyen vadinin içine düşerken çılgınca bir telaşla su boşaltan üç adam kısacık bir an gözüktü. Suyun üstüne her çıkışı bir mucizeydi.

Hayalet aniden uzaklaşmaya başlayarak rota değiştirdi ve Wolf Larsen'in olanaksız olduğuna hükmedip kurtarma işinden caydığı düşüncesiyle şoka uğradım. Sonra rüzgârı başa alıp durmaya ve güverteyi alçaltmaya hazırlandığını fark ettim. Şimdi rüzgârı ardımıza almış kımıltısız duruyorduk ve sandal da uzakta, önümüzdeydi. Uskunada, o an için tüm gerilim ve baskıyı boşlayan, hızın çarçabuk artışıyla

katlanmış bir gevşeme hissettim. Topuğunun üstünde dönüp fırtınanın içine doğru şahlanıyordu.

Uskuna, doğru açıdan denize atıldığında, o ana dek önünde seyrettiğimiz fırtınanın tüm şiddeti bizi yakaladı. Ne yazık ki cahilce fırtına yönünde duruyordum. Ciğerlerimi dışarı atamadığım havayla doldurarak önümde bir duvar gibi dikildi. Ben öksürüklere boğulup soluğum kesilirken ve *Hayalet* de bordası ileriye doğru fırtınanın içinde dönüp bir anlığına yuvarlanırken engin bir denizin tepeme yükseldiğini fark ettim. Yan tarafa döndüm, soluğumu tuttum ve yeniden baktım. Dalga *Hayalet*'in üstünden aştı ve eğilip ta içine gözümü diktim. Bir tutam güneş ışını dalganın kırıldığı yere vurmuştu ve bir an için sütümsü bir köpük bulutunun izlediği yarı saydam bir yeşillik gözüme çarptı.

Arkasından dalga üstümüze indi, kıyametler koptu, her şey bir anda olup bitti. Özellikle bir yerden değil de, her taraftan gelen ezici, sersemletici bir darbe aldım. Ellerim gevşemişti, suyun altındaydım ve bunun, en berbat şey olduğunu duyduğum, denizin içine sürüklenmek anlamına geldiği düşüncesi geçti aklımdan. Bedenim umarsızca savrulup suyun içinde dönüp dururken oraya buraya çarpıyordu ve artık soluğumu daha fazla tutamaz olunca iğneleyici tuzlu suyu ciğerlerime çektim. Ama bütün bunlar olup biterken de tek bir düşüncem vardı: *Flok yelkenini rüzgârüstüne çevirmeliydim.* Ölüm korkusu yoktu içimde. Bir biçimde üstesinden geleceğimden kuşkum yoktu. Ve Wolf Larsen'in buyruğunu yerine getirme düşüncesi sersemlemiş bilincimde baskı yaparken onun, kendi iradesini rüzgârınkinin karşısına koyup onu alt etme düşüncesiyle vahşi patırtının içinde dümende oturuşunu görüyor gibiydim.

Korkuluk olduğunu sandığım bir şeyi yakaladım ve taze havayı tekrar tekrar içime çektim. Doğrulmaya çalıştım, ama kafamı çarptım ve gerisin geri ellerimle dizlerimin üstüne düştüm. Suların bir taşkınlığıyla baş kasaranın altına

sürüklenmiştim. Dört ayağımın üstünde sendelerken inildeyen bir yığın halindeki Thomas Mugridge'in gövdesinin üzerinden atlayıp geçtim. Durup bakacak zaman yoktu. Yelkeni çevirmeliydim.

Güverteye çıktığımda her şeyin sonu gelmiş gibi görünüyordu. Her yandan ahşabın, çeliğin ve yelken bezinin parçalanma ve kırılma sesleri geliyordu. *Hayalet* parçalara ayrılıyordu. Ağır bumba o korkuluktan bu korkuluğa çarpıp parçalanırken, manevra sonucunda rüzgârı boşaldığı ve ıskotasını zamanında çekecek kimse bulunmadığı için trinket ve gabya yelkeni gürültüyle şeritlere ayrılıyordu. Havada uçuşan parçanın haddi hesabı yoktu, yerinden kopmuş ipler ve destek halatları yılan gibi tıslayıp çözülerek aşağı savruluyor ve trinket gizini parçalıyorlardı.

Beni birkaç santimle ıskalayan direk harekete geçmemi sağladı. Belki durum o kadar da ümitsiz değildi. Wolf Larsen'in uyarısını anımsadım. Ortalığın cehenneme döneceğini öngörmüştü ve dediği çıkmıştı işte. Peki ya o nerelerdeydi? Muazzam kaslarıyla ana yelken ıskotasını sarıp toplayan görüntüsünü yakaladım. Geminin kıçı havaya yükselmişti ve bedeni denizin beyaz dalgalarının oluşturduğu uçsuz bucaksız manzaraya karşı bir siluet oluşturuyordu. Bütün bunları ve daha fazlasını –bütünüyle kaos ve enkazdan oluşan bir dünyayı– belki de on beş saniye içinde görmüş, duymuş ve kavramıştım.

Durup küçük sandalın başına ne geldiğini görmek yerine flok ıskotasına atıldım. Keskin patlamalarla kısmen dolup boşalan flok yelkeni kendi kendine çarpmaya başlıyordu; ama her çarpışında ıskotayı döndürüp bütün gücümle asılarak yavaş yavaş yerine getirdim. Bildiğim bir şey varsa, o da elimden gelenin en iyisini yaptığım. Tüm parmaklarımın uçları yara oluncaya kadar çektim ve ben çekerken flok ve velena yelkenleri açılıp boşluğun içinde dalgalandılar.

"Bağlayın şunu!" diye bağırdı. "Sonra da benimle gelin!"

Onu izlerken yıkım ve perişanlığa karşın kabaca bir düzen sağlandığına dikkat ettim. *Hayalet* yola devam edecekti. Hâlâ çalışır durumdaydı ve hâlâ çalışıyordu. Öteki yelkenlerini yitirmiş olsa da rüzgâra arkasını vermiş flok yelkeniyle dümdüz yere inmiş ana yelken sapasağlamdı ve pruvası da azgın denize boyun eğmişti.

Gözlerim sandalı aradı ve Wolf Larsen sandal palangalarını çözerken onun engin denizin üstünde rüzgâraltı tarafında pek de uzağımızda bulunmadığını gördüm. Ve hesabını o kadar iyi yapmıştı ki yavaşça üzerine doğru kaydık, böylece de palangaları kancalarına geçirip onu gemiye çekmek dışında bir iş kalmadı geriye. Ama bu iş yazıldığı kadar kolay yapılamadı.

Pruvadaki Kerfoot'tu, Oofty-Oofty kıçta, Kelly de ortadaydı. Biz yanaşırken sandal bir dalganın üstünde havalandı ve o sırada biz de aynı dalganın dibine gömüldük; öyle ki üç adamın neredeyse tam tepemde yandan boyunlarını uzatıp aşağı baktıklarını görebiliyordum. Ardından, bir sonraki anda onlar bizim altımıza gömülürken biz havalanıp yükseldik. Bir sonraki dalgalanmayla *Hayalet*'in küçük yumurta kabuğunu altına alıp parçalara ayırmaması mucize gibi görünüyordu.

Ama palangayı tam zamanında Kanaka'ya attım, Wolf Larsen de aynı anda Kerfoot'a attı. Her iki palanga da göz açıp kapayıncaya kadar bağlandı ve üç adam dalgaların zamanlamasını ustaca kollayıp aynı anda uskunanın güvertesine sıçradılar. *Hayalet*'in yan kısmı sudan çıkarken sandal da rahatça ona doğru kalktı ve yeni dalga gelmeden önce sandalı yukarı çektik ve dibi yukarı gelecek biçimde güverteye yatırdık. Kerfoot'un sol elinden kan aktığını fark ettim. Bir biçimde üçüncü parmağının eti parçalanmıştı. Ama hiçbir acı belirtisi göstermiyordu ve sağlam eliyle sandalı yerine bağlamamıza yardım etti.

Sandalla işimiz daha yeni bitmişti ki, "Oofty, sen şu flok yelkenini salmak için orada bekle!" diye buyurdu Wolf Larsen. "Kelly, kıç tarafına gel ve ana yelkeni gevşet! Kerfoot, sen de ön tarafa git de Aşçıbaşına ne olmuş, bir bak! Bay Van Weyden, yeniden yukarı çıkın ve denk geldiğiniz boştaki tüm ipleri kesin gitsin!"

Ve buyruklarını verdikten sonra kendine özgü kaplan adımlarıyla kıç tarafa gidip dümene geçti. Ben iplerle uğraşırken *Hayalet* de yavaşça yola koyuldu. Bu kez, dalgaların çukuruna girip ilerlerken bizi götüren hiçbir yelken yoktu. Ve gurcatanın ortasında, rüzgârın tüm şiddetiyle düşmemi olanaksız kılacak biçimde halat donanımının üstüne uzanıp yapışmış durumdayken, *Hayalet* neredeyse küpeştesi suda ve ana direkler suya paralel durumdayken, aşağıya değil de, hemen hemen sağa doğru bakınca *Hayalet*'in güvertesini görüyordum. Ama gördüğüm güverte değildi, güvertenin bulunması gereken yer azgın bir su dağının altına gömülmüştü. Bu sudan dışarıya yalnızca iki direğin halatlarının çıktığını görebiliyordum ve hepsi bu kadardı. *Hayalet* o an için denizin altına gömülmüştü. Yan taraftaki baskıdan kurtulup vaziyet aldıkça düzeliyor ve güvertesini bir balinanın sırtı gibi okyanus yüzeyine çıkartıyordu.

Ardından hızla ve gözü dönmüşçesine, azgın denizde yola koyulduk, bu sırada ben de bir sinek gibi gurcatadan sarkıyor ve öteki sandalları arıyordum. Yarım saatin içinde, ters dönüp batmış, Jock Horner'ın, şişko Louis'in ve Johnson'ın umutsuzca tutundukları ikinci sandalı gördüm. Bu kez ben yukarıda kaldım ve Wolf Larsen de sürüklenmeden faça edip durmayı başardı. Önceki gibi akıntının önünde sandala doğru süzüldük. Palanga sıkılaştırıldı ve maymunlar gibi gemiye sıçrayan adamlara halat atıldı. Sandal içeriye alınırken uskunanın yan tarafına çarpıp parçalara ayrıldı; ama enkaz sağlam biçimde bağlandı; çünkü sonradan yamanıp yeniden birleştirilebilirdi.

Hayalet bir kez daha fırtınanın önünde yol almaya başladı, bu kez suyun içine öyle bir dalıyordu ki bir süre bir daha suyun üstüne hiç çıkmayacağını sandım. Bel seviyesinden epeyce yüksek olmasına karşın dümen bile suya gömülüyor, sürüklenip duruyordu. Böylesi anlarda kendimi Tanrı'yla baş başaymışız, onunla birlikte gazabının yarattığı karmaşayı izliyormuşuz gibi hissediyordum. Ve ardından dümen ve Wolf Larsen'in geniş omuzları yeniden beliriyor, elleri dümenin kollarını kavramış olarak uskunayı kendi iradesinin rotasında tutuyordu; fırtınaya hükmeden, üstüne inen sularını savuran ve onu kendi amacına yönelten bir yeryüzü tanrısıydı sanki. Ve ah, bu mucize! Bu mucize!Bu ufacık adamlar yaşamalı, soluk almalı, çalışmalı ve ahşapla bezden yapılma böylesi kırılgan bir düzeneği böylesi doğal, bir o kadar da mahşeri bir kavganın içine sürmeliydiler.

Önceki gibi, *Hayalet* güvertesini yeniden denizin üstüne çıkararak dalga çukurundan dışarıya salınmış ve uğuldayan şiddetli rüzgârın önüne atılmıştı. O sırada saat beş buçuk olmuştu ve bir yarım saat sonra günün son ışığı solgun ve öfkeli bir alacakaranlık içinde yiterken üçüncü bir sandal gözüme ilişti. Ters dönmüştü ve mürettebatından hiçbir iz yoktu. Wolf Larsen gemiyi kaldırıp ardından rüzgâr yönünde kavis çizerek ve sandalın üstüne giderek manevrasını yineledi. Ancak bu kez sandal geriye giderken ıskalayıp on iki metre kadar açığında kaldı.

Sandal bir anlığına köpüklerin içinden doğrulup yeniden batarken keskin gözleriyle numarasını okuyan Oofty-Oofty, "Dört numaralı sandal," diye haykırdı.

Henderson'ın sandalıydı bu ve onunla birlikte Holyoak ve Williams da kayıptılar; ikisi de derin deniz tayfalarındandı. Kayıp olduklarına hiç kuşku yoktu, ama sandal duruyordu ve Wolf Larsen onu kurtarmak için gözü kara bir hamle daha yaptı. Güverteye inmiştim ve Horner'la Kerfoot'un boş yere bu çabaya karşı çıktıklarını gördüm.

"Tanrı tanığımdır, cehennemden bile esse hiçbir fırtınaya yedirmeyeceğim sandalımı!" diye bağırdı ve dördümüz işitebilecek ölçüde kafa kafaya durmamıza karşın sesi sanki bizden fersahlarca öteye götürülmüşçesine zayıf ve uzaktı.

"Bay Van Weyden!" diye bağırdı ve sesi, hengâmenin ortasında zar zor bir fısıltı duyuyormuşum gibi geldi kulağıma. "Johnson ve Oofty ile birlikte o flok yelkeninin yanında durun! Geri kalanlar da kıç tarafına ıskotanın başına yollansınlar! Canlanın haydi! Yoksa hepinizi öteki dünyaya postalarım! Anlaşıldı mı?"

Dümeni sıkıca kavradığında ve *Hayalet*'in pruvası savrulduğunda avcıların boyun eğmekten ve tehlikeyi göze alıp ellerinden geleni yapmaktan başka çareleri kalmamıştı.Bir kez daha azgın suların altında kalıp can havliyle pruva direğinin dibindeki armadoraya tutunurken tehlikenin büyüklüğünü fark ettim. Parmaklarım gevşedi ve küpeşteye doğru sürüklenip oradan da denize düştüm. Yüzme bilmiyordum, ama daha suyun dibini boylayamadan gerisin geri sürüklendim. Güçlü bir el beni yakaladı ve *Hayalet* sonunda suların içinden doğrulduğunda yaşamımı Johnson'a borçlu bulunduğumu anladım. Onu endişeyle çevresine bakınırken gördüm ve son anda ön tarafa gelmiş olan Kelly'nin ortalarda gözükmediğinin farkına vardım.

Bu kez, sandalı ıskalayıp daha öncekilerdeki gibi pozisyon da alamayınca Wolf Larsen farklı bir manevraya başvurmak zorunda kaldı. Sancak tarafındaki rüzgârdan kaçarak iskele yönüne tramola attı.

O anki su taşkınının üstesinden başarıyla geldiğimizde, Johnson kulağıma, "Muhteşem!" diye haykırdı ve Wolf Larsen'in denizciliğinden çok *Hayalet*'in performansına gönderme yaptığının bilincindeydim.

Artık ortalık öylesine kararmıştı ki sandaldan hiçbir iz seçilmiyordu; ama Wolf Larsen sanki şaşmaz bir içgüdüyle yönlendiriliyormuşçasına korkunç hengâmenin içinde tedbi-

ri elden bırakmıyordu. Bu kez hiç durmadan yarıya kadar suya gömülmemize karşın içine çekileceğimiz bir su çukuru yoktu ve doğruca, gemiye çıkartılırken kötü biçimde çarpıp ezdiğimiz ters dönmüş sandalın üstüne sürüklendik.

Bunu, hepimizin –iki avcı, üç tayfa, Wolf Larsen ve ben– sırasıyla önce flok yelkenine, sonra ana yelkene camadan vurduğumuz iki saatlik hummalı çalışmamız izledi. *Hayalet* tümsekli dalgaların içine bir mantar gibi dalıp çıkarken bu kısa yelkenin altında güvertelerimiz tümüyle sudan kurtulmuştu.

Parmak uçlarım daha işin başındayken açılmış, camadan bağlama işi sırasında duyduğum acıdan yanaklarıma süzülen gözyaşlarıyla çalışmıştım. Ve her şey yapılıp bittiğinde bir kadın gibi kendimi koyuverip tükenmişlik acısıyla kıvranarak güverteye yuvarlandım.

Bu sırada da Thomas Mugridge, korkakça gizlendiği baş kasaranın altından boğulmuş bir fare gibi sürüklenerek çıkartıldı. Onu kamaraya götürülürken gördüm ve ani bir şaşkınlıkla mutfağın yerinde yeller estiğini fark ettim. Eskiden mutfağın bulunduğu yer güvertenin bomboş bir parçasıydı artık.

Kamarada tayfalar dahil herkesi toplanmış buldum ve küçük ocağın üstünde kahve pişirilirken viski içip peksimet yedik. Ömrümde hiçbir yiyeceği bu denli minnetle karşılamamıştım. Ve hiçbir kahve de bunun gibi lezzetli değildi. *Hayalet* öyle baş kıç vuruyor, sallanıyor ve düşüyordu ki tayfalar için bile bir yerlere tutunmadan kımıldamak olanaksızdı ve birkaç kez "İşte şimdi sallanıyor!" haykırışlarının ardından sanki güvertedeymişçesine iskele tarafındaki kamaraların duvarı dibine yığıldık.

Kumanyalarımızı yiyip içerken Wolf Larsen'in, "Nöbetin canı cehenneme!" dediğini işittim. "Güvertede yapılabilecek hiçbir şey yok. Eğer üstümüze herhangi bir şey gelirse zaten önünden kaçamayız. Herkes yatıp biraz uyusun."

Tayfalar, geçerken yan lambalarını yakarak ön tarafa gittiler; bu sırada iki avcı uyumak için kamarada kaldı; çünkü kasara altına giden kapıyı açmak akıl kârı bir iş gibi görünmüyordu. Wolf Larsen'le ikimiz Kerfoot'un ezilmiş parmağını kesip yarasını diktik. Bütün bu süre zarfında yemek pişirmek, kahve servisi yapmak ve ateşi canlı tutmak zorunda kalmış Mugridge, ağrı çektiğinden yakınmıştı; şimdi de bir iki kaburgasının kırıldığına yemin ediyordu. Muayene edince üç kırık bulduk. Ama onun tedavisi, esas itibariyle benim kırık kaburgalar hakkında hiçbir şey bilmeyişim ve önce bu konuda bir şeyler okumam gerekliliği nedeniyle ertesi güne ertelendi.

"Buna değdiğini hiç sanmıyorum," dedim Wolf Larsen'e, "Kelly'nin yaşamı karşılığında parçalanmış bir sandal."

"Ama Kelly de beş para etmezdi," oldu yanıtı. "İyi geceler."

Bütün bunlar geçip gittikten sonra, parmak uçlarımdaki dayanılmaz sızının acısıyla ve üç kayıp sandalla birlikte, *Hayalet*'in şiddetle hoplayıp sıçrayışlarının sözünü bile etmiyorum, uyumanın olanaksız olduğunu sanırdım. Ama daha başım yastığa değdiği anda gözlerim kapanmış olmalıydı, yalnız ve başına buyruk kalmış *Hayalet* fırtınanın içinde yol almaya çabalarken tam bir tükenmişlikle bütün gece uyudum.

On Sekizinci Bölüm

Ertesi gün, fırtına dinerken Wolf Larsen'le ikimiz baş başa verip anatomiyle cerrahiye gömüldük ve Mugridge'in kaburgalarını sardık. Ardından, fırtına patlayınca Wolf Larsen bir ileri bir geri seyrederek okyanusun önceki gün tehlikeyle burun buruna geldiğimiz bölümüne ve biraz daha batısına doğru ilerledi; bu sırada da sandallar onarılıp yeni yelkenler yapıldı ve katlandı. Uskuna üstüne uskunaya rastlayıp geride bıraktık; çoğu kayıp sandallarını ve mürettebatını arıyor ve çoğu da denizden topladıkları, kendilerine ait olmayan sandallarla mürettebat taşıyorlardı. Filonun çoğunluğu bizim daha batımızda bulunduğundan ve sandallar da geniş bir alana ve uzaklara yayıldıklarından en yakın sığınağa doğru kaçışmışlardı.

İki sandalımızı adamlarıyla birlikte sağ salim *Cisco*'dan aldık ve Wolf Larsen'i sevindirip beni yasa boğan Duman'ı, Nilson ve Leach'le birlikte *San Diego*'dan topladık. Böylece beşinci günün sonunda dört adamımızı daha –Henderson, Holyoak, Williams ve Kelly– bulmuş, bu kez yeniden sürünün peşinde avlanıyorduk.

Sürüyü kuzeye doğru izlerken göz korkutan deniz sisleriyle karşılaşmaya başladık. Günbegün sandallar indiriliyor ve daha suya değmelerinin üstünden çok geçmeden sis tarafından yutuluyorlardı; biz de düzenli aralıklarla düdük çalıyor ve her on beş dakikada bir işaret tüfeğini ateşliyor-

duk. Sandallar sürekli kayboluyor ve bulunuyordu; bir sandalın, hangi uskuna tarafından bulunursa bulunsun kendi uskunasına rastlayıncaya dek avlanması gelenektendi. Ama kendisinden bekleneceği gibi Wolf Larsen, eksilen sandalının yerine başıboş gezen ilk sandala el koymuş ve kendi uskunalarına rastladığımızda geri dönmelerine izin vermeyip içindekileri *Hayalet*'le birlikte avlanmaya mecbur etmişti. Kaptanları burnumuzun dibinden geçip bizden onlar hakkında bilgi istediğinde, avcıyla iki adamını yere yatırıp göğüslerine bir silah dayayarak nasıl zorladığını anımsıyorum.

Şaşılası bir azimle yaşama tutunan Thomas Mugridge bir süre sonra yeniden ortalıkta topallıyor ve hem aşçı hem de kamarot olarak iki katına çıkan görevlerini yerine getiriyordu. Mürettebatın geri kalanı köpek gibi yaşayıp acımasız efendileri tarafından köpek gibi çalıştırılırken Johnson ve Leach de her zamanki gibi aşağılanıp dayak yiyorlar ve av mevsiminin sonunda yaşamlarının sona ermesini bekliyorlardı. Wolf Larsen'le bana gelince, kendimi, bir punduna getirip onu öldürme düşüncesinden tümüyle kurtaramasam da biz gayet iyi geçiniyorduk. Ölçüsüz biçimde beni cezp ediyordu ve ölçüsüz biçimde ondan korkuyordum. Ve yine de onu yüzükoyun, ölmüş durumda yatarken hayal edemiyordum. Bu resmi geçersiz kılan bir dayanıklılık, ebedi bir gençlik vardı onda. Onu resimde yalnızca, hep yaşarken, hep hükmederken, kendisi hayatta kalıp savaşırken ve yok ederken görebiliyordum.

Bir eğlencesi de, sürünün tam ortasındayken ve deniz sandalları indiremeyecek denli azgınken iki kürekçiyle bir dümenciyi alıp avlanmaya gitmesi oldu. O da iyi nişancıydı ve avcıların avlanmayı olanaksız diye nitelendirdikleri koşullar altında gemiye bir yığın post getirdi. Öyle görünüyordu ki soluk alıp vermesini sağlayan şey, kendi yaşamının yazgısını kendi ellerinde tutuşu ve büyük anlaşmazlıklarda onu korumak için mücadele edişiydi.

Denizciliği gün geçtikçe daha iyi öğreniyordum ve güneşli bir günde –artık ender olarak karşılaştığımız bir şey– *Ha-*

yalet'i kendi başıma yönetip yönlendirmenin ve sandalları tek başıma toplamanın doyumunu yaşadım. Wolf Larsen baş ağrılarından birine tutulmuştu ve ondan hiçbir buyruk ya da öneri almaksızın, son sandalın peşinden gidip onu ve öteki beşini denizden toplayarak sabahtan akşama değin dümende durup okyanusta yol almıştım.

Soğuk ve fırtınalı bir bölge olduğu için ara sıra sert rüzgârlarla karşılaşıyorduk ve haziran ortasındaki bir tayfun benim için en anımsanmaya değer ve geleceğime damga vuracak değişiklikler açısından da en önemli olaydı. Bu fırtınanın aşağı yukarı merkezinde yakalanmış olmalıydık ve Wolf Larsen buradan kaçıp önce çifte camadan vurulmuş bir flok yelkeniyle, sonra da tamamen çıplak direklerle güneye doğru yol aldı. Böyle kabaran bir denizi hayal bile edemezdim. Daha önce karşılaştıklarımız bunların yanında dalgacık gibi kalıyordu; bir dalganın tepesinden diğerine yarım mil akıyor ve hiç kuşkum yok, direğimizin tepesinden aşıyordu. Öylesine büyüktü ki epeyce güneye ve sürüden uzağa sürüklenmemize karşın Wolf Larsen'in bile durmayı gözü yemedi.

Tayfun hızını kestiğinde Pasifik buharlı gemilerinin yolu üstüne çıkmış olmalıydık ve burada da, avcıların şaşkınlıklarına karşın kendimizi bir fok sürüsünün içinde bulduk; ikinci bir sürü, daha doğrusu dediklerine göre artçı bir sürü ve bu da alışılmadık bir şeydi. Ama "Sandalları indirin!" komutuyla birlikte bütün gün silah sesleriyle acınası kıyım sürdü.

Leach'in bana yaklaşması bu sıradaydı. Karanlıkta yanıma gelip, alçak sesle:

"Sahilden ne kadar uzakta bulunduğumuzu ve Yokohama'nın hangi yönde olduğunu söyleyebilir misiniz bana, Bay Van Weyden?" dediğinde son sandalın postlarının sayımını yeni bitirmiştim.

Aklından geçeni bildiğim için yüreğim hoşnutlukla çarptı ve ona yönleri –batı-kuzeybatı– ve beş yüz mil uzakta olduğumuzu söyledim.

Yeniden karanlığın içine kayarken bütün söylediği, "Teşekkür ederim, efendim," oldu.

Ertesi sabah 3 numaralı sandalla Leach ve Johnson kayıptı. Kalan tüm sandalların su fıçılarıyla yiyecek sandıklarının yanı sıra, iki adamın yataklarının ve eşyalarının yerinde de aynı biçimde yeller esiyordu. Wolf Larsen öfkeden deliye dönmüştü. İki avcı sürekli direklerin tepesinden dürbünlerle denizi tarar, kendisi de kızgın bir aslan gibi güverteyi arşınlarken yelkenleri açıp batı-kuzeybatı yönüne seyretti. İki kaçağa duyduğum yakınlığın, beni yukarıya gözcü dikmeyecek denli farkındaydı.

Rüzgâr güçlü, ama uygundu ve mavi yoğunluğun içinde o ufak sandalı seçmek saman çuvalında iğne aramak gibi bir şeydi. Ama kaçaklarla karanın arasına girmek için *Hayalet*'i en yüksek hızına çıkartmıştı. Bu da gerçekleşti, onların rotası olarak düşündüğü hatta ileri geri seyretti.

Üçüncü günün sabahında, saat sekiz kampanasından kısa bir süre sonra direğin tepesindeki Duman'dan, sandalın görüldüğü haykırışı duyuldu. Herkes küpeşteye yığıldı. Batıdan doğru, ardındaki daha güçlü rüzgârı muştulayan canlı bir meltem esiyordu ve orada, rüzgâraltı yönünde, yükselen güneşin dertlere gebe griliğinde kara bir leke görünüp kayboluyordu.

Yelkenleri açıp o tarafa yöneldik. Yüreğim kurşun gibiydi. Beklerken midemin bulandığını duyumsuyordum ve Wolf Larsen'in gözlerindeki zafer ışıltısına bakarken gövdesi görüş alanımı dolduruyor ve üstüne atılmak için neredeyse karşı konulmaz bir zorunluluk duyuyordum.Leach ve Johnson'a yönelik eli kulağındaki şiddetin düşüncesiyle sinirlerim nasıl bozulduysa sağduyum beni terk etmişti. İrkiltici bir bağırış duyduğumda, kendimden geçmişçesine kasara altına indiğimi ve elimde dolu bir çifteyle güverteye çıkmaya davrandığımı biliyorum.

"O sandalda beş adam var!"

Bu gözlem başkalarınca da doğrulanırken titreyerek, güçsüz biçimde ambar kapağına yaslandım. Derken dizlerimin bağı çözüldü ve çömeldim, kendime gelmiştim, ama neredeyse yapmak üzere olduğum şeyin bilinciyle uğradığım şaşkınlıktandı bu. Silahı bir kenara bırakıp yeniden güverteye kaydığımda şükran doluydum.

Yokluğumu kimse fark etmemişti. Sandal, herhangi bir av sandalından büyük ve farklı biçimde inşa edildiği anlaşılacak ölçüde yakınımızdaydı. Biz yaklaşırken yelken içeri alınıp direk yerinden çıkartıldı. Kürekler çekildi ve içindekiler bizim durup onları gemiye almamızı beklediler.

O sırada güverteye çıkmış, yanı başımda dikilen Duman anlamlı biçimde kıkırdamaya başladı. Merakla yüzüne baktım.

"Hapı yuttuk!" diyerek güldü.

"Ne oluyor?" diye sordum.

Yeniden kıkırdadı. "Orada, dip taraftakini görmüyor musun? Eğer bu bir kadın değilse bana da bir daha fok vurmak nasip olmasın!"

Daha yakından baktım, ama her yandan bağrışmalar gelene dek emin olamadım. Sandalın içinde dört erkek vardı ve beşincisi de kesinlikle bir kadındı. Gözü dönmüşlüğünün iki kurbanıyla birlikte kendi sandalı çıkmamasına canının sıkıldığı her halinden belli Wolf Larsen dışında, hepimizin heyecandan ayakları yerden kesilmişti.

En dıştaki flok yelkenini indirdik, flok ıskotalarını rüzgâr yönüne çektik, ana ıskotayı gerdik ve rüzgâra çıktık. Kürekler suya daldı ve birkaç vuruşun ardından sandalla aynı hizadaydık. O anda kadına doğru dürüst ilk bakışımı attım. Sabah serinliği yüzünden uzun, bol bir paltoya sarınmıştı ve yüzüyle başındaki denizci başlığının altından çıkan açık kumral saç tutamından başka bir şey göremiyordum. Gözleri iri, kahverengi ve parlaktı, ağzı tatlı ve duyarlıydı; güneş ve tuzlu rüzgârda durmaktan kıpkırmızı yanmış olmasına karşın yüzü narin ve ovaldi.

Başka bir dünyadan gelme bir varlıkmış gibi göründü gözüme. Aç bir adamın ekmeğe uzanışı gibi açlıkla baktığımın bilincindeydim. Ama uzun süredir hiç kadın görmemiştim ki. Büyük bir şaşkınlığın içinde kaybolduğumu, adeta kendimden geçtiğimi –demek bu bir kadındı?– bu yüzden de kendimi ve ikinci kaptan olarak ödevlerimi unuttuğumu ve yeni gelenlerin gemiye çıkartılmasında üstüme düşen hiçbir şeyi yapmadığımı biliyorum. Çünkü tayfalardan birisi onu Wolf Larsen'in aşağı uzattığı kollarına bıraktığında bizim meraklı yüzlerimize bakmış ve çok uzun zamandır hiç kimsenin gülümsemesini görmediğim için varlığını unuttuğum, ancak bir kadının gülümseyebileceği biçimde, eğlenir gibi tatlılıkla gülümsemişti.

"Bay Van Weyden!"

Wolf Larsen'in sesi beni derhal kendime getirdi.

"Hanımefendiyi aşağı indirip rahat etmesini sağlar mısınız? O boş bağlantı kamarasını ayarlayın. Aşçıbaşını işe koşun. Siz de şu yüz için elinizden geleni yapın. Fena yanmış."

Kabaca bize arkasını döndü ve yeni gelen adamları sorgulamaya koyuldu. Sandalları akıntıya kapılıp sürüklenmişti, gerçi adamların biri, Yokohama bu denli yakındayken bunu bir "utanç" diye nitelendiriyordu.

Aşağıya inmesine eşlik ettiğim bu kadından tuhaf biçimde ürktüğümü fark ettim. Aynı zamanda da elim ayağıma dolaşıyordu. Bana öyle geliyordu ki bir kadının ne denli narin, kırılgan bir varlık olduğunun ilk kez farkına varıyordum ve ambar merdivenlerinden inmesine yardım etmek için kolundan tutarken ufaklığı ve yumuşaklığı karşısında afalladım. Aslında o da tüm kadınlar gibi ince, narin bir kadındı, ama bana göre bir ruh gibi öylesine hafif ve kırılgandı ki ben tutarken kolunun ufalanmasına hazırlamıştım kendimi tümüyle. Tüm bunları, açıkyüreklilikle, genel olarak kadınları özel olarak da Maud Brewster'ı uzun zaman görmezden gelişimin ardından ilk izlenimimi göstermek için anlatıyorum.

Onu, Wolf Larsen'in kamarasından apar topar çektiğim koltuğuna oturttuğumda, "Benim için fazla bir sıkıntıya girmenize gerek yok," diye karşı çıktı. "Adamlar bu sabah her an karayı gözlüyorlardı ve gemi akşam olmadan yanaşmış olur; öyle düşünmüyor musunuz siz de?"

Yakın geleceğe yönelik yalın inancı beni gerilere götürdü. Ona durumu, denize Yazgı gibi sinsice sokulan tuhaf adamı, öğrenmemin aylar aldığı her şeyi nasıl açıklayabilirdim? Ama dürüstçe yanıtladım:

"Bizimki yerine herhangi başka bir kaptan olsaydı, size yarın Yokohama'da karaya çıkacağınızı söylerdim. Ama bizim kaptanımız tuhaf bir adam ve size her şeye hazırlıklı olmanız için yalvarıyorum –anladınız mı?– her şeye."

"Ben – anlamakta güçlük çektiğimi itiraf ediyorum," diye ikirciklendi, gözlerinde kaygılı, ama korkusuz bir ifadeyle. "Kazazedelerden hiçbir yardımın esirgenmediği konusunda ben mi yanılıyorum yoksa? Bu devede kulak bir iş, biliyorsunuz. Karaya öyle yakınız ki."

"Açıkyüreklilikle söylersem, bilmiyorum," diyerek ona güvence vermeye çalıştım. "Yalnızca sizi en kötüsüne hazırlamaktı dileğim, en kötüsü gerçekleşirse elbet. Bu adam, bu kaptan vahşinin, şeytanın önde gideni ve bir sonraki inanılmaz adımının ne olacağını hiç kimse kestiremez."

Giderek heyecanlanıyordum ki, "Ah, anlıyorum," diyerek sözümü kesti; sesi bitkin çıkıyordu. Düşünmesinin bile çaba gerektirdiği besbelliydi. Bedensel çöküşün eşiğine geldiği apaçık ortadaydı.

Başka soru sormadı, ben de kendimi, Wolf Larsen'in onun rahatını sağlama buyruğuna verip başka bir imadan esirgedim onu. Güneş yanığını rahatlatacak losyonlar sürüp Wolf Larsen'in dolabını, orada olduğunu bildiğim porto şarabını almak için yağmalayarak ve boş kamarayı hazırlasın diye Thomas Mugridge'i işe koşarak tam bir ev hanımı gibi ortalıkta koşuşturdum.

Rüzgâr hızla şiddetleniyor, *Hayalet* yana yattıkça yatıyor ve boş kamara hazır olduğunda canlı bir kıpırtıyla suya dalıyordu. Açık ambar ağzından aşağıya birdenbire, "Hey, sandal" diye gök gürültüsü gibi bir ses geldiğinde Leach ve Johnson'ın varlığını hepten unutmuştum. Bu, Duman'ın ana direkten haykıran şaşmaz sesiydi. Kadına bir bakış attım, ama o gözleri kapalı, tarifi güç bir yorgunlukla koltukta geriye yaslanmıştı. İşittiğinden kuşkuluydum ve kaçakların ele geçirilmelerinin ardından gelecek vahşete tanık olmasını engellemeye karar verdim. Yorgundu. İyi bir şeydi bu. Uyuması gerekliydi.

Güvertede çabuk çabuk komutlar veriliyor, ayaklar döşemeye vuruluyor ve *Hayalet* fırtınanın içine dalıp yönünü değiştirirken camadan halatları birbirine çarpıyordu. Yelkenlerini doldurup yan yatarken koltuk kamara döşemesinin üstünde kaymaya başladı ve kazazede kadını tam zamanında düşmekten kurtarmak üzere atıldım.

Gözleri, yüzüme bakarken aklını karıştıran uykulu bir şaşkınlıktan öte geçemeyecek ölçüde ağırlaşmıştı ve onu kamarasına götürürken yarı tökezleyip yarı sendeliyordu. Mugridge, onu dışarı kovalayıp mutfağına dönmesini buyurduğumda üstü kapalı biçimde yüzüme sırıttı ve intikamını da benim, haksız çıkartmadığım ölçüde kusursuz bir hanımefendi hizmetçisi olduğuma ilişkin ateşli dedikodularını avcıların arasında yayarak aldı.

Kadın bütün ağırlığıyla bana yaslandı ve inanıyorum ki koltukla boş kamaranın arasında yeniden uykuya daldı. Bunu uskunanın ani bir sallantısı sırasında yatağa neredeyse düşecek gibi oluşundan anladım. Doğrulup sarhoş gibi gülümseyerek yeniden uykuya daldı ve onu bir çift ağır denizci battaniyesinin altında, başı Wolf Larsen'in yatağından uydurduğum bir yastığa dayanmış uyurken bıraktım.

On Dokuzuncu Bölüm

Güverteye çıktığımda *Hayalet*'in iskele yönüne doğru rota değiştirdiğini ve önümüzde aynı yönde yol alan bir yelkenlinin rüzgâraltına ilerlediğini gördüm. Herkes güvertedeydi, çünkü Leach'le Johnson gemiye alındıklarında bir şeyler olacağını biliyorlardı.

Dört kampanası çaldı. Louis dümene geçmek için kıç tarafına geldi. Havada rutubet vardı ve muşambalarını giymiş olduğunu fark ettim.

"Hava nasıl olacak?" diye sordum.

"Soluğundan yeni bir fırtına üfleyecek, efendim," diye yanıtladı, "yalnızca kafamızı ıslatacak kadar bir yağmur, başka da bir şey çıkmaz."

"Onlara rastlamamız çok kötü oldu," dedim, *Hayalet*'in pruvası azgın denizden silkinirken ve sandal bir anlığına yelkenleri aşıp görüş alanımıza girerken.

Louis fren yapıp oyalandı. "Karaya asla ulaşamazlardı diye düşünüyorum efendim."

"Öyle mi diyorsun?" diye üstüne gittim.

"Hayır, efendim. Size de öyle gelmiyor mu?" (Bir esinti *Hayalet*'i yakalamıştı ve gemiyi rüzgârın dışında tutmak için dümeni hızla kırmak zorunda kaldı.) "Bir saat sonra bu deniz bir yumurta kabuğunun yüzebileceği bir yer olmaktan çıkacak ve onları almak için burada bulunmamız kendileri için büyük bir şans."

Wolf Larsen, kurtarılan adamlarla konuştuğu orta bölümden ayrılıp kıç tarafına yürüdü. Adımlarındaki kediyi andırır esneklik her zamankinden daha belirgindi ve gözleri parlak ve canlıydı.

"Üçü yağ tüccarı ve bir de makine teknisyeni," dedi selam niyetine. "Ama biz onları tayfa yaparız ya da kürekçi. Peki, kadından ne haber?"

Nedendir bilmiyorum, ama ondan söz ettiğinde içime bıçak gibi saplanan bir acı ya da sızının farkına vardım. Benim açımdan bunun aptalca bir titizlik olduğunu düşündüm, ama içimden atamadım ve yanıt niyetine omuzlarımı şöyle bir silkmekle yetindim.

Wolf Larsen dudaklarını büzüp uzun, anlamlı bir ıslık çaldı.

"Adı ne, peki?" diye ağzımı aradı.

"Bilmiyorum," diye yanıtladım. "Uyuyor. Epey bitkin düşmüş. Aslında ben de haberleri sizden almayı umuyordum. Hangi gemiymiş?"

"Posta gemisi," diye yanıtladı kısaca. "'Frisco'dan Yokohama'ya giden *City of Tokio* adlı bir buharlı. O tayfunda batmış. Eski bir tekne. Kevgir gibi alttan üstten yarılmış. Dört gündür sürükleniyorlarmış. Onun kim ya da neci olduğunu bilmiyorsun, demek? Kız mı, kadın mı, dul mu? Peki, peki."

Takılır bir havada başını salladı ve gülen gözlerle bana baktı.

"Siz..." diye başladım. Kazazedeleri Yokohama'ya götürüp götürmeyeceği sorusu dilimin ucundaydı.

"Ben ne?" diye sordu.

"Leach'le Johnson'a ne yapmak niyetindesiniz?"

Başını iki yana salladı. "Gerçekten de, Hump, bilmiyorum. Gördüğün gibi, yeni gelenlerle birlikte tüm mürettebat açığını kapattım sayılır."

"Tek istedikleri kaçmaktı," dedim. "Onlara karşı davranışınızı değiştirmeye ne dersiniz? Onları gemiye alın ve na-

zik davranın. Her ne yaptılarsa bunu yapmaya siz zorladınız onları."

"Ben mi?"

"Siz," diye yanıtladım duraksamadan. "Ve sizi uyarıyorum, Wolf Larsen, o zavallı sefillere kötü davranmakta ileri giderseniz kendi yaşamıma duyduğum sevgiyi unutup sizi öldürebilirim."

"Aferin!" diye haykırdı. "Beni gururlandırıyorsun, Hump! Büyük bir kararlılıkla ayaklarının üstünde duruyorsun. Tam bir adam oldun. Yaşamını tatlı sularda çarçur ediyordun, ama gelişiyorsun ve bunun için seni daha da çok seviyorum."

Sesi ve ifadesi değişti. Yüzü ciddiydi. "Sözlere inanır mısın?" diye sordu. "Sence verilen söz kutsal mıdır?"

"Elbette," dedim.

"O zaman, işte anlaşma," diye sürdürdü dört dörtlük bir oyunculukla. "Eğer Leach'e ve Johnson'a el sürmeyeceğime söz verirsem, sen de karşılığında beni öldürmeyeceğine söz verir misin?"

"Ha, senden korktuğum için değil, senden korkumdan değil," diye de ekledi aceleyle.

Kulaklarıma inanamıyordum. Bu adama ne oluyordu böyle?

"Söz mü?" diye sordu sabırsızca.

"Söz," diye yanıtladım.

Elini bana uzattı ve ben bu eli içtenlikle sıkarken onun gözlerinde bir anlığına alaycı bir şeytanlığın parladığına yemin edebilirdim.

Kıç kasarasından rüzgâraltına doğru yürüdük. Sandal şimdi çok yakınımızdaydı ve oldukça zor durumdaydı. Johnson dümeni idare ediyor, Leach su boşaltıyordu. Onların iki katı hızla yanlarından geçtik. Wolf Larsen Louis'e yavaşlamasını işaret etti ve sandalı rüzgâr yönünden göğüsledik. *Hayalet* sandalın rüzgârını perdelemişti. Açavela gönderli yelkenleri boşaldı ve sandal iki adamın hızla pozisyon

değiştirmelerine yol açarak alabora olma durumuna geldi. Yalpaladı ve biz büyük bir dalganın üstünde yükselirken o da devrilip su çukurunun içine düştü.

Leach'le Johnson'ın, orta küpeşteye sıralanmış duran arkadaşlarının yüzlerine bakmaları tam bu andaydı. Selam veren çıkmadı. Yoldaşlarının gözlerinde onlar artık ölü adamlardı ve aralarında yaşayanlarla ölüleri ayıran uçurum vardı.

Sonraki anda Wolf Larsen'le benim durduğumuz kıç kasarasının tam çaprazındaydılar. Biz çukura düşüyorduk, onlar da dalganın üstünde yükseliyorlardı. Johnson bana baktı, yüzünün yorgun ve bezgin olduğunu görebiliyordum. Ona el salladım, o da selamıma ümitsiz ve çaresiz bir el sallamayla karşılık verdi. Sanki veda ediyormuş gibiydi. Leach'le göz göze gelemedim, çünkü yüzünde o eski ve silinmez nefretin en güçlü haliyle Wolf Larsen'e bakıyordu.

Sonra tornistan ettiler. Yan yelken birdenbire rüzgârla dolup zayıf sandalı neredeyse alabora olacak biçimde yalpalattı. Koca bir dalga üstünden aştı ve kar gibi ak köpükle kırıldı. Derken sandal yarısına dek suyla dolmuş halde yeniden göründü, Leach suyu dışarı boşaltıyor ve Johnson da, yüzü bembeyaz ve endişeli, küreklere asılıyordu.

Wolf Larsen kulağının dibinde kısa bir kahkaha patlattı ve kasaranın rüzgâr tarafına doğru yürüyüp gitti. *Hayalet*'in durması için emir vermesini bekliyordum, ama gemi yoluna devam etti ve o kılını kıpırdatmadı. Louis istifini bozmadan dümende dikiliyordu; ama ön tarafta toplanmış tayfaların endişeli yüzlerinin bizden yana döndüğünü fark ettim. Sandal ufak bir nokta gibi kalana dek *Hayalet* yol aldı, sonunda Wolf Larsen'in buyruk veren sesi çınladı ve sancak tarafı yönüne doğru gitti.

Flok yelkeni inip uskuna durduğunda dalgalarla boğuşan küçük sandalın rüzgâr tarafına doğru iki milden fazla geriye gitmiştik. Fok avında kullanılan sandallar rüzgâra karşı gitmek için yapılmazlar. Rüzgâr esmeye başladığında onla-

rın bütün umudu kendilerini izleyen uskunadır. Ama tüm o vahşi kargaşanın içinde Leach'le Johnson için *Hayalet*'e çıkmak dışında bir sığınak söz konusu değildi, bu yüzden de hiç duraksamadan rüzgâr yönüne doğru ilerlediler. Azgın denizde bu çok zorlu bir işti. Her an tıslayan dalgalara yenik düşmeye yazgılıydılar. Defalarca, sayısız kez sandalın dev dalgaların içinde orsa edişini, ilerleyemeyişini ve bir mantar gibi yeniden yüzeye çıkışını izledik.

Johnson usta bir denizciydi ve gemileri bildiği kadar küçük sandalları da çok iyi bilirdi. Bir buçuk saatin sonunda, geminin kıç tarafını geçip bir sonraki hamlede bizi yakalamayı hedefleyerek neredeyse bizim hizamıza gelmişti.

Wolf Larsen'in, "Demek fikrinizi değiştirdiniz?" diye homurdandığını duydum, yarı kendine, yarı onlara söylüyordu sanki işitebileceklermiş gibi. "Gemiye çıkmak istiyorsunuz, öyle mi? Peki, o zaman, hele yaklaşın bakalım."

"O dümeni kır," diye buyurdu Oofty- Oofty'ye, o sırada Louis'in dümendeki yerini almış bulunan Kanaka'ya.

Buyruk üstüne buyruk yağdırdı. Uskuna yeniden yola düşerken, ön ve arka ıskotalar rüzgâra göre boşlatıldı. Johnson ıskotasını kendini tehlikeye atıp boşlayarak üç yüz metre kadar ardımızda geminin bıraktığı izi boydan boya kestiğinde biz rüzgârın önünde sıçrıyorduk. Wolf Larsen koluyla izlemelerini işaret ederken yine güldü. Belli ki onlarla oyun oynamak istiyordu; dayanıksız sandal her an alabora olma tehlikesiyle burun burunayken tehlikeli bir ders olmasına karşın, dövmek yerine bir ders vermek istiyor diye anladım ben bunu.

Johnson anında vaziyet aldı ve peşimize düştü. Başka yapabileceği hiçbir şey de yoktu. Ölüm her yerde kol geziyordu ve o dev dalgalardan birisinin sandalın üstüne inip devirmesi an meselesiydi.

Uçan flokla velena yelkenini kontrol için ön tarafa giderken Louis kulağıma, "Yüreklerini ölüm korkusu sarmış," diye fısıldadı.

"Merak etme, çok geçmeden durup onları alır," dedim ben neşeyle. "Onlara bir ders vermek derdinde, hepsi bu."

Louis cin gibi baktı bana. "Öyle mi sanıyorsun?" diye sordu.

"Elbette," diye yanıt verdim. "Sen öyle düşünmüyor musun?"

"Benim bugünlerde kendi postumdan başka bir şey düşündüğüm yok," oldu yanıtı. "Ve olup bitenleri gözden geçirdikçe şaşkınlık içinde kalıyorum. O 'Frisco viskisi başımı epey belaya soktu ve o aşağıdaki kadın da seninkini daha da büyük belaya sokacak. Ah, biliyordum ben senin saçma sapan konuşan bir aptal olduğunu."

"Ne demek istiyorsun?" diye üstüne gittim; çünkü almış başını gidiyordu.

"Ne mi demek istiyorum?" diye haykırdı. "Ve bunu da sen soruyorsun bana! Benim ne demek istediğimi değil, Kurdun ne demek istediğini düşün. Kurt, diyorum sana, Kurt!"

"Peki, başım derde girerse, yanımda yer alacak mısın?" diye sordum içgüdüsel biçimde, çünkü benim kendi korkumu dillendirmişti.

"Yanında yer almak mı? Bir tek bu yaşlı şişko Louis'in yanında dururum ben ve başımda yeterince dert olacak zaten. Daha her şeyin başındayız, diyorum bak sana, yalnızca başında."

"Bu denli korkak olduğunu düşünmemiştim," diye dudak büktüm.

Hor gören bir bakışı esirgemedi benden. "Eğer şu zavallı aptallar için parmağımı kıpırdatmamışsam," –gerimizdeki ufak yelkeni gösteriyordu– "bugüne dek ömrümde görmediğim bir kadın için kafamın kırılmasına can atıyor muyumdur sence?"

Küçümsemeyle arkamı döndüm ve ön tarafa gittim.

Ben kıç kasaraya yaklaşırken, "Gabya yelkenini toplasanız iyi olacak, Bay Van Weyden," dedi Wolf Larsen.

İçim rahatlamıştı, en azından iki adamı umursuyordu. Onlarla arayı fazlaca açmayı istemediği belliydi. Bu düşünce üzerine umutlandım ve çabucak buyruğunu uygulamaya koyuldum. Hevesli adamlar halatlara sıçrayıp ötekiler de güvertede koşuşturmaya başladıklarından buyruk vermek için ağzımı açmama bile gerek kalmadı. Bu heveslilikleri gaddarca gülümseyen Wolf Larsen'in gözünden kaçmadı.

Hâlâ hızla başı çekiyorduk ve sandal birkaç mil gerimize düştüğünde durup bekledik. Tüm gözler gelişlerine çevrilmişti, Wolf Larsen'inkiler bile; ama gemide istifini bozmayan tek kişi de oydu. Gözlerini dikip bakan Louis, yüzünden geçen, saklamayı pek beceremediği bir endişeyi ele verdi.

Sandal, canlıymışçasına köpüren yeşilin içinde savrularak, dev dalgalarla inip kalkarak ya da bir an sonra yeniden ortaya çıkıp göğe yükselecek biçimde dalgaların ardında gözden yiterek iyice yaklaştı. Sağlam kalması olanaksız gözükse de her baş döndürücü sürüklenmenin ardından olanaksızı başarıyordu. Bir yağmur fırtınası geçti ve sandal uçuşan ıslaklığın içinden ortaya çıktı, neredeyse üstümüzdeydi.

Wolf Larsen "Dümeni kır!" diye haykırarak dümene sıçrayıp kendisi döndürmeye başladı.

Hayalet yeniden ileri sıçrayıp rüzgârın önünde hızlandı ve Johnson'la Leach iki saat boyunca peşimizden geldiler. Bir durup bir uzaklaşıyorduk ve arkamızda çırpınan yelken parçası bir göğe fırlıyor bir su vadilerinin içine gömülüyordu. Yoğun bir yağmur fırtınası onu perdeleyip görüş alanımızdan çıkardığında çeyrek mil uzağımızdaydı. Bir daha hiç görünmedi. Rüzgâr havayı yeniden açtı, ama yelken parçasından hiçbir iz yoktu. Bir an için kırılan bir dalganın içinde sandalın kara dibini gördüğümü sandım. En iyi olasılıkla hepsi buydu. Johnson ve Leach için var olma derdi bitmişti.

Geminin ortasında toplanmış adamlar yerlerinden kımıldamadı. Kimse aşağı inmiyor, kimse konuşmuyordu. Bakışmıyorlardı da. Herkes şaşkınlıktan küçük dilini yutmuş

gibiydi – hepsi derin düşüncelere dalmıştı sanki ve pek de emin olamadan az önce olup bitenleri kavramaya çalışıyorlardı. Wolf Larsen onlara düşünecek zaman bırakmadı. *Hayalet*'i hemen rotasına soktu; Yokohama limanına değil, fok sürüsünün içine giden bir rota. Ama adamlar artık çekip taşırken o kadar hevesli değillerdi ve aralarında, dudaklarını oynatmadan, cansızmışçasına küfürler savurduklarını duyuyordum. Avcıların durumu ise böyle değildi. Zapt edilemeyen Duman bir hikâye anlatıyor ve kasaraya inerlerken kahkahadan kırılıyorlardı.

Kıç tarafa yöneldiğimde, mutfağın rüzgâraltı tarafından geçerken kurtardığımız teknisyen yanıma yaklaştı. Yüzü kireç gibiydi, dudakları titriyordu.

"Aman Tanrım! Bu nasıl bir gemi böyle, efendim?" diye sızlandı.

Yüreğimi sarmış acı ve korkuyla, "Gözleriniz var, gördünüz işte," diye, adeta zalimce yanıtladım.

"Sözünüze ne oldu?" dedim Wolf Larsen'e.

"O sözü verdiğimde onları gemiye almayı düşünmüyordum ki," diye yanıtladı. "Her neyse, onlara elimi sürmediğimi kabul edersiniz."

"Elimi bile sürmedim, elimi bile sürmedim," diye güldü bir an sonra.

Hiçbir karşılık vermedim. Konuşmaktan acizdim ve kafam karmakarışıktı. Düşünmek için zamanımın olması gerektiğini biliyordum. Boş kamarada hâlâ uyuyan bu kadın, üstünde durmam gereken bir sorumluluktu ve zihnimden geçen tek akılcı düşünce eğer kadına herhangi bir yardımım dokunacaksa hiçbir şeyi aceleye getirmemem gerektiğiydi.

Yirminci Bölüm

Günün geri kalanı olaysız geçti. Kaçamak bir fırtına sakallarımızı ıslatıp ılımlı bir esintiye dönüştü. Wolf Larsen'le yaptıkları hararetli bir görüşmenin ardından makine teknisyeni ve üç tüccar malzeme deposundan donatıldılar, çeşitli sandallarda avcıların altına ya da gemi nöbetçiliğine atanıp palas pandıras baş kasaraya yollandılar. Söylenerek gittiler, ama sesleri yüksek çıkmıyordu. Daha az önce Wolf Larsen'in kişiliğine ilişkin gördükleriyle dehşete düşmüşler, gider gitmez baş kasarada duydukları hazin öykü de içlerinde kalan son direnme kırıntısını yok etmişti.

Bayan Brewster –adını teknisyenden öğrenmiştik– da uyumayı sürdürüyordu. Rahatsız olmasın diye akşam yemeğinde avcılardan seslerini alçaltmalarını istedim ve kadın ertesi sabaha kadar görünmedi. Onun yemeğini ayrı servis ettirmek niyetindeydim, ama Wolf Larsen ayak diretti. O kim oluyor da kamara masası ve kamara topluluğundan üstün tutuluyor diye karşı çıktı.

Ama masaya gelişinde eğlenceli bir yan vardı. Avcılar dut yemiş bülbül gibi suskundular. Bir tek Jack Horner'la Duman ara sıra kaçamak bakışlar atarak, hatta sohbete bile katılarak küstahlığı ele almışlardı. Öteki dört adam gözlerini tabaklarına dikmiş, pek çok hayvanda görüldüğü gibi kulakları çeneleriyle aynı anda oynayıp titreyerek düşünceli bir özenle boyuna lokmalarını çiğniyorlardı.

Wolf Larsen'in başlangıçta, kendisine soru yöneltildiğinde yanıtlamak dışında fazla diyecek lafı yoktu. Utandığından değildi bu. Hiç ilgisi yoktu. Bu kadın onun için, o ana değin tanıdıklarının hiçbirine benzemeyen yepyeni bir türdü ve merak ediyordu. Onu inceliyor, ellerinin ya da omuzlarının hareketlerini izlemek dışında gözlerini yüzünden ayırmıyordu. Onu ben de inceliyordum ve konuşmayı benim yönlendirmeme karşın kendimin de bir parça utangaç davrandığımı, tam anlamıyla sakin olamadığımı biliyorum. Kaptanınki kusursuz bir soğukkanlılıktı, hiçbir şeyin sarsamayacağı üstün bir kendine güvendi ve bir kadının karşısında, fırtına ve kavga karşısında olduğundan daha ürkek değildi.

Ona doğru dönüp doğruca gözlerinin içine bakarak, "Peki, Yokohama'ya ne zaman varırız?" diye sordu.

İşte soru gelmişti doğrudan. Çeneler işlemez oldu, kulaklar oynamıyordu artık ve gözler tabaklarda çakılı kalsa da adamların her biri yanıtı duymak için can atarak kulak kabarttı.

"Dört ay içinde, eğer av mevsimi erken biterse belki üç," dedi Wolf Larsen.

Kadın soluğunu tuttu ve kekeledi, "Ben... ben sanıyordum ki – bana Yokohama'nın yalnızca bir gün uzaklıkta olduğu söylenmişti. Yani..." Bu noktada durakladı ve masanın çevresinde inatla tabaklarından başını kaldırmayan sevimsiz suratlara baktı. "Buna hakkınız yok," diyerek sonuca vardı.

"Bu, orada oturan Bay Van Weyden'la açığa kavuşturmanız gereken bir mesele," diye yanıtladı Wolf Larsen, çapkınca göz kırpıp beni işaret ederek. "Bay Van Weyden, hak hukuk gibi konularda otorite sayabileceğiniz birisi. Ben ise, durumu farklı bir açıdan gören bir denizciyim yalnızca. Bizimle kalmak zorunda oluşunuz sizin açınızdan belki talihsizlik, ama bizim talihimiz olduğuna kuşku yok."

Gülümseyerek bakıyordu kadına. Bakışları karşısında gözlerini indirdi kadın, ama meydan okurcasına yeniden

kaldırıp benimkilere dikti. Dile getirilmeyen soruyu okuyabiliyordum o gözlerden: Hakkınız var mı? Ama oynamam gereken rolün tarafsız olması gerektiğine karar vermiştim, o yüzden yanıt vermedim.

"Ne düşünüyorsunuz?" diye üsteledi.

"Özellikle de önümüzdeki aylarda yapılacak işleriniz vardıysa, bunun bir talihsizlik olduğunu. Ama Japonya'ya sağlığınız için gitmekte olduğunuzu söylediğinize göre, sağlığınızın *Hayalet*'ten başka hiçbir yerde daha fazla düzelmeyeceğine güvence verebilirim size."

Gözlerinin öfkeyle parladığını gördüm ve bu kez, bakışları altında kızararak gözlerini kaçıran ben oldum. Korkakça bir yanıttı, ama başka ne gelirdi ki elimden?

"Bay Van Weyden, otoritenin sesiyle konuşur," diyerek güldü Wolf Larsen.

Başımı salladım ve kendini toparlayan kadın umutla bekledi.

"Şimdi övgüye değer olmadığından değil," diye sürdürdü Wolf Larsen, "ama harika bir ilerleme gösterdi. Siz onu bir de gemiye ilk geldiğinde görecektiniz. İnsanın algılamakta güçlük çektiği, ufak tefek, acınası bir insan müsveddesiydi. Öyle değil mi, Kerfoot?"

Doğrudan kendisine soru yöneltildiği için Kerfoot telaşlanıp bıçağını yere düşürse de onay anlamında homurdanmayı becerdi.

"Patates soyup bulaşık yıkayarak kendini geliştirdi. Değil mi, Kerfoot?"

Zatıâlileri yine homurtulu sesler çıkardı.

"Bir de şimdi bakın ona. Doğru, kaslı diyebileceğiniz türden değil, ama yine de gemiye geldiği günden daha fazla kası var. Ayrıca bacaklarının üstünde duruyor. Ona bakınca aklınıza getirmezsiniz, ama başlangıçta tek başına ayakta durmaktan bayağı acizdi."

Avcılar kıs kıs gülüyorlardı, ama o bana gözlerinde, Wolf Larsen'in iğrençliğini fazlasıyla unutturan bir sevecenlikle baktı. Aslına bakarsanız, sevecenlikle karşılaşmayalı o kadar uzun zaman geçmişti ki yüreğim yumuşadı ve o andan başlayarak ve hoşnutlukla, onun gönüllü kölesi haline geldim. Ama Wolf Larsen'e kızmıştım. Aşağılamalarıyla erkekliğime meydan okuyor, tam da benim için yararlı hale geldiğini ileri sürdüğü bacaklarıma laf ediyordu.

"Ayaklarımın üstünde durmayı öğrenmiş olabilirim," diye yanıtı yapıştırdım. "Ama daha o ayaklarla başkalarının üstünde tepinmeyi de öğrenmem gerek."

Küstahça baktı yüzüme. "Demek ki eğitimin henüz tamamlanmamış," dedi kuru bir biçimde ve sonra da kadına döndü.

"Biz *Hayalet*'te oldukça konukseverizdir. Bay Van Weyden bunu keşfetmiştir. Konuklarımızın kendilerini evlerindeymiş gibi hissetmeleri için her şeyi yaparız, öyle değil mi, Bay Van Weyden?"

"Hatta patates soyup bulaşık yıkasalar bile," diye yanıtladım, "salt dostluktan boğazlarının sıkılmasına ses çıkarmasalar bile."

"Bay Van Weyden'ın söylediklerine bakıp da hakkımızda yanlış izlenimlere kapılmamanızı rica ediyorum sizden," diye lafa karıştı yapmacık bir endişeyle. "Belinde bir kama taşıdığını siz de görürsünüz, Bayan Brewster, ah –nasıl desem– bir gemi suvarisi için görülmüş bir şey değildir bu. Gerçekten çok saygıdeğer birisi olmasına karşın, Bay Van Weyden, şey, –nasıl desem– bazen kavgacıdır ve sert önlemler gerekebiliyor. Sakin anlarında oldukça aklı başında ve dosdoğru birisidir ve şimdi de soğukkanlı olduğuna göre, daha dün beni canımı almakla tehdit ettiğini inkâr etmeyecektir."

Az kalsın boğuluyordum ve gözlerim kuşkusuz, ateş saçıyordu. İlgiyi benim üzerime çekmişti.

"Ona bir bakın şimdi. Sizin huzurunuzda kendini güçlükle tutabiliyor. Ne de olsa hanımefendilerin varlığına alışkın değil. Onunla güverteye çıkmayı göze alabilmem için silahlanmam gerekir."

Avcılar kahkahayı basarken, "Çok fena, çok fena," diye mırıldanarak üzgün biçimde kafasını sallıyordu.

Bu adamların sınırlı boşlukta gürleyip höyküren açık deniz sesleri yabanıl bir etki bıraktı. Bütün ortam yabaniydi ve ilk kez, bu yabancı kadını dikkate alıp buraya ne denli aykırı düştüğünü ayırt edince kendimin de ne kadar bu ortamın parçası haline geldiğimin bilincine vardım. Fok avcılığı yaşamı sürerek, fok avı yiyecekleriyle beslenerek, genelde kafamda fok avcılığıyla ilgili düşüncelerle onlardan birisine dönüşen ben, bu adamları ve ruhsal süreçlerini biliyordum. Benim için bunda, kaba saba giysilerde, yontulmamış yüzlerde, yabanıl kahkahalarda, sallanan kamara duvarlarıyla savrulan deniz lambalarında hiçbir gariplik yoktu.

Bir parça ekmeğin üstüne tereyağı sürerken gözlerim elime takıldı. Eklem yerlerinin derisi soyulup iltihaplanmış, tırnak içlerine kapkara pislik dolmuştu. Boynumu yorgan gibi saran sakalı hissettim, ceketimin kolunun yırtık, giydiğim mavi gömleğin boğaz kısmındaki düğmenin eksik olduğunu biliyordum. Wolf Larsen'in sözünü ettiği kama kalçamın üstündeki kınında duruyordu. Orada bulunması son derece doğaldı; şu ana değin de ne denli doğal olduğunu, onun gözleriyle bakınca ne kadar garip göründüğünü ve gördüğü her şeye nasıl uygun düştüğünü düşünmemiştim.

Ama kadın Wolf Larsen'in sözlerindeki alayı sezmişti ve beni yeniden sevecen bir bakışla ödüllendirdi. Ama gözlerinde aynı zamanda şaşkınlık da vardı. Alaycılık, durumu onun için daha da karışık kılıyordu.

"Belki de geçen bir gemi beni alabilir," diye önerdi.

"Fok avlayan uskunalar dışında hiçbir gemi geçmeyecektir," diyerek yanıt verdi Wolf Larsen.

"Giyecek hiçbir şeyim yok, hiçbir şey," diye karşı çıktı. "Pek farkında değilsiniz, efendim, ben erkek değilim ve adamlarınızla sizin sürdürdüğünüzün su götürmediği bu derbeder, gamsız yaşama alışkın değilim ben."

"Ne denli kısa zamanda alışırsanız o denli iyi olur," dedi.

"Size kumaş, iğne, iplik filan ayarlayacağım," diye ekledi. "Umarım ki kendinize bir iki elbise dikmek sizin için fazla zorluk yaratmaz."

Kadın dikiş dikme konusundaki bilgisizliğini sergilemek istercesine ağzını küçümsemeyle çarpıttı. Korkup şaşaladığı ve bunu gizlemek için de yiğitçe çabaladığı her halinden belliydi.

"Sanırım şu Bay Van Weyden gibisiniz siz de, her şeyi başkalarına yaptırmaya alışmışsınız. Neyse, kendiniz için bir iki şey yapınca incileriniz dökülmez, sanırım. Bu arada, siz geçiminizi nasıl sağlıyorsunuz?"

Kadın gizleyemediği bir şaşkınlıkla ona baktı.

"Kötü bir niyetle söylemedim, inanın bana. İnsanlar yemek yer, bunun için gerekenleri de sağlamak zorundadırlar. Şu gördüğünüz adamlar yaşamak için fok vururlar; aynı nedenle ben de bu uskunayı idare ediyorum ve Bay Van Weyden da şu anda, öyle ya da böyle bana yardım ederek kazanıyor ekmeğini. Peki, siz ne yapıyorsunuz?"

Kadın omuzlarını silkti.

"Karnınızı kendiniz mi doyuruyorsunuz? Yoksa size bir başkası mı bakıyor?"

Wolf Larsen'i izlerken gözlerinde belirip büyüyen korkuyu görebilmeme karşın onun sorgulama oyununa yiğitçe katılmaya çalışarak, "Korkarım ki yaşamımın büyük bir bölümünde başkası baktı bana," diye güldü.

"Ve sanırım yatağınızı başkası yaptı?"

"*Kendim* de yatak yaparım ben," diye karşılık verdi.

"Sık sık mı?"

Alaycı bir pişmanlıkla başını salladı.

"Sizin gibi yaşamını kazanmayan, yoksul insanlara Amerika'da ne yaparlar bilir misiniz?"

"Hiçbir bilgim yok," diye savundu kendini kadın. "Benim gibi olan, yoksul insanlara ne yaparlar?"

"Hapse tıkarlar onları. Onların durumunda, geçimini sağlamamak serserilik denilen suçu işlemektir. Hiç durmadan haklı ve haksız sorunları üzerinde söylev çeken Bay Van Weyden'ın yerinde olsam, yaşamı hak etmek için hiçbir şey yapmazken hangi hakla yaşadığınızı sorardım size."

"Ama siz Bay Van Weyden olmadığınıza göre, yanıtlamak zorunda değilim, öyle değil mi?"

Korku dolu gözleriyle üzerine şimşekler yağdırdı ve durumundaki acıklı yan içime işledi. Bir biçimde söze girip konuşmayı başka yönlere çekmem gerekiyordu.

"Kendi emeğinizle bir dolar kazandınız mı hiç?" diye üsteliyordu, kadının vereceği yanıttan emin, sesinde zafer kazanmış bir kindarlıkla.

"Evet, kazandım," diye yanıtladı kadın yavaşça ve kaptanın düş kırıklığına uğramış görüntüsü karşısında yüksek sesle gülebilirdim. "Küçük bir çocukken, babamın bana beş dakika boyunca mutlak biçimde sessiz kalmam karşılığında bir dolar verdiğini anımsıyorum."

Kaptan anlayışla gülümsedi.

"Ama bu çok uzun zaman önceydi," diye sürdürdü sözlerini. "Ve dokuz yaşındaki bir kızdan geçimini sağlamasını bekleyemezsiniz."

"Ama şimdilerde," dedi başka bir kısa duraklamanın ardından, "yılda bin sekiz yüz dolar kadar kazanıyorum."

Bütün gözler aynı anda tabaklardan kalkıp onun üzerine dikildi. Yılda bin sekiz yüz dolar kazanan kadın bakılmaya değerdi. Wolf Larsen hayranlığını gizlemiyordu.

"Maaş mı, parça başı mı?" diye sordu.

"Parça başı," diye yanıtladı kadın yanıtını geciktirmek-

sizin.

"Bin sekiz yüz," diye hesapladı. "Bu ayda yüz elli dolar eder. Peki, Bayan Brewster, *Hayalet*'in de hiç aşağı kalır yanı yok. Bizimle kaldığınız süre boyunca maaş aldığınızı varsayın."

Anlamış gibi görünmedi. Adamın gelgitlerine, onları ılımlılıkla karşılayacak ölçüde alışkın değildi henüz.

"Sormayı unuttum," diye sürdürdü güler yüzle, "işiniz ne üzerine? Ne tür mallar üretiyorsunuz? Hangi aletlerle malzemeleri kullanıyorsunuz?"

"Kâğıtla mürekkep," diye güldü kadın. "Ha, bir de daktilo."

"Maud Brewster'sınız siz," dedim yavaşça ve kesinlikle, onu neredeyse bir suçtan yargılıyormuşum gibi.

Gözlerini kaldırıp merakla yüzüme baktı. "Nereden biliyorsunuz?"

"Değil misiniz?" diye üsteledim.

Başını sallayarak kimliğini kabul etti. Şaşırma sırası Wolf Larsen'deydi. Ne isim ne de bu ismin büyüsü ona bir şey ifade ediyordu. Benim için bir şey ifade etmesinden hoşnuttum ve uzun süredir ilk kez onun üzerinde bir üstünlük kurduğumun bilincine vardım.

"Küçük bir kitap hakkında bir eleştiri yazdığımı anımsıyorum..." diye dikkatsizce söze başlamışken sözümü kesti.

"Siz!" diye haykırdı. "Siz..."

Gözlerini iri iri açmış şaşkınlıkla bana bakıyordu o anda.

Karşılığında, ben de kimliğimi açıkladım.

"Humprey Van Weyden," diye yineledi; ardından da, "Çok memnun oldum," diye ekledi rahatladığını ifade eden bir iç çekişle ve o rahatlama bakışını Wolf Larsen'e yönelttiğinin bilincinde değildi.

"Eleştiriyi anımsıyorum," diye sürdürdü telaşla, imasındaki beceriksizliği fark ederek, "o da oldukça övgü dolu bir

eleştiriydi."

"O kadar da değil," diye yiğitçe karşı koydum. "Benim ağırbaşlı değerlendirmemi suçlamış ve ölçütlerimi değersiz bulmuştunuz. Ayrıca, tüm eleştirmen dostlarım da benimle aynı görüşteydiler. Lang sizin "Sonsuz Öpücük"ünüzü İngiliz dilinin kadın ozanlarınca kaleme alınmış dört büyük sonesi içine almadı mı?"

"Ama bana Amerikalı Mrs. Meynell dediniz!"

"Doğru değil miydi?" diye üstüne gittim.

"Hayır, ondan değil de," diye yanıtladı. "İncinmiştim."

"Bilinmeyeni ancak bilinenle ölçebiliriz," diye karşılık verdim, en entelektüel tutumumla. "Bir eleştirmen olarak sizi bir yere koymak zorundaydım. Şimdi kendiniz bir mihenk taşı oldunuz. Küçük kitaplarınızın yedisi kütüphanemde duruyor ve denemelerinizden oluşan iki kalın cilt de; söyleyişimi bağışlayın, hangisi sizin için daha koltuk kabartıcı bilmiyorum, en az şiirleriniz kadar etkileyici. İngiltere'den birisinin çıkıp, onun da eleştirmenlerce İngiliz Maud Brewster diye adlandırılacağı günler pek de uzak sayılmaz."

"Çok naziksiniz, kuşkum yok," diye mırıldandı ve ses tonuyla sözcüklerinin geleneksel kalıpları, dünyanın öbür ucunda kalmış, anı yüklü, ama sıla özleminin keskin biçimde içimi sızlattığı eski yaşamımın çağrışımları beni anında heyecanlandırdı.

"Demek siz Maud Brewster'sınız," dedim ciddiyetle, onu süzerek.

"Siz de Humprey Van Weyden," dedi, aynı ciddiyet ve huşuyla beni süzerek. "Ne tuhaf! Anlamıyorum. Ağırbaşlı kaleminizden, vahşi, romantik bir deniz öyküsü okumayacağız, herhalde."

"Hayır, belge toplamadığımdan emin olabilirsiniz," idi benim yanıtım. "Roman yazmaya ne hevesim, ne de niyetim var."

"Niye kendinizi California'ya gömdünüz, söyler misiniz

bana?" diye sordu ardından. "Hiç iyi etmediniz. Biz Doğudakiler sizi o kadar az gördük ki; çok az, sonuçta *Atlantic Monthly*'nin editörü."

Eğilip selam verdim ve övgüsünü geri çevirdim. "Bir keresinde sizinle neredeyse karşılaşıyorduk, Philadelphia'da, bir Browning konferansı ya da başka bir etkinlikte; biliyorsunuz, konuşmacı sizdiniz. Trenim dört saat gecikmişti."

Derken, Wolf Larsen'i bizim dedikodu selimizin ortasında sıkılmış ve suskun bırakarak nerede bulunduğumuzu tümüyle unuttuk. Avcılar masadan kalkıp güverteye gittiler, biz hâlâ konuşuyorduk. Wolf Larsen tek başına kalmıştı. Birdenbire, masadan bize doğru kaykılmış, hakkında hiçbir şey bilmediği yabancı dünyaya ilişkin konuşmamızı merakla dinleyen Wolf Larsen'in farkına vardım.

Bir cümlenin orta yerinde kalakaldım. Bütün kötülükleri ve kaygılarıyla şimdiki zaman sersemletici bir güçle üstüme hücum etti. Durum, Bayan Brewster'ı da benzer biçimde rahatsız etmişti, Wolf Larsen'e bakarken belirsiz ve isimsiz bir korku yerleşti gözlerine.

Larsen ayağının üstüne doğruldu ve beceriksizce güldü. Sesi metalik çıkıyordu.

"Oh, siz beni dert etmeyin," dedi, kendini küçümseyen bir el hareketiyle. "Bana bakmayın. Devam edin, devam edin, rica ederim."

Ama konuşmanın kapıları kapanmıştı ve biz de masadan doğrulup beceriksizce güldük.

Yirmi Birinci Bölüm

Wolf Larsen, masadaki söyleşi sırasında Maud Brewster'la benim onu görmezden gelişimizin acısını bir biçimde çıkarmalıydı ve kurban rolü Thomas Mugridge'in payına düştü. Ne davranışlarını düzeltmişti ne de kılık kıyafetini; gerçi bu ikincisini değiştirmek için uğraşmıştı. Gömleğinden hiç anlaşılmıyordu bu, ocağın, çaydanlığın ve tavanın üstündeki birikmiş yağ tabakası da bunun aksini gösteriyordu.

"Seni uyarmıştım, Aşçıbaşı," dedi Wolf Larsen, "şimdi de cezanı çekeceksin."

Mugridge'in kül rengi bir maske altındaki yüzü beyaza döndü ve Wolf Larsen bir iple iki adam isteyince sefil Doğu Londralı dehşet içinde mutfaktan dışarı fırladı ve sırıtarak peşinden seğirten adamların önünde güverteyi dört döndü. Pek az şey onu küpeşteden denize sarkıtmaktan daha az zevk verirdi onlara, çünkü baş kasarayı darmadağınık ve pis bırakmıştı. Koşullar da işi kolaylaştırıyordu. *Hayalet* suda saatte en fazla üç mil hızla ilerliyordu, deniz de oldukça sakindi. Ama Mugridge'in o suya dalmaya hiç niyeti yoktu. Belli ki daha önce başkalarının başına da aynısının geldiğini görmüştü. Ayrıca, deniz korkunç ölçüde soğuktu ve aşçının sağlıksız bir bedeni vardı.

Her zamanki gibi aşağıdaki nöbetçilerle avcılar kendilerine vaat edilen bu eğlence için toplandılar. Mugridge'in sudan

ölümüne korktuğu kuşku götürmüyordu ve kendisinde var olduğunu hayal bile edemediğimiz bir çeviklik ve hızla koşuyordu. Pupayla mutfağın sağ köşesinde sıkıştırılınca kedi gibi kamaranın üstüne sıçrayıp kıç tarafına seğirtti. Ama peşindekiler önünü kesince gerisin geri kamaraya doğru koştu, mutfağı geçti ve ambar kapağına tutunup güverteye atladı. Doğruca ileri koştu, kürekçi Harrison hemen ardındaydı ve ona yetişmek üzereydi. Ama aniden sıçrayan Mugridge baston kolunu yakaladı. Her şey bir anda oldu. Ağırlığını kollarına verip havada iki büklüm ayaklarını savurarak asılı kaldı. Peşinden giden Harrison karnının ortasına tekmeyi yedi, istem dışı inledi ve iki büklüm olup gerisin geri güverteye düştü.

Mugridge pruva direğinin orada peşindekilerin yarısından paçasını sıyırıp bir futbol sahasındaki koşucu gibi kıç tarafına koşarken avcılar gösteriyi alkışları ve kahkahalarıyla selamladılar. Doğruca arka tarafın yolunu tutup pupaya, oradan da kıça gitti. Öyle hızlı gidiyordu ki eğilip kamaranın köşesini geçeyim derken ayağı kayıp düştü. Nilson dümende duruyordu ve Doğu Londralı'nın topaç gibi yuvarlanan bedeni bacaklarına çarptı. İkisi de yere yuvarlandılar, ama Mugridge tek başına doğruldu. Nasıl acayip bir baskı yaptıysa artık, çelimsiz gövdesi dev gibi adamın bacağını bir pipo sapı gibi çatırdattı.

Parsons dümene geçti ve kovalamaca devam etti. Güverteleri dört döndüler. Mugridge'in korkudan ödü patlamış, tayfalar birbirlerine yön gösteriyor ve avcılar da kışkırtıcı cümleler haykırıp kahkaha atıyorlardı. Mugridge üç adamın altında baş taraftaki bölmeye indi; ama ağzı kan içinde, bunlara yol açan gömleği yırtık pırtık, kalabalığın altından yılan balığı gibi kayıp sıyrıldı ve halat donanımına sıçradı. Yukarıya tırmandı, iskalaryayı geçti, ta direğin tepesine vardı.

Altı tayfa onun peşinden toplaşıp bekledikleri gurcataların üstüne akın etti, içlerinden ikisi, Oofty-Oofty ile

Black (Latimer'in dümencisi) kollarının yardımıyla bedenlerini yukarıya çekerek ince çelik ıstralyaların üstünde ilerlemeyi sürdürdüler.

Bu çok riskli bir girişimdi, çünkü güverteden otuz metreyi aşkın bir yükseklikte, elleriyle tutunur durumda, kendilerini Mugridge'in tekmelerinden koruyabilecek konumda değildiler. Ve Kanaka bir eliyle tutunup, diğeriyle Doğu Londralı'nın ayağını yakalayana dek Mugridge var gücüyle tekmeler savurdu. Bir an sonra Black de öteki ayağını yakalayarak aynı hareketi yineledi. Ardından üçü dalgalanan bir kördüğüm içinde birbirine dolanıp boğuşarak, kayarak gurcataların üstündeki yoldaşlarının kollarına yuvarlandılar.

Havadaki savaş sona ermişti ve sızıldanıp homurdanan, ağzı kanlı köpükle dolmuş Thomas Mugridge güverteye getirildi. Wolf Larsen bir parça ipi büküp borina halatına dönüştürdü ve bunu koltukaltlarından geçirdi. Sonra kıç tarafına taşınıp oradan denize fırlatıldı. Wolf Larsen, "Durdurun!" diye haykırdığında ip on iki –on beş– on sekiz metre aşağı salınmıştı. Oofty-Oofty ipi bir babaya sardı, ip gerildi ve ileri doğru atılan *Hayalet* aşçıyı yüzeye çıkarttı.

Acıklı bir görüntüydü. Boğulması söz konusu değildiyse bile, dokuz canlı oluşuna karşın yarı yarıya boğulmanın tüm eziyetini çekiyordu. *Hayalet* oldukça yavaş seyrediyordu ve kıçı bir dalganın üstünde havalanıp ileri atıldıkça zavallıyı yüzeye çıkartıyor ve ona nefes alması için bir anlık süre tanıyordu; ama her kalkışın ardından kıç çukura düşüyor ve pruva tembelce bir sonraki dalganın üstünden aştığında ip gevşiyor ve o da dibe batıyordu.

Maud Brewster'ın varlığını unutmuştum ve hafif adımlarla yanıma geldiğinde irkilerek anımsadım. Gemiye bindiğinden beri güverteye ilk çıkışıydı. Onun görünmesini bir ölüm sessizliği karşıladı.

"Bu şamatanın nedeni nedir?" diye sordu.

Kanım, böylesi bir vahşete tanıklık edeceği düşüncesiyle içten içe kaynasa da, sakin ve soğuk bir biçimde "Kaptan Larsen'e sorun," diye yanıtladım.

Öğüdümü tuttu ve dediğimi yapmak için döndüğünde gözleri hemen önündeki Oofty-Oofty'ye takıldı, ipin ucundan tutarken bedeni tetikteydi.

"Balık mı tutuyorsunuz?" diye sordu.

Oofty-Oofty karşılık vermedi, gerideki denize dikilmiş gözleri aniden parladı.

"İşe bak, köpekbalığı, efendim!" diye bağırdı.

"Durun! Canlanın! Herkes iş başına!" diye haykırdı Wolf Larsen, şimşek gibi ipe doğru atılarak.

Mugridge, Kanaka'nın uyarısını işitmiş, deli gibi çığlık atıyordu. Kara bir yüzgecin suyu yardığını ve Mugridge'in gemiye çekilmesinden daha büyük hızla ona yaklaştığını görebiliyordum. Onu köpekbalığının ya da bizim yakalama şansımız eşitti ve an meselesiydi. Mugridge tam bizim altımızdayken kıç tarafı geçen bir dalgayla, köpekbalığına avantaj sağlayarak alçaldı. Köpekbalığı gözden kayboldu. Dalga yükseldiğinde karnı bembeyaz görünüp yitti. Wolf Larsen de neredeyse aynı çeviklikteydi, ama daha çevik değildi. Bütün gücünü çekmeye vermişti. Doğu Londralı'nın bedeni sudan çıktı; köpekbalığının bir kısmı da. Bacaklarını karnına çekti ve yamyam da gürültüyle suya batarken ayaklarından birine değip geçmek dışında bir şey yapamamış görünüyordu. Ama o değme anında Thomas Mugridge çığlık attı. Ardından, oltanın ucundaki balık gibi küpeşteyi süpürüp bir yığın halinde, dört ayak üstü güverteye çarparak yuvarlandı.

Ama oluk gibi kan fışkırıyordu. Sağ ayağı yoktu, ayak bileğinden itibaren düzgün biçimde kopmuştu. Anında Maud Brewster'a baktım. Yüzü kireç gibiydi, gözleri dehşetle büyümüştü. Gözlerini dikmişti, ama Thomas Mugridge'e değil, Wolf Larsen'e bakıyordu. O da bunun farkındaydı, çünkü kısa kahkahalarından birinin ardından:

"Erkek oyunu, Bayan Brewster. Alışkın olduklarınızdan biraz daha sert, kabul ederim, ama yine de erkek oyunu işte. Köpekbalığı hesapta yoktu. Tam..."

Ama tam da o anda, kafasını kaldırıp da kaybından emin olan Mugridge, güvertede debelenerek gelip dişlerini Wolf Larsen'in bacağına gömdü. Wolf Larsen istifini bozmadan Doğu Londralı'ya doğru eğildi, başparmağıyla işaretparmağını çenesinin üstüne ve kulaklarının altına bastırdı. Çeneler isteksizce açıldı ve Wolf Larsen bacağını kurtardı.

Olağandışı hiçbir şey olmamışçasına, "Dediğim gibi," diye sürdürdü, "köpekbalığı hesapta yoktu. Buna –hımm– Yazgı diyelim mi?"

Bayan Brewster gitmek için dönerken gözlerinin ifadesi anlatılmaz bir tiksintiye dönüşmesine karşın onun sözlerini işittiğine ilişkin bir tepki vermedi. Henüz dönmüştü ki sallanıp sendeledi ve eli zayıfça benimkine uzandı. Onu tam zamanında yakalayıp düşmekten kurtardım ve kamaraya kadar eşlik edip bir koltuğa oturmasına yardım ettim. Oracıkta bayılacağını sanmıştım, ama kendini tuttu.

Wolf Larsen, "Bir turnike alıp gelin, Bay Van Weyden," diye seslendi.

Duraksadım. Bayan Brewster'ın dudakları kıpırdadı, hiçbir sözcük çıkmamasına karşın gözleriyle, açıkça konuşur gibi bana talihsiz adamın yardımına gitmemi buyurdu.

"Lütfen," diye fısıldamayı başardı ve buyruğuna uymaktan başka çıkar yolum kalmadı.

Artık cerrahide öyle bir beceri geliştirmiştim ki Wolf Larsen bir iki öneri ve iki tayfanın yardımı dışında beni görevimle baş başa bıraktı. Kendisine de köpekbalığından intikam alma görevini seçti. Ucuna yağlı, domuz tuzlaması takılı ağır, döner bir kanca küpeşteden sallandırıldı ve parçalanmış damarları bastırdığım sırada, tayfalar şarkı söyleyerek saldırgan canavarı yukarı çekiyorlardı. Onu kendim görmedim, ama yardımcılarım, önce birisi sonra da diğeri,

geminin ortasına gidip olup bitenlere göz atmak için yanımdan birkaç dakikalığına sıvıştılar. Beş metre uzunluğundaki köpekbalığı ana halat vincine asılmıştı. Çeneleri manivelayla ardına dek açılmıştı ve her iki ucu da sivriltilmiş sağlam bir kazık öyle bir sokulmuştu ki manivela çekildiğinde açık çeneler üstüne kapandı. Bu iş bitince kancanın ipi kesildi. Köpekbalığı yeniden denize düştü, çaresiz, gücünden bir şey yitirmese de bu cezayı tasarlamış adamdan daha az hak ederek, yaşayan bir ölü olmaya –açlık içinde dolanmaya– mahkûm edilmiş olarak...

Yirmi İkinci Bölüm

Bana doğru yaklaşırken neler diyeceğini biliyordum. On dakika boyunca onun ciddiyet içinde mühendisle konuşmasını izlemiştim ve şimdi, sessiz olması için işaret ederek onu dümencinin işitme alanından çıkardım. Yüzü bembeyaz ve kararlıydı; iri gözleri, olağandan öte irileşmiş biçimde, içindeki anlam neydiyse, delercesine gözlerimin içine baktı. Kendimi fazlasıyla utanmış ve kaygılı hissettim, çünkü Humphrey Van Weyden'ın ruhunu sorgulamaya gelmişti ve Humphrey Van Weyden'ın, *Hayalet*'e ayak bastığından beri özellikle gurur duyacağı türden hiçbir şeyi yoktu.

Kasaranın ucuna doğru yürüdük, orada dönüp yüzüme baktı. İşitme mesafesinde kimse var mı diye çevreye göz attım.

"Ne var?" diye sordum kibarca; ama yüzündeki kararlılık ifadesi gevşemedi.

"Bu sabahki olayın," diye başladı, "büyük ölçüde bir kaza olduğuna seve seve inanabilirdim; ama az önce Bay Haskins'le konuşuyordum. Bana, kurtarıldığımız gün, ben kamaradayken iki adamın boğulduğunu, kasıtlı biçimde boğulmaya terk edildiklerini; yani katledildiklerini söylüyor."

Sesinde bir sorgulama vardı ve sanki olayın suçlusu benmişim ya da en azından taraflarından birisiymişim gibi suçlayarak bakıyordu yüzüme.

"Aldığınız bilgi tümüyle doğru," diye yanıtladım. "İki adam katledildi."

"Ve siz de buna göz yumdunuz!" diye bağırdı.

Kibarlığı elden bırakmadan, "Bunu önlemekten acizdim desek daha iyi olur," diye karşılık verdim.

"Ama önlemeye uğraştınız mı?" "Uğraşmak" sözcüğünde bir vurgu ve sesinde de yalvarır gibi çıkan bir ton vardı.

"Oh, uğraşmadınız ama" diye aceleyle sürdürdü, benim yanıtıma boş vererek. "Ama niye uğraşmadınız?"

Omuzlarımı silktim. "Unutmamanız gerekir ki, Bayan Brewster, bu küçük dünyanın yeni bir üyesisiniz ve burada geçerli olan yasaları henüz anlamıyorsunuz. Beraberinizde insanlık, erkeklik, irade ve benzeri belirli güzel kavramlar getirdiniz; ama burada bunların yanılsama olduklarını göreceksiniz. Ben gördüm bunu," diye ekledim istem dışı bir iç çekişle.

İnanamıyormuş gibi salladı başını.

"Ne önerirdiniz, peki?" diye sordum. "Elime bıçak, tabanca ya da bir balta geçirip bu adamı öldürmemi mi?"

İrkilerek geriledi.

"Yok, onu değil!"

"Ne yapsaydım, peki? Kendimi mi öldürseydim?"

"Katıksız biçimde materyalist kavramlarla konuşuyorsunuz," diye karşı çıktı. "Medeni cesaret diye de bir şey var ve medeni cesaret hiçbir zaman etkisiz kalmaz."

"Ya," diye gülümsedim, "siz bana onu ya da kendimi öldürmemi değil, ona kendimi öldürtmemi salık veriyorsunuz." Tam söze başlamak üzereyken elimi kaldırdım. "Medeni cesarete gelirsek, bu yüzer dünyada değeri bulunmayan bir erdem bu. Öldürülen adamlardan birisi, Leach, alışılmadık ölçüde medeni cesaret sahibiydi. Ötekisi, Johnson da öyleydi. Onlara hiçbir faydası dokunmadığı gibi onları yok etti. Bende olabilecek en küçük medeni cesaret kırıntısını bile sergileseydim benim başıma da aynısı gelirdi.

Bu adamın, Bayan Brewster, bir canavar olduğunu anlamanız gerekiyor, hem de iyice anlamanız. Onun vicdanı yok. Onun için kutsal hiçbir şey yok, yaptığı hiçbir şey kendisi açısından kötü değil. Öncelikle, bu gemide alıkonulmam onun keyfine bağlıydı. Hâlâ sağsam bu da onun keyfine bağlı. Hiçbir şey yapmıyorum, hiçbir şey yapamıyorum çünkü ben bu canavarın kölesiyim, tıpkı şimdi sizin de olduğunuz gibi; çünkü tıpkı sizin arzu ettiğiniz gibi ben de yaşamayı arzu ediyorum; çünkü onunla dövüşüp alt edemem, tıpkı sizin de onunla dövüşüp alt edemeyeceğiniz gibi."

Sözlerimi sürdürmemi bekliyordu.

"Geriye ne kalıyor? Benimkisi zayıfın rolü. Sessiz kalıyor ve alçaldığım için acı çekiyorum, sizin de sessiz kalıp acı çekeceğiniz gibi. Ve iyi bir şey bu. Eğer yaşamak istiyorsak yapabileceğimiz en iyi şey. Mücadele her zaman güçlüden yana değildir. Bu adamla mücadele edecek gücümüz yok bizim; duygularımızı gizlemeli ve kazanmalıyız, kazanacaksak hünerle olur bu. Eğer önerilerimi dinlerseniz, yapmanız gereken bu. Konumumun riskli olduğunu biliyorum ve sizinkinin ise daha da riskli olduğunu açıkça söyleyebilirim. Belli etmeden, gizli işbirliği içinde birlikte hareket etmeliyiz. Sizden yana açıkça tavır koymayacağım ve benim başıma ne tür bir bela gelirse gelsin siz de aynı biçimde sessiz kalmalısınız. Bu adamı kışkırtacak hiçbir olaya yol açmamalı, iradesine karşı çıkmamalıyız. Ve ne denli itici gelirse gelsin, yüzümüz gülmeli ve bu adamla iyi geçinmeliyiz."

"Yine de anlamıyorum," diyerek aklı karışmış biçimde elini alnından geçirdi.

"Dediğim gibi yapmalısınız," diye buyurgan biçimde sözünü kestim, çünkü Wolf Larsen'in bakışının Latimer'le birlikte yukarı aşağı gezindiği orta bölümden bize yöneldiğini görmüştüm.

Konuşmamızın öznesine fırlattığım meraklı bakışı algılayınca, "Şu halde, ne yapacağım ben?" diye sordu ve övünerek diyebilirim ki tavrımın içtenliğinden etkilendi.

"Elinizden geldiğince tüm medeni cesaretinizden ödün vereceksiniz," dedim hızla. "Bu adamın düşmanlığını körüklemeyin. Onunla tamamen iyi geçinin, konuşun, edebiyat ve sanat tartışın; bu tür şeylerden hoşlanır. İyi bir dinleyici olduğunu ve kafasının çalıştığını göreceksiniz. Ve kendi iyiliğiniz için, elinizden geldiğince gemideki vahşet sahnelerine tanık olmaktan kaçının. Sizin açınızdan kendi payınıza düşeni yerine getirmeyi kolaylaştırır."

"Yalan söylemem gerekecek," dedi kararlı, ayak direyen bir tonla, "konuşmamla ve hareketlerimle yalan söyleyeceğim."

Wolf Larsen Latimer'den ayrılmış bize doğru geliyordu. Umutsuzca çırpındım.

"Lütfen, lütfen beni anlayın," dedim aceleyle, sesimi alçaltarak. "İnsanlara ve olaylara ilişkin deneyimlerinizin burada hiçbir değeri yok. Baştan başlamalısınız. Biliyorum, –bunu görebiliyorum– insanlarla gözleriniz aracılığıyla başa çıkmaya alışmışsınız, medeni cesaretiniz gözlerinizden okunuyor. Beni bile gözlerinizle yönlendirdiniz. Ama bunu Wolf Larsen üzerinde denemeyin. Bir aslanı bile kolayca kontrol edebilirsiniz, ama o sizi küçük düşürür. Yapar – onu keşfetmiş olmaktan hep gurur duydum," dedim, Wolf Larsen kasaraya çıkıp bize katıldığında konuşmanın yönünü değiştirerek. "Editörler ondan korkarlar ve yayıncılar da bir şey anlamazlardı. Ama ben biliyordum, 'Forge' adlı yapıtıyla o muhteşem çıkışını yaptığında onun dehası ve benim yargım haklı çıktı."

"Üstelik de bir gazete şiiriydi," dedi kayıtsızca.

"Işığın bazen bir gazetede görüldüğü de oluyor," diye karşılık verdim, "ama dergi editörlerinden o ışığı bir anlığına görmeleri esirgendiği için değil."

"Harris'ten söz ediyorduk," dedim Wolf Larsen'e.

"Ha, evet," dedi. " 'Forge'u ben de anımsıyorum. İnsani yanılsamalara karşı hoş duygusallıklar ve sarsılmaz bir

inançla doluydu. Neyse, Bay Van Weyden, Aşçıbaşıya bir baksanız iyi olur. Yakınıp duruyor ve huzursuz."

Böylece kasaradan açıkça kovulup Mugridge'i de verdiğim morfinle horul horul uyurken buldum. Güverteye dönmek için acele etmedim ve sonunda gittiğimde Bayan Brewster'ı Wolf Larsen'le hararetli bir söyleşiye dalmış görünce hoşnutluk duydum. Dediğim gibi, bu görüntü hoşuma gitmişti. Öğüdümü tutuyordu. Ama yine de, ona yapması için yalvardığım ve açıkça tiksinti duyduğu şeyi yapabiliyor olmasına ilişkin belli belirsiz bir şaşkınlık ya da incinmişlik hissettiğinin farkındaydım.

Yirmi Üçüncü Bölüm

Uygun yönden esen atak rüzgârlar *Hayalet*'i hızla kuzeye, fok sürüsünün tam ortasına taşıdı. Sürüyle tam kırk dördüncü enlemde, hiç aralanmayan sis tabakalarıyla rüzgârın rahat bırakmadığı, azgın ve fırtınalı bir denizde karşılaştık. Arka arkaya günlerce güneşi görmediğimiz, görüş mesafemizin sıfırlandığı zamanlar oldu; derken rüzgâr okyanusun yüzünü silip süpürdü, dalgalar alçalıp parladı ve nerede bulunduğumuzu anladık. Havanın açtığı bir günü ya da üç veya dört günü görünüşte her zamankinden daha yoğun bir sis izleyip üstümüze çöküyordu.

Avlanmak çok tehlikeliydi; yine de günbegün denize indirilen sandallar belirsiz bir grilik tarafından yutuluyor, akşam karanlığı çöktüğünde ve sıklıkla da ondan çok sonra, deniz hayaletleri gibi teker teker griliğin içinden dışarı süzülüyorlardı. Wainwright –Wolf Larsen'in adamları ve sandalıyla birlikte zorla alıkoyduğu avcı– denizi peçeleyen sisten yararlanıp kaçtı. Bir sabah iki adamıyla birlikte döne döne inen sisin içinde gözden kayboldu ve bir daha da onları hiç görmedik, ama çok geçmeden öğrendiğimize göre sonunda kendilerininkini buluncaya değin uskuna uskuna dolaşmışlar.

Bu zihnimde benim de yapmayı kurduğum şeydi; ama elime hiç fırsat geçmedi. Sandallarla denize açılmak ikinci kaptanın görev alanı içinde değildi, gerçi bununla ilgili kur-

nazca manevralar yaptıysam da Wolf Larsen asla bana böyle bir ayrıcalık tanımadı. Tanımış olsaydı bile Bayan Brewster'ı da bir biçimde yanımda götürmem gerekecekti. Beklendiği gibi, durum üstünde düşünmekten korktuğum bir aşamaya yaklaşıyordu. Bundan gönülsüzce kaçınıyordum, ama yine de bu düşünce beni etkisine alan bir kuruntu gibi sürekli zihnimi kurcalıyordu.

Zamanında, içinde bir gemi dolusu adamın arasında tek başına kalmış bir kadının anlatıldığı, denizde geçen aşk hikâyeleri okumuştum; ama şimdi öğreniyordum ki böyle bir durumun önemini; yani yazarların üstünde ısrarla durup sonuna kadar sömürdükleri şeyi ben hiçbir zaman kavrayamamıştım. İşte şimdi buradaydı ve onunla yüz yüze gelmiştim. Bu kadın, eskiden beni yapıtlarıyla büyülemiş, şimdi de kişisel olarak büyüleyen Maud Brewster olmasaydı da durum yeterince yaşamsal önem taşıyacaktı.

Ortama bu kadar yabancı başka hiç kimse hayal edilemezdi. Narin, göksel bir varlıktı, sallanan bir söğüt dalı gibi hafif ve zarifti. Yürüyormuş gibi gelmiyordu bana hiç, en azından ölümlülerin sıradan tavrıyla yürümüyordu.Onun yürüyüşünde büyük bir zarafet vardı ve birisine yaklaşırken sanki yüzüyormuş ya da kanatlarını çırpmadan süzülen bir kuş gibi kendine özgü anlatılmaz bir havailik vardı.

Bir Dresden porselenini andırıyordu ve kırılganlığından sürekli etkileniyordum. Onu oturtmak için kolunu yakaladığım zamanki gibi, gerginlik ya da kötü muamele yüzünden ufalanıp gidiverecekmişçesine hep tetikte bekliyordum. Bedenle ruhun bu denli kusursuz bir uyum içinde oluşunu hiç görmemiştim. Dizelerini, eleştirmenlerin betimledikleri gibi yüce ve ruhani olarakbetimlerseniz, bedenini de betimliyorsunuz demektir. Onun ruhunda yer almak; benzeri özniteliklere sahip olmak ve bunu zincirlerin en incesiyle yaşama bağlamak gibidir. Sonuçta, ayakları yere belli belirsiz basıyordu ve bünyesi çetin bir hamurdan yapılmışa benzemiyordu.

Wolf Larsen'le çarpıcı bir zıtlığı vardı. Ne birisi ne de diğeri ötekinin olduğu hiçbir şey değil ve ötekinin olmadığı her şeydi. Bir sabah güvertede beraber yürürlerken dikkatim onlara kaydı ve onları insanlığın evrim basamaklarının iki aşırı ucuna benzettim; birisi yabanıllığın doruğu, öteki ise kusursuz gelişmişliğin son noktasıydı. Gerçi Wolf Larsen umulmadık ölçüde bir zekâya sahipti, ama bu zekâ yalnızca onun yabanıl içgüdülerine yöneliyor ve onu korkunç bir vahşinin ötesine geçirmiyordu. Görkemli kaslara sahip, ağır bir adamdı ve fiziksel varlığının kesinliği ve dolaysızlığıyla adım atmasına karşın, adımlarında hiç ağırlık yoktu. Ayağının kalkıp inişlerinde bir orman kaçkını gizliydi. Kedi kıvraklığında, güçlü, hem de hep güçlü bir adamdı. Onu iri bir tür kaplana, cesur ve avcı bir yırtıcıya benzetiyordum. Öyle görünüyordu ve kimi kez gözlerinde çakan delici bakış, kafese kapatılmış leoparlarda ve öteki avcı yabanıl yaratıklarda gözlediğim delici bakışın aynısıydı.

Ama bugün, onları aşağı yukarı volta atarken izliyordum ki kadının yürümeye son verdiğini gördüm. Ambar ağzının girişinde benim durduğum yere gelmişlerdi. Kadın bunu dışarıdan anlaşılacak hiçbir davranışla ele vermediyse de, bir biçimde onun büyük bir tedirginlik yaşadığını hissettim. Bana bakarak anlamsız bir laf etti ve hafifçe güldü; ama gözlerinin istem dışı biçimde, büyülenmiş gibi onunkilere dikildiğini gördüm; derken gözlerini kaçırdı, ama gözlerine hücum eden dehşeti gizleyecek çabuklukta değildi.

Tedirginliğin nedeni olarak gördüğüm şey kaptanın gözlerindeydi. Normalde gri, soğuk ve haşin olan bu gözler şimdi sıcak, yumuşak ve altın renkliydi; gözbebekleri tümüyle parlak bir saydamlıkla ışıyana değin yanıp sönen küçük ışıklar dans ediyordu. Belki de altın rengini bu ışıklar veriyordu; ama yine de, işveli ve kendinden emin, aynı zamanda da ayartıcı ve dayatmacı ve de bırakın Maud Brewster'ı, hiçbir

kadının gözünden kaçırmayacağı bir hak iddiası ve kana susamışlık haykıran gözleri altın rengindeydi.

Ondaki dehşet beni de sardı ve o korku anında –bir insanın başına gelebilecek en berbat korku– onun benim için çok değerli olduğunu anlatamayacağım biçimlerde anladım. Ona vurulduğumun bilgisi dehşetle ve yüreğimi kavrayıp aynı zamanda da kanımı donduran ve azgınca akışına yol açan duygularla kafama dank etti; benden bağımsız, beni aşan bir güçle sürüklendiğimi ve gözlerimi isteğimin dışında Wolf Larsen'in gözlerine diktiğimi hissettim. Ama o kendini toparlamıştı. Altın rengi ve dans eden ışıklar kaybolmuştu. Eğilip kaba saba bir selam vererek arkasını dönerken o gözler soğuk bir grilikle parlıyordu.

"Korkuyorum," dedi Maud Brewster, bir ürpertiyle fısıldayarak. "Çok korkuyorum."

Ben de korkuyordum ve benim için ne kadar çok anlam ifade ettiğini anlayalı beri zihnim karmakarışıktı; yine de oldukça soğukkanlı biçimde yanıtlamayı başardım:

"Her şey yoluna girecek, Bayan Brewster. Bana güvenin, her şey yoluna girecek."

Yüreğimin hızla çarpmasına yol açan küçük, minnettar bir gülümseyişle karşılık verdi ve kasara merdivenlerinden inmeye başladı.

Uzunca bir süre beni bıraktığı yerde dikilip kaldım. Olayların değişen yönünü değerlendirebilmem için kendimi düzeltmem gereğiyle yüz yüzeydim. Hiç beklemediğim ve en olmayacak koşullar altında gelip bulmuştu aşk beni, en sonunda. Kuşkusuz, felsefem aşkın çağrısının kaçınılmazlığını hiçbir zaman yadsımamıştı; ama uzun yıllar boyu kitapların arasındaki sessizlik beni özensiz ve hazırlıksız kılmıştı.

Ve işte karşıma çıkmıştı! Maud Brewster! Belleğim masamın üstündeki o ilk ince cilde kaydı ve sanki önümde somut biçimde duruyormuşçasına kütüphanemin rafında dizili ince ciltleri gördüm. Her birini nasıl bir coşkuyla karşılamıştım!

Her yıl birisi baskıdan gelirdi ve her birisi benim için yılın başlangıcı gibiydi. Bir akıl ve ruh akrabalığını dile getirirlerdi ve bu yüzden de onları zihnimin yoldaşları sayardım; ama şimdi onların yeri yüreğimdi.

Yüreğim mi? Ani bir duygu değişimine uğradım. Sanki kendimin dışında durmuş da kuşkuyla kendime bakıyor gibiydim. Maud Brewster! Humphrey Van Weyden, Charley Furuseth'in taktığı adlarıyla, "soğukkanlı balık", "duygusuz canavar", "çözümlemeci şeytan" âşıktı! Ve ardından, ahenksiz ve nedensiz, tümüyle kuşkucu biçimde zihnim kırmızı ciltli "Kim Kimdir"deki yaşamöyküsüne dair küçük bir nota uçup gitti ve kendi kendime, "Cambridge'de doğmuştur ve yirmi yedi yaşındadır" dedim. Sonra da, "Yirmi yedi yaşında, hâlâ bekâr ve kafasına göre mi takılıyor?" dedim. Ama kafasına göre takıldığını nereden biliyordum? Ve yeni ortaya çıkan kıskançlığın sızısı bütün kuşkuları göğe çıkardı. Hiç kuşku yoktu. Kıskanıyordum; demek ki âşıktım. Ve âşık olduğum kadın da Maud Brewster'dı.

Ben, Humphrey Van Weyden, âşıktım! Ve yine kuşku hücum etti içime. Aşktan korktuğumdan ya da onunla karşılaşmaya isteksiz olduğumdan değil. Tersine, en üst derecede idealist olduğumdan, felsefem aşkı hep dünyadaki en yüce duygu, varlığın amacı ve ulaşabileceği en üst nokta, yaşamı heyecanlı kılan neşe ve mutluluğun en üst aşaması, selamlanıp coşkuyla karşılanması ve yüreğin derinliklerine sokulması gereken yüceliklerin en yücesi olarak tanıyıp ödüllendirmiştir. Ama şimdi gelmiş olduğuna inanamıyordum. Bu kadar şanslı olamazdım. Çok iyi bir şeydi bu, gerçek olamayacak denli iyiydi. Aklıma Symons'un dizeleri geldi:

"Bütün bu yıllar boyu seni arayarak dolandım
Bir dünya dolusu kadın arasında."

Ve sonra aramayı bırakmıştım. Dünyadaki bu en yüce şeyin bana göre olmadığına karar vermiştim. Furuseth haklıydı; ben anormaldim, yalnızca zihnin algılarından zevk alabilen "duygusuz bir canavar", garip bir kitap kurduydum. Her gün çevremi kadınlar kuşattığı halde onlara yönelik ilgim estetik olmaktan öteye geçmemişti. Gerçekten de kimi kez kendimi dışarıdan, başkalarında görüp çok iyi anladığım ebedi ya da geçici tutkuları dışlayan solgun, keşişimsi bir tip olarak görürdüm. Ve şimdi karşıma çıkmıştı! Düşlenmeden, önceden uyarmadan gelivermişti! Coşkudan başka bir şey sayılmayacak bir duygu içinde ambar ağzının başındaki nöbetimden ayrılıp Bayan Browning'in o güzel dizelerini kendi kendime mırıldanarak güverteye doğru yürüdüm:

"Erkekler ya da kadınlar yerine
Hayallerim eşlik etti bana yıllar önce,
En anlayışlı dostlarım oldular, benim için çaldıklarından
Daha tatlı ezgiler duyacağımı hiç düşünmedim."

Ama tatlı ezgiler kulağımda çalıyordu ve kör olmuş, kendimi tümüyle unutmuştum. Wolf Larsen'in sert sesi beni sıçrattı.

"Bu halin ne senin?" diye üsteledi.

Gelişigüzel, tayfaların boya yaptığı yere doğru ilerlemiş ve tam ayağımı atıp bir boya kutusunu devirmek üzereyken kendime gelmiştim.

"Uyurgezerlik mi, güneş çarpması mı? Hangisi?" diye böğürdü.

"Yok; hazımsızlık," diye yanıtı yapıştırdım ve hiçbir tatsızlık olmamış gibi yürüyüşümü sürdürdüm.

Yirmi Dördüncü Bölüm

Yaşamımın en canlı anıları arasında, Maud Brewster'a duyduğum aşkı keşfedişimi izleyen kırk saat boyunca *Hayalet*'te gerçekleşen olaylar var. Yaşamını sakin yerlerde sürdürmüş, otuz beş yaşında hayal edebileceğim en akıldışı maceranın akışına kapılmış olan ben, yaşam deneyimimin başka hiçbir kırk saatine sıkışmış bundan daha fazla olay ve heyecan yaşamamıştım. Bütün olup bitenleri dikkate alınca, bana hiç de kötü yapmadığımı söyleyen gururun fısıltısına kulağımı büsbütün tıkayamam.

Öğle yemeğinde Wolf Larsen'in avcılara bundan böyle yemeklerini kasara altında yiyeceklerini bildirmesiyle başlayayım. Avcıların gayri resmi olarak zabitlerle bir tutulmalarının gelenekselleştiği fok avlama uskunalarında benzeri hiç görülmemiş bir şeydi bu. Herhangi bir neden göstermedi, ama niyeti açıktı. Horner'la Duman, kendi içinde gülünç, Maud Brewster açısından da zararsız, ama kaptana sevimsiz geldiği belli olan bir nezaket göstermekteydiler.

Öteki dört avcı sürgün edilmelerine yol açan bu ikisini anlamlı biçimde süzdülerse de, açıklama somurtkan bir suskunlukla karşılandı. Sakin yaradılışlı Jock Horner hiç tepki vermedi; ama Duman'ın kanı alnında dalgalandı ve konuşmak için ağzını açacak gibi oldu. Wolf Larsen, gözlerindeki çelik ışıltısıyla onu gözlüyor, onu bekliyordu; ama Duman hiçbir şey söylemeksizin ağzını yeniden kapattı.

Beriki, saldırganca, "Bir şey mi diyecektin?" diye üsteledi.

Bu bir sataşmaydı, ama Duman üstüne alınmayı reddetti.

"Nasıl yani?" diye sordu, öyle masumaneydi ki avcılar gülümserken Wolf Larsen bozuldu.

"Neyse, yok bir şey," dedi Wolf Larsen alttan alarak. "Tekme yemek için kaşınıyorsun, sanmıştım."

"Nasıl yani?" diye sordu soğukkanlı Duman.

Duman'ın dostları artık daha belirgin gülümsüyorlardı. Kaptan onu öldürebilirdi ve eğer Maud Brewster orada bulunmasa hiç kuşkum yok ki kan da dökülürdü. Duman'a şimdi yaptığı gibi davranma cesaretini veren onun varlığıydı. Yoksa öfkenin sözlerden çok daha güçlü kavramlarla ifade edilebileceği bir anda Wolf Larsen'in öfkesini kabartmayı göze almayacak denli tedbirli ve sakınımlı birisiydi. Bir itiş kakış olabileceğinden korkuyordum, ama dümencinin bağırışı durumun kendini kurtarmasını kolaylaştırdı.

"Duman gözüktü!" diye geldi haykırış açık ambar ağzından aşağıya.

"Hangi yönde?" diye seslendi yukarıya Wolf Larsen.

"Tam arkamızda, efendim."

"Belki de Ruslardır," diye fikrini belirtti Latimer.

Onun sözleri öteki avcıların yüzünde endişe belirmesine yol açtı. Rusların tek anlamı vardı; o da bir kruvazördü. Geminin konumunun ancak şöyle böyle farkında olan avcılar, yine de yasak suların sınırlarında dolandığımızı biliyorlardı; hele de Wolf Larsen'in kaçak avlanma konusundaki ünü dillere destanken. Bütün gözler onun üstüne yoğunlaştı.

Bir kahkahayla "Tümüyle güvendeyiz," diyerek onları rahatlattı. "Bu kez tuz madenleri yok, Duman. Ama bak sana ne diyeceğim; bunun *Makedonya* olduğuna bire beş bahse girerim."

Teklifini hiç kimse kabul etmedi, o da sözlerini sürdürdü: "Ki bu durumda, belanın geldiğine dair bire karşı on koyuyorum."

"Hayır, teşekkürler," dedi Latimer. "Paramı kaybetmeye itirazım yok, ama beladan uzak kalsam iyi olur. Sen ve o kardeşin olacak adam ne zaman bir araya gelseniz bela çıkmadığı bir an bile olmamıştır ve ben de buna bire yirmi bahse girerim."

Wolf Larsen de dahil herkes buna güldü ve yemeğin geri kalanında, küçümseyip tepeden bakarak bana tiksindirici biçimde davrandığı için sayemde yemek iyi geçti; ama ben en sonunda bastırılmış bir öfkeyle tepeden tırnağa titrer duruma gelinceye dek. Yine de Maud Brewster'ın hatırı için kendimi denetlemem gerektiğini biliyordum ve gözleri kısacık bir an benimkileri yakalayıp sanki tam da kendisi konuşuyormuş da "Cesur ol, cesur ol" diyormuş gibi bakınca ödülümü aldım.

Güverteye gitmek için masadan kalktık, çünkü üstünde seyrettiğimiz denizin tekdüzeliği içinde yaklaşan bir buharlı, bir uskuna için dört gözle beklenen bir molaydı, hele ki bunun Ecel Larsen ve *Makedonya* olma olasılığı da duruma ayrı bir heyecan katıyordu. Önceki gün öğleden sonra birdenbire ortaya çıkan sert rüzgâr ve azgın deniz bütün sabah boyunca ılımlı hale gelmeye başlamıştı, bu yüzden de bir öğle sonrası avı için sandalları indirmek artık olanaklıydı. Av kârlı olacağa benziyordu. Gün ışıdığından beri fok balığından eser bulunmayan bir denizde yol almıştık ve şimdi sürünün tam ortasına düşmüştük.

Duman hâlâ millerce gerideydi, ama biz sandalları indirirken bize yetişip geçecek gibiydi. Sandallar yayıldı ve okyanusun üstünde kuzeye doğru bir rota tutturdular. Arada bir indirilen bir yelkeni görüyor, ateşlenen tüfeklerin sesini işitiyor ve yelkenin yeniden kaldırıldığını görüyorduk. Fok balıkları kalabalıktı ve rüzgâr da diniyordu; her şey büyük bir avın lehineydi. Sonuncu sandalın peşinde rüzgâraltı yönüne konuşlanmak üzere yol alırken okyanusun bir halı gibi uyuyan foklarla kaplandığını gördük. Çevremiz onlarla do-

luydu, ikişerli üçerli gruplar halinde o güne değin gördüklerimden çok daha kalabalık, suyun yüzünü tümüyle kaplamış, yığınla tembel köpek yavrusu gibi uyuyorlardı.

Yaklaşan dumanın altından bir buharlının gövdesi ve suyun üzerinde kalan kısmı giderek büyüyordu. *Makedonya* idi bu. Sancak tarafına en çok bir mil uzaklıktan geçerken dürbünle adını okudum. Wolf Larsen, Maud Brewster'ın merakını uyandırarak yabanıl bakışlarla izliyordu gemiyi.

"Çıkacağından bu kadar emin olduğunuz bela nerede, Kaptan Larsen?" diye sordu Maud Brewster kaygısız biçimde.

Bir an için yüzünün çizgilerini yumuşatan bir eğlenme haliyle süzdü onu Larsen.

"Ne bekliyordunuz? Gemiye çıkıp bizi boğazlayacaklarını mı?"

"Onun gibi bir şey," diye itiraf etti kadın. "Fok avcıları benim için o kadar yeni, o kadar değişikler ki her türlü şeyi kabul etmeye hazır olduğumu anlayın."

Wolf Larsen başını salladı. "Tümüyle doğru, tümüyle doğru. Sizin hatanız en kötüsünü beklemeyi bilmemeniz."

"Niye, boğazımızın kesilmesinden daha kötüsü ne olabilir ki?" diye sordu Maud Brewster, son derece safça bir şaşkınlıkla.

"Kesemizin deşilmesi," diye yanıtladı. "Bugünlerde insanlar öyle bir hale geldiler ki artık yaşama kapasiteleri sahip oldukları paraya göre belirleniyor."

"Benim kesemi çalan, çöp çalmış demektir," diye alıntıladı Othello'dan Maud Brewster.

"Benim kesemi çalansa yaşama hakkımı elimden almış demektir," oldu karşılık, "eski özdeyiş tersini söylüyor. Çünkü benim ekmeğimi, etimi ve yatağımı çalmıştır ve böyle yaparak da yaşamımı tehlikeye atar. Biliyorsunuz ki ortalıkta pek de fazla aşevi, ekmek kuyrukları filan yok ve insanın kesesi boş olunca genellikle ölür, hem de sefillik içinde; kesesini derhal dolduramadıkça."

"Ama bu buharlıda, sizin kesenize göz diktiğine dair bir niyet göremiyorum ben."

"Beklerseniz görürsünüz," diye yanıtladı acımasızca.

Fazlaca beklememiz gerekmedi. Bizim sandallarımızın birkaç mil ötesine geçip kendi sandallarını indirmeye hazırlandı *Makedonya*. Bizim beş sandalımıza karşılık (Wainwright'ın kaçışıyla biri eksilmişti) onlarda on dört sandal olduğunu biliyorduk ve bizim rüzgâraltı tarafındaki sandalın uzağına bunları indirmeye başladı ve yolumuz üstünde çaprazlama indirmeyi sürdürüp sonuncusunu da bizim rüzgâr yönündeki sandalımızın ardına bıraktı. Bizim için av sona ermişti. Arkamızda hiç fok yoktu ve önümüzde de on dört sandal kocaman bir çalı süpürgesi gibi sürüyü önüne katmış silip süpürüyordu.

Bizim sandallar aralarındaki iki üç millik suyla *Makedonya*'nın sandallarını indirdiği nokta arasında avlandılar ve sonra da geri döndüler. Rüzgâr bir fısıltıya dönüşmüş, okyanus da giderek sakinleşiyordu ve bu da, büyük sürünün varlığıyla katmerlenen kusursuz bir avlanma günü anlamına geliyordu; koca bir mevsimde karşılaşılan şanslı iki günden birisiydi yani. Avcıların yanı sıra kürekçilerle dümencilerden oluşan öfkeli bir güruh geminin yanına akın etti. Adamların her biri soyulduğunu düşünüyordu ve sandallar, güçleri yetse Ecel Larsen'i sonsuza değin cehennem ateşine mahkûm edecek beddualar arasında yukarı çekildi; sandalının gergin çekme halatlarına yaslanıp bana göz kırpan Louis'in yorumuyla, "Geberip bir düzine cehennem ateşinde sonsuza kadar yansın."

"Şunları dinleyin de ruhlarındaki en yaşamsal şeyi keşfetmenin o kadar da zor olmadığını görün," dedi Wolf Larsen. "İnanç mı? Sevgi mi? Ya yüce ülküler? İyi? Güzel? Doğru?"

"Doğuştan gelen adalet duyguları sarsıldı," dedi Maud Brewster, söyleşiye katılarak.

Bir eli çarmığın üstünde, birkaç adım ötemizde duruyor ve geminin hafif sarsıntısıyla bedeni de öne arkaya sallanı-

yordu. Sesini yükseltmemişti, ama yine de o berrak, çınlayan sesle çarpılmıştım. Ah, ne kadar tatlı geliyordu kulaklarıma! O anda, kendimi ele verme korkusuyla yüzüne bakmaya cüret edemedim. Başına bir oğlan kepi kondurmuştu ve açık kumral, güneş ışıklarını yakalar biçimde gevşek, uçuşacak biçimde salınmış saçları güzel, oval yüzünü çevreleyen bir hale gibi duruyordu. Kesinlikle büyüleyiciydi ve üstelik azize gibi değilse bile hoş bir ruhaniliğe sahipti. Hayatın mucizesine yönelik bütün eski düşüncem bu görüntüde yeniden yaşam bulmuş biçimde geri döndü ve Wolf Larsen'in yaşama, yaşamın anlamına ilişkin soğuk açıklaması gerçekten de soğuk ve gülünç kaldı.

"Bir duygusalsınız siz," diye küçümsedi, "aynı Bay Van Weyden gibi. O adamlar ileniyorlar çünkü arzuları hiçe sayıldı. Hepsi bu. Hangi arzular? Kârlı bir günün kendilerine karada sunacağı iyi yemeklere ve yumuşak yataklara duydukları arzular; kadınlar ve içki, gerçekte onları en iyi biçimde betimleyen oburluk ve hayvanlık, içlerindeki en iyi şey, en yüce tutkuları, ülküleri; ister beğenin ister beğenmeyin. Duygu gösterileri dokunaklı değil, yine de ne denli derinlerine dokunulduğunu, keselerine ne kadar dokunulduğunu gösteriyor, çünkü onların keselerine el atmak demek ruhlarına el atmak demektir."

"Sanki sizin kesenize dokunulmamış gibi davranıyorsunuz," dedi kadın gülümseyerek.

"Demek ben farklı davrandığım için böyle görünüyor; çünkü benim de hem keseme hem de ruhuma el attılar. Şu an Londra piyasasındaki deri fiyatlarına ve *Makedonya* açgözlülük etmeseydi bugünkü avda yakalanabilecek fokların kabaca hesabına bakarsak, *Hayalet* nereden baksanız bin beş yüz dolar değerinde deri kaybetmiş durumda."

"Öyle sakin konuşuyorsunuz ki..." diye başladı Bayan Brewster.

"Ama hiç de sakin hissetmiyorum; beni soyan adamı gebertebilirim," diye sözünü kesti. "Evet, biliyorum, o adam benim kardeşim; al sana duygu, pöh!"

Yüzüne aniden bir değişiklik oturdu. Sesindeki haşinlik azalıp tümüyle içten biçimde:

"Siz mutlusunuzdur, siz duygusallar, her şeyin iyi yanını düşleyip görmekten gerçekten de mutlusunuzdur, çünkü bazılarının iyi yanını görünce kendinizi de iyi hissediyorsunuzdur. Söylesenize bana, siz ikiniz, beni iyi buluyor musunuz?"

"İyi sayılırsınız – bir bakıma," diyerek hakkını teslim ettim.

"İyi olmak için her türlü güce sahipsiniz," oldu Maud Brewster'ın yanıtı.

"İşte bu!" diye bağırdı ona, yarı kızgın. "Sizin sözleriniz benim için boş. İfade ettiğiniz düşüncede açık, belirgin ve kapsamlı hiçbir şey yok. İki elinizle tutup ona bakamazsınız. Gerçekte, bu bir düşünce değil. Bu bir duygu, bir duyarlık, yanılsamaya dayalı bir şey ve sonuçta bir akıl ürünü değil."

Sözlerine devam ederken sesi yine yumuşadı ve o sese güven verici bir şeyler yerleşti. "Biliyor musunuz, kimi kez ben de kendimi, yaşamın gerçeklerine gözlerimi kapatıp onun yalnızca hayali yönleriyle yanılsamalarını görmeyi dilerken yakalıyorum. Bunlar yanlış, tümü yanlış elbette; ama bunlar karşısında mantığım bana, yanlış, çok yanlış, yanılsamalar düşleyip yaşamanın insana en büyük zevki verdiğini söylüyor. Ve aslına bakarsanız, zevk de yaşamak karşısında kazanılan ücret. Zevk almadan yaşamak değersiz bir eylem. Yaşamak için ter dökmek ve ücretini alamamak ölümden de beter. En fazla zevki alan en çok yaşar ve sizin düşlerinizle yanılsamalarınız size, benim gerçeklerimin bana verdiğinden daha az rahatsızlık veriyor, daha fazla hoşnut ediyor sizi."

Düşünceli bir biçimde ağır ağır başını salladı.

"Mantığın sıkıntıya değip değmediğinden sık sık kuşkuya düşerim. Düşler daha elle tutulur, daha tatminkâr

olmalı. Duygusal zevk, zihinsel zevkten daha doyurucu ve kalıcı; ayrıca da zihinsel zevk anlarınızın bedelini bunalıma düşerek ödüyorsunuz. Zihinsel zevki, hızla yenilenen yavan duygulardan başkası izlemez. Size imreniyorum, size imreniyorum."

Aniden sustu ve derken dudaklarında o tuhaf muzip gülümsemelerinden biri belirdi ve ekledi:

"Size imrenişim beynimden, bunu gözden kaçırmayın, yüreğimden değil. Buna mantığım hükmediyor. İmrenmek bir akıl ürünüdür. Sarhoş adamlara bakıp müthiş bir yorgunlukla keşke ben de sarhoş olsaydım diyen ayık bir adam gibiyim."

"Ya da aptallara bakıp kendisi de aptal olmayı dileyen bir bilge gibi," diyerek güldüm.

"Aynen öyle," dedi. "Siz bir çift şanslı, sıfırı tüketmiş aptalsınız. Cebinizde hiçbir olgu yok sizin."

"Ama yine de sizin kadar özgürce harcıyoruz," oldu Maud Brewster'ın katkısı.

"Daha bile özgürce, çünkü size hiçbir maliyeti yok."

"Çünkü biz sonsuzluktan yararlanıyoruz," diyerek yanıtı yapıştırdı.

"Öyle de yapsanız, yaptığınızı da sansanız ikisi aynı kapıya çıkıyor. Sahip olmadığınızı harcıyor ve karşılığında da benim sahip olup da harcadığımdan ve sahip olmak için de ter döktüğümden çok daha büyük bir fayda elde ediyorsunuz."

"Peki, o zaman cebinizdeki paranın türünü niye değiştirmiyorsunuz?" diye sorguladı Maud Brewster sataşarak.

Ona çabucak, yarı umutlu bir bakış attı ve sonra pişmanlıkla: "Çok geç. İsterdim belki, ama yapamam. Cebim eski paralarla dolu ve bu iflah olmaz bir şey. Bundan daha geçerli başka bir şey tanımam olanaksız," dedi.

Konuşmayı kesti ve bakışı dalgın biçimde Bayan Brewster'ın üzerinden ötelere gezinip durgun denizde takılıp kaldı.

Eski ilkel hüznü onu güçlü bir biçimde kavramıştı. Ürperiyordu. Kendini bu hüzün nöbetine kaptırmıştı ve birkaç saat içinde insan onun içindeki şeytanın ayaklanıp harekete geçmesini bekleyebilirdi. Charley Furuseth'i anımsadım ve bu adamın hüznünün bir ceza, materyalistin materyalistliğinden ötürü daima çekeceği bir ceza olduğunu anladım.

Yirmi Beşinci Bölüm

"Güvertedeydiniz, Bay Van Weyden," dedi Wolf Larsen ertesi sabah kahvaltı masasında, "Her şey yolunda mı?"

"Hava yeterince açık," diye yanıtladım ambar ağzından içeri dolan güneş ışınlarına göz atarak. "Batıdan orta karar esiyor, Louis doğru tahmin ettiyse biraz sertleşecek."

Başını hoşnutlukla salladı. "Sis belirtisi var mı?"

"Kuzeyde ve kuzeybatıda yoğun tabakalar var."

Öncekinden de büyük bir hoşnutluk göstererek yeniden başını salladı.

"*Makedonya*'dan ne haber?"

"Henüz görülmedi," diye yanıtladım.

Bu bilgi üzerine yüzünün asıldığına kalıbımı basabilirdim, ama neden hayal kırıklığına uğramış gibiydi, anlayamadım.

Kısa sürede öğrenecektim. Güverteden, "Duman göründü!" haykırışı gelince yüzü aydınlandı.

"Güzel!" dedi heyecanla ve bir an önce güverteye çıkıp avcıların sürgündeki ilk kahvaltılarını ettikleri kasaraya gitmek için masadan kalktı.

Maud Brewster'la ben önümüzdeki yiyeceklere pek az el sürmüştük, bunun yerine dillendirilmemiş bir endişeyle birbirimizi süzüyor ve Wolf Larsen'in aradaki bölmeyi aşıp kamaraya kadar gelen sesini dinliyorduk. Uzun uzun konuştu ve vardığı sonuç büyük bir coşkuyla karşılandı. Aradaki

perde ne dediğini anlamamıza elvermeyecek denli kalındı; ama her ne dediyse avcıları müthiş etkilemişti, çünkü coşkuyu yüksek perdeden bağırışlar ve neşeli çığlıklar izledi.

Güvertedeki seslerden tayfaların dışarı çıktıklarını ve sandalları indirmeye hazırlandıklarını anladım. Maud Brewster bana güverteye dek eşlik etti; fakat onu sahneyi izleyebileceği, ama içinde yer almayacağı biçimde pupanın ucunda bıraktım. Tayfaların planlanan şeyi öğrendikleri belliydi ve işlerine asılmada gösterdikleri heves ve çaba coşkularını doğruluyordu. Avcılar topluca çifteleri, cephane sandıkları ve alışılmamış biçimde, tüfekleriyle güverteye çıktılar. Uzun mesafeden ateş edildiğinde yaralı fok sandal daha yanına varamadan dibe çöktüğü için tüfeklerini ava götürmezlerdi pek. Ama bugün her avcıda bir tüfek ve epeyce bir fişek vardı. *Makedonya*'nın, batıdan yaklaşırken giderek yükselen dumanından yana ne zaman baksalar hoşnutluk içinde sırıttıkları dikkatimi çekti.

Beş sandal aceleyle yan taraftan indirildi, bir yelpaze gibi yayılıp bizim izlememiz için de önceki gün öğleden sonra yaptıkları gibi kuzeye doğru bir rota tutturdular. Bir süre merakla gözledim, ama davranışlarında herhangi bir sıra dışılık görünmüyordu. Yelkenleri alçaltıyorlar, fokları vuruyorlar ve yelkenleri kaldırıp her zaman yaptıklarına tanık olduğum gibi yollarında ilerliyorlardı. *Makedonya* dünkü gibi sandallarını bizimkilerin ilerisine ve bizim yolumuz üstüne indirerek denizdeki "açgözlülüğünü" yineledi. Rahatça avlanabilmeleri için on dört sandala denizin üstünde oldukça yaygın bir alan gerekir ve bizim güzergâhımızı tümüyle tıkadıktan sonra, sandallarını indirmeyi sürdürerek kuzeydoğuya doğru yol aldı.

Merakımı daha fazla bastırmayı başaramayarak, "Neler oluyor?" diye sordum Wolf Larsen'e.

"Neler olduğuna boş verin," diye yanıtladı tersleyerek. "Bin yıl düşünseniz bulamazsınız ve bu arada dua edin de bol rüzgâr essin."

"Aman, peki, sana söylesem de bir şey çıkmaz," dedi bir an sonra. "O kardeşim olacak adama kendi ilacından tattıracağım. Kısacası, açgözlüyü ben oynayacağım, hem de bir gün değil mevsim sonuna değin; şansımız yaver giderse."

"Peki, ya gitmezse?" diye sordum.

"Böyle bir olasılık yok," diye güldü. "Şansımız yaver gitmek zorunda, yoksa bizim sonumuz olur bu."

O sırada dümene geçmişti ve ben de iki sakat adamın, Nilson'la Thomas Mugridge'in yattığı baş kasaradaki hastaneme gittim. Nilson'ın beklenebileceği gibi neşesi yerindeydi, çünkü kırık bacağı güzel kaynıyordu; ama Doğu Londralı tam bir ümitsiz vakaydı ve bu talihsiz yaratığa karşı büyük bir acıma beslediğimin farkındaydım. Ve şaşılacak yanı da hâlâ sağ olması ve yaşama tutunmasıydı. Zalim yıllar zayıf bedenini paramparça etse de içindeki yaşam kıvılcımı her zamanki parlaklığıyla yanıyordu.

"Takma bir ayakla –ve kusursuz yapıyorlar– sonsuza dek geminin mutfağında dolanabilirsin," dedim ona neşeyle.

Ama onun yanıtı ciddi, yok, resmiydi. "Söylediğiniz şey hakkında bir şey bilmiyorum, Bay Van Weyden, ama biliyorum ki o cehennem kaçkını caninin öldüğünü görmeden huzur bulmayacağım. Benim kadar uzun yaşayamayacak. Yaşamaya hakkı yok onun ve duada denildiği gibi, 'Ölüm kaçınılmaz' ve ben de 'Amen' diyeceğim, hem de çok yakında."

Güverteye geri döndüğümde Wolf Larsen'i tek eliyle dümeni kullanıp diğerine de deniz dürbününü almış, *Makedonya*'nın durduğu yerden gözünü ayırmadan sandalların konumunu incelerken buldum. Sandallarımızda göze çarpan tek değişiklik yönlerini rüzgâra çevirip birkaç kerte kuzeybatıya doğru ilerlemeleriydi. Yine de bu manevraya bir anlam veremiyordum, çünkü hâlâ *Makedonya*'nın yönlerini rüzgâra dönmüş beş sandalı tarafından önleri kesikti. Böylece onlar da kendi sandallarını geride bırakarak batıya doğru uzaklaşıyorlardı. Bizim sandallar hem yelken hem de kürekle ilerliyorlardı. Avcılar bile kürek çekiyorlardı ve suda üç

çift kürekle deyim yerindeyse düşman sandallarını çabucak geride bıraktılar.

Makedonya'nın dumanı ufkun kuzeydoğusunda giderek küçülüp bir lekeye dönüşmüştü. Buharlının kendisi ise görünmüyordu. Biz de o ana kadar yelkenlerimiz inik biçimde dolaşmış; iki kez de kısa aralıklarla faça edip durmuştuk. Ama artık avareliği bırakıyorduk. Yelkenler rüzgâra göre ayarlanmış ve Wolf Larsen de *Hayalet*'i hızlandırmaya başlamıştı. Kendi sandallarımızın yanından geçip öteki sandallardan ilkine ulaştık.

"Şu floku indirin, Bay Van Weyden," diye buyurdu Wolf Larsen. "Ve yelkenleri gevşetmek için hazır bekleyin."

Sandal rüzgâraltı tarafımızın otuz metre kadar ötesine kayarken ben de ön tarafa koşup uçan floku indirip bağladım. Sandalın içindeki üç adam kuşkuyla bizi süzüyorlardı. Denizde açgözlü davranmışlardı ve Wolf Larsen'i tanıyor, hiç değilse ününü biliyorlardı. Baş tarafta oturan irikıyım bir İskandinav olan avcının dizlerinin arasında hazır duran tüfeğini kaldırdığına dikkat ettim. Aslında askıda her zamanki yerinde durması gerekirdi. Geminin kıç tarafının aksi yönüne geldiklerinde Wolf Larsen elini sallayarak onları selamladı ve seslendi:

"Güverteye çıkın da iki çift lafın belini kıralım!"

Fok avlayan uskunalar arasında "iki çift lafın belini kırmak","ziyaret etmek", "dedikodu yapmak" fiillerine karşılık gelir. Denizdeki boşboğazlığı ifade eder ve yaşamın tekdüzeliği içinde hoş bir moladır.

Hayalet rüzgârın içinde çember çizerken ön taraftaki işimi zamanında arkaya yetişecek biçimde bitirdim ve ana yelkene el attım.

Konuğunu karşılamak için ön tarafa doğru giderken, "Siz lütfen güvertede kalın, Bayan Brewster," dedi Wolf Larsen. "Siz de, Bay Van Weyden."

Sandal, yelkenini indirmiş yanımız sıra yol alıyordu. Sarı sakalıyla bir deniz kralını andıran avcı küpeşteye tırmanıp

güverteye indi. Ama gövdesinin iriliği kaygısının üstesinden tümüyle gelemiyordu. Yüzünden kuşku ve güvensizlik okunuyordu. Tümüyle tüylerle kaplı olsa da saydam bir yüzdü bu ve bir Wolf Larsen'a bir bana bakıp ikimizden başka kimsenin bulunmadığına kanaat getirince bir anda rahatladı ve sonra da kendisine katılmış bulunan iki adamını süzdü. Pek de korkacak bir şey olmadığı kuşku götürmezdi. Dev cüssesiyle Wolf Larsen'in tepesinden bakıyordu. Boyu iki metreyi aşkın olmalıydı, sonradan kilosunun da yüz yirmi olduğunu öğrendim. Bir zerre yağ yoktu bedeninde. Tümüyle kemik ve kastı.

Wolf Larsen onu aşağı davet ettiğinde, kaygının geri döndüğü görülüyordu. Ama ev sahibine tepeden bir bakış atınca kendine güveni yerine geldi; o da iriyarı bir adamdı, ama devlerin soyundan gelen kendisinin yanında cüceyi andırıyordu. Böylece bütün tereddüdü uçup gitti ve ikisi kamaraya indiler. Bu sırada iki adamı da, ziyarete gelen tayfalarda alışkanlık olduğu üzere, konukluk etmek için baş kasaraya gitmişlerdi.

Birdenbire kamaradan, yüksek perdeden boğulurcasına bir bağırtı yükselip bunu gözü dönmüşçesine bir mücadeleye ilişkin her türlü ses izledi. Aslanla leopardı bunlar ve bütün patırtıyı çıkaran da aslandı. Leopar, Wolf Larsen'di.

"Konukseverliğimizin ne denli kutsanmış olduğunu görüyorsunuz, işte," dedim sesimde bir acılıkla Maud Brewster'a.

Duydum dercesine başını salladı ve yüzünde, *Hayalet*'teki ilk haftalarım boyunca bana da çok acı çektirmiş, şiddet sahneleri ya da sesleri karşısında beliren aynı ifadeyi gördüm.

"Bu işler bitinceye kadar ön tarafa, mesela kasara altına gitseniz daha iyi olmaz mı?" diye öneride bulundum.

Başını sallayarak karşı çıktı ve acıklı bir biçimde yüzüme baktı. Korkmuş değildi, daha çok insanın hayvansılığı karşısında şaşkınlığa uğramıştı.

"Eğer sizle ben bu çıkmazın içinden sağ kurtulacaksak," deme fırsatını yakaladım, "olan ya da olacak her türlü şeyde hangi rolü oynarsam oynayayım bunu yapmak zorunda olduğumu anlamanız gerekiyor."

"Bundan ben de hoşlanmıyorum," diye ekledim.

"Anlıyorum," dedi cılız ve uzaklardan gelen bir sesle ve anladığını gözlerinden okudum.

Aşağıdan gelen sesler bir süre sonra kesildi. Derken Wolf Larsen tek başına güverteye çıktı. Yanık teninde hafif bir kızarma dışında kavgaya dair hiçbir iz taşımıyordu.

"Şu adamları arka tarafa yollayın, Bay Van Weyden," dedi.

Buyruğunu yerine getirdim ve bir iki dakika sonra iki adam onun önünde dikiliyordu. "Sandalınızı yukarı çekin," dedi onlara. "Avcınız bir süreliğine gemide kalmaya karar verdi ve sandalın gemiye çarpıp durmasını istemiyor."

Buyruğunu yerine getirmekte ikirciklendiklerini görünce, "Size sandalı yukarı çekin, dedim," diye yineledi bu kez daha sert bir tonla.

Adamlar buyruğu yerine getirmek için yavaşça ilerlerken, "Kim bilir? Belki bir süre benimle avlanmak zorunda kalabilirsiniz," dedi son derece yumuşak biçimde, yumuşaklığı gizleyen ipek bir gözdağıyla, "ve belki dostça bir anlayış başlatabiliriz. Hadi canlanın şimdi! Ecel Larsen olsaydı sizi bundan daha hızlı zıplatırdı, biliyorsunuz!"

Kaptanın gözetimindeki adamların hareketleri gözle görülür biçimde hızlandı ve sandal gemiye çekilirken beni de flok yelkenini gevşetmem için ön tarafa gönderdi. Wolf Larsen dümene geçip *Makedonya*'nın ikinci sandalına yöneldi.

Yolda ilerlerken o an için yapacak başka işim bulunmadığından dikkatimi sandalların konumuna verdim. *Makedonya*'nın üçüncü sandalı bizimkilerin ikisinin, bir diğeri ise bizim üçüncü sandalımızın saldırısına uğramıştı ve beşincisi de geri dönmüş en yakınındaki arkadaşlarının yardımına gidiyordu. Kavga uzak mesafeden başlamıştı ve tüfekler hiç

durmadan takırdıyordu. Canlı, kıpır kıpır bir deniz rüzgâr tarafından dövülüyor, düzgün ateş etmeyi engelliyordu ve biz yaklaşırken kurşunların ara sıra o dalgadan bu dalgaya sektiklerini görebiliyorduk.

Peşine düştüğümüz sandal yönünü değiştirmiş bizden kaçmak ve kaçış yolu üzerinde de bizim sandallara yaptığımız saldırıyı geri püskürtmekte rol almak için rüzgârın önünde gidiyordu.

Iskotalar ve palangalarla uğraşmaktan olan biteni görmeye pek zamanım kalmıyordu, ama Wolf Larsen iki yabancı tayfayı çağırtıp baş kasaraya gönderdiğinde pupada bulunuyordum. Surat asmalarına karşın yine de gittiler. Ardından Bayan Brewster'a aşağıya inmesini buyurdu ve kadının gözlerine anında sıçrayan dehşet karşısında gülümsedi.

"Aşağıda sizi korkutabilecek hiçbir şeyle karşılaşmayacaksınız," dedi, "yalnızca oradaki halkalara sıkıca bağlanmış sağlam bir adam var. Üstümüze kurşun yağıyor ve sizin ölmenizi istemiyorum, bildiğiniz gibi."

Daha o konuşurken bir kurşun ellerinin arasındaki dümenin pirinç başlıklı çubuğuna çarpıp sekti ve rüzgâr tarafında havaya doğru vınlayıp gitti.

"Görüyorsunuz işte," dedi ona ve sonra bana dönüp, "Bay Van Weden, dümene geçer misiniz?"

Maud Brewster ambar ağzından içeri girmişti, bu yüzden bir tek başı gözüküyordu. Wolf Larsen bir tüfek bulmuş namlusuna fişek sürüyordu. Ona gözlerimle aşağı inmesi için yalvardım, ama o gülümseyip şöyle dedi:

"Biz, bacaklarının üstünde durmaktan yoksun kara yaratıkları olabiliriz, ama Kaptan Larsen'e en az kendisi kadar gözü pek olduğumuzu gösterebiliriz."

Larsen ona hayranlık dolu kısa bir bakış fırlattı.

"Bunun için yüzde yüz hoşlanıyorum, sizden," dedi. Kurşunlardan birisi kamaranın duvarına esaslı biçimde çarparken, "Kitaplar, beyin ve yüreklilik. Siz bir korsan şefinin

karısı olabilecek denli çok yönlü, aydın bir kadınsınız. Hım, bunu sonra konuşuruz," deyip gülümsedi.

Konuşurken gözlerinin altın rengini aldığını gördüm, Bayan Brewster'ın gözlerine ise dehşet yerleşmişti.

Hemen atılıp, "Biz daha yürekliyiz," dedim. "En azından, kendi adıma konuşursam, Kaptan Larsen'den daha yürekli olduğumu biliyorum."

Bu kez de ani bakışının hedefi ben oldum. Onunla dalga geçip geçmediğimi merak ediyordu. *Hayalet* rotasından sapmasın diye dümene üç ya da dört kol yerleştirdim ve ardından gemiyi rotaya oturttum. Wolf Larsen hâlâ bir açıklama bekliyordu, ben de dizlerimi işaret ettim.

"Dizlerimdeki," dedim, "hafif titremeyi görebilirsiniz. Bu korkum yüzünden, bedenim korkuyor ve zihinsel olarak da korkuyorum, çünkü ölmek istemiyorum. Ama ruhum titreyen bedene ve zihnin endişelerine baskın çıkıyor. Yürekliden de öteyim. Cesaretliyim. Sizin bedeniniz korkmuyor. Siz korkmuyorsunuz. Öte yandan, tehlikeyle karşılaşmanın size hiçbir bedeli yok; ayrıca da size keyif veriyor. Hoşunuza gidiyor. Korkusuz olabilirsiniz, Bay Larsen, ama yürekliliğin bana ait olduğunu da teslim etmeniz gerekiyor."

"Haklısınız," diye kabullendi hemen. "Daha önce hiç böyle bir açıdan düşünmemiştim ben bunu. Ama bunun tersi de doğru mu? Siz benden daha yürekliyseniz, ben sizden daha mı korkağım yani?"

Bunun saçmalığına ikimiz de güldük ve o güverteye inip tüfeğini küpeşteye dayadı. Daha önce üstümüze yağan kurşunlar bir mil öteden gelmişti, ama artık bu mesafeyi yarıya indirmiştik. Dikkatlice üç el ateş etti. İlki sandalın 15 metre kadar rüzgâr tarafına, ikincisi ise hemen yanına düştü ve üçüncü atışla sandalın dümencisi dümeni elinden bırakarak sandalın dibinde iki büklüm oldu.

"Sanırım bu onların aklını başına getirir," dedi Wolf Larsen, ayaklanarak. "Avcıyı vurmayı göze alamam ve kü-

rekçinin de dümen kullanmayı bilmediğini umarım. Ki bu durumda avcı hem dümeni kullanıp hem de ateş edemez."

Kestiriminde haklı çıktı, çünkü sandal anında rüzgârın önünde sürüklendi ve avcı dümencinin yerini almak için kıç tarafına sıçradı. Artık ateş edemiyordu, gerçi öbür sandallardan açılan ateş nedeniyle hâlâ tüfek sesleri geliyordu.

Avcı sandalı yeniden rüzgârın önüne atmayı başardı, ama onun otuz metresine karşılık iki misli yol alarak peşinden seğirttik. Doksan metre kadar ötede kürekçinin avcıya bir tüfek uzattığını gördüm. Wolf Larsen geminin ortasına gitti ve çatal mandarını serbest bıraktı. Sonra tüfeğini doğrultup küpeştenin üzerinden dikkatle nişan aldı. Avcının iki kez dümeni tek eliyle idare edip tüfeğine uzandığını ve tereddüt geçirdiğini gördüm. Artık yanlarına varmış, onları geçiyorduk.

"Hey, sen!" diye bağırdı Wolf Larsen sandalın kürekçisine birdenbire. "Dön geri!"

Aynı anda da halat tomarını fırlattı. Neredeyse adamı yere yıkacak biçimde tam yerine düştü halat, ama o buyruğa uymadı. Bunun yerine emirlerini bekleyerek avcısına baktı. Avcı ise ikileme düşmüştü. Tüfeği dizlerinin arasındaydı, ama dümeni elinden bırakırsa sandal sürüklenip uskunaya bindirebilirdi. Ayrıca Wolf Larsen'in tüfeğinin üstüne doğrulduğunu da görmüştü ve tüfeğini eline aldığı anda vurulacağını biliyordu.

"Geri dön!" dedi adamına sessizce.

Kürekçi, sandalı döndürmek suretiyle buyruğa uydu ve halatı gerilinceye dek çekti. Sandal hızla yön değiştirdi ve avcı sandalı *Hayalet*'in beş altı metre yanında paralel hizaya getirerek düzeltti.

"Şimdi o yelkeni indirip yaklaşın!" diye buyurdu Wolf Larsen.

İpi tek eliyle aşağı salarken bile tüfeğini bir an için indirmemişti. İki sağlam adam sandalın başını ve kıçını bağlayıp

güverteye çıkmaya hazırlandıklarında avcı kendi tüfeğini sanki güvenli bir konuma getirmek istercesine kavradı.

"İndir onu!" diye bağırdı Wolf Larsen ve avcı da, sanki tüfek sıcakmış da elini yakmış gibi indirdi.

Kendileri güverteye çıktıklarında iki tutsak sandalı da yukarı çektiler ve Wolf Larsen'in yönlendirmesi altında yaralı dümenciyi baş kasaraya taşıdılar.

"Beş sandalımız da sizinle benim yaptığımızı yapabilirlerse, epeyce mürettebatımız olacak demektir," dedi Wolf Larsen bana.

"Vurduğunuz adam – umarım..." diye kekeledi Maud Brewster.

"Omzundan yaralandı," diye yanıtladı Wolf Larsen. "Ciddi bir şey değil, Bay Van Weyden onu iki üç haftada eskisinden de iyi duruma sokar."

"Ama şu ahbaplar için bir şey yapamaz, görünüşe bakılırsa," diye ekledi, yanına doğru ilerlediğim ve o anda önümüzde seyreden *Makedonya*'nın üçüncü sandalını göstererek. "Horner'la Duman'ın işi bu. Onlara adamları sağ istediğimizi söylemiştim, ceset değil. Fakat bir kez ateş etmeyi öğrendiğinizde hedefi vurmak için ateş etmek karşı konulması güç bir zevk. Hiç denediniz mi, Bay Van Weyden?"

Hayır anlamında başımı salladım ve dikkatimi sandala çevirdim. Demek ki kanlı bitmişti, çünkü geri çekilip düşmanın kalan iki sandalına saldırmak için bizim üç sandala katılmışlardı. Terk edilen sandal denizin ortasında, her dalgayla sarhoş gibi savruluyordu, gevşemiş yelkeni sağa yatmış çırpınıyor ve rüzgârda yalpalıyordu. Avcıyla kürekçi tuhaf biçimde sandalın dibine kıvrılıp kalmışlardı, ama kürekçi yarısı içerde yarısı dışarıda küpeştenin üstüne uzanmış, kolları suya sarkmış, kafası bir o yana bir bu yana sallanıyordu.

"Bakmayın, Bayan Brewster, lütfen bakmayın," diye yalvardım ona ve beni dinleyip manzarayı görmemiş olmasından hoşnut kaldım.

"Doğruca yanlarına gidelim, Bay Van Weyden," diye buyurdu Wolf Larsen.

Biz yaklaşırken ateş durdu ve kavganın bitmiş olduğunu gördük. Kalan iki sandal bizim beş sandalımız tarafından ele geçirilmiş, yedisi de gemiye alınmak için bir araya toplanmışlardı.

"Şuraya bakın," diye haykırdım elimde olmadan, kuzeydoğuyu işaret ederek.

Makedonya'nın konumunu belirten duman lekesi yeniden görünmüştü.

"Evet, ben de onu gözlüyordum," oldu Wolf Larsen'in sakin karşılığı. Sis tabakasına kadarki uzaklığımızı ölçtü ve rüzgârın yanağındaki ağırlığını hissetmek için bir anlığına durakladı. "Sanırım, becereceğiz; ama o kardeşim olacak mübareğin küçük oyunumuzu çakıp canımıza okuyacağına güvenebilirsiniz. Hey, şuna bakın!"

Duman lekesi birdenbire büyüyüvermişti ve oldukça karaydı.

"Havanı söndüreceğim senin yine de, kardeşim" diye kıkırdadı, "Senin havanı indireceğim ve umarım o eski kazanların paramparça olur."

Durduğumuzda hummalı ama düzenli bir kargaşa hüküm sürdü. Sandallar her taraftan güverteye alındı. Tutsaklar küpeşteyi aşar aşmaz avcılarımız tarafından baş kasaraya dizildiler, bu sırada tayfalarımız da sandalları apar topar yukarı çekip bağlama zahmetine girişmeden gelişigüzel güvertenin orasına burasına indirdiler. Son sandal denizden kaldırılıp makaralara takıldığında biz çoktan bütün yelkenleri açmış, ıskotaları gevşetmiş, yola koyulmuştuk.

Acele etmek için nedenimiz vardı. Bacasından dumanların en karasını püskürte püskürte, *Makedonya* kuzeydoğudan üstümüze doğru geliyordu. Kendisine kalan sandalları boş verip bizim yolumuza çıkmak için rotasını değiştirmişti. Üstümüze gelmiyor, yolumuzu kesmeye çalışıyordu. Rotala-

rımız bir açının iki kenarı gibi, kesişme noktası sis tabakasının köşesine denk gelecek biçimde giderek birbirine yaklaşıyordu. *Makedonya*'nın bizi kıstırmayı umduğu yer orasıydı. *Hayalet*'in umudu ise *Makedonya* oraya varmadan önce o noktayı geçmekte yatıyordu.

Wolf Larsen, gözleri parlayarak ve takibin bir ayrıntısından ötekine inceleyip kafa yorarak dümeni idare ediyordu. Kâh rüzgârın durgunlaşması ya da şiddetlenmesinin belirtilerini görmek için rüzgâr yönünden denizi, kâh *Makedonya*'yı inceliyordu ve yine gözleri her bir yelken üzerinde ayrı ayrı geziniyor, *Hayalet*'in tüm hızını sonuna dek kullanıncaya değin oradaki bir yelken gevşetilip şuradaki gerilsin diye buyruklar veriyordu. Tüm düşmanlık ve kinler unutulmuştu ve çok uzun zamandan beri onun zalimliklerine katlanan adamların onun buyruklarını yerine getirmek için hevesle fırlamaları beni şaşırtmıştı. Söylemesi garip, ama kabaran denizde dalgalarla boğuşarak ilerlerken talihsiz Johnson geldi aklıma; *Hayalet*'i öylesine sever ve onun yol alma gücünden öyle keyif alırdı ki sağ kalıp aramızda olmadığı için içimden bir hayıflanma dalgasının yükseldiğini fark ettim.

"Silahlarınızı alsanız iyi olur, arkadaşlar," diye seslendi bizim avcılara Wolf Larsen ve beş adam ellerinde silahlarıyla küpeştenin rüzgâraltı tarafında sıralanıp beklediler.

Makedonya artık bir mil yakınımızdaydı, bacasından sağa doğru kapkara duman püskürtüp Wolf Larsen'in onu izlerken alıntı yaparak söylediği gibi "Tuzlu suyun içinden sesi gökleri tutarak"* saatte on yedi mil hızla denizi yara yara deli gibi yol alıyordu. Biz dokuz milden fazla hız yapmıyorduk, ama sis tabakası oldukça yakındaydı.

Makedonya'nın gövdesinden bir duman bulutu yükseldi, ağır bir patlama sesi duyduk ve ana yelkenimizin gerilmiş bezinde yuvarlak bir delik oluştu. Gemide taşıdıkları söylenen küçük toplardan birisiyle bize ateş ediyorlardı. Geminin

* Rudyard Kipling'in bir şiirine atıf. (ç.n.)

ortasına toplaşan adamlarımız şapkalarını havaya fırlatıp alaycı bir yaygara kopardılar. Yeniden bir duman bulutu ve gürültülü bir patlamayla birlikte gülle bu kez beş altı metre gerimize, batmadan önce rüzgâr yönünde iki kez sekerek düştü.

Ama tüm avcıları ya sandallarda bulunduğu ya da bize tutsak düştüğü için tüfek atışı yoktu. İki geminin birbirine uzaklığı yarım mile düştüğünde üçüncü bir atış ana yelkenimizde başka bir delik açtı. Derken sisin içine girdik. Yoğun, ıslak sargısıyla bizi örtüp gizleyerek çevremizi kuşattı.

Havadaki ani değişim şaşırtıcıydı. Bir saniye önce üstümüzde berrak gökyüzü, deniz ufukta göz alabildiğine dalgalanırken ve duman, ateş ve demir mermiler kusarak üstümüze gelen bir gemi eşliğinde gün ışığının içinde batıp çıkıyorduk. Ve bir anda, güneş ortadan kaybolup gökyüzü ve hatta ana direklerimiz bile görünmez oldu ve ufuk gözden yitti. Gri buğuyu yağmur gibi yarıyorduk. Giysilerimizdeki her bir iplik parçası, başımızdaki ve yüzümüzdeki her bir tüy kristal küreciklerle süslenmişti. İpler nemden sırılsıklamdı; başımızın üstündeki halat donanımından üstümüze damlıyordu ve bumbaların alt bölümünde su damlaları uzun yollara dönüşüp uskunanın her atılışıyla koparak yalancı sağanaklar gibi güverteye savruluyordu. Dışa vurulmayan, boğucu bir duyguya kapıldım. Kendini dalgalara atan geminin sesleri nasıl sis tarafından kulaklarımıza geri fırlatılıyorsa insanın düşünceleri de aynı biçimdeydi. Zihin, çevremizi sarıp sarmalayan bu ıslak örtünün ötesinde kalmış bir dünyanın varlığından sıyrılıyordu. Dünya buydu, evrenin ta kendisi, sınırları öylesine yakındı ki insanın iki koluyla uzanıp bu sınırları gerisin geri itesi geliyordu. Geri kalan her şeyin bu gri duvarların dışında olabileceği düşüncesi olanaksız görünüyordu. Geri kalan her şey bir düş, bir düşün anısından başka bir şey değildi.

Acayipti bu, oldukça acayipti. Maud Brewster'a baktım ve onun da benzer bir etkiye kapıldığını anladım. Son-

ra Wolf Larsen'e baktım, ama onun bilincine ilişkin öznel hiçbir şey yoktu. Onun bütün derdi o ana, nesnel duruma yönelikti. Hâlâ dümendeydi ve *Hayalet*'in her ileri atılışıyla ve rüzgâraltına yalpalayışıyla geçen dakikaları hesaplayarak Zamanı zamanlıyordu.

Bana alçak sesle, "Ses çıkarmadan ön tarafa ve rüzgâraltına git" dedi. "Önce gabya yelkenlerini hisa et. Adamları halatların başına yerleştir. Hiçbir makara tıkırtısı olmamasına, hiç kimsenin konuşmamasına dikkat et. Hiç ses yok, anladın mı, hiç ses yok."

Her şey hazır olduğunda "rüzgâraltı" sözcüğü ağzımdan çıkıp ön tarafta kulaktan kulağa geçti ve *Hayalet* neredeyse hiç gürültü yapmadan ileriye doğru şahlandı. Ve gürültü namına çıkan ufak tefek sesler de –birkaç camadan halatının şaklaması ve bir iki makarada bobinlerin gıcırdaması– çevremizi sarıp sarmalayan yankılı kasvetin içinde hayaletimsi seslerdi.

Sis birdenbire incelip gün ışığında, alabildiğine uzanan deniz ufuk çizgisine değin önümüzde yeniden belirdiğinde pek az ilerlemiştik. Okyanus bomboştu. Yüzeyini yaran ya da dumanıyla göğü karartan öfkeli *Makedonya* ortalarda görünmüyordu.

Wolf Larsen hemen oradan sıvışıp sis tabakasının kenarı boyunca ilerledi. Hilesi apaçık ortadaydı. Sisin içine buharlının rüzgâr yönünden dalmış ve buharlı onu yakalama umuduyla sisin içinde körlemesine ilerlerken o sığınağından dışarı çıkmıştı ve şimdi de buharlının rüzgâraltı yönünden yeniden içeri giriyordu. Bunda da başarılı olduğu için, kardeşinin kendisini bulma olasılığıyla kıyaslandığında eskilerin samanlıkta iğne aramak benzetmesi hafif kalıyordu.

Uzunca bir süre yol almadı. Pruva yelkeniyle ana yelkenini kavançe edip gabya yelkenlerini yeniden açarak sisin içine yöneldik. Biz sisin içine girdiğimiz sırada rüzgâr yönünden belli belirsiz koca bir kütlenin çıktığına yemin edebilirdim.

Çabucak Wolf Larsen'e baktım. Çoktan sisin içine gömülmüştük, ama kafasını sallayarak onayladı. Manevrasını tahmin eden, ama erken davranma fırsatını bir anla ıskalayan *Makedonya*'yı o da görmüştü. Görünmeden kaçtığımıza kuşku yoktu.

"Bunu fazla sürdüremez," dedi Wolf Larsen. "Sandallarının kalanlarını toplamak için geri dönmek zorunda. Dümene birini geçirin, Bay Van Weyden, şimdilik bu rotada devam edin ve artık bu akşam daha fazla oyalanmayacağımız için nöbetçileri de yerleştirebilirsiniz."

"Bununla birlikte, beş dakikalığına *Makedonya*'nın güvertesinde olup," diye de ekledi, "kardeşimin küfürlerini işitmek için beş yüz dolar verirdim."

Dümenden ayrıldığında "Ve şimdi, Bay Van Weyden," dedi, "şu yeni gelenlere hoş geldin dememiz gerek. Avcılara bol viski servisi yapılsın ve birkaç şişe de ön tarafa yollayın. Onların her birini yarın Ecel Larsen için avlandıkları kadar hoşnut biçimde Wolf Larsen için de avlanmaları için denize indirmeyi göze alacağım."

"Ama Wainwright gibi onlar da kaçmazlar mı?" diye sordum.

Kurnazca gülümsedi. "Bizim avcıların sesi çıkmadığı sürece kaçmazlar. Yeni avcılarımızın vuracağı postların tamamı için post başına birer dolar bölüştürüyorum bizimkilerin aralarında. En azından yarısının, bugünkü heveskârlığı bu yüzdendi. Yok, bizimkilerin sesi çıkmadığı sürece herhangi bir kaçış olmaz. Ve şimdi ön tarafa gidip hastabakıcılık görevlerinizi yerine getirirseniz iyi olur. Bir koğuş dolusu adam sizi bekliyordur."

Yirmi Altıncı Bölüm

Wolf Larsen viski dağıtım işini kendisi ele aldı ve ben baş kasarada yeni getirilmiş yaralılarla uğraşırken şişeler ortalıkta dolaşmaya başladı. Daha önce de viski içildiğini görmüştüm, sözgelimi kulüp müdavimlerinin viski-soda içişleri, ama maşrapa ve kupalardan ve hatta her birinin insanı tek başına yoldan çıkartmaya yettiği şişelerden ağız dolusu yudumlar alan bu adamlar gibi içenine hiç rastlamamıştım. Bir iki taneyle de yetinmiyorlardı. İçiyor, içiyorlardı ve şişeler boşalıp bir kenara konduğunda da içmeyi sürdürüyorlardı.

Herkes içiyordu; yaralılar içiyor; bana yardım eden Oofty-Oofty içiyordu. Bir tek Louis sakınımlıydı, her ne kadar çoğunu bastıracak ölçüde cümbüşe katılsa da viskiyle dudaklarını ıslatmak dışında içmekten kaçınıyordu. Tam bir safahat âlemiydi bu. Bağıra çağıra gündüz yaşadıkları boğuşmayı anımsıyorlar, ayrıntılar üzerinde hırlaşıyorlar ya da gündüz dalaştıkları adamlara yağ çekip onlarla dostluk kuruyorlardı. Tutsaklarla onları tutsak edenler birbirlerinin omzunda hıçkırıyor, saygı ve hürmet üzerine tumturaklı yeminler savuruyorlardı. Geçmişte kalmış ve Wolf Larsen'in katı yönetimi altında bundan sonra da eksik olmayacak tüm mutsuzluklar için gözyaşı döküyorlardı. Ve hepsi de ona lanet okuyup zalimliği hakkında korkunç öyküler anlatıyorlardı.

Görülmemiş, ürkütücü bir manzaraydı bu; küçük, ranzalarla çevrili mekân, inip kalkan döşeme ve duvarlar, loş ışık, korkutucu biçimde uzayıp kısalırken dalgalanan gölgeler, dumanla, tentürdiyot ve bedenlerden yükselen kokuyla ağırlaşmış hava ve adamların, daha doğrusu insanlıktan çıkmış adamların öfkeyle pençe pençe olmuş yüzleri. Kadifemsi, ışıldayan gözleri ışıkta bir geyiğinkiler gibi parlayan, ama yine de göğsünde pusuya yatmış, yüzünün ve bedeninin neredeyse kadınsı yumuşaklık ve duyarlılığını maskeleyen barbar şeytanın farkında olduğum, bandajın öteki ucundan tutan ve manzarayı izleyen Oofty Oofty dikkatimi çekti. Ve Harrison'ın, bir zamanlar iyilik dolu ama şimdi bir iblisi andıran yüzünün, yeni gelenlere içinde bulundukları cehennem gemisini anlatır ve Wolf Larsen'in başı üzerine lanetler savururken hırsla kasıldığının farkına vardım.

Wolf Larsen'den başka bildikleri yoktu, Wolf Larsen, hep Wolf Larsen, insanların köleleştiricisi ve işkencecisi, erkek bir Circe*'ydi o ve bunlar da önünde yaltaklanıp yalnızca sarhoşken ve gizlilik içindeyken başkaldıran acınası ve zalim domuzlarıydı onun. Peki, ben de mi, diye düşündüm, ben de onun domuzlarından birisi miydim? Ya Maud Brewster? Hayır! Yarasıyla ilgilendiğim adam, elimin altında irkilinceye değin kızgınlık ve kararlılıkla dişlerimi sıktım ve Oofty-Oofty merakla bana baktı. Ani bir güçle donandığımı hissettim. Yeni bulduğum aşkım söz konusu olunca bir deve dönüşmüştüm. Hiçbir şeyden korkmuyordum. Wolf Larsen'e ve kitapların içinde geçen otuz beş yılıma karşın bu mesele bitinceye değin irademi zorlayacaktım. Her şey iyi olacaktı. İyi olmasını sağlayacaktım. Ve böylece, coşkuyla dolmuş, bir güçlülük duygusundan destek alarak bu uğultulu cehenneme arkamı dönüp sisin geceyi hayalet gibi kapladığı, havanın tatlı, saf ve sakin olduğu güverteye çıktım.

---

* Yunan mitolojisinde düşmanlarını afsunlayıp domuza çeviren Tanrıça. (ç.n.)

İki yaralı avcının bulunduğu kasara altında da Wolf Larsen'e lanet okunmaması dışında manzara baş kasaradakinden farklı değildi ve yeniden güverteye çıkıp ön taraftaki kamaraya gitmek benim için büyük bir rahatlama yarattı. Akşam yemeği hazırdı ve Wolf Larsen'la Maud beni bekliyorlardı.

Gemisinde bulunan herkes olası en hızlı biçimde sarhoş olurken o ayık kaldı. Dudaklarına içkinin bir damlası bile sürülmedi. Louis ve benden başka güveneceği kimse yokken bu koşullarda bunu yapmayı göze alamadı; Louis o anda bile dümenin başındaydı. Sisin içinde nöbetçiler olmaksızın ışıklar sönük ilerliyorduk. Wolf Larsen'in içkileri adamlarına bol keseden dağıtması beni şaşırtmıştı, ama belli ki onların psikolojisini ve kan dökerek başlayan ilişkilerde içtenliği perçinlemenin en iyi yöntemini biliyordu.

Ecel Larsen'e karşı kazandığı zaferin, üzerinde büyük bir etki bıraktığı apaçıktı. Önceki akşam canı sıkkın biçimde kendini sorgulamıştı ve her an kendine özgü o patlamalarından birisini beklemiştim. Ama hiçbir şey olmamıştı ve şimdi de müthiş bir ruh hali içindeydi. Belki de bu kadar çok avcı ve sandal ele geçirmekteki başarısı alışılmış tepkisini tersine çevirmişti. Her ne hal ise, can sıkıntısı kaybolmuş ve içindeki kötü şeytan sahneye çıkmamıştı. O zaman öyle sanmıştım; ama aptal ben, onu o kadar az tanıyormuşum ki, belki o anda bile o güne değin gördüklerimden çok daha korkunç bir patlamaya hazırlandığını bilememişim.

Söylediğim gibi, ben kamaraya girdiğimde kendini müthiş bir ruh hali içinde hissediyordu. Haftalardır hiç başı ağrımamıştı, gözleri gökyüzü kadar berrak bir mavilikteydi, teni kusursuz bir sağlıkla ışıldıyordu; yaşam damarlarında eksiksiz ve görkemli bir sel gibi akıyordu. Beni beklerken Maud ile hararetli bir tartışmaya dalmıştı. Üstünde konuştukları konu şeytana uymaktı ve duyduğum birkaç sözcükten anladığım, şeytana uymanın yalnızca insan baştan çıkıp

da düşkünleştiğinde şeytana uymak anlamına geldiğini ileri sürüyordu.

"Bakın," diyordu, "Benim görüşüme göre, insan bir şeyi arzuladığı için yapar. Pek çok arzusu vardır. Acıdan kaçınmayı ya da zevke dalmayı arzulayabilir. Ama her ne yaparsa yapsın onu arzuladığı için yapar."

"Ama hiçbiri diğerini yapmasına izin vermeyecek, taban tabana zıt iki şey yapmayı arzuladığını varsayarsak?" diye sözünü kesti Maud.

"Ben de tam oraya geliyordum," dedi Wolf Larsen.

"Ve kişinin ruhu bu iki arzu arasında kendini gösterir," diye sürdürdü sözlerini Maud. "Eğer iyi bir ruhsa, iyi olan eylemi arzulayıp gerçekleştirecektir ve kötü bir ruhsa da tersini. Kararı veren ruhtur."

"Boş laf bunlar, zırva!" diye karşı çıktı Wolf Larsen sabırsızca. "Kararı veren arzudur. Diyelim ki sarhoş olmak isteyen bir adam olsun. Aynı zamanda da sarhoş olmak istemiyor. Ne yapar? Nasıl yapar? O bir kukladır. O arzularının pençesinde bir varlıktır ve bu arzulardan en güçlüsü hangisiyse ona uyar, o kadar. Ruhunun bununla hiç ilgisi yoktur. Sarhoş olmak için şeytana nasıl uyabilir, sarhoşluğu nasıl reddedebilir? Eğer ayık kalma arzusu sürüyorsa, bu arzusu ağır bastığı içindir. Şeytana uymak rol oynamaz, ta ki –o anda aklına gelen düşünceyi kavramak için durakladı– ta ki ayık kalmaya meyletmemişse."

"Ha! Ha!" diye güldü. "Siz bu konuda ne düşünüyorsunuz, Bay Van Weyden?"

"İkinizin de kılı kırk yardığınızı," dedim. "İnsanın ruhu arzularıdır. Ya da dilerseniz, arzularının toplamı ruhudur. Bu yüzden ikiniz de yanılıyorsunuz. Siz ruhtan ayrı olarak arzuların üstünde duruyorsunuz, Bayan Brewster de arzudan ayrı olarak ruhun ve aslına bakarsanız ruh da arzu da aynı şeydir."

"Yine de," diye sürdürdüm, "Bayan Brewster, insan uysa da, üstesinden gelse de, şeytana uymanın şeytana uymak de-

mek olduğunu ileri sürmekte haklı. Ateş, alevleri gökyüzüne ulaşana değin rüzgâr tarafından körüklenir. Bu yüzden arzu da ateş gibidir. Arzu nesnesinin görüntüsü ya da arzulanan şeyin yeni ve cazip bir tanımı ya da kavranışıyla tutuşur. Şeytana uyma burada karşımıza çıkar. Arzuyu, her şeyi egemenliği altına alıncaya değin körükleyen rüzgârdır. Şeytana uyma budur. Arzunun üstün gelmesini sağlayacak ölçüde körüklemeyebilir, ama ne ölçüde körüklerse şeytana uyma da o ölçüde gerçekleşir. Ve sizin de dediğiniz gibi, kötüye de meyledebilir iyiye de."

Hep birlikte masaya otururken kendimden gurur duydum. Sözlerim ikna edici olmuştu. En azından tartışmaya bir son vermişti.

Ama Wolf Larsen'in çenesi düşmüştü, daha önce hiç görmediğim kadar hevesliydi konuşmaya. Sanki içinde hapsolmuş, bir biçimde çıkış yolu bulması gereken bir enerjiyle dolup taşıyordu. Neredeyse hemen aşk üstüne bir tartışma başlattı. O her zamanki gibi katıksız bir materyalizmin, Maud ise idealizmin yanında saf tutuyordu. Bana gelince, arada bir, bir önerme ya da düzeltmeye yönelik bir sözcüğün ötesinde tartışmaya katılmadım.

Kıvrak zekâlıydı, ama Maud da öyleydi ve o konuşurken yüzünü incelemekten konuşmanın gidişatını kaçırdım. Pek renk vermeyen bir yüzdü bu, ama bu gece pençe pençe olmuştu ve canlılık doluydu. Bütün nüktedanlığını hevesle ortaya koyuyordu ve çatışmaktan en az Wolf Larsen kadar zevk alıyordu ki Wolf Larsen de keyiften dört köşeydi. Bir nedenle, Maud'un saçının kumral bir buklesinde kendimi tümüyle yitirdiğimden bunun nedenini anlamadıysam da, Wolf Larsen Tintagel'deki Isolde'den alıntı yapmış ve Maud da:

"Burada bile kadınlardan, günahım olan yaşayan tüm kadınlardan uzakta kutsanmışım ve suçum kusursuz," diye sürdürmüştü.

Ömer Hayyam'ın karamsarlığını algıladığı gibi şimdi de Swinburne'ün dizelerinde de zafer, yakıcı zafer ve övünç algılıyordu. Doğru okudu ve güzel okudu. Louis başını ambar kapağından aşağı uzatıp, şunları fısıldadığında, okumasını tam bitirmemişti:

"Ses çıkartmayın, olmaz mı? Sis kalktı ve şu kutsal anda pruvamızın çaprazından bir buharlının lombozu geçiyor."

Wolf Larsen güverteye sıçradı ve bunu öyle bir çeviklikle yaptı ki biz peşine düştüğümüzde o kasara altının sürgüsünü sarhoşların yaygarasının üstüne çekmiş baş kasaranın kapağını kapatmaya ön tarafa seğirtmişti. Sis varlığını sürdürse de yükseklere çekilmiş, yıldızları perdeleyip geceyi zifiri karanlığa çevirmişti. Tam önümüzde parlak bir kırmızıyla bir beyaz ışığı görebiliyor, bir buharlının motorlarının gürültüsünü duyabiliyordum. Hiç kuşku yok ki *Makedonya* idi bu.

Wolf Larsen kıç tarafına geri dönmüştü ve hızla pruvamızın önünden geçen ışıklara bakan sessiz bir grup halinde dikiliyorduk.

"Şansım varmış ki ışıldak bulundurmuyor," dedi Wolf Larsen.

"Ya avazım çıktığı kadar haykırsaydım?" diye sordum fısıltıyla.

"Bunların hepsi boşa giderdi," diye yanıtladı. "Ama hemen oracıkta başınıza ne geleceğini de düşündünüz mü?"

Daha öğrenmek için bir istek göstermeme kalmadan goril gibi kavrayışıyla kaslarını hafifçe gererek beni boğazımdan yakaladığı gibi boynumu kırmaktan çekinmeyeceğini gösterdi. Bir an sonra ise beni serbest bırakmış, beraberce *Makedonya*'nın ışıklarını gözlüyorduk.

"Ya ben bağırsaydım?" diye sordu Maud.

"İncitemeyecek kadar çok hoşlanıyorum sizden," dedi yumuşacık bir tonla; yok, daha da öte, sesinde irkilmeme yol açan bir sevecenlik ve özen vardı.

"Yine de yapmayın siz, bir şey değişmez sonuçta, anında Bay Van Weyden'ın boynunu kırarım çünkü."

"Öyleyse bağırması için izin veriyorum ona," diyerek meydan okudum.

"Amerikan edebiyatının ikinci ustasını kurban etmeyi göze alacağınızı pek sanmam," diye dalga geçti.

Birbirimize sessizliğin uygunsuz kaçmayacağı ölçüde alışmış olmamıza karşın ondan sonra konuşmadık hiç ve beyaz ışıkla kırmızı ışık gözden yittiğinde kesintiye uğrayan akşam yemeğimizi bitirmek üzere kamaraya döndük.

Yine alıntılara daldılar ve Maud Dowson'un "Impenitentia Ultima"sını örnekledi. Güzel okuyordu, ama ben onu değil, Wolf Larsen'i seyrediyordum. Maud'un üstüne diktiği büyülenmiş bakış ilgimi çok çekti. Tümüyle kendinden geçmişti ve ağzından çıkan her sözcüğü anında yineleyen dudaklarının bilinçsiz kıpırtısını fark ettim. Maud, bu dizeleri okuduğunda söze girdi:

"Güneş gerilerde battığında gözleri ışığım olsun,
Sesinin kemanımsı tınıları kulağıma erişen son ses olsun."

"Sizin sesinizde de keman tınısı var," dedi dobra dobra ve gözlerinde altın ışıklar çaktı.

Maud'un kendini tutması karşısında sevinçten çığlık atabilirdim. Son kıtayı da duraksamadan okuyup bitirdi ve ardından sezdirmeden söyleşiyi daha tehlikesiz alanlara kaydırdı. Ve tüm bunların olduğu sırada, kasaraaltındaki sarhoş isyanı duvar perdeden taşar, korktuğum adamla âşık olduğum kadının konuşmaları sürüp giderken ben yarı sersemlemiş bir halde oturdum. Masa toplanmamıştı. Mugridge'in yerine geçen adam belli ki baş kasaradaki yoldaşlarına katılmıştı.

Wolf Larsen ömründe bir kez yaşamın doruğuna eriştiyse o an bu andı. Zaman zaman onu izlemek için kendi düşün-

celerimi terk ediyor ve şaşkınlık içinde, o an için tutkusuyla büyülenmiş, olağanüstü zekâsının hükmüne girmiş, onu izliyordum; çünkü başkaldırının tutkusunu ortaya döküyordu. Milton'ın Lucifer'inden örnek vermek kaçınılmazdı ve Wolf Larsen'in kişiliği çözümleyip sergilemekteki keskinliği bastırılmış zekâsının dışavurumuydu. Bana, adını bile duymadığını bildiğim o parlak ama tehlikeli düşünürü, Taine'i anımsattı.

"Yitirilmiş bir davayı güdüyor ve Tanrı'nın yıldırımlarından zerrece korkmuyordu," diyordu Wolf Larsen. "Cehenneme atılmasına karşın mağlup değildi. Tanrı'nın meleklerinin üçte birini yanına çekmiş, insanı doğruca Tanrı'ya baş kaldırsın diye kışkırtmış ve insanların kuşaklar boyu önemli bir kısmını yoldan çıkartmayı başarmıştı. Cennetten niye kovuldu? Tanrıdan daha mı yüreksizdi? Daha mı gurursuzdu? Gözü daha mı aşağıdaydı? Hayır! Binlerce kez hayır! Dediği gibi şimşeklerin daha da yücelttiği Tanrı ondan daha güçlüydü. Ama Lucifer bir özgür ruhtu. Hizmet etmek boğulmaktı onun için. Huzurlu bir köleliğin mutluluğundansa özgürlük içinde sıkıntı çekmeyi yeğledi. Tanrıya hizmet etmeyi umursamadı. Hiçbir şeye hizmet etmeyi umursamadı. Kukla değildi o. Kendi ayaklarının üstünde duruyordu. Bağımsız bir bireydi o."

Odasına çekilmek için doğrulurken, "İlk anarşist," diyerek güldü Maud.

"O zaman, anarşist olmak iyi bir şey!" diye haykırdı. O da kalkmış, odasının kapısında duraklayan Maud'un karşısında dikilerek sözlerini sürdürüyordu:

" 'Burada en azından özgür olacağız; / Yüce Tanrı burayı kıskançlıktan var etmedi; o yüzden bizi kovmaz; / Burada güven içinde hüküm sürebiliriz ve cehennemde bile olsa hükmetmeyi seçmem her şeye değer; / Cehennemde hüküm sürmek cennette hizmet etmeye yeğdir.' "

Kudretli bir ruhun kendini savunan çığlığıydı bu. İki yana sallanır, güneş yanığı yüzü parlar, başı dik ve hâkim, gözleri,

altın sarısı ve erkeksi, yoğun biçimde erkeksi ve şaşmaz biçimde yumuşak gözleri kapıdaki Maud'a kıvılcımlar gönderirken orada dikilmiş, kamara hâlâ onun sesiyle çınlıyordu.

Yeniden gözlerinde o isimsiz ve yanılmasız korku, neredeyse bir fısıltıyla ona, "Siz Lucifer'siniz," dedi Maud.

Kapı kapandı ve gözden kayboldu. Arkasından bakarak orada bir dakika daha dikildi, sonra kendisine gelip bana döndü.

"Louis'i dümenden kurtarayım," dedi kısaca, "gece yarısı da size bırakayım. İyisi mi gidip biraz uyuyun."

Eldivenleri çekti, başlığını giydi ve ben önerisine uyup yatmaya giderken o da ambar merdivenlerine yöneldi. Bilinmez bir nedenin dürtüsüyle soyunmadan, giysilerimle yattım yatağa. Bir süre kasaradaki yaygarayı dinleyip beni tutsak eden aşka şaştım; ama *Hayalet*'te uykularım düzene girip doğallaşmıştı ve kısa bir süre sonra şarkılar ve bağırışlar dindi, gözlerim kapandı ve bilincim yarı ölüme benzer bir uykunun derinliklerine kaydı.

Beni neyin uyandırdığını bilmiyordum, ama kendimi hamağımın dışında, ayakta, tümüyle uyanık, ruhum tehlike uyarısında bulunan bir borazanın sesine kulak vermişçesine titreşir biçimde buldum. Kapıyı ardına dek açtım. Kamaranın ışığı kısılmıştı. Maud'un, benim Maud'umun, Wolf Larsen'in kollarının arasında direnip çırpındığını gördüm. Ondan kaçmak için başını göğsüne gömerek çırpınırken vuruşlarının boşunalığını görebiliyordum. Bütün bunları gördüğüm anla öne doğru sıçrayışım bir oldu.

Başını kaldırırken yumruğumu yüzüne yapıştırdım, ama zayıf bir darbeydi bu. Vahşi, hayvani biçimde kükredi ve elinin tersiyle itti beni. Yalnızca bir ittirme, bir bilek büküşü olmasına karşın öyle güçlüydü ki sanki mancınıktan fırlatılmışım gibi geriye savruldum. Bedenimin vuruşuyla panelleri ufalayıp ezerek önceleri Mugridge'in odası olan bölmenin kapısına çarptım. Kendimi kırılan kapıdan bin bir güçlükle

çekerek, yaram berem var mı bilmeksizin ayağa kalkmaya çabaladım. Yalnızca beni pençesine almış öfkenin farkındaydım. Sanırım, kalçamın üstündeki bıçağı çekip ikinci kez öne doğru atıldığımda ben de haykırdım.

Ama bir şey olmuştu. Her biri bir yana ayrıldı. Üstüne çullanıp bıçağımı kaldırdım, ama kendimi tutarak vurmadım. Bu işin garipliği aklımı karıştırmıştı. Maud, bir eliyle destek alarak duvara yaslanmış duruyordu; ama Wolf Larsen, sol elini alnına bastırarak gözlerine siper edip, sağ eliyle de sersemlemiş bir halde çevresini kolaçan ederek sendeliyordu. Eli duvara çarptı ve bu temasla sanki dengesini sağlamış da boşlukta yaslanacak bir yer bulmuşçasına bedeni kasılıp fiziksel bir rahatlama belirtisi gösterdi.

Sonra gözümü yeniden kan bürüdü. Bütün yanlışlarım ve aşağılanmalarım, bana ve diğerlerine bütün çektirdikleri, adamın varlığından yayılan bütün kötülükler körleştiren bir berraklıkla gözümde canlandı. Gözüm hiçbir şey görmeden, deli gibi üstüne atıldım ve bıçağımı omzuna sapladım. Derken, bunun bir et yarasından öte bir şey olmadığını anladım –kürek kemiğindeki çelik kafesi hissettim– ve bıçağı daha ölümcül bir yerine vurmak için kaldırdım.

Ama Maud ilk vuruşumu görmüştü ve "Yapma! Lütfen yapma!" diye haykırdı.

Bir an için kolum indi, ama yalnızca bir an. Sonra bıçak yeniden kalktı ve eğer Maud aramıza girmeseydi Wolf Larsen kuşku yok ki ölürdü. Kolları beni sarmış, saçları yüzümü okşuyordu. Nabzım alışılmadık biçimde yükseldi, ama öfkem de nabzımla birlikte şaha kalkmıştı. Cesurca gözlerimin içine baktı.

"Benim hatırım için," diye yalvardı.

Onu incitmeden kolumu kurtarmaya çalışarak, "Ben onu sizin hatırınız için öldürecektim!" diye bağırdım.

Parmaklarını hafifçe dudaklarıma koyarak, "Sus!" dedi. Cesaret edebilseydim o parmakları öpebilirdim, o öfkemin

içindeyken bile son derece tatlıydılar. "Lütfen, lütfen," diye yalvardı ve sözleriyle elimi kolumu öyle bir bağladı ki her zaman da elimi kolumu bağlayacağı günler gelecekti.

Ondan ayrılarak geri adım attım ve bıçağı kınına soktum. Wolf Larsen'e baktım. Sol elini hâlâ alnına bastırıyordu. Parmaklarıyla gözlerini kapatmıştı. Başı öne eğikti. Kendinden geçmiş görünüyordu. Bedeni kalçalarından bükülmüş, o geniş omuzları sarkıp öne düşmüştü.

Korku tınısı taşıyan, boğuk bir sesle, "Van Weyden!" diye seslendi. "Ah, Van Weyden! Neredesiniz?"

Maud'a baktım. Sesini çıkarmadı, ama başıyla onayladı.

"Buradayım," diye yanıtladım yanına giderek. "Ne var?"

"Bir yere oturmama yardım edin," dedi aynı boğuk, korkulu sesle.

"Hasta bir adamım; çok hasta bir adamım ben, Hump," dedi elimden kurtulup bir iskemleye çökerken.

Başı masaya düştü ve ellerinin arasına gömüldü. Sanki canı yanıyormuşçasına ara sıra öne arkaya sallanıyordu. Başını azıcık doğrulttuğu bir seferinde, saçlarının diplerinden alnına süzülen iri ter damlaları gördüm.

"Hasta bir adamım; çok hasta bir adamım ben," diye bir iki kez daha yineledi.

"Ne oldu?" diye sordum elimi omzuna koyarak. "Sizin için yapabileceğim bir şey var mı?"

Ama rahatsızlık belirten bir silkinmeyle elimi uzaklaştırdı ve Maud yüzünde şaşkınlık ve korkuyla bakınırken uzunca bir süre yanında sessizce dikildim. Ona ne olduğunu anlayamamıştık.

"Hump," dedi sonunda, "benim hamağıma gitmem gerek. Bana yardım edin. Kısa bir zaman sonra bir şeyim kalmaz. O lanet olasıca baş ağrıları, sanırım. Korkuyorum bu ağrılardan. İçimde bir his var – yok, ne dediğimi bilmiyorum ben. Hamağıma gitmeme yardım edin."

Fakat onu hamağına götürdüğümde gözlerini kapatarak yüzünü yeniden ellerinin arasına gömdü ve gitmek için arkamı döndüğümde "Hasta bir adamım; çok hasta bir adamım ben," diye mırıldandığını duydum.

Dışarı çıktığımda Maud soran gözlerle bana baktı. Başımı iki yana sallayıp,

"Ona bir şey olmuş. Nedir, bilmiyorum. Çaresiz durumda ve sanırım, ömründe ilk kez gözü korkuyor. Bıçak darbesinden önce olmuştur, gerçi yarası derin değil. Siz görmüşsünüzdür ne olduğunu."

Başını hayır anlamında salladı. "Ben hiçbir şey görmedim. Benim için de bir o kadar gizemli. Birdenbire beni bırakıp sendeledi. Peki, ne yapacağız? Ne yapayım ben?"

"Lütfen, ben gelene dek beklerseniz iyi olur," diye yanıtladım. Güverteye çıktım. Louis dümendeydi.

"Ön tarafa gidip yatabilirsin," dedim dümeni ondan alarak.

Sözümü ikiletmedi ve kendimi *Hayalet*'in güvertesinde bir başıma buldum. Olabildiğince sessiz biçimde gabya yelkenlerini hisa ettim, uçan flok ve velena yelkenlerini indirdim ve ana yelkeni düzleştirdim. Ardından aşağı Maud'un yanına indim. Sessiz olması için parmağımı dudaklarıma götürdüm ve Wolf Larsen'in odasına girdim. Aynen bıraktığım konumdaydı ve debelenir gibi başını bir o yana bu yana sallıyordu.

"Sizin için yapabileceğim herhangi bir şey var mı?" diye sordum.

Önce hiç sesini çıkartmadı, ama soruyu yinelediğimde, "Hayır, hayır; iyiyim ben. Sabaha kadar yalnız bırakın beni," diye yanıtladı.

Ama gitmek üzere döndüğümde başının sallanır durumunun sürdüğünü fark ettim. Maud sabır içinde, beni bekliyordu; başının ve olağanüstü, sakin gözlerinin gözümden kaçmayan kraliçelere yaraşır soğukkanlılığı bende bir sevinç

titremesi yarattı. Tıpkı ruhu gibi sakin ve kendinden emindiler.

"Canınızı altı yüz mil ya da daha uzun bir yolculuk için bana emanet edecek misiniz?" diye sordum.

"Demek istiyorsunuz ki?.." diye sordu ve doğru tahmin ettiğini anladım.

"Evet, tam da onu demek istiyorum," diye yanıtladım. "Bizim için açık sandal dışında bir seçenek kalmadı."

"Benim için, demek istiyorsunuz," dedi. "Siz burada her zamanki kadar güvendesiniz."

"Hayır, bizim için açık sandal dışında bir seçenek kalmadı," diye yineledim azimle. "Bir an önce olabildiğince sıcak tutacak giysiler giyer, bir de yanınıza almak istediklerinizi bohçalar mısınız?"

Odasına doğru yönelmişken "Ve de bir an önce," diye ekledim.

Depo tam kamaranın altındaydı ve elime bir mum alıp döşemedeki kapağı açarak aşağı indim ve geminin stoklarını elden geçirdim. Çoğunlukla konserve tarzı olanları seçtim ve işim bittiğinde yukarıya uzattıklarımı almaya gönüllü eller uzandı.

Sessiz sedasız işimizi sürdürdük. Ayrıca malzeme deposundan battaniyeler, eldivenler, muşambalar, başlıklar ve benzeri şeyleri de aldım. Kendimizi küçük bir sandalın içinde oldukça azgın ve fırtınalı bir denize atışımız hafife alınacak bir macera değildi, soğuğa ve ıslanmaya karşı kendimizi kollamamız zorunluydu.

Yağmaladıklarımızı güverteye taşıyıp geminin ortasına yığmak için hummalı biçimde çalışmaya koyulduk; öylesine hummalıydı ki gücü yetersiz olan Maud bitkin durumda pes etti ve pupanın girişindeki merdivenlerde oturup kaldı. Bu da onu kendine getiremediği için sert güvertenin üstüne sırtüstü yatıp kollarını iki yanına açarak rahatladı. Bu kız kardeşimden anımsadığım bir taktikti ve bir süre sonra onu kendine getire-

ceğini biliyordum. Silahların hiçbir zararının olmayacağını da biliyordum ve tüfeğiyle tabancasını almak için yeniden Wolf Larsen'in odasına girdim. Onunla konuştum, kafası sağa sola dönmesine ve uyanık olmasına karşın yanıt vermedi.

Yavaşça kapıyı kapatırken kendi kendime, "Hoşça kal, Lucifer," diye fısıldadım.

Bir sonraki adım mühimmat ele geçirmekti; bu işi yapmak için kasara girişine gitmem gerekse de kolay işti bu. Avcılar sandallara taşıdıkları mühimmat sandıklarını burada tutuyorlardı ve burunlarının dibinden, gürültülü itiraflarının iki adım ötesinden iki sandık kaptım.

Sonraki iş, sandallardan birisini indirmekti. Tek kişi için kolay bir iş değildi. İpleri çıkarıp sandal küpeşteden kurtuluncaya değin önce öndeki, sonra da gerideki palangayı kaldırdım; palangalar suyun üstünde, uskunanın yanında 60-70 santim yükseklikte rahatça asılı kalana değin, sandalı salıp indirdim. Kürekler, kürek lumbarları ve yelkenler gibi gerekli donanımının yerli yerinde olduğunu kontrol ettim. Su önemliydi, bu yüzden bütün sandalların küplerini aşırdım. Sandalların tümü dokuz adet olduğuna göre demek ki fazlasıyla suyumuz ve bol bol aldığım öteki malzemeler nedeniyle sandalda aşırı yük bulunması olasılığına karşı denge ağırlığımız da vardı.

Maud bana malzemeleri verir, ben de onları sandala yerleştirirken tayfalardan biri başüstünden güverteye geldi. Bir süre küpeştenin kenarında durdu (biz küpeştenin altında eğilmiştik) ve sırtı bize dönük halde bir süre daha duraklayıp rüzgâra karşı dikildiği orta kısma doğru ağır ağır yürüyüp gitti. Sandalın içinde çömelmiş beklerken yüreğimin küt küt attığını duyabiliyordum. Maud güverteye uzanmıştı ve bedeninin küpeştenin gölgesinde, kıpırtısız durduğunu biliyordum. Ama adam bir daha dönmedi ve kollarını başının üstüne uzatıp gerinerek ve işitilir biçimde esneyerek baş kasara ağzına yöneldi ve gözden kayboldu.

Birkaç dakika, yükleme işinin bitmesine yetti ve sandalı suya indirdim. Maud'un küpeşteden inmesine yardım ederken bedeninin benimkine yakınlığını hissettiğimde tek yapabildiğim kendimi "Seni seviyorum! Seni seviyorum!" diye haykırmaktan alıkoymak oldu. Onu sandala indirirken parmakları benimkilere kenetlendiğinde gerçekten de Humphrey Van Weyden sonunda âşık oldu diye düşündüm. Bir elimle küpeşteye tutunup ötekiyle ağırlığını destekledim ve bu işi becerdiğim an gurur duydum. Bu benim birkaç ay önce, Charley Furuseth'e veda edip kötü yazgılı *Martinez*'le San Francisco'ya doğru yola çıktığım zaman sahip olmadığım bir güçtü.

Sandal denizin üstünde inip kalkarken ayakları yere değdi ve ellerini bıraktım. Palangaları çözdüm ve onun arkasından sandala atladım. Ömrümde hiç kürek çekmemiştim, ama küreklere asıldım ve epeyce uğraşarak sandalı *Hayalet*'ten ayırdım. Ardından yelkenle uğraştım. Sandal dümencileriyle avcıları pek çok kez yelken açarken görmüştüm, yine de bu benim ilk girişimimdi. Onların en çok iki dakikasını alan iş benim yirmi dakikamı aldı, ama sonunda yelkeni açıp düzeltmeyi ve elimde dümen küreğiyle rüzgâr yönüne dönmeyi becerdim.

"Japonya orada," diye belirttim, "tam önümüzde."

"Humphrey Van Weyden," dedi, "siz yürekli bir adamsınız."

"Yok," dedim, "yürekli olan sizsiniz."

Son bir kez *Hayalet*'e bakmak için ortak bir içgüdüyle başımızı çevirdik. Alçak gövdesi denizin üstünde rüzgâr yönünde inip kalkıyor; yelkenleri gecenin içinde hayal meyal seçiliyor; dümen suya vurdukça dümen dolabı gıçırdıyordu; derken görüş ve işitme alanımızdan çıkıp gitti; karanlık denizde artık tek başımızaydık.

Yirmi Yedinci Bölüm

Kurşuni ve soğuk bir gün doğdu. Sandal sert bir rüzgârın önünde seyrediyor, pusula tam da, bizi Japonya'ya götürecek rotada gittiğimizi gösteriyordu. Sağlam biçimde sargılı olmasına karşın parmaklarım üşüyor ve dümeni sürekli kavramaktan ötürü sızlıyorlardı. Ayaklarım ayazdan karıncalanıyordu ve güneşin parlamasını canı gönülden umuyordum.

Önümde, sandalın dibinde Maud yatıyordu. Altında ve üstünde kalın battaniyeler serili olduğu için hiç değilse o ısınıyordu. En üsttekini gecenin ayazından korunabilsin diye yüzüne çekmiştim, dolayısıyla belirsiz biçimiyle örtülerin altından çıkmış, havadaki nemle ışıldayan açık kumral saçları dışında bir şey göremiyordum.

Bir tek onu dünyanın en değerli şeyi sayan bir adam gibi, görünen o tek parçası üzerinde uzun uzun kafa yorarak epey bir zaman onu seyrettim. Bakışım öyle ısrarcıydı ki sonunda battaniyelerin altında kımıldadı, en üsttekini bir yana fırlatıp uykudan ağırlaşmış gözleriyle bana gülümsedi.

"Günaydın, Bay Van Weyden," dedi. "Karayı görmediniz mi daha?"

"Hayır," diye yanıtladım, "ama saatte altı mil hızla karaya yaklaşıyoruz."

Hayal kırıklığı içinde dudak büktü.

"Ama bu yirmi dört saatte yüz kırk dört mile denk düşüyor," diye ekledim.

Yüzü ışıldadı. "Peki, daha ne kadar gitmemiz gerekiyor?"

"Sibirya şu tarafta uzanıyor," dedim batıyı göstererek. "Ama güneybatıya doğru, altı yüz mil kadar sonra Japonya var. Rüzgâr esmeyi sürdürürse, beş günümüzü alır."

"Peki, ya fırtına çıkarsa? Ya sandal dayanmazsa?"

İnsanın gözünün içine bakıp gerçeği talep eden bir bakışı vardı ve sorusunu sorarken bana da tıpkı öyle bakıyordu.

"Oldukça sert bir fırtına gerekir," diye geçiştirdim.

"Peki ya çok sert bir fırtına çıkarsa?"

Başımı salladım. "Ama her an bir fok uskunası tarafından kurtarılabiliriz. Epeycesi okyanusun bu kesimine dağılmış durumda."

"Aman, üşümüşsünüz siz!" diye haykırdı. "Bakın! Titriyorsunuz. Hiç inkâr etmeyin, titriyorsunuz. Ben de burada tost gibi sıcacık yatıyorum."

"Siz de kalkıp üşürseniz bunun bir faydası dokunacağını sanmam," dedim gülerek.

"Fakat dümen kullanmayı öğrenirsem faydası olacak ki öğreneceğim de."

Doğruldu ve basit tuvaletini yapmaya koyuldu. Yüzünü ve omuzlarını gizleyen kahverengi bir bulut gibi çevresine yayılan saçlarını saldı. Nemli, kumral, canım saçlar! Onları öpmek, parmaklarımı aralarına daldırmak, yüzümü gömmek istiyordum. Sandal rüzgâra kapılıp da çırpınan yelken görevimi yerine getirmediğim konusunda beni uyarana değin büyülenmiş gibi bakıp kaldım. Her şeyi sorgulayıp neden sonuç ilişkisi arayan kişiliğime karşın her zaman idealist ve romantik olan ben yine de şu ana değin aşkın fiziksel özelliklerinin çoğunu kavramaktan yoksun kalmıştım. Kadınla erkeğin aşkını hep ruhla ilişkili yüce bir şey, ruhlarını birbirine çekip bağlayan ruhsal bir bağ olarak nitelendirmiştim. Bedenin bağları benim aşk evrenimde pek az yer tutardı. Kendi adıma o tatlı dersi; ruhun kendisini beden aracılığıyla

dönüştürüp ifade ettiği; sevgilinin saçının görüntüsü, hissi ve dokunuşunun gözlerden yansıyan ışık ve dudaklardan dökülen düşünce gibi ruhun soluğu, sesi ve özünü oluşturduğu dersini öğreniyordum. Sonuçta saf ruh bir bilinmezdi, yalnızca hissedilip kutsanan bir şeydi; kendini kendi kavramlarıyla ifade edebilen bir şey değildi. Yehova insan biçimindeydi, çünkü kendisini Yahudilere yalnızca onların anlayışı içinde ifade edebilirdi; böylece İsrail oğullarının zihinlerinin kavrayabileceği biçimde, bir bulut, bir ateş sütunu, somut, fiziksel bir varlık olarak gözlerinde canlanabiliyordu.

İşte ben de Maud'un açık kumral saçlarını öyle süzdüm ve sevdim ve aşk hakkında, ozanlarla şarkıcıların tüm şarkı ve şiirleriyle bana öğrettiklerinden fazlasını öğrendim. Ani bir hünerle saçlarını geri attı ve gülümseyen yüzü ortaya çıktı.

"Kadınlar niye saçlarını her zaman salmazlar?" diye sordum. "Böylesi çok daha güzel."

"Böyle arapsaçı gibi dolaşmasaydı," diye güldü. "Al işe! Paha biçilmez saç tokalarımdan birini kaybettim!"

Battaniyelerin arasında saç tokasını ararken onun her hareketini izlemekten öyle keyif aldım ki sandalı da rüzgârda dökülüp saçılan yelkeni de defalarca kendi haline bıraktım. Neşelenip şaşırmıştım ve bu kadar kadınsı, her bir fiziksel ve kişisel özelliğinin böylesine feminen oluşu bana katıksız bir keyif verdi. Çünkü ona ilişkin düşüncelerimde onu çok yüceltmiş, insanlıktan ve kendimden çok uzağa koymuştum. Onu tanrıça benzeri ulaşılmaz bir varlığa dönüştürmüştüm. Onun yalnızca bir kadın olduğunu gösteren, başını geri atıp bir saç bulutu savurması ve toka araması gibi basit davranışlarını keyifle karşıladım. O kadındı, türdeşimdi, benimle aynı düzeydeydi ve ona karşı her zaman besleyeceğim hürmet ve huşunun yanı sıra erkekle kadının keyifli yakınlığı da mümkündü.

Küçük, tatlı bir çığlık atarak tokayı buldu ve ben de artık dikkatimi dümenin idaresine verdim. Sandal sonunda benim

yardımım olmaksızın kendi kendine rüzgâra dayanmaya başlayıncaya dek dümen kolunu bağlayıp sıkıştırarak denemelerimi sürdürdüm. Dümen kimi kez çok yakına geliyor kimi kez de fazla uzaklaşıyor; ama her zaman kendini kurtarıp genelde tatminkâr biçimde seyrediyordu.

"Şimdi artık kahvaltımızı edelim," dedim. "Ama önce siz sıkıca sarının."

Malzeme deposundan aldığım yeni ve battaniye kumaşından yapılmış kalın bir gömleği çıkardım. Bu kumaşların oldukça kalın ve sıkı dokunmuş, saatlerce ıslansa bile yağmura dayanabilen türden olduğunu biliyordum. Bunu başından geçirince, giydiği çocuk beresinin yerine, saçlarını tümüyle gizleyen ve siperliğini indirdiğinde boynunu ve kulaklarını tümüyle örtecek bir erkek başlığı da verdim ona. Sonuç büyüleyiciydi. Yüzü, her koşulda güzel gözüken türdendi. Hiçbir şey, kusursuz ovalliğini, klasik sayılabilecek hatlarını, kaşlarının zarif biçimini, sakin, mükemmel biçimde sakin ve tertemiz bakan, iri kahverengi gözlerini ortadan kaldıramazdı.

Her zamankinden biraz daha güçlü bir esinti tam o anda çarptı bize. Sandal o sırada bir dalganın üstünden aştığı için yana yatmıştı ve küpeşte denize gömülüp içeri bir kova kadar su boşaldı. O anda bir dil konservesi açıyordum ve ıskotaya sıçrayıp tam zamanında boşladım. Yelken çırpınıp dalgalandı ve sandal düzeldi. Kahvaltı hazırlığına döndüğümde, birkaç dakikalık bir uğraşı sandalı yeniden rotasına sokmaya yetmişti.

Başını, dümen kullanma yeteneğimi ciddiyetle onaylayan biçimde sallayarak, "Denizcilikten pek anlamasam da, görünüşe göre her şey yoluna girdi, diyebilirim," dedi.

"Ama bu, ancak rüzgârla yol aldığımız zaman işe yarar," diye açıkladım. "Geriden diklemesine ya da yandan esen rüzgâr eşliğinde daha serbest biçimde yol alırken dümeni benim kullanmam gerekecek."

"Yöntemlerinizden hiçbir şey anlamadığımı söylemeliyim," dedi, "ama vardığınız sonucu anladım ve hiç hoşuma gitmedi. Gece gündüz, sonsuza kadar dümen kullanamazsınız. Bu yüzden kahvaltıdan sonra ilk dersimi almayı umuyorum. Sonra siz de uzanır, uyursunuz. Tıpkı gemilerde yaptıkları gibi biz de nöbetleşe uyanık kalırız."

"Size nasıl öğreteceğimi bilmiyorum," diyerek karşı çıktım. "Daha ben kendim yeni öğreniyorum. Küçük sandalların hiçbir türlüsünde deneyimim yokken bana güvenmekle düşüncesizlik ettiniz. Bu benim sandala ilk binişim."

"O zaman birlikte öğreniriz, bayım. Ve siz bir gece öncesinden başladığınız için ne öğrendiyseniz bana da öğretirsiniz. Şimdi kahvaltı zamanı. Vay canına! Bu hava iştahımı açıyor benim!"

Ona tereyağlı peksimetle bir dilim konserve dil uzatırken, "Kahve yok," dedim üzüntüyle. "Ve de bir yerlerde, bir biçimde karaya ulaşıncaya kadar da ne çay, ne çorba ne de sıcak bir şey olacak."

Bir maşrapa soğuk suyla tamamladığımız basit kahvaltının ardından Maud dümen kullanma dersini aldı. Ona öğretirken *Hayalet*'i idare edişimden ve sandal dümencilerinin küçük sandalları idare ederken gözlediklerimden elde ettiğim bilgiyi kullanmama karşın kendim de epeyce şey öğrendim. Öğrenmeye yatkın bir öğrenciydi ve kısa sürede rotayı tutturmayı, esinti sırasında orsa etmeyi ve acil durumlarda ıskotayı boşlamayı öğrendi.

Belli ki bu iş yormuştu onu, küreği bana bıraktı. Battaniyeleri katlayıp kaldırmıştım, ama o şimdi bunları yere sermeye girişti. Hepsi rahat biçimde hazır olunca,

"Hadi bakalım, bayım, yatağa. Ve öğle yemeğine dek uyuyacaksınız," dedi. *Hayalet*'teki düzeni anımsayıp, "Akşam yemeğine kadar," diye düzeltti.

Ne yapabilirdim? Israr etti ve "Lütfen, lütfen," demesi üzerine küreği ona teslim edip boyun eğdim. Kendi elleriy-

le yaptığı yatağın içine sokulurken kendimi iyi hissettiren, tensel bir zevki tattım. En önemli özellikleri olan sakinlik ve kontrol battaniyelere de geçmiş görünüyordu, o yüzden yumuşak bir düş görme hissinin ve hoşnutluğun, gri bir bulutla gri bir denizden oluşmuş bir fona doğru savrulan, bir balıkçı beresiyle çevrelenmiş oval bir yüzle kahverengi gözlerin farkındaydım ve derken uykuya daldığımı fark ettim.

Saatime baktım. Bir olmuştu. Tam yedi saat uyumuştum! Ve o yedi saattir dümen kullanmıştı. Dümeni devraldığımda, ilkönce kramp girmiş parmaklarını gevşetmem gerekti. Bütün gücü tükenmiş, durduğu yerden kıpırdayacak mecali kalmamıştı. Battaniyelerin altına girmesine yardım eder ve kollarıyla ellerini ovarken ıskotayı kendi haline bırakmak zorunda kaldım.

Başını bitkince yere koyarken, hızlıca bir soluk alıp içini çekerek, "Çok yorgunum," dedi.

Fakat bir an sonra başını doğrulttu. "Ama azarlamayın beni, sakın azarlamayın," diye haykırdı kendini yalandan savunarak.

"Umuyorum yüzüm kızgın görünmüyordur," diye yanıtladım ciddiyetle; "çünkü sizi temin ederim, ufacık bir kızgınlığım yok."

"Yo-yok," diye karar verdi. "Yalnızca pişman görünüyor."

"O zaman, dürüst bir yüz, çünkü hissettiğim gibi görünüyor. Kendinize de bana da haksızlık ediyorsunuz. Ben size bir daha nasıl güvenebilirim?"

Pişman görünüyordu. "Yaramaz bir çocuğun diyebileceği gibi, "İyi olacağım," dedi. "Söz..."

"Bir tayfanın kaptanına itaat ettiği gibi itaat etmeye de mi?"

"Evet," diye yanıtladı. "Aptallık ettim, biliyorum."

"O zaman bir şey için daha söz vermelisiniz," diye şansımı sınadım.

"Seve seve."

"İkide bir 'lütfen, lütfen,' demeyeceksiniz; çünkü öyle dediğiniz anda tüm yetkimi geçersiz kılıyorsunuz."

Eğlenirmiş gibi güldü. Kendisi de, yinelenen "lütfen"in gücünü fark etmişti.

"İyi bir sözcük bu, ama..." diye başladım.

"Ama cılkını çıkartmamam gerekir," diye sözümü kesti.

Fakat gülüşü cılızlaştı ve başı yeniden düştü. Battaniyeleri ayaklarının çevresine tıkıştırıp bir katını da yüzüne çekmeye yetecek bir süreyle küreği bıraktım. Ne yazık! Dayanıksızdı. Kaygılanarak güneybatıya doğru baktım ve önümüzdeki altı yüz millik zorluğu –inşallah zorluktan daha kötü bir şey olmazdı– düşündüm. Böyle bir denizde her an bir fırtına kopabilir ve bizi yok edebilirdi. Ama yine de korkmuyordum. Geleceğe güvenim yoktu, aşırı biçimde kuşkuluydum ve yine de bunların altında yatan hiçbir korku hissetmiyordum. Kendi kendime, her şey yoluna girecek, her şey yoluna girecek diye defalarca yineledim.

Rüzgâr öğleden sonra sert denizi daha da yükseltip beni ve sandalı epeyce zorlayarak şiddetlendi. Ama yiyecek stokumuzla dokuz küp su sandalın denize ve rüzgâra direnmesini sağladı ve ben de cesaretim elverdiğince bekledim. Sonra yelkenin tepesini sıkıca aşağı çekip açevelayı çıkarttım ve tayfaların "güvercin kanadı" dedikleri biçimde yol aldık.

Öğleden sonranın ilerleyen saatlerinde, rüzgâraltı tarafından ufukta ya bir Rus kruvazörü ya da daha büyük olasılıkla hâlâ *Hayalet*'i arayan *Makedonya* olduğunu sandığım bir buharlının dumanını gördüm. Bütün gün güneş çıkmamıştı ve zehir gibi bir soğuk vardı. Gece çökerken bulutlar kararadı ve rüzgâr şiddetlendi, bu yüzden de Maud'la akşam yemeğimizi yediğimiz sırada eldivenlerimiz takılıydı ve ben de bir yandan dümen kullanıyor bir yandan da esintiler arasında lokmalar atıştırıyordum.

Hava iyice karardığında rüzgâr ve deniz sandalın dayanamayacağı kadar sertleşmişti ve ikirciklenerek yelkeni indirmiş, demir ya da çapa yapmaya koyulmuştum. Bu aygıtı avcıların konuşmalarından öğrenmiştim; yapılması kolay bir şeydi. Yelkeni toplayıp seren, bumba, açevele ve iki çift yedek küreğin etrafına sıkıca bağlayarak denize fırlattım. Bir halatla sandalın baş tarafına bağlıydı ve rüzgâra hemen hemen hiç maruz kalmadan suyun içinde bata çıka yüzerken sandaldan daha az sürükleniyordu. Sonuçta sandalın başını denizin ve rüzgârın üstünde tutuyordu ki bu da denizde köpüklü dalgalar oluştuğunda sandalın suyla dolmasından kaçınmak için en güvenli yoldur.

İşi tamamlayıp eldivenlerimi giydiğimde "Peki şimdi?" diye sordu Maud neşe içinde.

"Artık Japonya'ya doğru gitmiyoruz," diye yanıtladım. "Saatte en az iki mil hızla güneydoğu ya da güney-güneydoğuya sürükleniyoruz."

"Rüzgâr bütün gece şiddetini sürdürürse," dedi üstüne basarak, "yalnızca yirmi dört mil demektir bu."

"Evet ve üç gün üç gece sürerse yalnızca yüz kırk mil demek."

"Ama sürmeyecek," dedi saf bir güvenle. "Dönecek ve düzgün esecek."

"Deniz en büyük dönektir."

"Ya rüzgâr!" diye yapıştırdı lafı. "Görkemli alize rüzgârı üzerine güzel sözler söylediğinizi duymuştum."

"Keşke Wolf Larsen'in kronometresiyle sekstantını da getirmeyi akıl etseydim," dedim hüznünü koruyan bir sesle. "Bir yöne doğru ilerliyoruz, öbür yöne sürükleniyoruz, üçüncü bir yöne ilerleyen akıntının sözünü bile etmiyorum, boş yere yaptığımız konum hesabıyla hiçbir yere varamayacağımız gibi bir sonuç çıkıyor ortaya. Çok geçmeden, beş yüz mil içinde nerede olduğumuzu bilemeyeceğiz."

Ardından özür diledim ondan ve artık cesaret kırıcı biçimde konuşmayacağıma söz verdim. Israrı karşısında gece yarısına değin nöbeti almasına göz yumdum; o sırada saat dokuzdu, ama önce onu battaniyelere sarıp üstüne de bir muşamba geçirdikten sonra uzandım. Tavşan uykusundan öte değildi uykum. Sandal dalgaların üstünden düşerken inip kalkıyordu, suların geçişini duyabiliyordum ve güverteye hiç durmadan serpintiler sıçrıyordu. Buna karşın hiç de fena bir gece değil diye düşündüm; *Hayalet*'te geçirdiğim gecelerin, belki de bu midye kabuğunda geçireceğimiz başka gecelerin yanında hiç kalırdı. Kerestesi iki santim kalınlığındaydı. Bizimle denizin dibi arasında üç santimden daha az mesafe vardı.

Yine de, döne döne iddia ediyorum ki korkmuyordum. Wolf Larsen'in ve hatta Thomas Mugridge'in gözümü korkuttuğu ölümden artık korkmuyordum. Maud Brewster'ın yaşamıma girişi beni dönüştürmüş görünüyordu. Sonuçta diye düşündüm, insanın yaşamında her şeye değecek, bu uğurda ölmekten kaçınmayacağı bir şeye yol açacaksa, sevmek, sevilmekten daha iyi ve güzeldir. Başka bir yaşamın aşkı için kendi yaşamımı gözüm görmez ve yine de öyle bir çelişki ki bu, kendi yaşamıma zerre kadar değer vermezken yaşamayı hiç bu kadar çok istememiştim. Nihai düşüncem, yaşamak için hiç bu kadar çok nedenimin olmadığıydı ve ondan sonra da Maud'un köpüklü denize dikkat kesilip anında beni çağırmaya hazır biçimde çömeldiğini bildiğim yere doğru karanlığı delmeye çalışarak uykuya dalana dek kendimi rahatlattım.

Yirmi Sekizinci Bölüm

Pek çok gün boyunca okyanusta ister istemez oraya buraya sürüklenip götürüldüğümüz ufak sandalın içinde çektiğimiz sıkıntıları uzun boylu anlatmama gerek yok. Şiddetli rüzgâr yirmi dört saat boyunca kuzeybatıdan esti ve geceleyin durulduğunda bu kez de güneybatıdan patladı. Ölüm ensemizdeydi, ama çapayı denizden çekip yelken açarak bizi güney-güneydoğu yönüne doğru götüren rüzgârda bir rota tutturdum. Rüzgârın izin verdiği batı-kuzeybatı rotasıyla bu rota arasında ehven bir seçimdi bu; ama güneyin sıcak havası daha sıcak bir denize duyduğum arzuyu körükleyip kararımı değiştirtti.

Gece yarısıydı ve denizde o ana dek gördüğüm en karanlık gece olduğunu gayet iyi anımsıyorum. Hâlâ güneybatıdan esen rüzgâr üç saatin içinde iyice azgınlaştı ve bir kez daha çapa atmak zorunda kaldım.

Gün, yorgun gözlerimin, beyaza kesmiş okyanusun, direncinin sonuna gelmiş baş kıç vuran sandalın üstüne doğdu. Dalgaların sandalı suyla doldurup batırması tehlikesiyle yüz yüzeydik. Üstümüze öyle çok serpinti ve köpük iniyordu ki hiç durmaksızın su boşaltıyordum. Battaniyeler sırılsıklamdı. Muşambalar, lastik çizmeler ve geniş kenarlı şapkası içindeki Maud'dan başka her şey ıslanmıştı, onun ise, elleri ve kaçak bir tutam saçı dışında bir tek yüzü ıslaktı. Zaman zaman su

boşaltma deliğinden beni kurtarıyor ve fırtınaya aldırış etmeyip yiğitçe su boşaltıyordu. Her şey görelidir. Sert bir esintiden fazlası değildi, ama dayanıksız salımızın üstünde yaşama savaşı veren bizim için fırtınadan farksızdı.

Rüzgâr yüzümüzü döver, bembeyaz sular yanı başımızda kükrerken üşümüş ve neşesiz, gün boyu didinip durduk. Gece indi, ama ikimiz de uyumadık. Gündüz oldu, ama hâlâ rüzgâr yüzümüzü dövüyor, beyaz deniz kükrüyordu. İkinci gece Maud bitkinlikten uyuyakaldı. Üstünü muşambalar ve brandayla örttüm. Görece kuruydu, ama soğuktan uyuşmuştu. Gece ölebilir diye çok korktum; ama gün, aynı bulutlu gök, tokatlayan rüzgâr ve kükreyen sularla soğuk ve sevimsiz biçimde doğdu.

Kırk sekiz saattir gözümü kırpmamıştım. Islanmış ve yaşamaktan çok ölmüş gibi hissedecek ölçüde iliklerime değin üşümüştüm. Bedenim soğuktan olduğu kadar harcadığım güç dolayısıyla da kaskatıydı ve ağrıyan kaslarımı her kımıldatışım en ağır işkenceden beterdi; üstelik sürekli hareket ediyordum. Ve bütün bu zaman zarfında Japonya'dan tümüyle uzaklaşıp kuzeydoğuya, doğruca soğuk Bering Denizi'ne sürükleniyorduk.

Ve yine de hayatta kaldık, sandal da ayakta kaldı ve rüzgâr hiç kesilmeden esmeyi sürdürdü. Gerçekte, üçüncü günün gecesine yaklaşırken şiddetini daha da artırdı. Sandalın pruvası dev bir dalganın altında kaldı ve dörtte biri suyla doldu. Deli gibi su boşaltıyordum. Sandalı aşağı çeken ve suyun üstünde kalmasını engelleyen böylesi koşullarda yol almamız kaçınılmazdı. Ve koşullara bakılınca bu sonumuzun geldiği anlamını taşıyordu. Sandalı yeniden boşaltınca pruvanın altına bağlayabilirim diye Maud'u saran brandayı çekip almak zorunda kaldım. İyi ki öyle yapmışım, çünkü kıç tarafına doğru sandalın dörtte birini örttü ve izleyen birkaç saat içinde de pruva dalgaların altında kaldığında bizi üç kez daha üstümüze boşalan su kütlelerinden korudu.

Maud içler acısı durumdaydı. Dudakları morarmış, benzi atmış ve çektiği acıyı açıkça gözler önüne seren bir halde sandalın dibine çömelmişti. Ama gözlerini gözlerime yiğitçe dikiyor, dudaklarından hep yiğitçe sözcükler dökülüyordu.

Farkına pek az varsam da fırtınaların en kötüsü o gece esmiş olmalı. Uykuya yenik düşmüş ve kıç tarafta oturduğum yerde uyuyakalmışım. Dördüncü günün sabahı rüzgâr azalıp nazik bir fısıltıya dönüşmüş, deniz durulmuş ve güneş üstümüze ışımıştı. Ah, mübarek güneş! Fırtına sonrası canlanan böcekler ve sürüngenler gibi zavallı bedenlerimiz güneşin tatlı sıcağında nasıl da bayram etti. Yeniden yüzümüz güldü, gülünç sözler ettik ve durumumuzu iyimser biçimde abarttık. Oysa her zamankinden de kötüydü. *Hayalet*'ten ayrıldığımız geceye göre Japonya'dan daha da uzaklaşmıştık. Kabataslak bir enlem boylam hesabı yapabiliyordum ancak. Saatte iki millik bir sürüklenme hesabıyla, fırtına sırasındaki yetmiş küsur saatte en azından yüz elli mil kuzeydoğuya sürüklenmiştik. Peki, bu hesaplama doğru muydu acaba? Bildiğim kadarıyla saatte iki yerine dört mil de sürüklenmiş olabilirdik ki bu durumda bir yüz elli mil daha kötü durumdayız demekti.

Hayalet'in yakınlarında bir yerlerde olabileceğimize ilişkin epeyce belirti vardıysa da nerede bulunduğumuzu bilmiyordum. Çevremizde foklar vardı ve her an fok avlayan bir uskunayla karşılaşmaya hazırlıyordum kendimi. Öğleden sonra, kuzeybatı rüzgârı bir kez daha şiddetlendiğinde bir tanesine rast geldik. Fakat yabancı uskuna ufuk çizgisinde gözden yitti ve denizin ortasında tek başımıza kaldık.

Ardından, Maud'un bile moralini bozan ve dudaklarından artık neşeli sözcüklerin çıkmaz olduğu sisli günler geldi; denizin enginliğinde yapayalnız seyrettiğimiz, uçsuz bucaksızlığıyla bunalıma girip yine de hâlâ yaşadığımız ve yaşama mücadelesi verdiğimiz için yaşamın ufacık mucizesine şaşırdığımız, sakin günler; hiçbir şeyin bizi ısıtamadığı sulu-

sepken kar, rüzgâr ve boran günleri; ya da ıslak yelkenden damlayan sularla su küplerimizi doldurduğumuz yağmur çiselemeleriyle dolu günler.

Ve Maud'u artan bir aşkla hep sevdim. Öylesine çok yönlüydü, öylesine değişken ruh halleri içindeydi ki ona "dönek tabiatlı" diyordum. Ama bunu ve öteki sevecen şeyleri yalnızca zihnimde söylüyordum ona. Her ne kadar aşkımın ilanı binlerce kez dilimin ucuna gelip orada titreştiyse de, böylesi bir açılmanın zamanı olmadığını biliyordum. Başka hiçbir neden bulunmasa bile, insan bir kadını koruyup kurtarmaya çalışırken, o kadından aşkını istemesinin zamanı değildi. Bir tek bu konu için değil, başka açılardan da hassas olan bu durumla incelikle başa çıkabildiğim için kendimle böbürlendim ve aynı zamanda da bakışlarım ve davranışlarımla kendisine duyduğum aşka ilişkin hiçbir açık vermediğim için de böbürlendim. İyi yoldaşlar gibiydik ve günler geçip giderken daha da iyi yoldaşlar haline geldik.

Onun hakkında beni şaşırtan şey korkudan ve çekingenlikten yoksun oluşuydu. Berbat deniz, dayanıksız sandal, fırtınalar, çektiğimiz sıkıntılar, durumun tuhaflığı ve yalıtılmışlığı –tümünün sağlıklı bir kadını korkutması gerekirdi– yaşamı yalnızca en korunaklı ve tam anlamıyla yapay açılardan tanıyan ve kadınlara özgü, yumuşak ve hassas sayılabilecek bütün ateşliliğe, çiy ve buğuya sahip olan onun üzerinde, hiçbir etki yaratmamış görünüyordu. Ve yine de yanılıyorum. Çekingen ve ürkekti, ama cesareti vardı. O da etin ve etin huzursuzluklarının vârisiydi, ama et yalnızca etin başına belaydı. O, tümüyle ruhtan oluşuyordu, önce ve daima ruh, yaşamın eterleşmiş özü, dingin gözleri kadar dingin ve evrenin değişen düzenindeki sürekliliğinden emindi.

Okyanusun bize kükreyen beyazlığıyla gözdağı verdiği, rüzgârın çırpınan sandalımızla bir Titan* edasıyla güreştiği, günlerce, günler ve gecelerce süren fırtınalar geldi. Ve

* Yunan mitolojisine göre başlangıçta var olan Tanrılar. (ç.n.)

hiç durmadan daha da uzağa, kuzeydoğuya sürüklendik. Bir şey arayışı içinde değil, daha çok doğayla boğuşmaktan yorulmuş ve gazap dolu güçlere dinmeleri ve bizi kendi halimize bırakmaları için adeta sessiz bir yakarış içinde rüzgâraltı yönüne bir bakış atışım işte böylesi bir fırtınada, hem de yaşadıklarımızın en kötüsü sayılabilecek bir fırtınadaydı. İlkönce, gördüğüme inanamadım. Günler ve geceler boyu süren uykusuzluk ve endişe belli ki kafamı altüst etmişti. Zaman ve uzam içindeki varlığımı doğrulamak için geri dönüp Maud'a baktım. O tatlı ıslak yanaklarının, uçuşan saçlarının ve cesur kahverengi gözlerinin görüntüsü görüşümün hâlâ sağlıklı olduğuna beni ikna etti. Yüzümü yeniden rüzgâraltı yönüne çevirdim ve öfkeli dalgaların tabanında kırılıp ön yüzünü fıskiye gibi yükseklere fışkıran sularla dövdüğü, yüksek, kapkara ve çıplak burun çıkıntısını, güneydoğuya uzanan ve kocaman beyaz bir eşarba bürünmüş gibi duran kapkara ve yasak kumsal çizgisini yeniden gördüm.

"Maud," diye seslendim. "Maud."

Başını çevirdi ve görüntüyü yakaladı.

"Alaska olamaz!" diye haykırdı.

"Ne yazık ki hayır," diye yanıtladım. "Yüzme biliyor musunuz?"

Başını iki yana salladı.

"Ben de bilmiyorum," dedim. "Bu yüzden kıyıya, kayaların arasında sandalımızı yöneltebileceğimiz ve tırmanabileceğimiz bir açıklık bulup yüzmeden çıkacağız. Ama hızlı davranmalıyız, çok hızlı – ve kararlı."

Gerçekte duyumsamadığımı bildiği bir güvenle konuşuyordum, çünkü bana o kendinden emin bakışıyla bakıp şöyle dedi:

"Benim için yaptıklarınızdan dolayı size henüz teşekkür etmemiştim, ama..."

Minnettarlığını en iyi biçimde dile getirecek sözcüklerden kuşkuluymuşçasına duraksadı.

"Yani?" dedim acımasızca, çünkü bana teşekkür etmesinden pek hoşnut kalmamıştım.

"Bana yardım edebilirdiniz," diyerek gülümsedi.

"Ölmeden önce son yükümlülüklerinizi yerine getirebilmeniz için mi? O kadar da değil. Ölmeyeceğiz. O adaya çıkacağız ve gün batmadan da bir kuytu bulup sığınacağız."

Dobra dobra konuşuyordum, ama tek bir sözcüğüne inanmıyordum. Korkudan yalana başvuruyor da değildim. Her ne kadar hızla yakınına sokulduğumuz kayaların arasındaki o kaynayan akıntıda öleceğimizden eminsem de hiç korku duymuyordum. Yelkeni kaldırıp o kıyıya demir atmak olanaksızdı. Rüzgâr durmaksızın sandalı devirmeye çabalıyor; sandal suya indiği anda deniz onu suyla dolduruyordu ve ayrıca, yedek küreklere bağlanmış yelken önümüzden denize doğru sürükleniyordu.

Söylediğim gibi, orada, rüzgâraltına birkaç yüz metre uzaklıkta kendi ölümümü karşılamaktan korkmuyordum; ama Maud'un da kuşkusuz öleceği düşüncesiyle dehşete düşmüştüm. Lanet olası hayal gücüm onun kayalara vura vura parçalandığını görüyordu ve bu dayanılamayacak ölçüde korkunç bir görüntüydü. Güvenle karaya çıkacağımızı düşünmeye zorluyordum kendimi ve inanmasam bile inanmayı yeğleyerek o şekilde konuşuyordum.

O korkunç ölümün beklentisi karşısında irkildim ve bir an için Maud'u kollarımın arasına alıp suya atlamak gibi çılgınca bir fikre kapıldım. Sonra, beklemeye ve son açıklığa geldiğimizde, son anda onu kollarıma alıp aşkımı ilan etmeye ve kucağımda onunla ümitsizce çırpınıp ölmeye karar verdim.

İçgüdüsel biçimde sandalın dibinde birbirimize sokulmuştuk. Eldivenli elinin benimkine uzandığını hissettim. Ve öylece, konuşmaksızın sonumuzu bekledik. Rüzgârın, burnun batı ucunda oluşturduğu hattın fazla uzağında değildik ve bir akıntının ya da dalganın bizi anafora varmadan önce oraya sürüklemesini umarak gözledim.

"Bu işten kurtulacağız," dedim ikimizi de kandırmadığını bildiğim bir güvenle.

Beş dakika sonra, "Tanrı'nın yardımıyla, *kurtulacağız*!" diye haykırdım.

Yeminim heyecandan ağzımdan kaçıverdi; gençliğimin küfür sayılabilecek sözcüğü, sanırım ömrümün ilk yemini, telaşlanmadan çıkıvermişti.

"Affınızı rica ediyorum," dedim.

"İçtenliğinize inandırdınız beni," dedi cılız bir gülümsemeyle. "Şimdi artık biliyorum, kurtulacağız."

Uzakta, burnun en uç noktasında bir toprak parçası görmüştüm ve bakınırken derin bir kovuk olduğu kuşku götürmeyen, araya girmiş bir sahil şeridinin giderek büyüdüğünü görebiliyorduk. Aynı zamanda da oradan sürekli ve güçlü bir böğürme sesi kulaklarımızda çınladı. Uzak bir gök gürültüsünün büyüklüğünü ve sesini andırıyordu; dalganın kırılma sesini aşıp fırtınanın dişleri arasına yönelerek doğruca rüzgâraltı yönünden geliyordu kulağımıza. O noktadan geçerken bütün koy gözlerimizin önüne serildi, üzerinde kocaman bir dalganın patladığı ve sayısız fokla kaplı yarımay biçiminde bembeyaz bir kumsaldı. O güçlü böğürme sesi de onlardan geliyordu.

"Bir fok kolonisi!" diye haykırdım. "Şimdi gerçekten de kurtulduk. Onları fok avcılarından korumak için insanlar ve kruvazörler vardır. Büyük olasılıkla kıyıda bir karakol bulunuyordur."

Ama kumsalı döven dalgayı incelerken, "Hâlâ kötü; ama o kadar da kötü değil. Şimdi, eğer tanrılar gerçekten yardım ederse, şu ilerideki kara parçasına doğru sürükleniriz ve ayağımızı bile ıslatmadan çıkabileceğimiz oldukça korunaklı bir kumsala rastlarız," dedim.

Ve de tanrılar yardım etti. İlk ve ikinci toprak parçaları doğrudan güneybatı rüzgârıyla aynı hizadaydı; ama ikinciyi geçince –ve tehlikeli biçimde yakından geçtik– hâlâ rüzgâr

olmasına karşın, diğer ikisiyle aynı hizadaki üçüncü toprak uzantısını seçtik. Ama araya giren koy! Derin biçimde karanın içine girmişti ve sahil yönündeki akıntı bizi ucun korunağına sürükledi. Burada deniz durgundu, ağır ama yumuşak bir dip dalgasını saymazsak; demir alıp kürek çekmeye başladım. Kıyının kıvrım yaptığı noktadan en sonunda bir koyun içindeki başka bir koyu ortaya çıkarana değin sürekli güneye ve batıya doğru uzanıyordu. Karanın kuşattığı ufak bir limandı bu, suyun düzeyi bir havuzunki kadardı, yalnızca, içeriye doğru otuz metre kadar arkalayan asık yüzlü kaya duvarının üzerinden aşağı inen fırtınanın serseri solukları ve püskürtüsünün yarattığı ufacık dalgalanmalar vardı.

Burada foka benzer hiçbir şey görünmüyordu. Sandalın kıçı sert çakıllara değdi. Dışarı atlayıp elimi Maud'a uzattım. Bir an sonra yanımdaydı. Parmaklarını parmaklarımın arasından bırakırken apar topar koluma tutundu. Aynı anda sanki kuma yığılacakmışım gibi ben de sendeledim. Bu, hareketin sonlanmasının sersemletici etkisindendi. Devinen, dalgalanan denizin üstünde o kadar uzun süre kalmıştık ki durağan kara bizi şoka uğratmıştı. Kumsalın bizi bir o yana bir bu yana kaldırmasını ve kayadan duvarların bir geminin yanları gibi bir öne bir arkaya sallanmasını beklemiştik ve beklenen çeşitli hareketler yüzünden, ayaklarımızın üstünde dikildiğimizde, bunların var olmaması dengemizi kendiliğinden altüst etmişti.

"Benim gerçekten oturmam gerek," dedi Maud sinirli bir gülüş ve sersemlemiş bir tavırla ve der demez de kuma oturdu.

Sandalı sağlama alıp ben de ona katıldım. Emek Adası'na böyle çıktık işte, uzun süren bir deniz yolculuğundan sonra bu kez kara tutmasına uğrayarak.

Yirmi Dokuzuncu Bölüm

Canım sıkılarak, yüksek sesle "Aptal!" diye bağırdım.

Sandalın yükünü boşaltmış ve bunları kumsalda kamp kurmak için gözüme kestirdiğim yüksekçe bir yere taşımıştım. Kumsalda, fazla sayılmasa da yakacak olarak kullanılabilecek odun parçaları vardı ve *Hayalet*'in kilerinden aldığım bir kahve tenekesinin gözüme ilişmesi bana ateş yakma fikri vermişti.

"Lanet olasıca sersem," diye devam ediyordum.

Ama Maud, "Cık, cık" diyerek kibarca azarladı beni ve sonra neden lanet olasıca bir sersem olduğumu sordu.

"Kibrit yok," diye inledim. "Bir tek kibrit bile getirmemişim. Bu yüzden de ne kahvemiz ne çorbamız ne çayımız ne de sıcak başka bir şeyimiz var!"

Sözcükleri uzatarak, "Şey değil miydi... hımm... hani Crusoe değnek parçalarını birbirine sürtmüyor muydu?" diye sordu.

"Ama ben deneyip deneyip de avuçlarını yalayan deniz kazazedelerinin kişisel öykülerini de okumuştum," diye yanıtladım." "Alaskalı ve Sibiryalı olarak ünlenmiş bir gazeteciyi, Winters'i anımsıyorum. Bir keresinde Bibelot'da rastlamıştım ona ve bize bir çift değnekle nasıl ateş yakmaya kalkıştığını anlatmıştı. Pek eğlenceliydi. Kendine özgü biçimde anlatsa da bu bir çuvallama öyküsüydü. Vardığı sonucu anımsıyorum, söylerken kara gözleri ışıldıyordu, "Beyler, Güney Pasifik Okyanusu'ndaki adaların sakinleri bunu ya-

pabilir belki, Malaylar yapabilir; ama sözüme güvenin, bu iş beyaz adamı aşar."'

"Aman, iyi, şimdiye değin ateşsiz de başımızın çaresine baktık," dedi neşeyle. "Bundan sonra da bakmamamız için bir neden yok."

"Ama kahveyi düşünsenize!" diye haykırdım. "Üstelik de iyi cins kahve, biliyorum. Bunu Larsen'in kişisel zulasından almıştım. Ve şu canım odunlara bak."

Ne yalan söyleyeyim, kahve için can atıyordum ve çok geçmeden, bunun Maud'un da küçük zaaflarından birisi olduğunu öğrendim. Ayrıca, öylesine uzun bir süredir soğuk şeylerle besleniyorduk ki içimiz de dışımız gibi buz kesmişti. Sıcak herhangi bir şeyi minnetle karşılardık. Ama daha fazla sızlanmadım ve Maud için yelken bezinden bir çadır kurmaya koyuldum.

Bu işi, kürekleri, yelken direğini filan kullanarak yapılacak kolay bir şey sanmıştım, yığınla ipi saymıyorum bile. Ama hiç deneyimimin bulunmaması ve her bir ayrıntının benim için bir deneme, her başarılı ayrıntının da bir buluş olması nedeniyle çadır tamamlanıncaya kadar koca gün geçip gitti. Ve ardından da o gece yağmur yağdı ve Maud selle birlikte dışarı sürüklenip sandala dönmek zorunda kaldı.

Ertesi sabah çadırın çevresine sığ bir hendek kazdım ve bir saat sonra rüzgârın, ardımızdaki kaya duvarını kamçılayarak aniden esmesiyle çadırı önüne katıp otuz metre ötede kuma çalması bir oldu.

Maud, süngüsü düşmüş halime güldü ve ben de ona, "Rüzgâr diner dinmez sandala atlayıp adayı keşfetmeye niyetliyim. Yakınlarda bir karakol ve insanlar olmalı. Karakola gemiler uğruyordur. Hükümetin birisi bunca foku koruması altına almıştır kesin. Ama yola koyulmadan önce sizi rahat ettirmek istiyorum," dedim.

Bütün söylediği, "Ben de sizinle gelmek isterdim," oldu.

"Kalırsanız daha iyi olur. Yeterince zorluğa katlandınız zaten. Hayatta kalmanız bile bir mucize. Ve şu yağmurlu havada sandalda kürek çekip yelkenle uğraşmak kolay iş değil. Sizin dinlenmeye gereksiniminiz var ve kalıp dinlenmenizi istiyorum."

Gözlerini kaçırıp başını kısmen öteye çevirmeden önce, ıslaklığa çok yakın bir şey güzel gözlerini perdeledi.

"Sizinle gelmeyi yeğlerim," dedi, içinde yakarı tınısı taşıyan alçak bir ses tonuyla.

"Size faydam," –sesi çatladı– "azıcık faydam dokunurdu. Ve başınıza bir şey gelecek olursa, burada bir başına kalmış beni düşünün."

"Oh, çok dikkatli olmak niyetindeyim," diye yanıtladım. "Ve de o kadar uzağa değil, karanlık çökmeden dönebileceğim uzaklığa gideceğim. Evet, son sözüm budur, burada kalıp uyumanızın, hiçbir şey yapmadan dinlenmenizin çok daha iyi olacağını düşünüyorum."

Dönüp gözlerimin içine baktı. Bakışı kararlı, ama yumuşaktı.

"Lütfen, lütfen," dedi yumuşacık bir sesle.

Geri çevirmek için katılaştım ve başımı iki yana salladım. Yine de bekliyor ve yüzüme bakıyordu. Reddedişimi söze dökmeye çabaladım, ama bocaladım. Gözlerinde bir hoşnutluk ışığının çaktığını gördüm ve kaybettiğimi anladım. Bunun üzerine hayır demek olanaksızdı artık.

Rüzgâr öğleden sonra dindi ve ertesi sabah yola çıkmak üzere hazırlandık. Duvarlar kumsaldan dikey biçimde yükseldiği ve koyun her iki yanında da derin sulardan çıktığı için bulunduğumuz koydan adanın içine girişimizin hiçbir yolu yoktu.

Kasvetli ve gri bir tan attı, ama sakindi ve ben de erken kalkıp sandalı yolculuğa hazır duruma getirmiştim.

Maud'u kaldıracağını düşünerek, "Aptal! Geri zekâlı! Hayvan!" diye bağırdım; ama bu kez kumsalda başım açık,

yalandan bir umutsuzluk içinde dans edip neşeyle haykırıyordum.

Yelkenin siperliğinin altından başı göründü.

"Yine ne var?" diye uykulu ve fakat meraklı bir sesle sordu.

"Kahve!" diye haykırdım. "Bir fincan kahveye ne dersiniz? Sıcacık kahve? Dumanı üstünde?"

"Vay canına!" diye mırıldandı, "Aklımı başımdan aldınız ve acımasızsınız. Şurada tam kendimi kahvesizliğe alıştırmışım, siz de boş vaatlerle keyfimi kaçırıyorsunuz."

"İzleyin beni," dedim.

Kayaların altındaki yarıklardan birkaç kuru dal parçası ve yonga topladım. Bunları ufalayıp parçaladım. Defterimden bir yaprak yırttım ve mühimmat sandığından bir çifte fişeği aldım. Bıçağımla tıkacını çıkartıp barutu düz bir kayanın üstüne boşalttım. Sonra da fişeğin fünyesini çıkartıp barut yığınının ortasına yerleştirdim. Her şey hazırdı. Maud hâlâ çadırdan izliyordu. Kâğıdı sol elimde tutarak sağ elimdeki taşı fünyenin üstüne vurdum. Beyaz bir duman savruldu, bir alev parladı ve kâğıdın ucu tutuştu.

Maud sevinçle ellerini çırptı. "Prometheus!*" diye haykırdı.

Ama ben onun mutluluğunu göremeyecek ölçüde meşguldüm. Eğer ateşin canlanıp güçlenmesini istiyorsam cılız alevin üstüne titremem gerekiyordu. Kuru dalları ve iri yongaları sarıp tutuşturuncaya değin alevi ufak yongalarla, kıymıklarla besledim. Bir adaya düşeceğimiz hesaplarımın içinde yer almamıştı, bu yüzden de çaydanlık ya da başka hiçbir pişirme kabımız yoktu; ama sandaldan su boşaltmakta kullandığımız tenekeden eğreti bir şey yaptım ve sonradan, konservelenmiş yiyecekleri tükettikçe hatırı sayılır miktarda pişirme kap kacağımız da birikti.

---

* Yunan mitolojisinde, Ateş Tanrısı Hephaistos'un ocağından ateş çalıp insanlara armağan eden tanrı. (ç.n.)

Ben suyu kaynattım, ama kahveyi Maud yaptı. Ne kadar da güzeldi! Benim katkım, ufalanıp suya batırılmış peksimetle konserve et kızartmasıydı. Kahvaltı tam bir başarı örneğiydi ve sıcak kahvelerimizi yudumlayıp durumumuz üzerine konuşarak ateşin başında deneyimli kâşiflerin oturacağından daha uzun süre oturduk.

Koyların birinde bir karakol bulacağımıza güvenim tamdı; çünkü Bering Denizi'ndeki fok kolonilerinin bu şekilde korunduğunu biliyordum; ama Maud –eğer düş kırıklığına uğrarsak beni buna hazırlamak için, sanırım– henüz bilinmeyen bir koloniyi keşfetmiş olduğumuz teorisini üretti. Bununla birlikte morali çok iyiydi ve durumumuzun ciddiyetini oldukça neşeli biçimde kabul etti.

"Haklıysanız," dedim, "o zaman kışı burada geçirmeye hazırlanmalıyız. Yiyeceğimiz yetmez, ama foklar var. Sonbaharda göç ederler, o yüzden en kısa zamanda et stoklamaya başlamam gerekir. Ayrıca kulübeleri inşa etmek ve odun toplama işleri de var. Aydınlanmak için fok yağını da denemeliyiz. Sonuçta, eğer ada ıssızsa üstümüze çok iş düşecek demektir. Ki buna gerek kalmayacağını biliyorum."

Ama o haklıydı. Bir tek yaşam izine rastlamadan koyları dürbünle tarayıp ara sıra karaya çıkarak hafif bir rüzgâr altında sandalla kıyı boyunca dolaştık. Ama Emek Adası'na ilk ayak basanın biz olmadığımızı da öğrendik. Bizimkini izleyen ikinci koyun kumsalında bir sandalın parçalanmış enkazına rastladık; kürek lumbarları tirneleyle bağlandığı, pruvanın sancak tarafında bir tüfekliği bulunduğu için bir fok avlama sandalı olmalıydı bu ve beyaz harflerle yazılmış *Gazelle No. 2* yazısı zar zor seçiliyordu. Sandal çok uzun süredir orada yatıyor olsa gerekti, çünkü yarı yarıya kumla dolmuştu ve oraya buraya saçılmış kalas parçaları uzun süre açıkta kalmaktan hava koşullarının etkisiyle çürümeye yüz tutmuştu. Kıç tarafında paslanmış, onluk bir çifte ve pastan tanınmaz hale gelmiş kırık bir denizci sustalısı buldum.

"Gitmişler," dedim neşeyle; ama yüreğimde bir sıkışma hissettim ve gözümün önüne o kumsalda bir yerlerde ağarmış kemiklerin görüntüsü geldi.

Böyle bir keşifle Maud'un moralinin bozulmasını istemediğim için sandalımızla yeniden açık denize yöneldim ve adanın kuzeydoğu eteğinde dolaştım. Güney sahilinde hiç kumsal yoktu ve öğle sonrasının erken saatleriyle birlikte kara burunu dolaşıp adanın çevresindeki turumuzu tamamladık. Çapının yirmi beş mil kadar, eninin ise iki ila beş mil arasında olduğunu tahmin ettim; en sakınımlı hesaplamalarıma göre de kumsallarında iki yüz bin fok yer alıyordu. Ada en yüksek noktasına güneybatı ucunda ulaşıyordu, denize uzanan çıkıntıları ve omurgası, kuzeydoğu kısmına doğru, denizden ancak birkaç metre yukarıda kalacak biçimde düzenli olarak alçalıyordu. Bizim küçük koyumuzu dışarıda tutarak, öteki kumsallar, orada burada yosun ve tundra bitki örtüsüyle kayalık çayırlar diyebileceğim biçimde yarım mil kadar öteye, geriye doğru yokuş yapıyordu. Foklar burada karaya çıkıyorlardı, gençler bu işi kendi başlarına yaparlarken yaşlı olanlar ise haremlerine göz kulak oluyorlardı.

Emek Adası'nın hak ettiği kısa tarif bu kadardı işte. Nemli ve çamurlu olan kısımları çetin ya da kayalık değildi, fırtınalarla örselenip deniz tarafından dövülen, iki yüz bin amfibiyanın ulumasıyla sürekli titreşen havasıyla burası melankolik ve sefil bir yaşama yeriydi. Beni düş kırıklığına karşı hazırlamış ve gün boyunca şen şakrak ve canlılık dolu olan Maud'un yüzü, kendi küçük koyumuzda karaya çıktığımızda düşmüştü. Yiğitçe bunu benden gizlemeye çabaladı, ama ben başka bir ateş tutuşturmaya çalışırken onun yelken-çadırın altında battaniyelerle hıçkırıklarını bastırdığını biliyordum.

Neşeli olma sırası bendeydi ve ben de elimden gelenin en iyisini oynadım, öyle ki canım gözlerinin içine kahkahayı ve

dudaklarına şarkıları geri getirdim; çünkü erken bir saatte yatmaya gitmeden önce bana şarkı söyledi. Şarkı söyleyişini ilk kez duyuyordum ve ateşin yanına uzanmış sesini dinleyerek bambaşka yerlere gittim; çünkü yaptığı her işte sanatçı değilse başka hiçbir şey sayılmazdı ve sesi de pek güçlü değilse bile harika bir tatlılıkta ve duygu yüklüydü.

Ben hâlâ sandalda yatıyordum ve o gece pek çok gecedir ilk kez gördüğüm yıldızlara bakarak ve durumu değerlendirerek uzunca bir zaman uyanık kaldım. Bu türden bir sorumluluk benim açımdan yeni bir şeydi. Wolf Larsen tümüyle haklıydı. Babamın ayakları üstünde durmuştum ben. Avukatlarımla danışmanlarım parama benim adıma göz kulak olmuşlardı. Aslında benim hiçbir sorumluluğum olmamıştı. Derken, *Hayalet*'teyken kendimden sorumlu olmayı öğrenmiştim. Ve şimdi de, ömrümde ilk kez kendimi bir başkasından sorumlu hissediyordum. Ve bu da sorumlulukların en ciddisi olsa gerekti, çünkü o, benim dünyada hakkında düşünmeyi en çok sevdiğim kadın, küçücük bir kadındı.

Otuzuncu Bölüm

Buraya boşuna Emek Adası dememişiz. Bir tek kulübe inşa etmek için iki hafta boyunca zahmet çektik. Maud yardım etmek için ısrar etti; onun çürüklerle dolu, kanayan ellerine bakarak gözyaşı dökebilirdim. Yine de bundan dolayı onunla gurur duyuyordum. Bu pamuklara sarılarak yetiştirilmiş kadının yaşadığımız korkunç güçlüklere katlanışında ve bir köylü kadının görevlerine gücünün son zerresine kadar eğilmesinde yiğitçe bir yan vardı. Kulübenin duvarlarını ördüğüm taşların çoğunu o toplamıştı; ayrıca, bırakması için yalvardığım zamanki üstelemelerime de kulaklarını tıkamıştı. Ama yemek pişirmek ve kışlık stoklarımız için yakacak odunla yosun toplamak gibi daha hafif işleri üstlenerek uzlaşmaya varmıştı.

Kulübenin duvarları güçlük çıkmadan yükseldi ve çatı sorunuyla yüz yüze gelinceye kadar her şey yolunda gitti. Çatısız dört duvar ne işe yarardı? Peki, bir çatı neyle yapılabilirdi? Doğru, yedek kürekler vardı. Çatı kirişi olarak iş görürlerdi, ama üstünü neyle kapatacaktım? Yosun hiç olmazdı. Tundra otları elverişsizdi. Yelkene sandalda gereksinimimiz vardı ve branda da sızdırmaya başlamıştı.

"Winters kulübesinde mors postu kullanmış," dedim.

"Burada da foklar var," diye yol gösterdi Maud.

Böylece ertesi gün av başladı. Ateş etmeyi bilmiyordum, ama öğrenmeye başlamıştım. Ve üç fok için otuz fişek harcayınca, ben gereken bilgiyi edinene kadar cephanenin biteceğine karar verdim. Kor parçalarını ıslak yosunla kapatmayı akıl etmeden önce de ateş yakmak için sekiz fişek kullanmıştım ve sandıkta en çok yüz tane fişek kalmıştı.

Nişancılığımın zayıf olduğunu kabullenince, "Fokları sopayla öldürmeliyiz," dedim. "Avcıların onları sopayla öldürmekten söz ettiklerini duymuştum."

"Çok güzeller," diye karşı çıktı. "Bunun düşüncesine bile dayanamam. Biliyorsunuz, çok zalimce bu; ateş ederek öldürmekten çok farklı."

"Bu çatı yapılmak zorunda," diye yanıtladım acımasızca. "Kış neredeyse kapıda. Onların yaşamına karşılık bizimkisi. Yeterince cephanemizin bulunmayışı talihsizlik; ama ateş edilerek vurulmak yerine sopayla öldürülmek daha az acı verir onlara. Ayrıca da sopayla vurma işini ben yapacağım."

"Tam da bu," diye başladı istekle ve ani bir kafa karışıklığıyla yarıda kesti.

"Kuşkusuz," diye başladım, "istiyorsanız..."

Israr anlamına geldiğini iyi bildiğim o yumuşak ses tonuyla, "Ama ben ne yapacağım?" diye sözümü kesti.

"Odun toplayıp yemek pişireceksiniz," diye yanıtladım rahatlayarak.

Başını salladı. "Tek başınıza bu işe kalkışmanız sizin açınızdan çok tehlikeli."

İtirazımı savuşturarak, "Biliyorum, biliyorum," dedi. "Ben zayıf bir kadınım yalnızca, ama benim küçük yardımım felaketten kaçınmanızı sağlayabilir."

"Sopayla vurmak ne olacak peki?" diye anımsattım.

"O işi elbette siz yapacaksınız. Ben büyük olasılıkla haykırırım. Başka tarafa bakarım ben de..."

"Tehlikenin en ciddi olduğu anda," diyerek güldüm.

Büyük havalar takınarak, "Ne zaman bakıp ne zaman bakmayacağımı aklımla bulabilirim," diye karşılık verdi.

Konu, bana ertesi sabah eşlik etmesi biçiminde bağlandı. Sandalla bitişikteki koya, kumsalın ucuna gittim. Çevremizde, suyun içinde foklar vardı ve kumsalda uluyan binlercesi de birbirimize sesimizi duyurabilmek için bizi bağırmaya zorluyordu.

Kendimi ikna etmeye çabalayarak ve en fazla on metre ötemde ön yüzgeçlerinin üstüne kalkmış beni inceleyen iri erkek foka kuşkuyla bakarak, "Bunları sopayla öldürdüklerini biliyorum," dedim. "Sorun şu ki, bu işi nasıl yapıyorlar?"

"Tundra bitkileri toplayalım ve çatıyı onunla kapatalım," dedi Maud.

Önümüzdeki işten benim kadar korkuyordu o da ve parlayan diş dizileriyle bir köpeğinkine benzeyen ağızlara bakıp kalmak için geçerli nedenimiz vardı.

"İnsanlardan korktuklarını sanmıştım hep," dedim.

Kumsal boyunca birkaç kez kürek çekip bir an sonra, "Korkmadıklarını nereden bilirdim?" diye sorguladım. "Belki de cesaretle karaya çıkarsam kaçışırlar ve bir tekini bile yakalayamam."

Hâlâ duraksıyordum.

"Yaban kazlarının yuvalanma yerini işgal eden bir adam duymuştum," dedi Maud. "Onu öldürmüşler."

"Kazlar mı?"

"Evet ya, kazlar. Küçücük bir kızken ağabeyim anlatmıştı bunu bana."

"Ama ben insanların bunları sopayla vurarak öldürdüklerini biliyorum," diye üsteledim.

"Sanırım tundra bitkilerinden iyi bir çatı olur," dedi.

Niyeti ne olursa olsun, sözleri beni delirtiyor, inadımı körüklüyordu. Gözlerinin önünde korkağı oynayamazdım.

"Bak şimdi," dedim suyu küreğin biriyle geriye itip pruvayı karaya döndürerek.

Dışarı çıktım ve korkusuzca eşlerinin ortasındaki uzun yeleli bir erkeğe doğru ilerledim. Kürekçilerin, avcılar tarafından güverteden zıpkınla avlanmış yaralı fokları öldürdükleri normal sopayla silahlanmıştım. Bu ancak yarım metre uzunluğundaydı ve müthiş cehaletim yüzünden karadaki kolonilere saldırdıklarında kullandıkları sopanın bir, bir buçuk metre olduğunu akıl edemezdim. Dişiler yolumdan çekildi ve erkekle aramızdaki uzaklık azaldı. Kızgın bir hareketle yüzgeçlerinin üstünde doğruldu. Aramızda üç dört metre kalmıştı. Her an kuyruğunu çevirip kaçacağını düşünsem de ihtiyatla yaklaşıyordum.

İki metre kalınca beynime bir endişe hücum etti, ya kaçmazsa ne olacaktı? Olsun, ben de o zaman sopayla vururum ona diye geldi yanıt. Korkudan, foku kaçırmak yerine onu yakalamak için orada bulunduğumu unutmuştum. Tam da o anda burnundan soluyup bir homurtu çıkardı ve üstüme hücum etti. Gözleri ateş saçıyordu, ağzı kocaman açılmıştı; dişleri bembeyaz, zalimce parlıyordu. Hiç utanmadan itiraf ediyorum ki arkasını dönüp kaçan ben oldum. Sakarca koşuyordu, ama iyi de koşuyordu. Kendimi sandala attığımda hemen iki adım ardımdaydı ve kürekle açılırken dişlerini küreğe geçirdi. Sağlam kalas yumurta kabuğu gibi parçalandı. Maud'la ben şaşkındık. Bir an sonra suya dalmış, omurgayı yakalamış sandalı şiddetle sarsıyordu.

"Aman Tanrım!" dedi Maud. "Haydi, geri dönelim."

Başımı iki yana salladım. "Öteki adamların yaptığını ben de yapabilirim ve öteki adamların fokları sopayla avladıklarını biliyorum. Ama bir dahaki sefere erkeklerden uzak durmam gerektiğini öğrendim."

"Yapmamanızı dilerim," dedi.

"Ne olursunuz 'lütfen, lütfen' demeyin şimdi," diye haykırdım, sanırım yarı kızgındım.

Hiçbir karşılık vermedi ve ses tonumun onu incittiğini anladım.

"Bağışlayın beni," dedim ya da daha ziyade bağırdım, sürünün böğürtü sesini bastırıp sözlerimi duyurmak için. "Eğer gidelim diyorsanız, dönüp gideceğim; ama dürüst olmak gerekirse, kalmayı yeğlerim."

"Bir kadını yanında getirmenin sonu budur gibi bir şey söylemeyin sakın," dedi. Tümüyle değişmiş, onurlu biçimde bana gülümsedi ve ortada bağışlanmayı gerektirir bir durum bulunmadığını anladım.

Sinirlerimi yatıştırmak için kıyı boyunca elli altmış metre kadar seyrettim ve sonra yeniden karaya çıktım.

"Çok dikkatli olun," diye seslendi arkamdan.

Başımla onayladım ve en yakın hareme yandan saldırmak için ilerledim. En dıştakinin kafasına bir darbe nişanlayıp da darbe yetersiz gelene değin her şey yolunda gitti. Homurdanıp güçlükle ilerlemeye çabaladı. Yakınına koştum ve kafası yerine omzuna denk gelen bir darbe daha savurdum.

Maud'un, "Dikkat et!" diye haykırdığını işittim.

Heyecandan, başka hiçbir şeyin farkında değildim ve başımı kaldırdığımda haremin efendisinin üstüme doğru geldiğini gördüm. Öfkeyle kovalanarak bir kez daha sandala kaçtım; ama bu kez Maud hiçbir geri dönme önerisinde bulunmadı.

"Kanaatimce haremleri boş versen ve dikkatini yalnız ve saldırgan görünmeyen foklara versen iyi olacak," dedi yalnızca. "Sanırım Dr. Jordan'ın kitabında, onlara ilişkin bir şeyler okudum. Bunların hepsi kendi haremini kuracak yaşa gelmemiş, genç erkekler. Onlara *holluschickie** ya da onun gibi bir isim vermiş. Bana öyle geliyor ki, genç erkeklerin nerede yaşadıklarını bulursak..."

"Bana da öyle geliyor ki sizin de savaşma içgüdünüz uyanmış," diyerek güldüm.

Hemen yüzü kızardı ve daha da güzelleşti. "Yenilgiden de, böylesine sevimli, savunmasız yaratıkları öldürme fikrinden de sizden daha çok hoşlandığımı söyleyemeyeceğim."

---

* Üç ila altı yaş aralığında, henüz çiftleşmemiş genç, erkek fok. (ç.n.)

"Sevimliymiş!" diyerek burnumu çektim. "Ben ağzı köpürerek beni kovalayan bu canavarlarda sevimliliğe benzer hiçbir yan göremedim."

"O sizin bakış açınız," diyerek güldü. "Perspektiften yoksunsunuz. Eğer o kadar yakınına sokulmasaydınız..."

"İşte tam bu!" diye haykırdım. "Bana gereken daha uzun bir sopa. Ve şu kırık kürek de tam el altında."

"Şimdi aklıma geldi," dedi, "Kaptan Larsen, bana adamlarının fok sürülerini nasıl avladıklarını anlatıyordu. Fokları öldürmeden önce, küçük sürüler halinde kısa bir mesafede karanın içlerine doğru sürüyorlar."

"Şu haremlerden birini sürmeyi göze alamam," diye karşı çıktım.

"Ama *holluschickie*'ler var," dedi. "*Holluschickie*'ler tek başlarına takılıyorlar ve Dr. Jordan haremlerin arasında aralıklar bırakıldığını ve *holluschickie*'ler bu aralıklardan sapmadıkları sürece de haremlerin efendilerince rahatsız edilmediklerini söylüyor."

"Şimdi, şurada bir tane var," dedim suyun içindeki genç bir erkeği göstererek. "Onu gözleyelim ve sudan çıkarsa peşine düşelim."

Dosdoğru kıyıya yüzdü ve efendilerinin uyarıcı sesler çıkardığı, ama saldırmadıkları iki haremin arasından tırmanarak dışarı çıktı. Haremlerin arasındaki aralık denilen yerden yol bularak içerilere doğru ilerledi.

"İşte böyle," dedim sandaldan atlayarak; ama itiraf edeyim ki o canavar sürüsünün tam ortasından yürüdüğümü düşündükçe yüreğim ağzıma geliyordu.

"Sandalı bağlasak iyi olur," dedi Maud.

O da peşimden atlamıştı ve şaşırarak ona baktım.

Başını kararlı biçimde salladı. "Evet, ben de sizinle geliyorum, bu yüzden sandalı bağlayıp bana da bir sopa verebilirsiniz."

"Hadi geri dönelim," dedim karamsarlıkla. "Sonuçta tundra bitkileri işimizi görür sanırım."

"Görmeyeceğini biliyorsunuz," oldu yanıtı. "Önden ben mi gideyim?"

Bir omuz silkişiyle, ama içimden bu kadına karşı sıcak bir hayranlık ve gurur duyarak onu kırık kürekle silahlandırdım ve bir diğerini de kendime aldım. Yürüyüşümüzün ilk on beş-yirmi metresini dehşetten ürpererek tamamladık. Bir keresinde Maud, bir dişinin burnunu merakla ayağına doğru uzatmasıyla korku dolu bir çığlık attı ve ben de birkaç kez aynı nedenle adımlarımı hızlandırdım. Ama her iki yandan gelen uyarıcı öksürmelerin ötesinde hiçbir düşmanlık belirtisiyle karşılaşmadık. Avcıların saldırısına hiç uğramamış bir sürüydü bu ve bunun sonucunda da foklar yumuşak başlı ve aynı zamanda da korkusuzdular.

Sürünün tam ortasındaki şamata görülmeye değerdi. Neredeyse sarhoş edici bir etkisi vardı. Ben kendimi ondan daha önce topladığım için durdum ve Maud'a güvenle gülümsedim. Onun hâlâ fena halde korktuğunu görebiliyordum. Yakınıma sokulup bağırdı:

"Ölesiye korkuyorum!"

Bense korkmuyordum. Durumun acayipliği henüz etkisini yitirmemişse de fokların barışçıl davranışları endişemi yatıştırmıştı. Maud titriyordu.

"Hem korkuyorum hem de korkmuyorum," dedi takırdayan çeneleriyle. "Korkan benim sefil bedenim, ben değilim."

Kolum içgüdüsel ve korumacı biçimde onu sararken, "Her şey yolunda, her şey yolunda," diyerek ona güvence verdim.

O anda erkekliğimin bilincine hemen nasıl vardığımı asla unutmayacağım. Doğamın ilkel derinlikleri hareketlendi. Kendimi erkeksi, zayıfların koruyucusu, savaşçı erkek gibi hissettim. Ve en iyisi de, kendimi sevdiğim kişinin koruyucusu hissettim. Son derece hafif ve kırılgan, bana yaslandı

ve titremesi geçip giderken sanki kocaman bir gücün farkına varmış gibiydim. Kendimi sürüdeki en yırtıcı erkeğe denk hissettim ve biliyorum ki öyle bir erkek bana saldırmış olsaydı onu gözü kara biçimde ve son derece soğukkanlılıkla karşılardım ve biliyorum ki onu oracıkta öldürürdüm.

"Şimdi iyiyim," dedi minnettarlıkla bana bakarak. "Artık gidelim."

Ve onu yatıştırıp güven veren içimdeki o güç beni bayram sevinciyle doldurdu. Soyumuzun deli kanı içimde tomurcuklanmaya başlamış görünüyordu ve benim gibi aşırı uygar birisi uzak ve unutulmuş ataların eski avcılık günleriyle orman gecelerini yaşıyordu. İtişip kakışan haremlerin arasındaki aralıktan yoluma devam ederken aklımdan geçen, bunun için Wolf Larsen'e teşekkür etmem gerektiğiydi.

Bir çeyrek mil kadar içeriye ilerledikten sonra bekârlıklarının yalnızlığını yaşayan ve yeni evlilerin safına katılmak üzere savaşacakları gün için güç toplayan *holluschickie*'lere, kaygan genç erkeklere rastladık.

Her şey kolayca olup bitti. Sanki ne yapılacağını ve nasıl yapılacağını biliyor gibiydim. Bağırarak, sopamla tehditkâr hareketler yaparak ve hatta tembel olanları dürtükleyerek genç bekârlardan epey bir kısmını arkadaşlarından çabucak ayırdım. İçlerinden birisi suya doğru kaçmaya yeltendiğinde yönünü çeviriyordum. Maud da bu işte etkin rol aldı ve haykırışlarıyla kırık küreği savuruşunun epeyce faydası dokundu. Bununla birlikte ne zaman içlerinden birisi yorulup geride kalsa onu görmezden geldiğini fark ettim. Ama ne zaman birisi kavgacı biçimde ayrılmaya kalksa, gözlerinin ışıldayıp parladığını ve kurnazca sopasıyla ona vurduğunu da fark ettim.

Katıksız yorgunluktan duraklayıp, "Tanrım, bu çok heyecanlı!" diye bağırdı. "Sanırım, oturacağım ben."

Küçük sürüyü (artık, kaçmasına izin verdiklerinden geriye kalan bir düzine kadardılar) yüz metre daha ileriye sür-

düm ve Maud yeniden bana katıldığında katliamı bitirmiş derilerini yüzmeye başlıyordum. Bir saat sonra haremlerin arasındaki aralıktan gururla geri dönüyorduk. Ve kulübenin çatısını kaplayacak sayıya ulaştığımızı düşününceye değin iki kez daha deri yüklü olarak aralıktan deniz kıyısına indik. Yelkeni açtım ve bir yön değişikliğiyle koyun dışına, başka bir yön değişikliğiyle de bizim içteki, ufak koyumuza girdim.

"Tıpkı yuvaya dönüş gibi," dedi Maud ben sandalı kumsala doğrulturken.

Öylesine içten ve doğaldı ki, sözlerini hevesle ve heyecanla dinledikten sonra şöyle dedim:

"Sanki hep bu yaşamı yaşamışım gibi geliyor. Kitapların ve okumuş insanların dünyası oldukça belirsiz, gerçeklikten çok bir düşün anısı gibi. Yaşamımın tüm günlerinde avlanmış, baskın yapmış, savaşmış gibiyim. Ve siz de bunun bir parçası gibi görünüyorsunuz. Siz..." Az daha, "benim kadınımsın, yoldaşımsın," demenin eşiğine geldim ama onun yerine kayıtsızca, "zorluklara iyi karşı koyuyorsunuz," dedim.

Ama kulağı açığı yakaladı. Tam ağzımdan kaçacakken yarı yoldan döndüğümü anladı. Bana hızlı bir bakış attı.

"Öyle değildi. Ne diyordunuz?.."

"Amerikalı Mrs. Meynell'in bir vahşinin yaşamını sürdürdüğünü ve bunu da tümüyle becerdiğini," dedim kolayca.

"Ya," oldu tüm karşılığı; ama sesinin bir düş kırıklığı izi taşıdığına yemin edebilirdim.

Ama "benim kadınım, yoldaşım" sözcükleri bütün gün ve izleyen günlerde kafamın içinde çınlayıp durdu. Fakat onu korların üstünden yosun örtüsünü çekerken, ateşi üflerken ve akşam yemeğini pişirirken izlediğim o geceki kadar yüksek sesle değil. Irkın kökenlerine böylesine bağlı, eski sözcüklerin beni pençesine alıp heyecanlandırmasına yol açan, içimde kıpırdanan gizli yabanıllık olsa gerekti. Ve de kendi kendime tekrar tekrar mırıldandığım bu sözcükler uykuya dalıncaya değin de beni pençesine alıp heyecanlandırmayı sürdürdü.

Otuz Birinci Bölüm

"Kokacak," dedim, "ama ısıyı içeride, yağmuru ve karı da dışarıda tutacak."

Tamamlanmış fok postundan çatıyı inceliyorduk.

"Pek ustalıklı değil, ama amaca uygun ve aslolan da bu," diye sürdürdüm, övgüsü için can atarak.

Ellerini çırptı ve fazlasıyla hoşnut kaldığını söyledi.

"Ama karanlık burası," dedi bir an sonra, omuzları elinde olmayan bir titremeyle büzülürken.

"Duvarlar yükselirken bir pencere önerisinde bulunabilirdiniz," dedim. "Burası sizin içindi ve pencere gereksinimini öngörmeliydiniz."

"Ama ben asla gözümün önünde duranı görmem, biliyorsunuz," diye gülerek karşılık verdi. "Ve ayrıca, duvarda her an bir delik açabilirsiniz."

"Kesinlikle doğru, bunu düşünmemiştim," diye yanıtladım bilgece başımı sallayarak. "Ama pencere camı sipariş etmeyi düşünür müsünüz? Firmayı aramanız –Kırmızı, 4451, sanırım öyleydi– ve istediğiniz camın boyutlarıyla türünü söylemeniz yeterli."

"Bunun anlamı..." diye başladı.

"Pencere yok."

Bu kulübe karanlık ve kötü görünümlü bir şeydi, uygar bir yerde domuzlardan başkasına uygun düşmezdi; ama açık

bir sandalda yaşamanın sefaletini bilen bizler için güvenli, ufak bir yuvaydı. Fok yağı ve katranlı pamuktan yapılma bir fitille gerçekleştirdiğimiz eve ısınma partisinden sonra, sıra kışlık etimizi avlama ve ikinci kulübenin inşasına geldi. Sabah gidip öğleyin bir sandal dolusu fokla geri gelmek artık sıradan bir işe dönmüştü. Ve ardından, ben kulübenin inşası için çalışırken Maud da balıkyağıyla uğraşıyor ve et parçalarının altında ağır yanan bir ateşi canlı tutuyordu. Düzlüklerde sığır eti kuruttuklarını duymuştum ve bizim ince şeritler biçiminde kesilip dumanın üstüne asılan fok etleri de kusursuz biçimde tütsülenmişti.

Birincisine yaslayarak inşa ettiğim için yalnızca üç duvar gerektiren ikinci kulübeyi dikmek daha kolaydı. Ama yine de iş, zorlu bir işti. Maud ve ben şafaktan karanlık basıncaya, gücümüzün son damlasına değin öyle bir çalışıyorduk ki gece çöktüğünde yatağa sürünerek giriyor ve hayvani bir yorgunluk uykusu çekiyorduk. Ve yine de Maud kendini ömründe hiç bu kadar iyi ve güçlü hissetmediğini belirtiyordu. Bunun kendim için de geçerli olduğunu biliyordum, ama onun gücü bir zambağınkini andırdığından tükenecek diye korkuyordum. Sıklıkla, gücünün son kırıntısı da gittiğinde kumun üzerine kendi dinlenme ve canlanma tarzında sırtüstü uzandığını görüyordum. Derken yeniden ayaklarının üstüne doğruluyor ve her zamanki gibi zor zahmet çalışıyordu. Bu gücü nereden bulduğu beni hayrete düşürüyordu.

"Bu kış ne kadar uzun süre dinleneceğimizi düşünün," diyordu benim sitemlerime karşılık. "Gör bak, yapacak iş bulamıyoruz diye yaygara edeceğiz."

Çatısını bitirdiğimiz gece benim kulübemde bir eve alışma partisi düzenledik. Pusulanın ibresini güneydoğudan kuzeybatıya savuran ve sonra da dosdoğru üstümüze patlayan azgın bir fırtınanın üçüncü gününün sonuydu. Dıştaki koyun kumsallarında azgın dalgalar patlıyor ve bizim karayla çevrili iç koyumuzda bile hatırı sayılır dalgalar kırılıyordu.

Adanın yüksek omurgası bizi fırtınadan koruyamıyor ve kimi kez duvarların dayanamayacağından korkmama yol açarak kulübelerimizin çevresinde ıslık çalıp uğulduyordu. Bir davul yüzü gibi gerilmiş sandığım deriden çatı, her esintide sarkıp bel veriyordu ve Maud'un sandığı kadar sıkı biçimde yosunla doldurulmamış duvarlardaki sayısız çatlak bir bir açığa çıkıyordu. Yine de fok yağı parlak bir ışık yayıyordu, üşümüyorduk ve rahatımız yerindeydi.

Aslında hoş bir akşamdı ve bu akşamın Emek Adası'nda sosyal bir işlev olarak henüz gölgede kalmadığına karar vermiştik. İçimiz rahattı. Zorlu kışa boyun eğmediğimiz gibi onun için hazırlanmıştık da. O an için umursadığımız tek şey, fokların her an güneye doğru gizemli yolculuklarına çıkabilecekleriydi ve fırtınalar artık gözümüzü korkutmuyordu. Yalnızca kuru, sıcak ve fırtınadan korunmakta olduğumuz için değil, ama yosundan yapılabilecek en yumuşak ve en rahat şiltelere sahip olduğumuz için de. Bu Maud'un fikriydi ve bütün yosunları titizlikle bizzat kendisi toplamıştı. Bu benim şilte üzerinde geçireceğim ilk gecemdi ve biliyordum ki bunu o yaptığı için en tatlı uykuyu çekecektim.

Gitmek için doğrulurken o kendine özgü değişken tavrıyla bana döndü ve:

"Bir şey olacak – hatta oluyor. Hissediyorum. Bir şey buraya, bize doğru geliyor. Şu anda geliyor. Ne olduğunu bilmiyorum, ama geliyor."

"İyi mi, kötü mü?" diye sordum.

Başını salladı. "Bilmiyorum, ama orada bir yerlerde."

Denizden ve rüzgârdan tarafı gösterdi.

"Rüzgâraltı bir kıyı burası," diye güldüm. "Ve böylesi bir gecede, kıyıya varıyor olmaktan çok burada olmayı yeğleyeceğimden eminim."

"Korkuyor musunuz, yoksa?" diye sordum, ona kapıyı açmak için adım atarken.

Gözlerini yiğitçe benimkilere dikti.

"Peki, kendinizi iyi hissediyor musunuz? Tümüyle iyi?"

"Daha iyi olmamıştım hiç," oldu yanıtı.

Gitmeden önce azıcık daha lafladık.

"İyi geceler, Maud," dedim.

"İyi geceler, Humphrey," dedi.

Birbirimize ön adlarımızla seslenmemiz kendiliğinden gelişen bir durumdu ve doğal olduğu kadar kasıtsızdı da. O anda kollarımı ona dolayıp kendime çekebilirdim. Ait olduğumuz o dünyada bulunsaydık kesinlikle öyle yapardım. Durum bu hale geldiği için olabilecek tek şey buydu; ama tatlı bir hoşnutlukla küçük, ama sımsıcak parlayan kulübemde tek başıma kaldım ve aramızda önceleri var olmayan bir bağın ya da söze dökülmemiş bir şeyin kurulduğunu biliyordum.

Otuz İkinci Bölüm

Gizemli bir duyguyla yüreğim sıkışmış bir halde uyandım. Sanki çevremden bir şey eksilmişti. Ama uyanmamı izleyen saniyelerin ardından eksikliğin rüzgârın yokluğundan kaynaklandığını kavradığımda, gizem ve sıkışma duygusu yok oldu. İnsanın ses ve devinimin dur durak bilmeyen şokuyla düştüğü sinirsel gerginlik içinde uykuya dalmış ve üstümdeki etkisi artık ortadan kalkmış bir baskıyla yeniden karşılaşacağım endişesi içinde gergin uyanmıştım.

Aylardır bir çatı altında geçirdiğim ilk geceydi ve önce fırtınanın dinmesinin üzerimde yarattığı etkiyi ve sonra da Maud'un kendi elleriyle yaptığı şiltenin üzerinde yatmanın sevincini gözden geçirerek birkaç dakikalığına, ilk kez buhardan ya da serpintilerden ıslanmamış battaniyelerin altında yattım. Giyinip kapıyı açtığımda, dalgaların hâlâ gecenin gazabını doğrularcasına kumsala bindirdiğini işittim. Berrak bir gündü ve güneş parlıyordu. Geç saatlere dek uyumuştum ve yitirilen zamanı bir Emek Adası sakinine yaraşır biçimde telafi etmeye kararlı, ani bir canlılıkla dışarıya adım attım.

Dışarı çıktığımda kalakaldım. Gözümün gördüğüne sorgusuz sualsiz inandım; ama yine de gözlerimin bana gösterdikleri karşısında bir an için şaşkınlığa uğradım. Orada, kumsalda, 15 metre var yok uzaklıkta, pruvası yukarıda, direkleri kırılmış, kapkara gövdeli bir gemi duruyordu. Direk-

ler ve bumbalar, birbirine dolaşmış ıskotalar, çarmıklar ve yelkenler gemi bordasına sürtünüyordu. Bakarken gözlerimi ovuşturabilirdim. Bizim inşa ettiğimiz mutfak oradaydı, kıç tarafının bildik aralığı, küpeştenin üzerinden yükselen kamara... *Hayalet*'ti bu.

Talihin hangi çılgınlığı onu buraya getirmişti, başka yer kalmamış gibi, tam da buraya? Bunun olasılığı kaçtı? Ardımdaki çıplak, geçit vermez duvara baktım ve çaresizliğin derinliğini kavradım. Kaçış umutsuzdu, söz konusu bile değildi. İnşa ettiğimiz kulübede uyuyan Maud'u düşündüm; onun "İyi geceler, Humphrey" deyişini, "benim kadınım, yoldaşım" sözcüklerinin beynimde çınlayışını anımsadım, ama ne yazık ki şimdi işittiğim matem çanlarıydı. Derken gözümün önündeki her şey kardı.

Muhtemelen saniyeden azdı, ama yeniden kendime gelinceye dek ne kadar süre geçtiğini bilmiyordum. *Hayalet*, pruvası kumsala yönelmiş, parçalanmış civadrası kuma koşut, birbirine dolaşmış direkleri dalgaların mırıltısıyla yan tarafına sürter halde orada duruyordu. Bir şeyler yapılmalıydı, bir şeyler.

Birdenbire güvertede hiçbir şeyin kımıldamaması tuhaf geldi bana. Geceki mücadeleden bitkin düşmüş tüm tayfalar henüz uyuyorlardır, diye düşündüm. Bir sonraki düşüncem ise Maud'la benim hâlâ kaçabileceğimiz oldu. Sandala varabilseydik ve kimse uyanmadan önce burnu dönebilseydik? Ona seslenip harekete geçecektim. Elimi, vurmak üzere kapısına kaldırmıştım ki adanın küçüklüğü aklıma geldi. Adada asla gizlenemezdik. Önümüzde azgın, engin okyanustan başka bir yer yoktu. Küçük kuytu kulübelerimizi, et, yağ, yosun ve yakacak odun stoklarımızı düşündüm ve kış deniziyle eli kulağındaki fırtınalarla asla baş edemeyeceğimizi anladım.

Böylece, ikircikli yumruğumla kapısının önünde durdum. Olanaksızdı bu, olanaksızdı. Zihnimden, içeri dalıp

onu uykusunda öldürmek gibi vahşice bir düşünce yükseldi. Ve ardından, en iyi çözüm şimşek gibi aklıma geliverdi. Bütün tayfalar uykudaydı. Niye *Hayalet*'e süzülüp –nasılsa Wolf Larsen'in hamağının yolunu biliyordum– onu uykusunda öldürmüyordum? Sonrasını ise görecektik. Ama o ölürse öteki işleri yapmaya hazırlanacak zaman ve mekân kalırdı ve ayrıca, yeni durum ne getirirse getirsin, şimdikinden daha kötü olamazdı.

Bıçağım kalçamın üstündeydi. Çifteyi almak için kulübeme döndüm, doluluğundan emin olup *Hayalet*'e gittim. Biraz güçlükle, belime değin ıslanma pahasına güverteye tırmandım. Baş kasaranın kapağı açıktı. Adamların soluklarını dinlemek için durakladım, ama tek bir soluk yoktu. Bir düşünceyle ayıldığımda neredeyse nefesim duruyordu: Ya *Hayalet* terk edilmişse? Daha yakından kulak verdim. Ses soluk çıkmıyordu. Sakınarak merdivenden indim. Bölmede, artık içinde yaşanılmayan yerlere özgü boşluk ve köhnelik duygusuyla kokusu vardı. Her yer atılmış ve yırtık pırtık giysiler, eski denizci çizmeleri, delik deşik muşambalarla doluydu; uzun bir yolculuğun beş para etmez başüstü eşyaları.

Güverteye çıkarken, alelacele terk edildiği kanısına vardım. İçimde yeniden bir umut canlandı ve çevreme daha sakin biçimde bakındım. Sandalların yerlerinde olmadığına dikkat ettim. Kasara altı da baş kasarayla aynı türküyü çağırıyordu. Avcılar da benzer bir telaşla eşyalarını toplamışlardı. *Hayalet* terk edilmişti. Maud'la benimdi artık. Geminin depolarını ve kamaranın altındaki ambarı düşündüm ve aklıma kahvaltıya iyi bir şeyler götürerek Maud'u şaşırtma fikri geldi.

Korkumdan verdiğim tepkiye ve gemiye gelişimdeki kötü amaca artık gerek kalmadığı bilgisi beni çocuksu ve hevesli kılmıştı. Zihnimde sevinçten ve sürpriz kahvaltısının hazır olduğunu görene değin Maud'un uyuması umudundan başka hiçbir şeye yer vermeden kıç kasarasının merdivenlerini

ikişer ikişer çıktım. Mutfağın çevresinden dolaşırken içerideki tüm o pişirme gereçlerinin düşüncesiyle yeni bir hoşnutluğa kapıldım. Pupa girişine sıçradım ve – Wolf Larsen'i gördüm. İçgüdüsel olarak ve beklemediğim şaşkınlığımla kendimi güvertede üç dört adım daha atmaktan alıkoyamadım. Yalnızca başıyla omuzları görünür halde, doğruca bana bakarak ambar ağzında dikiliyordu. Kollarını yarı açık kapağın üstüne koymuştu. Bununla birlikte hiç kıpırdamıyor, orada öylece durmuş bana bakıyordu.

Titremeye başladım. Eski mide rahatsızlığı beni ele geçirdi. Bir elimi dengemi sağlamak için kapağın kenarına koydum. Dudaklarım birden kurumuş gibiydi ve konuşma gereksinimiyle dudaklarımı ıslattım. Ben de bir an için gözlerimi ondan ayırmadım. İkimiz de konuşmuyorduk. Sessizliğinde, devinimsizliğinde kötüye yorulacak bir şeyler vardı. Ona karşı duyduğum tüm eski korkularım geri döndü ve yeni bir korkuyla yüz katına çıktı. Ve hâlâ, karşılıklı birbirimize bakarak duruyorduk.

Eyleme geçme gereğinin farkındaydım ve eski çaresizliğimin üstümdeki gücüyle onun inisiyatifi ele almasını bekliyordum. Sonra, saniyeler geçerken durumun, uzun yeleli erkek foka yaklaştığım sıradaki sopayla vurma niyetimin, anlaşılmaz bir korkuyla onu kaçırtma arzusuna dönüştüğü anla benzerliğini fark ettim. Böylece en sonunda, Wolf Larsen inisiyatifi ele alsın diye değil, kendim almak için orada bulunduğum kafama dank etti.

Her iki namlunun da horozunu kaldırdım ve çifteyi ona doğrulttum. Kımıldasaydı, ambardan aşağı atlamaya kalkışsaydı biliyordum ki ona ateş edecektim. Fakat o, önceki gibi bakmayı sürdürerek hareketsiz kaldı. Ve ellerimde sarsılan doğrultulmuş tüfekle onunla karşı karşıya geldiğimde, yüzünün yıpranmış ve bitkin görüntüsüne dikkat edecek zaman buldum. Sanki güçlü bir endişe tarafından tüketilmiş gibiydi. Avurtları çöküktü ve alnında yorgun,

buruşuk bir ifade vardı. Ve bana öyle geldi ki gözleri de bir tuhaftı, yalnızca fiziksel görünümü değil; sanki optik sinirler ve göz kasları zorlanmış ve göz yuvarları hafifçe eğrilmiş gibiydi.

Bütün bunları gördüm; beynim artık daha hızlı çalışıyordu; bin türlü düşünce geçti aklımdan ve ben yine de tetikleri çekemiyordum. Tüfeği indirdim ve aslında sinirlerim üstündeki gerginliği azaltmak, yeni bir başlangıç yapmak ve de bu arada daha yakında olmak için kamaranın köşesine gittim. Tüfeği yeniden doğrulttum. Neredeyse bir kol boyu uzağımdaydı. Onun için hiçbir umut yoktu. Kararlıydım. Nişancılığım ne denli kötü olursa olsun ıskalama şansım sıfırdı. Yine de kendimle boğuşuyor, tetiği çekemiyordum.

"Eee?" diye sordu sabırsızlıkla.

Parmaklarımı boşu boşuna tetiğe bastırmaya çabaladım ve yine boşu boşuna, bir şeyler söylemeye çalıştım.

"Niye ateş etmiyorsun?" diye sordu.

Boğazımı, konuşmamı engelleyen kısılmadan temizledim. "Hump," dedi yavaşça, "sen bunu yapamazsın. Aslında pek korkmuyorsun. Sen güçsüzsün. Geleneksel ahlak anlayışın senden güçlü. Tanıdığın ve hakkında bir şeyler okuduğun insanlar arasında inanılan görüşlerin tutsağısın sen. Onların doğrusu, kekelemeye başladığın andan beri kafanın içinde davul çalıyor ve o doğru, kendi felsefenin ve sana öğrettiklerimin aksine, silahsız, direnmeyen bir adamı öldürmene izin vermeyecek."

"Biliyorum," dedim boğuk bir sesle.

"Ve de benim silahsız bir adamı bir puro içiyormuşçasına kolayca öldüreceğimi biliyorsun," diye sürdürdü. "Benim ne olduğumu; senin standartlarına göre dünyadaki değerimin ne olduğunu biliyorsun. Bana yılan, kaplan, köpekbalığı, canavar ve Caliban diyordun. Ama yine de, sen küçük paçavradan kukla, küçük yankılı mekanizma, beni bir yılanı ya da bir köpekbalığını öldürdüğün gibi öldürmekten acizsin;

çünkü benim de ellerim, ayaklarım ve seninkine benzer bir bedenim var. Pöh! Senden daha iyisini ummuştum, Hump."

Ambar ağzından dışarı çıkıp yanıma geldi.

"Şu silahı indir. Sana bazı sorular sormak istiyorum. Henüz etrafa göz atma fırsatım olmadı. Burası neresi? *Hayalet* hangi konumda duruyor? Sen nasıl ıslandın? Maud nerede? –Özür dilerim, Bayan Brewster– yoksa 'Bayan Van Weyden' mı demeliydim?"

Ona ateş edemeyişime neredeyse ağlayarak, ama silahı indirecek kadar da aptallaşmadan ondan uzaklaştım. Umutsuzca, düşmanca bir davranışta bulunmasını, bana vurmaya ya da beni boğmaya kalkışmasını bekledim; çünkü biliyordum ki ancak böyle bir durumda ateş etmeye davranabilirdim.

"Burası Emek Adası," dedim.

"Hiç duymadım," diye söze karıştı.

"En azından bizim verdiğimiz ismi bu," diye düzelttim.

"Bizim?" diye sorguladı. "Biz kim?"

"Bayan Brewster ve ben. Ve *Hayalet*, senin de görebileceğin gibi, pruvası kumsal yönünde duruyor."

"Foklar var burada," dedi. "Ulumalarıyla onlar uyandırdı beni, yoksa hâlâ uyuyor olacaktım. Dün gece geldiğimde duydum onları. Rüzgâraltı bir kıyıya vardığımın ilk uyarısıydı onlar. Bu bir koloni, yıllardır avladığım türden. Kardeşim Ecel sağ olsun, sayesinde bir servete kondum. Darphane burası. Yönleri neresi?"

"En ufacık fikrim yok," dedim. "Ama kısa zamanda öğrenmen gerekir. Son gözlemlerin neydi?"

Anlaşılmaz biçimde gülümsedi, ama yanıt vermedi.

"Peki, tayfalar nerede?" diye sordum. "Nasıl oldu da yalnız kaldın?"

Sorumu yine duymazdan gelmesine hazırlıklıydım, ama yanıtının çabukluğu karşısında şaşırdım.

"Ağabeyim beni kırk sekiz saat içeride tuttu ve bu benim hatam değildi. Güvertede yalnızca tek nöbetçi varken gece

çıktı gemime. Avcılar bana sırt çevirdiler. Daha büyük pay verdi onlara. Teklif ederken duydum. Önümde yaptı bunu. Mürettebat beni hiçe saydı elbette. Böylesi beklenirdi onlardan. Bütün tayfalar sıvıştı ve ben kendi gemimde tek başıma kaldım. Ecel'in sırasıydı bu, gerçi bütün ailenin de."

"Peki, ama tüm direkleri nasıl yitirdin?" diye sordum.

"Gidip şu filadorları incele," dedi mizana halatlarının olması gereken yeri göstererek.

"Bıçakla kesilmişler!" diye haykırdım.

"Tam değil," diye güldü. "Sıkı bir iş olmuş. Bir daha bak."

Baktım. Filadorlar adeta, şiddetli bir gerilme anına dek çarmıkları tutacak biçimde parçalanmıştı.

"Aşçıbaşı yaptı bunu," diyerek güldü yine. "Yaparken rastlamasam da onun yaptığını biliyorum. Bir tür hesaplaşma."

"Aferin Mugridge'e!" diye bağırdım.

"Evet, her şey yan taraftan boşalıp gittiğinde ben de öyle dedim. Yalnızca yarım ağızla dedim, elbet."

"Peki, bütün bunlar olup biterken sen ne yapıyordun?" diye sordum.

"Elimden geleni, kuşkun olmasın ki o koşullar altında pek fazla bir şey geldiği de söylenemez."

Thomas Mugridge'in marifetini incelemek için geri döndüm.

"Sanırım oturup güneşleneceğim," dediğini duydum Wolf Larsen'in.

Sesinde fiziksel mecalsizliğin belli belirsiz izi vardı ve bu öylesine tuhaftı ki çabucak ona baktım. Elini, huzursuzca sanki örümcek ağlarını süpürüyormuş gibi yüzünde gezdiriyordu. Kafam karıştı. Bütün bunlar benim tanıdığım Wolf Larsen'e hiç uymuyordu.

"Baş ağrıların ne durumda?" diye sordum.

"Hâlâ rahatsız ediyor beni," diye yanıtladı. "Sanırım bir tanesi şu anda başlamak üzere."

Kendini oturur pozisyondan kaydırıp güverteye uzandı. Sonra başı, altındaki kolunun pazısına dayalı, öteki kolunu güneşe karşı gözlerine siper ederek yan tarafına döndü. Merakla ona bakarak dikildim.

"İşte şansın ayağına geldi, Hump," dedi.

"Anlamadım," diye yalan attım, çünkü bal gibi de anlamıştım.

"Oh, yok bir şey," diye yumuşak bir sesle ekledi, sanki uyukluyormuş gibi; "yalnızca, beni istediğin yerde yakaladın."

"Hayır," diye karşı çıktım, "çünkü ben senin buradan binlerce mil uzakta olmanı yeğlerdim."

Kendi kendine güldü ve ondan sonra bir daha konuşmadı. Ben yanından geçip kamaraya inerken kıpırdamadı. Döşeme kapağını kaldırdım, ama birkaç saniye kuşkuyla kapağın ötesindeki ambarın karanlığını süzdüm. İnmeye tereddüt ettim. Ya yatıp kalması bir hile idiyse? Aslında orada bir fare gibi kapana kısılmak ne de hoş olurdu hani. Merdivenlerden sessizce yukarı sürünüp onu gözetledim. Onu bıraktığım biçimde yatıyordu. Yeniden aşağıya indim; ama ambara atlamadan önce kapağı aşağı atarak önlem aldım. En azından böylece tuzağı kapatacak bir kapak bulamayacaktı. Ama bunların hepsi gereksizdi. Taşıyabildiğim kadar marmelat kavanozu, peksimet, konserve etler ve benzeri şeylerle yeniden kamaraya çıktım ve kapağı yerine yerleştirdim.

Wolf Larsen'e attığım bakış onun hiç kımıldamamış olduğunu gösterdi bana. Aklıma parlak bir fikir geldi. Gizlice odasına süzüldüm ve revolverlerine el koydum. Geri kalan üç bölmenin altını üstüne getirdiysem de başka silah bulamadım. Emin olmak için dönüp baş kasara ve kasara altına da gittim ve mutfaktan ne kadar keskin sebze ve et bıçağı varsa topladım. Sonra kendime her zaman taşıdığı büyük denizci bıçağını anımsattım ve yanına gidip önce alçak, sonra da yüksek sesle onunla konuştum. Kımıldamadı. Eğilip

bıçağı cebinden aldım. Derin bir soluk aldım. Bana belli bir mesafeden saldırabileceği hiç silahı kalmamıştı; oysa ben o korkunç goril kollarıyla beni yakalamaya kalkışırsa onu daima önleyebilecek biçimde silahlıydım.

Bir çaydanlıkla bir kızartma tavasına ganimetimin bir kısmını doldurup kamaranın kiler dolabından da birkaç porselen aldıktan sonra Wolf Larsen'i güneş altında uzanmış durumda bırakıp kıyıya çıktım.

Maud hâlâ uyuyordu. Közleri üfleyip tutuşturdum (henüz bir kış mutfağı düzenlememiştik) ve heyecanla kahvaltımızı pişirmeye koyuldum. Sonuna doğru, onun kulübede gezinip tuvaletini tamamladığını işittim. Tam her şey hazır olup kahveyi doldurduğum anda kapı açıldı ve içeri girdi.

Selamlamak yerine, "Bu size haksızlık," dedi. "Benim ayrıcalıklarımdan birisine el koyuyorsunuz. Biliyorsunuz ki pişirme işinin bana ait olduğu konusunda sizinle ben anlaşmıştık ve..."

"Ama yalnızca bir seferlik," diye yakardım.

"Bir daha yapmayacağınıza söz verirseniz," diyerek gülümsedi. "Elbette, benim zayıf çabalarımdan bıkmadığınız sürece."

Bir kerecik bile kumsal yönüne bakmamasına sevinip takılmalarımı öyle başarılı biçimde sürdürdüm ki bilincine varmaksızın porselen fincandan kahve yudumladı, patates kızartmalarını yedi ve peksimetine marmelat sürdü. Ama uzun sürmesi olanaksızdı. Üstüne şaşkınlık çöktüğünü gördüm. İçinden yediği porselen tabağın farkına varmıştı. Tüm ayrıntılara dikkat ederek kahvaltıyı gözden geçirdi. Sonra da bana baktı ve yüzünü yavaşça kumsala doğru çevirdi.

"Humphrey!" dedi.

O eski isimsiz korku yerleşmişti gözlerine.

"O... burada mı?" diye sordu titreyerek.

Başımı salladım.

Otuz Üçüncü Bölüm

Bütün gün Wolf Larsen'in kıyıya çıkmasını bekledik. Tahammülü güç bir endişe süreciydi bu. Her an birimiz ya da ötekimiz *Hayalet*'e doğru beklenti yüklü bir bakış atıyorduk. Ama gelmedi. Güvertede bile görünmedi.

"Belki de baş ağrısındandır," dedim. "Onu pupada yatarken bırakmıştım. Bütün gece orada yatmış olabilir. Sanırım gidip bir baksam iyi olacak."

Maud yalvaran gözlerle baktı bana.

"Bir şey olmaz," diye güvence verdim ona. "Revolverleri de alacağım. Biliyorsunuz gemideki tüm silahları topladım."

"Ama kolları var, elleri var, o korkunç, korkunç elleri var!" diye karşı çıktı. Ve derken haykırdı, "Oh, Humphrey, ondan korkuyorum! Gitmeyin – lütfen gitmeyin!"

Elini yalvarırcasına elimin üstüne koydu ve nabzım tavana vurdu. Yüreğim herhalde bir an için gözlerimdeydi. Ah bu sevgili, tatlı kadın! Tutunup yalvarışıyla tam bir kadındı, erkekliğimin derinlerine dalıp onu yeni bir gücün özsuyuyla dolduran gün ışığı ve zindelikti. Tam fok sürüsünün ortasındaki gibi kollarımı ona dolayacaktım; ama düşünüp kendimi tuttum.

"Hiçbir riske girmeyeceğim," dedim. "Yalnızca pruvadan gözetleyip bakacağım."

Ciddiyetle elimi sıktı ve gitmeme izin verdi. Ama güvertede onu yatarken bıraktığım yer boştu. Belli ki aşağı inmişti. O gece her seferinde birimiz uyuyarak dönüşümlü biçimde nöbet tuttuk; çünkü Wolf Larsen'in ne yapacağı bilinmezdi. Her şeyi yapabileceğine kuşku yoktu.

Ertesi gün de bekledik, bir sonraki gün de; ama ondan hiçbir iz yoktu henüz.

"Onun şu baş ağrıları, şu ataklar," dedi Maud dördüncü günün öğle sonrasında. "Belki de hastadır, çok hasta. Ölmüş de olabilir."

Bir şey söylemem için bir süre bekleyip, "Ya da ölmek üzere," diye fikir değiştirdi.

"Umarım öyledir," diye yanıtladım.

"Ama düşünün, Humphrey, son saatlerini yaşayan bir türdeşimiz."

"Kim bilir," diye yanıtladım.

"Evet, kim bilir," diye kabullendi. "Ama bilmiyoruz. Eğer öyleyse bu berbat bir şey. Kendimi asla bağışlayamam. Bir şeyler yapmalıyız."

"Kim bilir," dedim yine.

Kendini, tüm yaratıklar içinde Wolf Larsen için kaygı duymak zorunda hisseden kadına içten içe gülümseyerek bekledim. Benim için duyduğu kaygı nerede kaldı, diye düşündüm; yalnızca gemiyi gözetleyeceğim diye bile korkuya kapıldığı benim için?

Sessizliğimin yönünü izlemeyecek ölçüde kurnazdı. Ve kurnaz olduğu kadar açık sözlüydü de.

"Gemiye gitmelisiniz, Humphrey ve ne olduğunu anlamalısınız," dedi. "Ve bana gülmek isterseniz de gülün, bağışlarım."

Boyun eğerek kalktım ve kumsala indim.

"Çok dikkatli olun," diye seslendi arkamdan.

Baş kasaranın üstünden el salladım ve güverteye atladım. Arka tarafa, kamara koridoruna doğru yürüyüp içim rahat

etsin diye aşağıya seslendim. Wolf Larsen yanıt verdi ve merdivenleri çıkmaya başladığında revolverimin horozunu kaldırdım. Sohbetimiz boyunca tabancayı açıkça gösterdim, ama o dikkat bile etmedi hiç. Fiziksel açıdan onu en son gördüğüm zamanki gibi görünüyordu, ama içine kapalı ve sessizdi. Aslında konuştuğumuz birkaç sözcüğe sohbet bile denemezdi. Kıyıya neden çıkmadığını sorgulamadığım gibi o da benim gemiye neden geldiğimi sormadı. Başı iyileşmişti artık, öyle dedi ve böylece başkaca bir söz etmeden ondan ayrıldım.

Maud raporumu gözle görülür bir rahatlamayla karşıladı ve daha sonra mutfaktan yükselen duman neşesini yerine getirdi. Ertesi gün ve sonraki günde de mutfak dumanının yükseldiğini gördük ve kimi zaman da pupadaki görüntüsünü yakaladık. Ama hepsi bu kadardı. Kıyıya çıkmak için hiçbir girişimde bulunmadı. Bunu biliyorduk, çünkü hâlâ gece nöbetlerimizi sürdürüyorduk. Bir şey yapmasını, daha doğrusu elini göstermesini bekliyorduk ve eylemsizliği bizi şaşırtıp endişelendiriyordu.

Bir hafta böyle geçti. Wolf Larsen'den başka ilgilendiğimiz bir şey yoktu ve onun varlığı tüm ağırlığıyla, yapmayı planladığımız ufak tefek işlerin birini bile yapmaktan bizi alıkoyan bir endişeyle üstümüze çökmüştü.

Ama haftanın sonunda mutfaktan yükselen duman gözden yitti ve kendisi de artık pupada görünmez oldu. Çekindiği için –hatta sanırım gururundan da– isteğini yinelemekten kaçınsa da Maud'un kaygılarının arttığını görebiliyordum. Sonuçta onu kim engelleyebilirdi ki? Yüce gönüllü, başkalarını düşünen birisiydi o ve bir kadındı. Ayrıca, kendim de öldürmeye çalıştığım bu adamın, bu kadar yakınında türdeşleri varken bir başına ölmekte olduğunu düşündüğümde içimin sızladığının farkındaydım. O haklıydı. Benim dahil olduğum topluluğun yasası benden güçlüydü. Gerçek şuydu ki benimkine benzer elleri, ayakları, bedeni olan bu adam görmezden gelemeyeceğim bir savın altını çizmişti.

Bu yüzden de Maud beni göndersin diye ikinci bir kez beklemedim. Yoğunlaştırılmış sütle marmelat eksiğimiz bulunduğunu keşfedip gemiye gideceğimi bildirdim. İki arada bir derede kaldığını görebiliyordum. Hiç de yaşamsal şeyler olmadıklarını ve bunların peşinden gitmemin akıl kârı sayılmayacağını bile mırıldanacak kadar işi ileriye götürdü. Ve sessizliğimin yönünü izlediği gibi, şimdi de konuşmamın yönünü izliyor ve benim gemiye yoğunlaştırılmış sütle marmelat almaya değil, kendisi ve gizlemeyi başaramadığını bildiği kaygısı yüzünden gittiğimi biliyordu.

Baş kasaraya çıkınca ayakkabılarımı çıkardım ve çoraplı ayaklarımla gürültüsüzce arka tarafa gittim. Bu kez koridorun başından seslenmedim de. Sakınarak indiğimde kamaranın boş olduğunu gördüm. Kendi bölmesinin kapısı kapalıydı. Başta kapısına vurmayı düşündüm, ama sonra sözde işimi anımsayıp onu yerine getirmeye karar verdim. Dikkatlice, ses çıkartmadan döşemedeki kapağı kaldırıp bir kenara koydum. Erzak gibi geminin malzeme deposu da ambarda yer alıyordu ve bir iç çamaşırı yığınının içine düşünce, bu fırsattan yararlandım.

Ambardan çıkarken Wolf Larsen'in bölmesinden sesler geldiğini işittim. Çömelip dinledim. Kapının kolu gıcırdadı. Hırsız gibi, içgüdüsel biçimde masanın arkasına sindim ve revolverimi çekip horozunu kaldırdım. Kapı ardına dek açıldı ve dışarıya çıktı. Onun yüzündekine; savaşçı, güçlü adam, dize gelmez birisi olan Wolf Larsen'in yüzündekine benzer içe işleyen bir ümitsizliği daha önce hiç görmemiştim. Bir kadın gibi ellerini büküp sıkılı yumruklarını kaldırıp inledi. Bir yumruğunu açıp avucunu sanki örümcek ağlarını süpürürcesine gözlerine sürtüyordu.

"Tanrım! Tanrım!" diye inledi ve sıkılı yumrukları boğazını titreten muazzam ümitsizliğe karşı havaya kalktı.

Dehşet vericiydi. Tepeden tırnağa titriyordum ve titremelerin omurgam boyunca bir aşağı bir yukarı gezindiği-

ni, alnımdan akan teri hissedebiliyordum. Gerçekten de bu dünyada, güçlü bir adamın tümüyle aciz ve bitkin düştüğü andaki görüntüsünden daha berbat bir şey yoktur.

Ama Wolf Larsen olağanüstü istencini zorlayarak kendine geldi. Hem de nasıl bir zorlanmayla. Bütün bedeni mücadeleyle sarsıldı. Bir nöbetin eşiğindeki birisini andırıyordu. Yüzü acıdan kıvranarak, yeniden yenik düşünceye dek kendini düzeltmeye çabalıyordu. Sıkılı yumruklar bir kez daha havaya kalktı ve inledi. Bir iki kez soluğunu tutup hıçkırdı. Derken başardı. Eski Wolf Larsen olduğunu sanabilirdim, ama yine de davranışlarında belirsiz bir acizlik ve kararsızlık belirtisi vardı. Merdivene yöneldi ve kendisini görmeye alışkın olduğum biçimde sessizce öne adım attı, ama yine bu yürüyüşünde de bir acizlik ve kararsızlık belirtisi vardı.

Artık kendim için korkmaya başlamıştım. Açık döşeme kapağı tam yolunun üstünde duruyordu ve onu keşfetmesi anında beni de keşfetmesine yol açardı. Böylesine korkakça bir konumda, döşemeye çömelmiş biçimde yakalanacağım diye kendime kızıyordum. Ama hâlâ zaman vardı. Çevik biçimde ayağa kalktım ve tümüyle bilinçsizce biliyordum ki bir saldırı bekliyordum. Beni fark etmedi. Açık kapağı da fark etmedi. Ben daha durumu kavrayamadan ya da harekete geçemeden o doğruca açık kapağa yürüdü. Bir ayağı tam kalkmaya hazırlanırken öteki ayağı açıklığın üstüne iniyordu. Ama inen ayak döşemeyi ıskalayıp altındaki boşluğu hissedince, eski Wolf Larsen ve düşmekte olan bedeni açıklığın üstünden öteye sıçratan kaplan kasları geri geldi ve böylece kolları açılmış, öteki tarafın döşemesinde göğsünün ve karnının üstüne düşmüştü. Bir an sonra bacaklarını çekip yuvarlandı. Ama tam da benim marmelatın ve iç çamaşırlarının üstüne, döşeme kapağının yanına yuvarlandı.

Yüzünde tam bir kavrayış ifadesi belirdi. Ama ben onun neyi kavradığını daha tahmin edemeden kapağı yerine geçirerek ambarı kapattı. O zaman anladım. Beni içeriye kapat-

tığını sanıyordu. Ayrıca kördü de, bir yarasa kadar kördü. Beni duyamasın diye son derece dikkatle nefes alarak onu gözetledim. Çabucak bölmesine girdi. Elinin kapı tokmağını bir iki santim ıskaladığını, hemen el yordamıyla arayıp bulduğunu gördüm. Benim için bir fırsattı bu. Ayak parmaklarımın ucuna basarak kamaradan geçtim ve merdivenlerin başına çıktım. Kapağın üstüne bıraktığı ağır bir denizci sandığını sürükleyerek geri geldi. Bununla da yetinmeyip ikinci bir sandık daha aldı ve ilkinin üstüne yerleştirdi. Sonra marmelatı ve iç çamaşırlarını toplayıp masanın üstüne koydu. Merdivene yöneldiğinde ben kamaranın üstünden sessizce yuvarlanarak geri çekildim.

Sürgülü kapıyı itip kollarını üstüne koydu, hâlâ merdivendeydi. Tavrı, uskunanın uzunluğuna bakan ya da daha çok süzen birisininki gibiydi; çünkü gözlerini kırpmaksızın dikmişti. Ben yalnızca bir iki metre ötesindeydim ve doğruca görüş alanının içindeydim. Anlaşılmaz bir şeydi. Görünmezliğimden dolayı kendimi bir *Hayalet* gibi hissettim. Elimi öne arkaya salladım, tabii sessizce; ama hareket eden gölge yüzüne düştüğünde derhal bu etkiye duyarlık gösterdiğini gördüm. Bu etkiyi tanımlayıp çözümlemeye çalışırken yüzü daha bir beklentili ve gergin bir hal aldı. Çevresinde değişen bir şeyler duyarlığına dokunduğundan bir şeye tepki verdiğini biliyordu; ama bunun ne olduğunu anlayamamıştı. Elimi sallamayı durdurdum, böylece gölge sabit kaldı. Başını gölgenin altında yavaşça öne arkaya hareket ettirerek gölgeyi hissedip duyum yoluyla test ederek bir güneşte, bir gölgede, bir o yana bir bu yana çevirdi.

Ben de gölge gibi soyut bir şeyin nasıl farkına vardığını anlamaya çalışmakla uğraşıyordum. Etkilenen yalnızca göz yuvarlarıysa ya da optik siniri tümden zedelenmediyse açıklaması kolaydı. Eğer başka türlüyse, o zaman ulaşabildiğim tek sonuç duyarlı teninin gölge ve güneş arasındaki ısı farkını ayırt edebildiği yönündeydi. Ya da belki –kim bilebilir?–

yakınındaki bir nesneyi seçip hissetmeye yönelten o meşhur altıncı histi.

Gölgeyi kavrama girişiminden vazgeçerek güverteye adım attı ve beni şaşırtan bir çeviklik ve güvenle yürüyerek ön tarafa gitti. Ama yürüyüşünde yine de körlere özgü dermansızlık seziliyordu. Bunun ne olduğunu artık biliyordum.

Benim gülünç hüsranıma karşı, baş kasarada ayakkabılarımı buldu ve onları beraberinde mutfağa getirdi. Ateş yakıp kendine yemek hazırlamasını izledim; ardından marmelatımla iç çamaşırlarını almak için kamaraya süzülüp mutfağın yanından geçtim ve yalınayak, raporumu vermek için kumsala çıktım.

Otuz Dördüncü Bölüm

"*Hayalet*'in direklerini yitirmiş olması çok kötü. Yoksa onunla buradan gidebilirdik. Gidebilirdik, değil mi Humphrey?"

Heyecanla ayağa fırladım.

Aşağı yukarı gidip gelirken, "Belki de, belki de," diye yineleyip duruyordum.

Maud'un gözleri beni izlerken beklentiyle ışıldıyordu. Bana bu kadar çok inanıyordu! Ve bunun düşüncesi gücüme güç katıyordu. Michelet'nin, "Toprak ana efsanevi oğlu için neyse, erkek için de kadın odur; diz çöküp memesini öper ve yeniden güçlenir" sözlerini anımsadım. Bu sözlerin harikulade gerçekliğini ilk kez anlıyordum. Çünkü tam da bunu yaşıyordum. Maud da benim için böyleydi, hiç eksilmeyen bir güç ve cesaret kaynağı. Yeniden güçlü olmak için, ona bakmam ya da onu düşünmem yetiyordu.

"Yapılabilir, yapılabilir," diye düşünüyor, yüksek sesle öne sürüyordum. "Herkes ne yapıyorsa ben de yapabilirim ve bugüne değin hiç yapılmadıysa bile ben yine de yapabilirim."

"Ne? Tanrı aşkına," diye yalvardı Maud. "Lütfen merhamet edin de söyleyin, neymiş yapabileceğiniz şey?"

"Biz bunu yapabiliriz," diye düzelttim. "Neden olmasın ki, direkleri *Hayalet*'e yeniden takıp yelken açmaktan başka bir şey değil."

"Humphrey!" diye ünledi.

Sanki çoktan tamamlanmış bir işmiş gibi düşüncemle gurur duydum.

"Yapılması nasıl mümkün olacak ki?" diye sordu.

Yanıtım, "Bilmiyorum," idi. "Bugünlerde her şeyi yapabilecek güçte olduğumu biliyorum bir tek."

Gururla gülümsedim ona; fazlasıyla gururla hem de, çünkü gözlerini indirip bir an için sessiz kaldı.

"Ama Kaptan Larsen var," diyerek karşı çıktı.

"Kör ve çaresiz," diye yanıtladım çabucak, elimin tersiyle adamı bir saman çöpü gibi bir yana iterek.

"Ama onun o korkunç elleri! Ambarın açık ağzından nasıl sıçradığını biliyorsunuz."

"Ve siz de, etrafından nasıl sürünüp ondan kaçındığımı biliyorsunuz," diye karşı durdum neşeyle.

"Ve ayakkabılarınızdan olduğunuzu da."

"Ayaklarım onların içinde olsaydı Wolf Larsen'den kaçmamı daha çok beklerdiniz."

İkimiz de güldük ve ardından *Hayalet*'in direklerini takıp dünyaya geri dönme planımızı oluşturmak için ciddiyetle kolları sıvadık. Mekanik işlerde son birkaç ayda edindiğim pratik deneyimin yanı sıra okul günlerimin fizik bilgisini de belli belirsiz anımsıyordum. Ancak, önümüzdeki görevi daha yakından incelemek için *Hayalet*'e yürüdüğümüzde suda yatan kocaman direklerin görüntüsünün cesaretimi kırdığını da söylemem gerek. Nereden başlayacaktık? Makara ve palangaları bağlamak için gereken yüksekliği sağlamak üzere bir direk ayakta kalmış olsaydı keşke! Ama ayakta duran hiçbir şey yoktu. Bu bana insanın kendini, bot bağcıklarını kullanarak yukarı çekmesi sorununu anımsattı. Levyelerin mekaniğinden anlardım; ama dayanak noktasını nereden bulacaktım?

Çapı kırk santim, artık yalnızca bir saptan ibaret kalmış, ama hâlâ yirmi metre uzunluğunda ve kabaca hesapladığı-

ma göre en azından bir buçuk ton ağırlığındaki ana direk vardı. Sonra çapı daha geniş ve o da bir buçuk tondan aşağı çekmeyen pruva direği geliyordu. Nereden başlayacaktım? Kafamda, denizcilerin arasında "makas direnci" diye bilinen buluşu geliştirirken Maud da sessizce yanımda dikiliyordu. Ama her ne kadar denizcilerin malumu olsa bile, ben bunu orada, Emek Adası'nda icat ettim. İki ince direği çaprazlayıp uçlarını bağlayarak ve sonra da onları ters dönmüş bir 'V' biçiminde yerleştirerek güvertenin üstünde çekme makaramı bağlayacağım bir nokta oluşturabildim. Bu çekme makarasına gerektiğinde ikinci bir çekme makarası ekleyebilecektim. Tabii bir de ırgat sorunu vardı.

Maud bir çözüme ulaştığımı anladı ve gözleri sevgiyle ısındı.

"Ne yapacaksınız?" diye sordu.

"Şu çöpleri temizleyeceğim," dedim yan taraftaki karmakarışık enkazı göstererek.

Ah, sözcüklerin kararlılığı kulağıma nasıl da iyi geliyordu. "Şu çöpleri temizleyeceğim!" Birkaç ay öncesinin Humphrey Van Weyden'ının dudaklarından bu denli etkileyici sözler döküldüğünü bir düşünün!

Duruşumda ve sesimde bir parça melodramatik bir hava olsa gerekti, çünkü Maud gülümsüyordu. Gülünç şeyler gözünden hiç kaçmazdı ve bir şeyde bir parça sahtelik, belirsizlik, ima varsa onu şaşmaz biçimde görüp hissederdi. İşine denge ve derinliği veren ve onu dünyanın gözünde değerli kılan da buydu. Mizah duygusuna ve anlatımın gücüne sahip ciddi eleştirmen, elbette dünyanın kulağına hükmederdi. Ve o da bu biçimde hükmediyordu zaten. Onun mizah duygusu gerçekten de orantıya yönelik sanatçı sezgisiydi.

"Bunu daha önce bir yerlerde duyduğumdan eminim, kitaplarda olabilir," diye mırıldandı neşeyle.

Benim de orantıya yönelik sezgim vardı ve anında süngüm düşüp, durumun efendisinin kendini beğenmiş pozun-

dan, en hafifinden söylersem, oldukça sefil bir alçakgönüllülük kargaşasına döndüm.

Hemen elini benimkinin üstüne koydu.

"Çok üzgünüm," dedi.

"Gerek yok," diye yutkundum. "İyi geliyor bana. İçimdeki okul çocuğu çok ileri gidiyor. Ne orada ne de burada işe yarıyor. Gerçekten ve tam anlamıyla yapmamız gereken şu çöpü temizlemek. Sandala benimle gelirseniz çalışmaya başlayabilir ve işleri yoluna koyabiliriz."

" 'Denizciler dişlerinin arasını çakılarıyla temizlerken,' " dizesini* alıntıladı benim için ve öğleden sonranın geri kalanında emeğimizle dalga geçtik.

Onun görevi, ben karışıklığı düzeltmeye çalışırken sandalı düzgün tutmaktı. Ve böylesine bir kargaşa; mandar, ıskotalar, ventolar, gargari halatları, ıstralyalar, suyun içinde ileri geri, öne arkaya gide gele birbirine dolanmış, düğümlenmişti. Gereğinden fazlasını kesmiyordum; bumbanın ve direklerin altından ve çevresinden uzun ipleri geçirir, mandar ve ıskotaların uçlarını deliklerinden çıkarır ve sandalın içinde halattaki diğer düğümü çözmek için açıp toplarken çok geçmeden terden sırılsıklam oldum.

Yelkenleri biraz kesmek gerekiyordu ve ıslanmış yelken bezi gücümü zorluyordu; ama gece çökmeden önce hepsini kurusun diye kumsala sermeyi başardım. Akşam yemeği için ara verdiğimizde ikimiz de çok yorgunduk, ama göze önemsiz gözükse de çok iyi iş çıkartmıştık.

Ertesi sabah, becerikli yardımcım Maud'la ıskaçaları temizlemek için *Hayalet*'in iç tarafına gittim. Çekiç vuruşlarının çıkarttığı ses Wolf Larsen'i getirdiğinde işe başlayalı çok zaman geçmemişti.

"Merhaba aşağıdakiler!" diye bağırdı aşağıya açık kapaktan.

---

* Rudyard Kipling'in bir şiirinden. (ç.n.)

Sesini duymak Maud'un korunmak istercesine hemen yanıma sokulmasına yol açtı ve biz konuşmayı sürdürürken bir elini kolumun üstüne koydu.

"Merhaba güvertedeki," diye yanıtladım. "Günün aydın olsun."

"Aşağıda ne yapıyorsunuz?" diye sordu. "Gemimi benim yerime batırmaya mı uğraşıyorsunuz?"

"Tam tersi, onu onarıyorum," diye yanıtladım.

"Ama Tanrı aşkına, neyi onarıyorsun?" Sesinde şaşkınlık vardı.

"Eee, direkleri yeniden dikmek için gereken her şeyi hazırlıyorum," diye yanıtladım kolayca, sanki bu dünyanın en sıradan işiymiş gibi.

"Sonunda kendi bacaklarının üstünde duruyormuşsun gibi görünüyor, Hump," dediğini işittik ve ardından bir süre sessiz kaldı.

"Ama söyleyeyim, Hump," diye seslendi aşağıya. "Bu işi beceremezsin."

"Ah, evet, yapabilirim," diye karşı çıktım. "Yapıyorum zaten."

"Ama bu benim gemim, benim özel mülküm. Ya izin vermezsem?"

"Unutuyorsun," diye karşılık verdim. "Sen artık mayanın en büyük parçası değilsin. Bir zamanlar öyleydin ve yinelemekten hoşlandığın gibi beni yiyebilecek durumdaydın; ama bir gevşeme oldu ve şimdi ben seni yiyebilecek durumdayım. Maya bayatladı."

Kısa, sevimsiz bir kahkaha attı. "Bakıyorum da benim felsefemi bana geri satıyorsun. Ama beni küçümseme yanlışına düşme. Senin iyiliğin için uyarıyorum seni."

"Ne zamandan beri hayırsever oldun?" diye sordum. "Haydi, itiraf et, beni kendi iyiliğim için uyarman ne kadar tutarsız olduğunu gösteriyor."

"Şimdi kapağı kapattığımı bir düşün? Depoda yaptığın gibi kandıramazsın beni," diyerek alaycılığımı duymazdan geldi.

"Wolf Larsen," dedim sert bir sesle, ilk kez ona bilinen ismiyle seslenerek, "Çaresiz, direnemeyecek durumdaki bir insana ateş edemem. Bunu bana, şükürler olsun ki sen kanıtladın. Ama şimdi seni uyarıyorum ve senin de benim de iyiliğimiz için değil pek; düşmanca bir davranışa kalkıştığın anda seni vururum. Seni şimdi, şurada dururken vurabilirim ve eğer o kadar kafana koyduysan hadi git de o kapağı kapatmaya çalış."

"Yine de seni men ediyorum, gemimi kurcalamana izin vermiyorum."

"Ama olmadı bu!" diye sitem ettim. "Sanki ahlaki bir haktan söz ediyormuş gibi olaya senin gemin olduğunu söyleyerek yaklaşıyorsun. Başkalarına gelince ahlaki hakları asla gözetmezdin. Şimdi benim bu hakkı gözeteceğimi sanmıyorsundur herhalde."

Açık ambar kapağının altına gitmiştim, böylece onu görebiliyordum. Yüzündeki, onu gizlice gözlediğim zamankinden son derece farklı ifade yoksunluğu, kırpışmadan bir noktaya takılmış gözleri yüzünden daha da artmıştı. Bakılacak, hoş bir yüz değildi bu.

"Ve hiç kimse, hatta Hump bile ona saygı gösterecek denli zavallı değil," diye dudak büktü.

Sesinde tam bir küçümseme vardı. Yüzü ise yine ifadesiz kalmıştı.

Bir duraksamanın ardından, "Nasılsınız, Bayan Brewster?" dedi aniden.

Telaşlandım. Maud hiç sesini çıkarmamış, hatta kımıldamamıştı bile. Az da olsa görüyor olması mümkün müydü? Yoksa görüşü geri mi geliyordu?

"Siz nasılsınız, Kaptan Larsen?" diye yanıtladı. "Tanrı aşkına, benim burada olduğumu nereden bildiniz?"

"Nefes alışınızı duydum, elbette. Diyorum ki, Hump ilerleme gösteriyor, öyle değil mi?"

"Bilmem," dedi bana gülümseyerek. "Onu hiç başka türlü görmedim ki."

"Onu bir de önceleri görecektiniz."

"Yüksek dozda Wolf Larsen," diye mırıldandım, "yemeklerden önce ve sonra."

"Sana bir kez daha söylemek isterim, Hump," dedi gözdağı verircesine, "her şeyi olduğu gibi bıraksan iyi olur."

"Peki, ama sen de bizim gibi kurtulmak istemiyor musun?" diye sordum kuşkuyla.

"Yok," diye yanıtladı. "Burada ölmek niyetindeyim."

"Pekâlâ, bizim öyle bir niyetimiz yok," diye tamamladım cüretkârca, çekiçle vurma işime yeniden başlayarak.

Otuz Beşinci Bölüm

Ertesi gün, ıskaçalar temizlenmiş, her şey hazır durumdayken iki gabya çubuğunu güverteye alma işine giriştik. Ana gabya çubuğunun uzunluğu on metrenin üzerinde, pruva gabyasınınki ise neredeyse on metreydi ve makasları işte bunlarla yapmak niyetindeydim. Kafa karıştıran bir işti bu. Ağır bir palanganın bir ucunu ırgata, öbür ucunu da pruva gabyasının dip kısmına bağlayıp çekmeye başladım. Maud da ırgatı çevirip halatı salıyordu.

Direğin bu kadar kolay kalkmasına şaşırmıştık. Gelişmiş, kranklı bir ırgattı bu ve kaldırma gücü muazzamdı. Doğallıkla güçten kazandığımızı mesafeden yitiriyorduk; gücümü ikiye katladığı zamanların çoğunda asıldığım ipin boyunu da ikiye katlıyordu. Palanga zorlukla, direk sudan yükseldikçe sürtünmesini artırarak küpeşteye sürtündü ve ırgat zorlandıkça zorlandı.

Fakat gabyanın dip kısmı küpeşte hizasına geldiğinde her şey birden duruverdi.

"Bunu akıl etmeliydim," dedim sabırsızca. "Şimdi hepsini baştan yapmamız gerekiyor."

"Palangayı niye gabyanın biraz altından bağlamıyoruz?" diye önerdi Maud.

"En başında yapmam gereken buydu," diye yanıtladım kendimi horlayarak.

İpi salıp gabyayı yeniden suya indirdim ve palangayı dibinden bağladım. Bu işle ipe asılmaya ara verdiğim molalar arasında geçen bir saat içinde, gabyayı artık daha fazla yükselemeyeceği bir noktaya kadar yükselttim. Sapın iki buçuk metresi küpeşteden yukarıdaydı ve direği güverteye almanın daha önceki gibi yine çok uzağındaydım. Oturup bu soruna kafa yordum. Çok zamanımı almadı. Sevinçle ayağımın üstüne fırladım.

"İşte şimdi buldum!" diye haykırdım. "Palangayı denge noktasına bağlamalıydım. Ve buradan aldığımız dersin, güverteye çıkartmak zorunda olduğumuz her şeyde bize faydası dokunacak."

Gabyayı suya indirerek bir kez daha yaptığım her işi baştan aldım. Ama denge noktasını yanlış hesaplamıştım, o yüzden çektiğimde gabyanın dibi değil, başı geldi. Maud ümitsiz görünüyordu, ama ben gülüp bunun da işe yarayacağını söyledim.

Ona kolu nasıl tutacağını ve ben bırak deyince nasıl salacağını öğretip, gabyayı ellerimle yakaladım ve küpeştenin üstünden içeriye doğru dengelemeye çalıştım. Tam artık olduğunu sandığım anda ona ipi salması için haykırdım; ama tüm çabalarıma karşın direk doğruldu ve yeniden suya düştü. Aklıma başka bir fikir geldiği için onu yeniden eski konumuna yükselttim. Calaskarı –küçük çiftli ve tekli bir makara– anımsayıp onu almaya gittim.

Bunu direğin başıyla karşı küpeşteye bağlarken Wolf Larsen sahneye çıktı. Birbirimize günaydından öte bir şey demedik ve ayakaltından uzakta bir yerde küpeşteye oturup görememesine karşın çıkan seslerden yaptıklarımı izlemeye koyuldu.

Ben söylediğimde ipi ırgattan salması için Maud'u yeniden tembihleyip, calaskarla çekmeye başladım. Direk küpeştenin üstünde doğru açıda dengeye gelinceye değin salındı ve sonra şaşkınlık içinde Maud'un ipi boşaltmasına gerek

olmadığını keşfettim. Aslında tam tersi gerekliydi. Calaskarı bağlayıp direği santim santim, başı güverteye doğru eğilene dek ırgatla yükseltmeyi sürdürdüm ve sonunda direk güverteye boylu boyunca indi.

Saatime baktım. On ikiydi. Sırtım kötü ağrıyordu ve kendimi aşırı ölçüde yorgun ve aç hissettim. Ve orada, güvertede bütün sabahın çalışmasını gösteren tek bir kalas parçası duruyordu. İlk kez önümüzdeki işin boyutlarının farkına doğrudan vardım; ama öğreniyordum, öğreniyordum. Öğleden sonra işler daha da iyiye gidecekti. Gitti de; çünkü dinlenmiş ve esaslı bir yemekle güçlenmiş biçimde saat birde işbaşı yapmak için geri döndük.

Bir saatten az zamanda ana pruva gabyası güvertede elimin altındaydı ve makasları yapıyordum. İki gabyayı bir araya bağlayıp boylarının eşitsizliğini de dikkate alarak kesişim noktasında çatal mandarının ikili makarasını ekledim. Tek makarayla bu ve çatal mandarları, bana bir çekme makarası oluşturdu. Direklerin diplerinin güvertede kaymasını önlemek için altına kalın takozlar çaktım. Her şey hazırdı, makasın doruk noktasını bağlamak için bir halat yaptım ve doğruca ırgata taşıdım. Şu ırgata da güvenmeye başladım, çünkü bana bütün beklentilerimin ötesinde bir güç veriyordu. Her zamanki gibi ben çekerken Maud da kola asılıyordu. Makaslar havaya kalktı.

Derken ventoyu unuttuğumu fark ettim. Bu da benim, öne, arkaya ve iki yana germeden önce iki kez daha makasa tırmanmamı gerektirdi. Bu iş bittiğinde alacakaranlık çökmüştü. Çevremizde oturup bütün gün sesleri dinleyen ve ağzını hiç açmayan Wolf Larsen mutfağa gitmiş akşam yemeğini hazırlıyordu. Sırtım öyle bir sertleşmişti ki güçlükle ve ağrıyla doğrulabildim. Gururla eserime baktım. Kendini belli etmeye başlamıştı. Yeni oyuncağına kavuşmuş bir çocuk gibi makaslarımla bir şey kaldırmak için arzudan kıvranıyordum.

"Keşke bu kadar geç olmasaydı," dedim. "Nasıl çalıştığını görmek isterdim."

"Açgözlülük etmeyin, Humphrey," diye payladı beni Maud. "Unutmayın, bunun yarını da var ve şu an öyle yorgunsunuz ki ayakta zor duruyorsunuz."

"Ya siz?" dedim ani bir ilgiyle. "Siz de çok yorulmuş olmalısınız. Hiç yüksünmeden çok çalıştınız. Sizinle gurur duyuyorum, Maud."

Doğruca gözlerimin içine bakıp bir an kendi gözlerinde kendine özgü biçimde dans eden, daha önce hiç görmediğim ve bana, bir anlığına, anlamadığım için neden olduğunu bilmediğim şiddetli bir zevk veren titrek bir ışıkla, "Benim sizinle duyduğumun yarısı kadar bile değil," diye yanıtladı. Ardından gözlerini indirip gülerek yeniden kaldırdı başını.

"Dostlarımız bizi şimdi görebilselerdi," dedi. "Halimize bakın. Bir an için durup görünüşümüzü gözden geçirdiniz mi?"

Gözlerinde gördüğüm şeyden ve aniden konuyu değiştirmesinden duyduğum şaşkınlıkla, "Evet, sizinkini sık sık gözden geçiriyorum," diye yanıtladım.

"İnsaf!" diye haykırdı. "Peki, neye benziyorum, söyler misiniz?"

"Üzgünüm, ama bir korkuluğa," diye karşılık verdim. "Örneğin, yalnızca şu kirli eteklerinize bir göz atmanız yeter. Şu üç köşeli yırtıklara bakın. Hele o beliniz! Kamp ateşinin üstüne eğilip yemek yaptığınızı anlamak için Sherlock Holmes olmaya gerek yok, fok yağıyla uğraştığınızı söylemeye ise hiç gerek yok. Ve üstüne üstlük, şu başlık! Ve bunların hepsi 'Sonsuz Öpücük'ü yazmış bir kadında olsun."

Özenerek görkemli bir biçimde önümde eğilip, "Size gelince, bayım..." dedi.

Ve bunu izleyen beş dakikalık takılma faslı boyunca, bu eğlencenin altında, gözlerinde yakaladığım kısacık tuhaf ifadeyle ilişkilendirmekten kendimi alıkoyamadığım ciddi bir

şeyler vardı yine de. Neydi bu? Gözlerimiz, söyleşme istencimizin ötesinde birbirleriyle konuşuyor olabilir miydi? Suçluları bulup, onları susturana değin benim gözlerimin konuştuğunu biliyordum. Birkaç kez gerçekleşmişti böyle bir şey. Ama gözlerimin kopardığı yaygarayı görüp anlamış mıydı? Ve onun gözleri de aynı biçimde bana mı seslenmişti? O ifade; o dans eden ani ışık, sözcüklerin anlatmaya yeteceğinden daha da çoğunu ima eden o şey başka ne olabilirdi? Fakat yine de olamazdı. Olanaksızdı bu. Ayrıca da ben gözlerin söyleşisinde becerikli değildim. Ben yalnızca, Humphrey Van Weyden'dım; âşık olmuş bir kitap kurdu. Ve sevmek, beklemek ve aşkı kazanmak; bunlar bana yetip de artardı bile. Kıyıya yanaşana dek, birbirimizin görüntüsüyle dalga geçsek de, ben işte bunları düşündüm bir yandan ve orada da düşünülecek başka şeyler vardı.

"Bütün gün çok çalışıp da geceleyin deliksiz bir uyku çekemeyecek oluşumuz ne yazık," diye yakındım akşam yemeğinin ardından.

"Ama bir tehlike yok ki artık? Kör bir adam mı?" diye sorguladı.

"Ona asla güvenemeyeceğim," diye üsteledim, "ve artık kör oluşu daha da kötü. Kısıtlılığının verdiği çaresizlik onu her zamankinden de kötü niyetli yapacak. Yarın ilk iş, ne yapmam gerektiğini biliyorum; hafif bir demir atıp uskunayı sahile tonozlayacağım. Ve sandala binip buraya döndüğümüz her gece Bay Wolf Larsen gemide tutsak kalacak. O yüzden bu geceki son nöbetimiz ve o kadar da zor geçmez."

Gün ışıdığında çoktan kalkmış kahvaltımızı bitiriyorduk.

Maud'un korkuyla, "Oh, Humphrey!" diye çığlık atıp aniden sustuğunu duydum.

Ona baktım. Gözlerini *Hayalet*'e dikmişti. Bakışını izlediysem de bir olağandışılık göremedim. Bana baktı ve ben de soran gözlerle ona baktım.

"Makaslar," dedi, sesi titriyordu.

Ben onların varlığını unutmuştum. Yeniden baktım, ama onları göremedim.

"Eğer o..." diye homurdandım gözüm dönerek.

Elini sevecenlikle benimkinin üstüne koydu ve "her şeye yeni baştan başlamak zorunda kalacaksınız," dedi.

"Ah, inanın bana, kızgınlığımın hiçbir anlamı yok; ben bir sineği bile incitemem," diye acı biçimde gülümsedim ona. "En kötüsü de, o bunu biliyor. Haklısınız. Makasları yok etmişse, yeniden başlamak dışında yapabileceğim bir şey yok."

"Ama bundan böyle güvertede nöbet tutacağım," diye ağzımdan kaçırdım bir an sonra. "Ve eğer bir daha işime karışırsa..."

"Ama ben bütün gece kıyıda tek başıma kalmaya cesaret edemem ki," diyordu Maud ben yeniden kendime geldiğimde. "Bizle dostça geçinmesi ve bize yardım etmesi daha güzel olurdu. Hepimiz rahatça gemide kalabilirdik."

Sevgili makaslarımın yok edilmesi beni can evimden vurmuş olduğu için, "Kalacağız," dedim hâlâ gözüm dönmüş biçimde.

"Çocukça bu, aslına bakılırsa," diye güldüm sonradan, "onun böyle şeyler yapması ve benim de bunlara öfkelenmem."

Ama güverteye çıkıp verdiği zararı görünce yüreğim hızla çarpmaya başladı. Makaslar tümüyle gitmişti. Ventolar sağdan soldan kesilmişti. Çatal mandarları her taraftan lime lime doğranmıştı. Uçlarını birleştiremeyeceğimi biliyordu. Aklıma bir düşünce geldi. Irgatın yanına koştum. Çalışmıyordu. Onu da bozmuştu. Afallayarak birbirimize baktık. Sonra yan tarafa koştum. Temizlediğim serenler, bumbalar, gizler, hepsi gitmişti. Onları tutan halatları bulmuş, hepsini akıntıya fırlatmıştı.

Maud'un gözlerinde yaşlar vardı ve bunların benim için olduğuna gönülden inanıyorum. Kendim de ağlayabilirdim.

Hayalet'in direklerini yeniden dikme projemiz nerede kalmıştı? İşini iyi becermişti. Ambar kapağının tepesine oturdum ve kopkoyu bir ümitsizlik içinde çenemi ellerime dayadım.

"Ölmeyi hak ediyor," diye haykırdım "ve celladı olacak kadar erkek olamadığım için Tanrı beni bağışlasın."

Ama Maud, yanımda durarak, çocukmuşum gibi yatıştırıcı bir tavırla elini saçlarımın arasında gezdirip "Tamam, tamam, her şey yoluna girecek. Biz doğru yoldayız, dolayısıyla her şey de yolunda gitmek zorunda," dedi.

Michelet'yi anımsayıp, başımı ona yasladım ve gerçekten de gücüme yeniden kavuştum. Mübarek kadın benim için tartışmasız bir güç pınarıydı. Ne fark edecekti ki? Yalnızca bir geri kalış, biraz gecikme. Akıntı serenleri açık denize sürüklemiş olamazdı, rüzgâr da çıkmamıştı. Onları bulup geri sürüklemek biraz daha fazla iş demekti. Ve ayrıca bu da bir dersti. Ne beklemem gerektiğini öğrenmiştim. Bekleyebilir ve işi iyice ilerlettiğimizde emeğimizi, bizi daha da beter etkileyecek biçimde yok edebilirdi.

"İşte geliyor," diye fısıldadı Maud.

Başımı kaldırıp baktım. Telaşsızca pupadan iskele tarafına doğru yürüyordu.

"Fark etmemiş gibi davran," diye fısıldadım. "Bunu nasıl karşıladığımızı görmeye geliyor. Bildiğimizi anlamasına izin vermeyelim. Bu zevki ondan esirgeyebiliriz. Ayakkabılarını çıkart –işte böyle– elinde taşı."

Ve ardından, kör adamla saklambaç oynadık. O iskele tarafına gelirken biz sancak tarafına kaydık ve onun pupadan dönüp izimizden kıça doğru yönelişini gözetledik.

Bir biçimde bizim güvertede bulunduğumuzu biliyor olmalıydı, çünkü büyük bir öz güvenle "Günaydın," deyip selamına karşılık vermemizi bekledi. Ardından kıç tarafına doğru yürüdü, biz de ön tarafa kaydık.

"Ha, gemide olduğunuzu biliyorum," diye seslendi; konuştuktan sonra kasıtlı biçimde dinlediğini görebiliyordum.

Bu bana, patlattığı çığlığın ardından ürkmüş avının kıpırtısını dinleyen büyük baykuşu anımsattı. Ama biz kıpırdamadık ve yalnızca o hareket ettiğinde hareket ettik. Ve bu şekilde, Wolf Larsen, bıkkınlığını belli ederek kamaraya gitmek için güverteden ayrılana kadar el ele, öcüden kaçan çocuklar gibi güvertede bir o yana, bir bu yana kayıp durduk. Ayakkabılarımızı giyip yan taraftan sandala atlarken gözlerimizde sevinç, dudaklarımızda bastırdığımız bir kıs kıs gülme isteği vardı. Ve ben Maud'un berrak kahverengi gözlerine bakarken Wolf Larsen'in yaptığı kötülüğü unutmuş, yalnızca onu sevdiğimi, onun sayesinde dünyaya geri dönüşümüzü sağlayacak gücü elimde tuttuğumu biliyordum.

Otuz Altıncı Bölüm

İki gün boyunca Maud'la denizde dolaşıp kayıp serenlerin peşinde kumsalları araştırdık. Ancak onları, hem de makaslar dahil tümünü bulmamız üçüncü gün gerçekleşti; hem de olabilecek en kötü yerde, amansız güneybatı çıkıntısının kaynaşan akıntısında bulduk. Nasıl da çalıştık! İlk günün karanlığı çökerken, ana direği peşimizden çekerek bitkin biçimde küçük koyumuza döndük. Üstelik de ölüm sessizliği içinde bütün yol boyunca kürek çekmek zorunda kaldık.

Bir sonraki gün bizi, cesaret kırıcı, tehlikeli bir çekme işiyle iki gabya çubuğunun başında karşıladı. İzleyen gün umutsuzdum, pruva direğini, ön ve ana bumbaları, ön ve ana gizleri bir araya getirip bağladım. Rüzgâr fena değildi ve onları yelken açarak çekmeyi düşünmüştüm; ama rüzgâr beni yanıltarak dindi; küreklerle ilerleyişimiz kaplumbağa hızındaydı. Ve öyle şevk kırıcı bir çabaydı ki. İnsanın tüm gücü ve ağırlığıyla küreklere asılması ve sandalın arkasında sürüklediği ağırlıkla öne atılmasının engellendiğini hissetmesi pek de keyif vermiyordu.

Akşam karanlığı çökmeye başladı ve sanki bizim derdimiz bize yetmiyormuş gibi durumu daha da kötüleştirmek adına karşıdan esen bir rüzgâr peyda oldu. İlerleyişimiz tümüyle durduğu gibi üstüne bir de geriye, açık denize doğru sürüklenmeye başladık. Takatim tükeninceye dek küreklerle

boğuştum. Gücünün son damlasına kadar çalışmaktan asla alıkoyamadığım zavallı Maud kendini dermansızca kıç tarafına sırtüstü bıraktı. Artık kürek çekemiyordum. Berelenip şişmiş ellerim kürekleri kavrayamıyordu. Bileklerim ve kollarım katlanılmaz biçimde ağrıyordu ve öğle yemeğini saat on ikide iştahla yemiş olmama karşın, öyle zorlu çalışmıştım ki açlıktan bayılmak üzereydim.

Kürekleri içeri aldım ve yükümüzü tutan halata doğru eğildim. Ama Maud'un eli önlemek istercesine benimkinin üstüne sıçradı.

Gergin bir sesle, "Ne yapıyorsunuz?" diye sordu.

"Fırlatıp atacağım," diye yanıtladım bir düğümü çözerken.

Ama parmakları benimkilerin üstüne kapandı.

"Lütfen yapmayın," diye yalvardı.

"Boşuna," diye yanıtladım. "İşte gece oldu ve rüzgâr karadan üstümüze esiyor."

"Ama düşünün, Humphrey. *Hayalet*'le buradan açılamazsak yıllarca, hatta ömür boyu adada kalabiliriz. Bunca yılda keşfedilmediyse, hiçbir zaman da keşfedilemeyebilir."

"Kumsalda bulduğumuz sandalı unutuyorsunuz," diye anımsattım.

"O bir fok avlama sandalıydı," diye karşılık verdi "ve pekâlâ da biliyorsunuz ki eğer o adamlar kurtulmuş olsalardı buradaki fok kolonisinden servet vurmak için geri gelirlerdi. Buradan kurtulamadıklarını biliyorsunuz."

Karar veremeden sessizliğimi sürdürdüm.

"Ayrıca da," diye ekledi duraksayarak, "bu sizin fikriniz ve ben de başardığınızı görmek istiyorum."

Şimdi yüreğimi katılaştırmam gerekiyordu. Bunu kişisel bir övgüye döker dökmez alçakgönüllülük beni onu yadsımaya zorluyordu.

"Bu gece, yarın ya da öbür gün sandalda ölmektense adada yıllar geçirmek yeğdir. Azgın denize karşı hazırlıklı

değiliz. Ne yiyeceğimiz ne suyumuz ne battaniyemiz ne de başka bir şeyimiz var. Battaniye olmadan sabaha sağ çıkamazsınız ki zaten: Gücünüzün ne olduğunu biliyorum. Şimdiden titriyorsunuz."

"Yalnızca sinirden," diye yanıtladı. "Korkarım ki bana rağmen direkleri atacaksınız."

Bir an sonra, "Oh, lütfen, lütfen, Humphrey, yapmayın!" diye birden patladı.

Ve böylece üstümde her türlü güce sahip sözcükle mesele sona erdi. Gece boyunca sefil biçimde titreşip durduk. Ara sıra kesik kesik uyudum, ama soğuğun keskin sızısı beni hep kaldırdı. Maud'un buna nasıl dayanabildiği ise beni aşıyordu. Kollarımı kavuşturup kendimi ısıtamayacak denli yorgundum, ama arada bir dolaşımı sağlamak için onun elleriyle ayaklarını ovalayacak gücü buluyordum. Ve hâlâ bana direkleri atmamam için yakarıyordu. Sabaha karşı üç sularında soğuktan kaslarına kramp girdi ve ben onu ovup gevşettikten sonra tümüyle hissizleşti. Korkmuştum. Kürekleri indirip çok bitkin olmasına ve her vuruşta bayılıvereceğinden korkmama karşın ona kürek çektirdim.

Tan attı ve giderek artan ışıkta uzun uzun adamıza bakındık. Sonunda ufukta göründü, ufak ve kapkaraydı, en az on beş mil uzaktaydı. Dürbünümle denizi taradım. Uzaklarda güneybatı yönünde suyun üstünde ben bakarken gittikçe büyüyen koyu bir çizgi gördüm.

Tanıyamadığım, kısık bir sesle, "Uygun rüzgâr!" diye haykırdım.

Maud karşılık vermeye çalıştı, ama konuşamadı. Dudakları soğuktan gövermişti ve gözleri çukura kaçmıştı; ama o kahverengi gözleri nasıl da yiğitçe bakıyordu bana! Hem de nasıl acınası bir yiğitlikle!

Kollarıyla kendini sarabilecek duruma gelinceye dek, yeniden ellerini sıvazlayıp kollarını indirip kaldırma işine verdim kendimi. Sonra da onu ayağa kalkmaya zorladım ve

tutmasam düşecek gibi sendelemesine karşın, oturma yeriyle kıç arasındaki birkaç adım boyunca ileri geri yürütüp en sonunda da aşağı yukarı zıplamasını sağladım.

"Ah, yürekli, yiğit kadın," dedim yüzüne yeniden yaşam belirtisi gelirken. "Yürekli olduğunuzu biliyor muydunuz?"

"Hiç bilmezdim," diye yanıtladı. "Sizi tanıyıncaya değin yürekli değildim hiç. Bana cesaret veren sizsiniz."

"Ben de değildim, sizi tanıyana kadar," diye yanıt verdim.

Bana çabucak bir bakış attı ve gözlerinde yeniden o dans eden, ani ışığı ve biraz fazlasını yakaladım.

"Koşullar yüzünden olmalı," dedi; ama yanıldığını biliyordum ve onun da aynısını bilip bilmediğini merak ettim.

Derken rüzgâr çıktı, uygun ve şiddetli biçimde; kısa süre sonra sandal zorlu bir denizin üstünde adaya doğru yol alıyordu. Öğleden sonra üç buçukta güneybatıdaki çıkıntıyı geçtik. Karnımız acıkmakla kalmamıştı, artık susuzluktan da ölmek üzereydik. Dudaklarımız kuruyup çatlamıştı ve onları artık dilimizle de ıslatamaz olmuştuk. Derken rüzgâr yavaşça dindi. Akşam olduğunda yaprak kımıldamıyordu ve bir kez daha küreklere asılıyordum; ama bitkin, çok bitkin bir halde. Sabahın ikisinde sandalımızın pruvası bizim içerideki koyun kumsalına değdi ve halatı bağlamak için yalpalayarak aşağı indim. Maud ayakta duramadığı gibi benim de onu taşıyacak gücüm kalmamıştı. Ben de onunla birlikte kuma yığıldım ve kendime gelince ellerimi omuzlarının altından geçirip onu kulübeye sürüklemeye çabaladım.

Ertesi gün hiçbir iş yapmadık. Aslına bakarsanız öğleden sonra üçe değin uyuduk ya da en azından ben öyle yaptım, çünkü uyandığımda Maud'u akşam yemeği pişirirken buldum. Kendini toparlama gücü harikaydı. Zambak kırılganlığındaki bedeninde azimli bir şey vardı, insanın, her halinden belli o zayıflığıyla bağdaştıramadığı, varlığına sımsıkı tutunmuş bir şey.

"Biliyorsunuz sağlığım için Japonya'ya gidiyordum," dedi akşam yemeğinden sonra ateşin başında oyalanıp avareliğin tadını çıkarırken. "Pek güçlü değildim. Hiçbir zaman da olmadım. Doktorlar bir deniz yolculuğu önerdiler, ben de en uzununu seçtim."

"Ne seçtiğiniz hakkında pek bir şey bilmiyordunuz," diyerek güldüm.

"Ama bu deneyimle hem daha sağlıklı hem de daha farklı bir kadın olacağım," diye yanıtladı. "Ve umarım daha iyi bir kadın. En azından yaşama ilişkin pek çok şeyi anlamışımdır."

Ardından, kısa günümüzün sonuna yaklaşırken Wolf Larsen'in körlüğünü tartışmaya koyulduk. Anlaşılmaz bir şeydi bu. Ciddiydi de; onun Emek Adası'nda kalıp orada ölmeye niyetlendiği cümlesini örnek gösterdim. Onun gibi güçlü ve yaşamı onun kadar seven bir adam ölümünü kabullenmişse, körlüğün ötesinde bir derdi olduğu açıktı. Ortada dayanılmaz baş ağrıları vardı ve bunun bir tür beyin rahatsızlığı olduğuna ve ataklar geldiğinde acıya bizim algımızın ötesinde dayandığına karar kıldık.

Biz onun durumu üzerine konuşurken Maud'un ona giderek daha çok duygudaşlık beslediğini hissettim; yine de öylesine sevimli bir kadınsılıktı ki bu, elimden onu sevmek dışında bir şey gelmiyordu. Hem onun bu duygusu konusunda yanlış bir düşünceye kapılmak söz konusu değildi. Zorunda kalırsam, yeri geldiğinde kendi yaşamımı; onun belirttiği gibi "bizim kendi yaşamımızı" korumak için onun canını alabileceğim düşüncesi karşısında irkilse de, eğer kurtulursak çok sıkı bir tedavi gerekeceğini kabul etti.

Sabahleyin kahvaltımızı yaptık ve gün ışığıyla birlikte işimizin başına geçtik. Bu tür şeylerin saklandığı ön tarafta hafif bir tonoz çapası buldum ve bin bir güçlükle bunu güverteye çıkartıp oradan da sandala indirdim. Gövdesine uzun bir halat sarıp bizim koyun epeyce dışına açıldım ve çapayı

suya attım. Rüzgârdan eser yoktu, gelgit yükselmişti ve uskuna suyun üstünde yüzüyordu. İpleri salarak gemiyi küçük çapayla inip çıkar duruma getirinceye dek kaba güçle (ırgat çalışmıyordu) tonozladım; bir rüzgârda gemiyi tutamayacak ölçüde küçüktü bu çapa. Bu yüzden büyük sancak demirini de epeyce gevşeterek indirdim ve öğleden sonra artık ırgatın başına geçmiştim.

O ırgatın üstünde tam üç gün çalıştım. Tamircilikle ufacık bir ilgim yoktu ve sıradan bir makine tamircisinin birkaç saatte yapacağı işi ben bu kadar zamanda ancak yapabildim. Önce aletlerimi öğrenerek işe koyuldum ve bir tamircinin parmak uçlarıyla hissedeceği her bir basit mekanik ilkeyi aynı biçimde öğrendim. Ve üç günün sonunda şöyle böyle çalışan bir ırgatım oldu. Hiçbir zaman eskisinin yerini tutmadı, ama işe yaradı ve işimi kolaylaştırdı.

Bir yarım günde de iki gabya çubuğunu güverteye alıp makaslarla ventoları eski durumuna getirdim. Ve o gece güvertede, işimin yanı başında yattım. Kıyıda tek başına kalmayı reddeden Maud da başüstünde uyudu. Wolf Larsen, benim ırgatı onarmamı ve Maud'la ilgisiz konular üstüne konuşmalarımızı dinleyerek ortalıkta oturmuştu. Her iki taraf da makasların tahrip edilmesine hiç değinmedi ve o da gemisini rahat bırakmam konusunda başka tek söz etmedi. Ama kör, çaresiz, dinleyen, hep dinleyen Wolf Larsen'den hâlâ korkuyordum ve ben çalışırken, güçlü kollarıyla bana yetişebileceği yakınlığa gelmesine hiç izin vermiyordum.

Bu gece, sevgili makaslarımın altında yatarken onun güvertedeki ayak sesleriyle uyandım. Yıldızların aydınlattığı bir geceydi ve etrafta dolaşan belli belirsiz karaltısını görebiliyordum. Battaniyelerimin içinden çıktım ve ayağımda çoraplarımla sessizce süründüm. Alet dolabından aldığı bir yontma bıçağıyla silahlanmış ve bununla makasları birleştirdiğim çatal mandarlarını kesmeye hazırlanıyordu. Mandarları elleriyle yokladı ve onları bağlamadığımı fark etti.

Bu durumda yontma bıçağı işe yaramayacaktı, bu yüzden sarkan bölümleri tutup kaldırarak birbirine bağladı. Sonra da bıçakla kesmeye hazırlandı.

"Yerinde olsam yapmazdım," dedim alçak sesle.

Tabancamın horozunu kaldırdığımı işitip güldü.

"Merhaba, Hump," dedi. "Burada olduğunu baştan beri biliyordum. Kulaklarımı yanıltamazsın."

"Yalan bu, Wolf Larsen," dedim, aynı önceki gibi alçak sesle. "Ancak seni öldürecek bir bahane bulmaya can atıyorum, o yüzden durma, kes."

"Her zaman fırsatın var," dedi küçümseyerek.

"Haydi, durma, kes," diye tehdit ettim.

"Seni düş kırıklığına uğratmayı yeğlerim," diyerek güldü ve topuklarının üstünde dönüp kıç tarafına yürüdü.

Ertesi sabah, gece yaşananları anlattığımda, "Bir şeyler yapmak gerek, Humphrey," dedi Maud. "Serbest kalırsa her şeyi yapabilir. Gemiyi batırabilir ya da ateşe verebilir. Neler yapabileceğini kestiremeyiz. Onu bir yere kapatmalıyız."

"Ama nasıl?" diye sordum umarsız bir omuz silkişle. "Kollarının ulaşabileceği noktaya sokulmaya cesaret edemem ve pasif direnişini devam ettirdiği sürece de onu vuramayacağımı biliyor."

"Bir yolu vardır," diye kafa yordu. "Bırak, düşüneyim."

"Tek bir yol var," dedim acımasızca.

Bekledi.

Bir fok sopasını kaldırdım.

"Öldürmez," dedim. "Kendine gelmesine fırsat vermeden de onu sımsıkı bağlarım."

Ürpererek başını salladı. "Hayır, öyle olmaz. Bu denli zalimce olmayan bir yolu vardır. Bekleyelim."

Ama çok uzun süre beklememize gerek kalmadan sorun kendiliğinden çözüldü. Sabahleyin, birkaç denemeden sonra pruva direği üstündeki denge noktasını buldum ve bir iki metre üstüne çekme makaramı iliştirdim. Maud ırgatın

başına geçip ben yükseltirken ipi boşalttı. Irgat düzgün çalışsaydı o kadar güç olmayacaktı; ama düzgün çalışmadığı için yükseltme işinin her santiminde tüm gücümü ve ağırlığımı kullanmak zorunda kaldım. Sıklıkla dinlenmem gerekiyordu. Aslında dinlenmek için verdiğim aralar çalışmayla geçen zamandan çoktu. Maud bile ırgatı kımıldatmaya gücüm yetmediği anlarda bir eliyle ırgat kolunu tutarken ince bedeninin ağırlığıyla yardımıma koşarak elinden geleni esirgemedi.

Bir saatin sonunda tekli ve ikili makaralar makasların tepesinde bir araya gelmişti. Daha fazla yükseltemiyordum. Ama asılı direk geminin iç tarafına yeterince denk gelmemişti. Başı sancak küpeştesinin epey uzağında suyun üstünde sallanırken dibi iskele küpeştesinin dışına dayanmıştı. Makaslarım çok kısaydı. Yaptığım her şey boşa gitmişti. Ama eskisi gibi umutsuzluğa düşmedim. Kendime ve ırgatlar, makaslar ve çekme makaralarıyla yapabileceklerime güvenim gitgide artıyordu. Bunun yapılabileceği bir yol vardı ve bana düşen de o yolu bulmaktı.

Ben sorunu gözden geçirirken Wolf Larsen güverteye çıktı. Anında onda bir tuhaflık bulunduğunun farkına vardık. Hareketlerindeki kararsızlık, daha doğrusu dermansızlık iyice belirginleşmişti. Kamaranın iskele tarafına doğru ilerlerken yürüyüşü tam anlamıyla sarsaktı. Pupanın ağzında sendeledi, alışılmış süpürme hareketiyle bir elini gözlerine götürdü ve hâlâ ayaklarının üstündeyken basamaklardan ana güverteye düştü, yalpaladı ve düşerken tutunacak bir şey bulmak için kollarını savurdu. Kasara altının girişinde dengesini yeniden sağladı ve sarhoş gibi orada dikildi; derken iki büklüm olup bacakları altında kıvrılırken güverteye yığılıp kaldı.

"Ataklardan biri daha," diye fısıldadım Maud'a.

Başıyla onayladı ve gözlerine sıcak bir duygudaşlığın yerleştiğini gördüm.

Yanına gittik, ama düzensiz biçimde soluk alıp verirken bilincini yitirmiş görünüyordu. Maud, kanın hücum etmesini önlemek için başını kaldırarak ve beni yastık getirmem için kamaraya yollayarak bakımını ele aldı. Battaniyeler de getirdim ve rahatını sağladık. Nabzını tuttum. Güçlü ve düzenli atıyordu, tümüyle normaldi. Bu beni şaşırttı. Kuşkulanmaya başladım.

Hâlâ bileğini tutarken, "Ya numaradan yapıyorsa?" diye sordum.

Maud başını iki yana salladı, gözlerinde kınama vardı. Ama tam o anda tuttuğum bilek elimden sıçradı ve o el bileğimin üstüne çelik bir kapan gibi kenetlendi. Dehşetli bir korkuyla avazım çıktığı kadar, sözsüz, yabanıl bir çığlık kopardım ve o, öteki eliyle bedenimi kavrarken bir an için yüzündeki kötücül ve muzaffer ifadeyi yakaladım; şiddetle yapışıp beni kendine doğru çekti.

Bileğim kurtulmuştu, ama sırtımdan doladığı koluyla iki kolumu öyle bir kavramıştı ki kımıldayamıyordum. Boştaki eli boğazıma gitti ve o anda insanın kendi aptallığı yüzünden hak ettiği ölümün tadını en acı biçimiyle anladım. O kolların ulaşabileceği yakınlıktayken ona niye güvenmiştim? Boynumda başka ellerin varlığını da hissediyordum. Beni boğazlayan eli gevşetmek için boşu boşuna çabalayan Maud'un elleriydi bunlar. Pes etti ve ruhumu bir biçimde delip geçen çığlığını duydum, çünkü bu bir kadının korkulu ve yürek paralayan çığlığıydı. Bunu, daha önce, *Martinez*'in batışı sırasında da duymuştum.

Yüzüm Wolf Larsen'in göğsüne dayalıydı ve göremiyordum, ama Maud'un dönüp çevik biçimde güverte boyunca koştuğunu duydum. Her şey çok çabuk oluyordu. Henüz bilincimi yitirme belirtisi yoktu ve Maud'un ayaklarının yeniden geriye uçtuğunu duyuncaya değin sanki bitip tükenmez bir zaman dilimi geçmişti. Ve tam o anda altımdaki adamın olanca ağırlığıyla çökmekte olduğunu hissettim.

Nefesi ciğerlerini terk ediyordu ve göğsü ağırlığım altında ezilmişti. Yalnızca koyuverdiği soluktan mı, yoksa giderek artan yetersizliğinin bilinciyle mi bilmiyorum, boğazı derin bir inlemeyle titreşti. Boğazımdaki eli gevşedi. Soluk aldım. Çırpınıp yeniden sıktı. Ama o ölçüsüz istenci bile üstüne hücum eden o dağılmayla başa çıkamıyordu. İstenci kırılıyordu. Bayılmak üzereydi.

Eli son bir kez daha çırpınıp boğazım serbest kaldığında Maud'un da ayak sesleri çok yakındaydı. Soluk soluğa, güneşten kamaşan gözlerimi kırpıştırarak sırtüstü güverteye yuvarlandım. Maud solgun ama kendindeydi; gözlerim hemen yüzüne kaymıştı; telaş ve rahatlama karışımı bir ifadeyle bana bakıyordu. Gözlerim elindeki ağır fok avlama sopasına ilişti ve aynı anda bakışı benimkini izleyerek sopaya kaydı. Sanki aniden bir yerine batmışçasına sopa elinden kayıp düştü ve aynı anda da yüreğim büyük bir sevinçle çalkalandı. Gerçekten de benim kadınımdı, içindeki tüm ilkellik şahlanmış, kültürüne boş vermiş, ömründe bildiği tek yaşamın yumuşatan uygarlığı karşısında katılaşmış, bir mağara adamının yoldaşının yapacağı gibi, benimle birlikte ve benim için savaşan can yoldaşımdı benim.

"Sevgili kadın!" diye haykırdım doğrulmaya çabalayarak.

Bir an sonra kollarımın arasındaydı, ben onu sıkıca kavrarken omzumda katıla katıla ağlıyordu. Bana kralların hazine sandıklarındakilerden çok daha değerli gelen taşlar gibi güneş ışığında parlayan saçlarının güzelliğine baktım. Ve başımı eğip hafifçe saçlarını öptüm; öylesine hafif ki farkına varmadı.

Derken aklım başıma geldi. Sonuçta bu, tehlike geçince koruyucusunun ya da tehdit altında olan kişinin kollarında ağlayıp rahatlayan bir kadındı. Babası ya da ağabeyi olsaydım da durum bundan farklı olmayacaktı. Ayrıca zaman ve mekân da uygun değildi ve o anda aşkımı açığa vurmayı hak

edeceğim daha iyi koşullarda bulunmamızı diledim. Böylece, kollarımdan uzaklaştığını hissederken saçlarını bir kez daha hafifçe öptüm.

"Bu defaki gerçek bir ataktı," dedim, "onu kör eden şoka benzeyen bir yenisi. Baştan numara yaptı ve bunu yaparak da atağa davetiye çıkarttı."

Maud çoktan yastığını düzeltmeye başlamıştı.

"Hayır," dedim, "şimdi değil. Hazır onu umarsız durumda yakalamışken bu umarsızlık içinde kalmalı. Bugünden başlayarak biz kamarada yaşayacağız. Wolf Larsen de kasara altında kalacak."

Omuzlarının altından tutup merdivene sürükledim. Maud bana doğru bir ip attı. Bunu omuzlarının altından geçirip onu eşiğin üstünde dengeledim ve basamaklardan indirdim. Onu kaldırıp bir hamağa yatıramazdım, ama Maud'un yardımıyla önce başını ve omuzlarını, sonra da bedenini kaldırıp, köşede dengeye getirdim ve onu alçak hamaklardan birine yuvarladım.

Ancak bununla yetinmeyecektim. Odasından, eski ve hantal gemi demirleri yerine tayfalar üstünde kullanmayı yeğlediği kelepçeleri aldım. Böylece yanından ayrıldığımızda elleri ve ayakları kelepçeli, yatıyordu. Günlerdir ilk kez rahat bir nefes almıştım. Maud'la birbirimize iyice sokulduğumuzu hissettim. Ve güvertede yan yana, makaslarda asılı kalmış pruva direğine doğru yürürken onun da aynı şeyi hissedip hissetmediğini merak ediyordum.

Otuz Yedinci Bölüm

Bir kez daha *Hayalet*'e taşınır taşınmaz, eski odalarımızda kalıp mutfakta yemek pişirmeye başlamıştık. Bu yüksek enlemin pastırma yazı olduğunu sandığım havalar gidip, yerini çisentili fırtınalar aldığı için Wolf Larsen'in tutsaklığı pek hayırlı olmuştu. Rahatımız oldukça yerindeydi ve üstünde asılı pruva direğiyle yetersiz makaslar, uskunaya bir ayrılma umudu taşıyan bir işyeri görüntüsü veriyordu.

Artık Wolf Larsen'i zincire vurmuştuk ya, buna pek de gerek yokmuş! İlk atağındaki gibi ikincisine de ciddi bir sakatlık eşlik etmişti. Öğleden sonra onu doyurmaya çalışırken Maud keşfetti bunu. Bilinçlilik belirtileri göstermişti ve Maud onunla konuşmuş, hiçbir karşılık alamamıştı. O sırada sol yanının üstünde, gözle görülür biçimde acı çekerek yatıyormuş. Sol kulağını altındaki yastıktan kurtarıp hiç durmaksızın kafasını sağa sola çeviriyormuş. Onu duyup yanıt verir vermez Maud yanıma geldi.

Yastığı sol kulağına bastırıp beni işitip işitmediğini sordum, ama hiçbir belirti vermedi. Yastığı kaldırıp soruyu yineleyince, hemen duyuyorum diye yanıtladı.

"Sağ kulağının işitmediğini biliyor musun?" diye sordum.

"Evet," diye yanıtladı, alçak, ama sert bir sesle, "daha da kötüsü var. Sağ yanım tümüyle etkilenmiş. Uykuya dalmış gibi. Ne kolumu ne de bacağımı oynatabiliyorum."

"Numara mı yapıyorsun yine?" diye sordum kızgınlıkla.

Haşin ağzı tuhaf, çarpık bir gülümseyişle biçimlenirken başını iki yana salladı. Gerçekten de çarpık bir gülümseyişti bu, çünkü yüzünün sağ yanındaki kaslar artık kımıldamadığı için yalnızca sol tarafıyla gülebiliyordu.

"Bu Kurdun son oyunuydu," dedi. "Felç oldum. Bir daha hiç yürüyemeyeceğim. Ha, yalnızca diğer tarafımla," diye ekledi, o anda battaniyeleri havalandırarak yukarı kalkan sol dizine attığım kuşkulu bakışı sezmiş gibi.

"Şanssızlık işte," diye sürdürdü. "Önce senin işini bitirmek isterdim, Hump. Ve o kadar gücümün kaldığını sanıyordum."

"Ama niye?" diye sordum; biraz dehşetten biraz da meraktan.

"Ha, yalnızca sağ kalmak için, yaşıyor ve hareket ediyor olmak için, sonuna değin seni yiyip yutacak en büyük maya parçası olmak için. Ama bu şekilde ölmek için değil," derken haşin ağzında yine o eğri gülüş belirdi.

Omuzlarını silkti, daha doğrusu silkmeye çabaladı, çünkü yalnızca sol omzu kımıldadı. Gülümseyişi gibi silkinmesi de çarpılmıştı.

"Peki, bunun nedenini nasıl açıklıyorsun?" diye sordum. "Derdin nerenden kaynaklanıyor?"

"Beynimden," dedi hemen. "Buna o lanet olasıca baş ağrıları yol açtı."

"Belirtiydi onlar," dedim.

Başını salladı. "Bir açıklaması yok. Ömrüm boyunca hiç hastalanmadım ben. Beynimde yolunda gitmeyen bir şey var. Bir kanser, bir tümör ya da o çeşit bir şey; yiyip yutan, yok eden bir şey. Sinir merkezlerime saldırıyor, acı vererek tek tek, hücre hücre onları yiyor."

"Hareket merkezlerini de," diyerek düşüncemi belirttim.

"Öyle görünüyor ve işin kahrolası yanı da burada, bilincim açık, ruhen zarar görmemiş biçimde, bağlantıların kop-

tuğunu, dünyayla iletişimimin parça parça azaldığını bilerek böylece yatmak zorunda kalışım. Göremiyorum, işitmem ve duyumsamam da kayboluyor, bu noktada pek yakında konuşamayacağım da; yine de bütün bu süre zarfında sağ, aktif ve güçsüz durumda burada olacağım."

"Burada olacağını söylerken sanırım sanki ruh gibi demek istedin," dedim.

"Boş laf!" diye karşı çıktı. "En yalın biçimiyle söylersek, beynimdeki atak sırasında en üst fiziksel merkezlere bir şey olmuyor demek. Anımsayabiliyor, düşünüp mantık yürütebiliyorum. Bu da bitince ben de biteceğim. Ruhmuş!"

Alaycı bir kahkaha patlattı, ardından da artık daha fazla söyleşmek istemediğini belirtircesine sol kulağını yastığa bastırdı.

Maud'la biz onu ele geçiren yazgıyla sarsılmış biçimde işimizin başına döndük; tam anlamıyla farkına varamayacak ölçüde korkuyorduk yine de. Günahlarının cezasını çekiyor gibiydi. Düşüncelerimiz derin ve törenseldi: Birbirimizle konuşurken fısıldamanın ötesine geçmiyorduk.

"Kelepçeleri çıkartabilirdin," dedi o gece, ona bakmak için uğradığımızda. "Tümüyle güvendesiniz. Ben artık felçliyim. Dikkate alınması gereken bir sonraki şey ise yatak yaraları."

Çarpık gülümseyişiyle gülümsedi ve gözleri dehşetle açılan Maud başını öteye çevirmek zorunda kaldı.

"Gülüşünün çarpık olduğunu biliyor musun?" diye sordum ona; çünkü Maud'un onun bakımını üstlenmek zorunda olduğunu biliyordum ve onu olabildiğince kurtarmak istedim.

"O zaman artık gülümsemeyeceğim," dedi sakince. "Bir şeyin ters gittiğini düşünmüştüm. Sağ yanağım bütün gün uyuşuktu. Evet, son üç gündür bunun uyarıları vardı. Krizlerden, sağ yanımın uykuya dalacağı belliydi; bazen bir kolum ya da elim, bazen de bir bacağım ya da ayağım."

"Demek gülüşüm çarpık?" diye sordu kısa bir duraksamanın ardından. "İyi, bundan böyle içimden, ruhumla, dediğiniz gibi olsun, ruhumla gülümsediğimi düşünün. Şu an gülümsediğimi varsayın."

Ve sessizliğin hüküm sürdüğü birkaç dakika boyunca gülünç fantezisinden hoşnut biçimde orada sakince yattı.

İçindeki kişi değişmemişti. O eski, boyun eğmez, korkunç Wolf Larsen bir zamanlar son derece yenilmez ve kusursuz olan etinin içinde bir yerde tutsak kalmıştı. Şimdi onu, ruhunu karanlığa ve sessizliğe hapsederek, kendisi için bir başkaldırı eylemi anlamına gelen dünyayla arasına engel koyarak, duyarsız zincirlerle bağlıyordu. Fiili artık "her ruh hali ve koşulda yapmak" biçiminde çekemeyecekti. "Olmak" fiili kalmıştı elinde yalnızca; hareket olmaksızın ölümü tarif edişindeki "olmak"; isteyip de yerine getirememek; düşünüp mantık yürütmek ve ruhsal açıdan her zamanki gibi canlı; ama bedensel açıdan ölü, tümüyle ölü olmak.

Ama yine de kelepçelerini çıkartsam bile kendimizi onun durumuna uyduramazdık. Aklımız başkaldırıyordu. Bize göre o olasılıklarla doluydu. Bir an sonra ondan neyi, hangi korkunç şeyi beklememiz gerektiğini, bedeninden doğrulup yapabileceklerini bilmiyorduk. Önceki deneyimlerimiz şu anki ruh halimizi doğruluyordu ve üstümüzde hep bir endişeyle işimizin başına döndük.

Makasların kısalığından kaynaklanan sorunu çözmüştüm. Calaskarın yardımıyla (yenisini yapmıştım) pruva direğinin dip kısmını küpeştenin üstüne kaldırdım, sonra da güverteye indirdim. Ardından makasların yardımıyla ana bumbayı kaldırdım. On iki metrelik uzunluğu pruva direğini sallamak için gereken yüksekliği veriyordu. Makasa tutturduğum ikinci bir palanganın yardımıyla da bumbayı sallayarak aşağıya doğru çektim ve dip kısmını, kaymasını önlemek için çevresine iri takozlar çaktığım noktada güverteye indirdim. Orijinal makas-palangamı bumbanın dibine

tutturdum. Böylece bu palangayı ırgata taşıyarak, bumbanın dibi hep sabit kalırken onu istediğim gibi kaldırıp indirebilecektim ve ventolarla da bumbayı sağa sola sallayabilecektim. Bumbanın ucuna da benzer bir çekme makarası tutturdum ve bütün düzenek tamamlandığında bunun bana verdiği güç ve serbestlik karşısında heyecanlandım.

Elbette işimin bu bölümünü gerçekleştirebilmem iki günlük çalışma gerektirdi ve pruva direğini güverteden sallayıp dibini ıskaçaya yerleştirme aşamasına gelişim üçüncü günün sabahını buldu. Özellikle işin bu kısmında beceriksizdim. Dev bir fare tarafından kemirilmiş bir görünüm alana dek aşınmış ahşabı kestim, doğradım ve yonttum. Ama yerine oturdu.

"İşe yarayacak, biliyorum, işe yarayacak," diye haykırdım.

"Dr. Johnson'ın nihai doğrulama testini bilir misiniz?" diye sordu Maud.

Başımı hayır anlamında salladım ve ensemden içeri girmiş yongaları temizlemek için ara verdim.

"Bunu çalıştırabilir miyiz? Canımızı buna emanet edebilir miyiz? Test bu."

"En sevdiğiniz yazarlardan birisi," dedim.

"Eski tapınağımı parçalayıp Napoléon'u, Caesar'ı ve adamlarını oradan attığımda hiç duraksamadan yeni bir tapınak diktim," diye yanıtladı ciddiyetle, "ve oraya ilk olarak Dr. Johnson'ı koydum."

"Modern bir kahraman."

"Ve modern olduğu için de ötekilerden büyük," diye ekledi. "Eski Dünya'nın kahramanları bizimkilerle nasıl kıyaslanabilir?"

Başımı salladım. Tartışma sırasında pek çok ortak yönümüz ortaya çıkıyordu. En azından bakış açılarımızla yaşama ilişkin görüşümüz oldukça benzerdi.

"Bir eleştirmen çifte göre mükemmel biçimde anlaşıyoruz," dedim gülerek.

"Ve deniz kazazedeleri ve becerikli yardımcılar olarak da," diyerek güldü o da.

Ancak o günlerde, ağır işimizden ve Wolf Larsen'in yaşayan ölü durumunun korkunçluğundan ötürü kahkahalara ayıracak pek az zaman vardı.

Bir kriz daha geçirmişti. Sesini yitirmiş ya da yitirmek üzereydi. Yalnızca kesik kesik konuşabiliyordu. Onun deyimiyle, bağlantı kabloları borsa gibi, bir aşağı bir yukarı gidip geliyordu. Ara sıra kablolar geliyor, duraklayarak ve zorlanarak da olsa her zamanki gibi konuşabiliyordu. Derken, örneğin bir cümlenin ortasındayken birden sesi soluğu kimi kez saatlerce kesiliyor ve biz de bağlantının yeniden kurulmasını bekliyorduk. Başındaki büyük ağrıdan yakınıyordu ve konuşmasını tümüyle yitireceği zamana karşı önlem olarak bir tür iletişim sistemi geliştirmesi o günlere denk düştü; elini bir kez bastırırsa bundan "evet", iki kez bastırırsa da "hayır" anlayacaktık. Bu düzenleme çok yerinde olmuştu, çünkü akşamüstü sesi gitti. Bundan sonra elini bastırarak sorularımızı yanıtladı ve canı konuşmak istediğinde düşüncelerini bir sayfa kâğıdın üstüne sol eliyle oldukça okunaklı biçimde karalıyordu.

Artık acımasız kış bastırmıştı. Beraberindeki kar, sulu sepken ve yağmurla, fırtına fırtınayı izliyordu. Foklar büyük güney göçlerine başlamışlardı ve koloni tam anlamıyla terk edilmişti. Hummalı biçimde çalışıyordum. Kötü havaya, özellikle de işimi aksatan rüzgâra karşın gün ışıdığı andan karanlık basana değin güvertedeydim ve hatırı sayılır bir ilerleme gösteriyordum.

Makası yükselttikten sonra ventoları tutturmak için üstüne tırmanmak zorunda kalışımdan çıkarttığım ders işime yaradı. Güverteden yalnızca uygun yükseklikteki pruva direğinin tepesine donanımı, ıstralyaları, çatal mandarlarını ve kandilisaları tutturdum. Görevin bu kısmıyla ilgili işleri her zamanki gibi hafife almışım ve tamamlamaya iki uzun gün

gerekti. Hâlâ da yapılacak çok iş vardı; yenilenmesi gereken yelkenler örneğin.

Ben pruva direğinin halat düzeneğini kurmaya uğraşırken Maud da, ne zaman iki elden fazlası gerekse her işi bırakıp hemen yardımıma koşmaya hazır durumda yelkenleri dikiyordu. Yelken bezi ağır ve sertti; Maud da denizci yüksüğüyle üç köşeli branda iğnesi kullanarak dikiyordu bunları. Kısa süre sonra elleri fena halde su topladı, ama o yılmadan devam etti ve üstelik yemek pişirmek ve hastaya bakmak da ona düşüyordu.

Cuma sabahı, "Nazar değmesin," dedim. "Şu direği bugün yerine dikiyorum."

İşe girişmek için her şey hazırdı. Bumba palangasını ırgata taşıyıp direği güverteden yukarı kaldırdım. Bu palangayı sıkıca bağlayıp ırgatı makas palangasının (bumbanın ucuyla bağlantılıydı) yanına götürdüm ve bir iki çevirmeden sonra direk dikey konuma geldi.

Maud elini ırgatın kolundan kurtardığı anda haykırarak ellerini çırptı:

"Oldu! Oldu! Canımızı emanet edebiliriz!"

Ardından hüzünlü bir ifade takındı.

"Yuvanın üstüne denk gelmedi," diye ekledi. "Her şeye baştan mı girişeceksiniz?"

Üstünlük taslayarak güldüm ve ventolardan birini gevşetip ötekini de çekerek direği şaşmaz biçimde güvertenin merkezine getirdim. Hâlâ yuvanın üstüne denk gelmemişti. Yüzünü yeniden o hüzünlü ifade kapladı ve ben yine üstünlük taslayarak gülümsedim. Bumba palangasını gevşetip makas palangası üstünde de eşit miktarda kaldırınca direğin dibini doğruca güvertedeki yuvanın üstüne hizaladım. Ardından Maud'a dikkatlice indirmesi için yapacaklarını söyledim ve ıskaçayı tutmak için uskunanın dibine indim.

Ona seslendim ve direk doğru biçimde, zahmetsizce kımıldadı. Dibi dosdoğru ıskaçanın içine indi; ancak alçalır-

ken döndü ve bu yüzden tam yerine denk gelmedi. Ama bir anlık kararsızlık lüksüm bile yoktu. Alçaltmayı durdursun diye Maud'a seslenip güverteye çıktım ve calaskarı direğe bağladım. Ben aşağı inerken buna asılma işini Maud'a bıraktım. Fenerin ışığında ıskaçaya denk gelene dek direğin dibinin yavaşça döndüğünü gördüm. Maud sıkıştırıp ırgatın başına gitti. Direk yavaşça inerken yeniden döndü. Maud calaskarla bunu tekrar düzeltip indirmeyi sürdürdü. Direğin dibi ıskaçaya değdi. Direk yerine oturmuştu.

Bir çığlık attım ve görmek için koşarak aşağı indi. Sarı fener ışığında başardığımız işe bakakaldık. Birbirimize baktık ve ellerimizi çırptık. Sanıyorum ikimizin de gözleri başarma sevinciyle ıslandı.

"Sonuçta kolaycacık gerçekleşti," diye belirttim. "Her şey hazırdı."

"Ve tüm mucize de tamamlandı," diye ekledi Maud. "O koca direğin gerçekten de yukarıdan aşağıya indiğine, onu sudan çıkartıp havada asılı bıraktığınıza ve ait olduğu yere yerleştirdiğinize inanamıyorum. Titan'a yaraşır bir iş bu."

"Ve kendi kendilerine pek çok buluş yaptılar," diye neşe içinde alıntı yapmaya başlamıştım ki havayı koklamak için ara verdim.

Telaşla lambaya baktım. Tüten o değildi. Yeniden kokladım.

"Bir şey yanıyor," dedi Maud ani bir kavrayışla.

Merdivene sıçradık, ama ben onu geride bırakıp hızla güverteye vardım. Kasara altından yoğun bir duman bulutu çıkıyordu.

Dumana doğru seğirtirken, "Kurt henüz ölmedi," diye homurdandım kendi kendime.

Kapalı alanda duman tabakası öyle kalındı ki yolumu el yordamıyla buldum; Wolf Larsen'in kehaneti imgelemimde öyle güçlüydü ki çaresiz devin sıkmak için boğazıma yapışmasına kendimi tümüyle hazırlamıştım. Duraksadım, geri-

sin geri güverteye bir koşu tutturma arzusu neredeyse beni ele geçiriyordu. Derken Maud'u anımsadım. Uskunanın ambarında sıcak ve sevinçten ıslak kahverengi gözleri, lamba ışığındaki görüntüsü gözlerimin önüne geldi ve geri dönemeyeceğimi anladım.

Wolf Larsen'in hamağına vardığımda soluğum kesilmiş, boğulmak üzereydim. Elimi uzatıp onunkine dokundum. Hareketsiz yatıyordu, ama elimin dokunuşuyla hafifçe kıpırdadı. Battaniyelerinin altını üstünü yokladım. Ne bir ısınma vardı ne de bir yangın belirtisi. Yine de beni kör edip öksürten ve soluğumu kesen o dumanın bir kaynağı olsa gerekti. Geçici bir süre zıvanadan çıkıp deli gibi kasaranın içinde seğirttim. Masayla çarpışmam çılgınlığımı kısmen azaltıp beni kendime getirdi. Çaresiz durumdaki bir adamın ancak yattığı yerin yakınında yangın çıkarabileceği biçiminde mantık yürüttüm.

Yeniden Wolf Larsen'in hamağına döndüm. Orada Maud'la karşılaştım. Ne kadar zamandır o boğucu atmosferde bulunduğunu kestiremedim.

"Güverteye çıkın!" diye buyurdum kesin bir ses tonuyla.

Tuhaf, kısık bir sesle, "Ama Humphrey..." diye itiraz edecek oldu.

Haşin biçimde, "Lütfen! Lütfen!" diye bağırdım.

Boyun eğerek geri çekildi ve sonra ya basamakları bulamazsa, diye düşündüm. Ardından seğirttim ve merdivenin dibinde durdum. Belki de yukarı çıkmıştı. Orada ikirciklenmiş dikilirken onun zayıf çığlığını duydum:

"Ah, Humphrey, kayboldum."

Onu elleriyle bölmenin duvarını yoklarken buldum ve yarı önüme katıp yarı taşıyarak dışarıya çıkarttım. Temiz hava ilaç gibiydi. Maud yalnızca sersemlemişti ve ben ikinci kez aşağı dalarken onu güvertede yatar durumda bıraktım.

Dumanın kaynağı Wolf Larsen'in oldukça yakınında olmalıydı; zihnim buna odaklanmıştı ve doğruca hamağına

gittim. Battaniyelerini yoklarken sıcak bir şey elimin tersine değdi. Elimi yaktı ve hızla geri çektim. Derken anladım. Hamağın arasındaki çatlaklardan alttaki şilteyi ateşe vermişti. Sol kolunun hâlâ bunu yapabilecek kadar gücü kalmıştı. Üstten ateşe verilen ve havanın işlemediği şiltenin ıslak otları bütün bu süre zarfında için için yanmıştı.

Şilteyi hamaktan çekerken havada dağıldı ve alev alev yanmaya başladı. Hamaktaki yanan ot kalıntılarına vurarak söndürdüm ve sonra temiz hava için güverteye koşturdum.

Kasaranın döşemesi üstünde yanan şilteyi söndürmeye birkaç kova su yetti ve on dakika sonra duman iyi kötü çıktıktan sonra Maud'un aşağı inmesine izin verdim. Wolf Larsen'in bilinci yerinde değildi; ama temiz havanın onu kendine getirmesi birkaç dakikalık işti. Ancak kâğıt ve kalem için işaret ettiğinde biz hâlâ onunla uğraşıyorduk.

"Yalvarırım beni rahatsız etmeyin," diye yazdı. "Gülümsüyorum."

Bir süre sonra, "Hâlâ mayanın bir parçasıyım, görüyorsunuz," diye yazdı.

"Neyse ki küçük bir parçasısın," dedim.

"Teşekkür ederim," diye yazdı. "Ama bir düşün, ölmeden önce daha ne kadar küçüleceğim."

"Yine de tüm varlığımla buradayım, Hump," diye yazdı son bir çabayla. "Daha önce hiç düşünmediğim kadar net düşünebiliyorum. Beni rahatsız eden hiçbir şey yok. Yoğunlaşma kusursuz. Tüm varlığımla buradayım ve burada olmanın da ötesindeyim."

Mezarın derinliklerinden verdiği bir mesaj gibiydi; çünkü bu adamın bedeni anıtmezarı haline dönüşmüştü. Ve orada, son derece garip bir gömütte ruhu çırpınıp yaşıyordu. Son iletişim bağlantısı da kopana değin çırpınıp yaşayacaktı ve ondan sonrasında da daha ne kadar çırpınıp yaşayacağını kim bilebilirdi?

Otuz Sekizinci Bölüm

Gemiyi yakma girişiminde bulunduğu günü izleyen sabah, "Sanırım sol tarafım da gidiyor," diye yazdı Wolf Larsen. "Uyuşukluk artıyor. Elimi güçlükle oynatabiliyorum. Yüksek sesle konuşmanız gerekecek. Son cümleleri kaçırıyorum."

"Ağrın var mı?" diye sordum.

Yanıt vermeden önce, sorumu yüksek sesle yinelemek zorunda kaldım.

"Her zaman değil."

Sol el kâğıdın üstünde acıyla yalpaladı ve karalamasını aşırı bir güçlükle çözdük. Bir dolar karşılığında yapılan ruh çağırma seanslarındaki "ruhun mesajı" gibiydi.

"Ama hâlâ buradayım, bütün varlığımla," diye karaladı el, daha yavaş ve daha büyük bir acıyla.

Kalem düştü ve yeniden eline vermek zorunda kaldık.

"Ağrı yokken kusursuz bir huzur ve sessizliğe kavuşuyorum. Düşüncelerim hiç bu kadar açık olmamıştı. Bir Hindu bilge gibi yaşam ve ölüm üzerine kafa yorabiliyorum."

Maud kulağının dibinde yüksek sesle bağırıp, "Ya ölümsüzlük?" diye sorguladı.

El üç kez yazmaya davranıp umutsuzca yalpaladı. Kalem düştü. Yeniden eline vermek için boşuna çabaladık. Parmakları kalemi kavrayamıyordu. Ardından Maud kalemi eline

tutuşturup kendi parmaklarıyla bastırdı ve el büyük harflerle, her bir harfin dakikalar alacağı denli yavaş biçimde yazdı:

"Z-I-R-V-A."

Bu Wolf Larsen'in son sözüydü, "zırva"; son ana kadar kuşkucu ve dediğim dedikti. Kol ve el gevşedi. Bedeni yavaşça kıpırdadı. Sonra hiçbir hareket gelmedi. Maud elini bıraktı. Parmaklar kendi ağırlıkları yüzünden hafifçe aralandı ve kalem bir yana yuvarlandı.

Parmaklarını tutup "evet" anlamına gelecek tek bastırışı bekleyerek, "Hâlâ işitebiliyor musun?" diye bağırdım. Hiçbir karşılık yoktu. El ölmüştü.

"Dudaklarının hafifçe oynadığını fark ettim," dedi Maud.

Sorumu yineledim. Dudaklar oynadı. Maud parmak uçlarını dudaklarına koydu. Ben soruyu yeniden sordum. "Evet," diye bildirdi Maud. Beklentiyle birbirimize baktık.

"Ne faydası var?" diye sordum. "Şimdi ne diyebiliriz ki?"

"Ah, sorun ona..."

Maud duraksadı.

"Hayır diyeceği bir soru sorun ona," diye yol gösterdim. "O zaman kesin olarak anlayabilirsiniz."

"Aç mısın?" diye bağırdı.

Parmaklarının altındaki dudaklar kımıldadı ve Maud yanıtladı, "Evet."

"Biraz sığır eti ister misin?" diye sordu sonra.

"Hayır," diye bildirdi.

"Et suyu?"

"Evet, et suyu istiyor," dedi sessizce, bana bakarak. "Kulağı duymaz olana dek onunla iletişim kurabileceğiz. Ve ondan sonra..."

Sorgulayarak yüzüme baktı. Dudaklarının titrediğini ve gözlerine yaşların hücum ettiğini gördüm. Bana doğru sendeledi ve onu yakalayıp kollarıma aldım.

"Ah, Humphrey," diye hıçkırdı, "bu ne zaman sona erecek? Çok yoruldum, çok yoruldum."

Çelimsiz bedeni bir hıçkırık fırtınasına tutulup sarsılırken başını omzuma gömdü. Kollarımın arasında bir tüy gibiydi, öylesine ince, öylesine uçucuydu. "Sonunda kendini koyuverdi," diye düşündüm. "Onun yardımı olmaksızın ben ne yaparım?"

Ancak kendini yiğitçe toplayıncaya ve fiziksel açıdan âdet edindiği gibi ruhsal açıdan da çarçabuk iyileşinceye dek onu yatıştırıp rahatlattım.

"Kendimden utanmam gerek," dedi. Sonra, hoşuma giden o değişken gülümsemesiyle ekledi, "Ama ben yalnızca küçücük bir kadınım."

O "küçücük bir kadın" ifadesi sanki elektrik şokuna uğramışçasına irkiltti beni. Bu benim kendi deyimimdi, benim sevimli gizli deyimim, onun için kullandığım aşk sözcüklerimdi.

"Nereden geldi aklınıza o deyim?" diye, bu kez de onu irkilten bir diklenmeyle sordum.

"Hangi deyim?" diye sordu.

"Küçücük bir kadın."

"Size mi aitti?" diye sordu.

"Evet," diye yanıtladım. "Benim. Ben uydurdum."

"O halde uykunuzda sayıklamış olmalısınız," diyerek gülümsedi.

Dans eden, ani ışık yine gözlerindeydi. Benim gözlerim ise, biliyordum ki istencimin dışında konuşuyorlardı. Ona doğru eğildim. İstem dışı, rüzgârda sallanan bir ağaç gibi ona doğru eğildim. Ah, o anda birbirimize oldukça yakındık. Ama uykudan ya da düşten sıyrılan birisi gibi başını sallayıp:

"Ömrümce bildiğim bir şeydi bu. Babam anneme seslenirken kullanırdı," dedi.

"Benim de deyimim bu," dedim ayak direyerek.

"Anneniz için mi?"

"Hayır," diye yanıt verdim ve daha fazla üstüme gelmedi; ancak gözlerinin eğlenen, takılan bir ifadeyi bir zaman sürdürdüğüne yemin edebilirdim.

Pruva direğini yerine yerleştirdikten sonra iş artık ivme kazanmıştı. Daha ne olduğunu bile anlayamadan, tek bir aksaklık çıkmadan ana direği de yerine oturtmuştum. Pruva direğine bağlı bir dikme bomu sayesinde gerçekleşmişti bu ve birkaç gün daha çalışınca bütün ıstralyalar ve çarmıklar yerlerini bulup tümü de gerildi. İki kişilik bir mürettebat için gabya yelkenleri tehlikeli birer baş belasıydılar; bu yüzden gabyaları güvertenin üstüne kaldırıp sımsıkı bağladım.

Sonraki birkaç günümüz de yelkenleri bitirip yerlerine takmakla geçti. Yalnızca üçü kalmıştı artık; flok yelkeni, ön yelken ve ana yelken; yamanmış, kısalmış ve çarpılmış biçimleriyle *Hayalet* gibi son derece düzgün bir gemiye hiç mi hiç yakışmıyorlardı.

Maud, "Ama işe yarayacaklar!" diye haykırdı sevinçten uçarak. "Biz onları çalıştırıp canımızı da onlara emanet edeceğiz!"

Yeni kazanılmış bir yığın becerimin içinde kesinlikle en az parlayanı yelken yapımcılığıydı. Onları yapmaktansa denize açmakta daha iyiydim ve uskunayı Japonya'nın kuzey limanlarından birine götürebileceğimden hiç kuşkum yoktu. Aslında, gemideki kitaplardan navigasyon bilgisiyle tıka basa doldurmuştum kendimi ve ayrıca da elimin altında bir çocuğun bile kullanabileceği bir aygıt, Wolf Larsen'in yıldız ölçeği vardı.

Bunun mucidine gelince, artan bir sağırlığın ve giderek zayıflayan dudak kıpırtılarının dışında, bir haftadır durumunda pek az değişiklik olmuştu. Ama uskunanın yelkenlerini takmayı bitirdiğimiz gün, ona, "Hâlâ burada mısın?" diye sorup dudaklar "Evet," diye yanıtladıktan sonra bu onun dudaklarının son kıpırtısı oldu.

Son bağlantı da kopmuştu. O etten kabrin içinde bir yerlerde, adamın ruhu yaşamayı sürdürüyordu. Yaşayan bir çamurdan örülü duvarların arasında, tanıdığımız o keskin zekâ yanıp tutuşuyordu; ama sessizlik ve karanlık içinde yanmayı sürdürüyordu. Bedeninden de ayrılmıştı artık. O zekâ için, nesnel bir beden bilgisi olanaklı değildi. Beden filan tanımıyordu. Bu dünya yoktu. Yalnızca kendini ve sessizlikle karanlığın enginliğini ve sağlamlığını biliyordu.

Otuz Dokuzuncu Bölüm

Ayrılık günü gelip çattı. Bizi Emek Adası'nda alıkoyacak hiçbir şey kalmamıştı artık. *Hayalet'in* kütüğümsü direkleri yerindeydi, çılgın yelkenleri takılıydı. Bütün el işçiliğim sağlamdı, hiçbiri güzel değildi; ama işe yarayacaklarını biliyor ve onlara bakarken kendimi kudretli bir adam gibi hissediyordum.

"Ben yaptım! Ben yaptım! Kendi ellerimle ben yaptım bunları!" diye yüksek sesle haykırmak istiyordum.

Ama Maud'la aramızda birbirimizin düşüncesini seslendirmeye yönelik bir yöntem geliştirmiştik ve ana yelkeni kaldırmaya hazırlandığımız sırada, Maud şöyle demişti:

"Düşününce, Humphrey, bütün bunları siz kendi ellerinizle mi yaptınız?"

"Ama başka iki el daha vardı," diye yanıtladım. "İki küçücük el ve bunun da babanıza ait bir deyim olduğunu söylemeyin sakın."

Gülerek başını iki yana salladı ve incelemek için ellerini havaya kaldırdı.

"Onları bir daha asla temizleyemeyeceğim," diye yakındı, "çatlaklarını da yumuşatamayacağım."

"O zaman kir ve çatlaklar sizin onur ödülünüz olsun," dedim onları ellerimin içine alarak ve hemen ellerini geri çekmese bütün karşı koyma çabama karşın az kalsın o iki canım eli öpecektim.

Yoldaşlığımız tehlikeye giriyordu, aşkıma uzun süre ve iyi bir biçimde hükmetmiştim, ama artık o bana hükmediyordu. Kasten bana boyun eğmekten vazgeçmiş ve gözlerimin dilini eline geçirmişti ve şimdi de dilimle dudaklarımı ele geçiriyordu; çünkü o anda inançla ve ısrarla ırgat gibi çalışmış o iki küçücük eli öpmek için can atıyorlardı. Ve ben can atıyordum. Varlığımın derinliklerinde, borazanların çalışı gibi beni ona çağıran bir çığlık vardı. Ve direnemediğim, bedenimi ona doğru eğilmeye iten bir rüzgâr; eğildiğimden tümüyle bihaberdim. Ve o bunu biliyordu. Çarçabuk ellerini geri çekerken bilmiyor olamazdı; yine de gözlerini başka yöne çevirmeden önce sorgulayan kısacık bir bakış atmaktan alıkoyamadı kendini.

Güverte palangaları aracılığıyla mandarları ırgata taşıma işini ayarlamıştım ve şimdi de ana yelken, cunda ve çatal yakasını eş zamanlı olarak yükseltiyordum. Beceriksizce yapıyordum bu işi, ama uzun sürmedi ve kısa bir sürenin sonunda ön yelken yukarıdaydı ve çırpınıyordu.

"Bu daracık yerde o demiri bir kez dipten ayrılınca asla alamayız," dedim. "Önce kayalara bindiririz."

"Ne yapacaksınız?" diye sordu.

"Onu kaydıracağım," dedim. "Ve ben bunu yaparken siz de ırgatın başında ilk işinizi yapmalısınız. Benim bir an önce dümene koşmam gerekecek, siz de eş zamanlı olarak flok yelkenini yükseltmeye başlayacaksınız."

Bu yelken açma manevrasına çok çalışmıştım ve pek çok kez de işe yaramıştı. Flok mandarı ırgatın üstündeyken, Maud'un o en gerekli yelkeni kaldırabileceğinden emindim. Koya doğru canlı bir rüzgâr esiyordu ve suyun durgun olmasına karşın güven içinde dışarı çıkabilmemiz için hızlı davranmak gerekiyordu.

Serbest bırakınca zincir loça ağzından hışımla boşalıp denize gitti. Arka tarafa koşup dümenin idaresini aldım. *Hayalet* yelkenlerinin dolmaya başlamasıyla yan yatıp yaşam

belirtisi göstermişti. Flok yükseliyordu. O dolarken *Hayalet*'in pruvası da ileri atıldı ve dümeni birkaç kez aşağı çevirip gemiyi düzeltmek zorunda kaldım.

Floktan çaprazlama geçen otomatik bir flok ıskotası geliştirdim; bu yüzden Maud'un bu işle ilgilenmesine gerek kalmamıştı; ama ben dümeni sıkı bir biçimde aşağı çevirdiğimde o hâlâ floku yükseltiyordu. Kaygı yüklü bir andı bu, çünkü *Hayalet* dosdoğru kumsala doğru ilerliyordu ve arada bir taş atımı uzaklık kalmıştı. Ama boyun eğerek yan yatıp rüzgâra doğru atıldı. Camadan halatlarının çırpınma ve birbirine çarpma seslerinden geçilmiyorduysa da kulağıma oldukça hoş gelen seslerdi bunlar ve derken rüzgâra doğru dönerek yelkenlerini doldurdu.

Maud işini bitirip arka tarafa gelmiş, yanımda dikiliyordu; rüzgârda uçuşan saçlarına tünemiş bir başlık, yanakları çabalamaktan kızarmış, gözleri heyecandan büyüyüp parlamış, burun delikleri tuzlu temiz havanın keskinliğiyle titreşiyordu. Gözleri ürkek bir ceylanınkileri andırıyordu. İçlerinde daha önce hiç görmediğim yabanıl, keskin bir bakış vardı. Dudakları aralanmış, *Hayalet* içteki koyun girişindeki kayadan duvara yönelip rüzgârda kayar ve yelkenler şişip güvenli sulara doğru yol alırken soluğunu tutuyordu.

Avlanma yerindeki süvarilik manevralarımın çok faydasını görüyordum. İç koydan uzaklaşmış ve dış koyun sahili boyunca bir yön tutturmuştum. Bir dönüş daha ve *Hayalet* açık denize yöneldi. Artık okyanusun bağrındaki nefesi yakalamıştı ve bunun ritmiyle her geniş sırtlı dalgayla yumuşakça inip kalkarken kendisi o nefese dönüşmüştü. Gün kapalı ve bulutlu başlamıştı, ama artık güneş bir hoş geldin kehaneti gibi bulutların arasından fırlamış, haremin efendilerinden korkmadan *holluschickie*'leri kırıp geçirdiğimiz yay kavisli kumsalın üstünde parlamıştı. Emek Adası'nın tümü güneşin altında aydınlanmıştı. Geçit vermez güney-

batı burnu bile daha insaflı görünüyordu ve deniz serpintisinin yüzeyini ıslattığı yerlerde ışıklar çakıyor ve güneşte parlıyordu.

"Burayı her zaman gururla anacağım," dedim Maud'a.

Bir kraliçe edasıyla başını geri attı, ama "Sevgili Emek Adası! Seni hep seveceğim," dedi.

"Ben de," dedim hemencecik.

Gözlerimizin büyük bir anlayışla birbirini bulması gerekir gibi görünüyordu; ama gönülsüzce başka yönlere bakıp birbirleriyle karşılaşmadılar.

Ben, "Rüzgâr yönündeki şu kara bulutlara bakın. Anımsayın, dün gece size barometrenin düştüğünü söylemiştim," diyerek kırana değin aramızda neredeyse utandırıcı diyebileceğim bir sessizlik oldu.

"Ve güneş de kayboldu," dedi, gözleri hâlâ durum üzerindeki üstünlüğümüzü kanıtladığımız ve bir erkekle kadın arasında kurulabilecek en gerçek yoldaşlığı elde ettiğimiz adamızın üstüne dikiliydi.

"Ve de Japonya için ıskotalarını laçka ediyor," diye haykırdım neşeyle. "Uygun bir rüzgâr ve yükselen bir ıskota, biliyorsunuz işte ya da her nasıl olursa."

Dümeni bağlayıp ön tarafa koştum, ıskotaları gevşettim, bumba palangasını aldım ve her şeyi bizim lehimize kış omuzluğuna doğru esen rüzgâra göre düzenledim. Şiddetli bir rüzgârdı bu, hem de oldukça şiddetli; ama göze alabildiğim kadar hızlı gitmeye kararlıydım. Hız yaparken ne yazık ki dümeni bağlı bırakmak olmazdı, bu yüzden bütün gece ayakta kalmayı göze aldım. Maud beni rahatlatmak için ısrar etti, ancak bu kadar kısa bir sürede epeyce bilgi edinmiş olsa bile zorlu bir denizde dümen kullanamayacağı ortadaydı. Bunu kavradığında kalbi epeyce kırılmış görünüyordu; ama palangaları, mandarları ve ne kadar başıboş ip varsa bunları sararak keyfi yerine geldi. Zaten mutfakta yemek pişirmek, yatakların yapılması, Wolf Lar-

sen'le ilgilenilmesi gibi işler de onu bekliyordu ve günü, kamara ve kasara altında bir büyük temizlik harekâtıyla tamamladı.

Rüzgâr yavaş, ama hiç durmaksızın artar ve deniz yükselirken bütün gece, bir an bile ayrılmadan dümenin başında kaldım. Sabahın beşinde Maud bana sıcak kahveyle pişirdiği peksimetlerden getirdi ve saat yedide de dumanı üstünde sıkı bir kahvaltı içime yeni bir gayret saldı.

Gün boyu, rüzgâr her zamanki gibi yavaş ama istikrarlı biçimde arttı. Esmekte ve hiç durmadan esmeyi sürdürmekteki bu can sıkıcı kararlılığı insanı etkiliyordu. Ve *Hayalet* de hâlâ, en azından on bir deniz miliyle gittiğinden emin olduğum bir hızla milleri geride bırakarak suları yarmayı sürdürüyordu. Yitirilmeyecek denli iyi bir hızdı bu; ama karanlık çökerken ben de tükenmiştim. Fiziksel açıdan mükemmel biçimde idmanlı olsam da, otuz altı saat boyunca dümende kalmak dayanma gücümü aşıyordu. Ayrıca Maud da faça etmem için yalvarıyordu ve rüzgârla denizin şiddeti geceleyin aynı oranda artarsa faça etmenin olanaksız hale geleceğini de biliyordum. Böylece, alacakaranlık derinleşirken hem hoşnutlukla hem de ikirciklenerek rüzgârı başa alıp *Hayalet*'i durdurdum.

Ama üç yelkene camadan vurmak gibi bir adamın tek başına altından kalkamayacağı büyüklükteki bir işi hesaba katmamışım. Önünde yol alırken rüzgârın gücünü hafife almıştım, ama durunca üzülerek ve adeta umutsuzca aslında ne denli azgınca estiğini anladım. Rüzgâr, brandayı elimden uçurup on dakika boyunca insanüstü bir çabayla başardığımı bir anda çözerek yaptığım her işi baltalıyordu. Saat sekizde yalnızca, ön yelkene ikinci camadanı vurmayı başarabilmiştim. On birde daha iyi durumda değildim. Tırnaklarım kırılmış, her parmağımın ucundan kan damlıyordu. Acıdan ve katıksız bitkinlikten karanlıkta, Maud duymasın diye gizlice ağladım.

Derken umutsuzluk içinde, ana yelkene camadan vurma girişiminden vazgeçtim ve kütük başı camadan vurulmuş ön yelken ile faça etmeyi denemeye karar verdim. Ana yelken ile flok yelkenini contalamak da fazladan üç saat gerektirdi ve sabahın ikisinde, neredeyse ölmek üzere, canım çıktı çıkacak durumdayken ancak denememin başarıya ulaştığını anlayacak kadar dermanım kalmıştı. Sıkı bağlanmış ön yelken işe yarıyordu. *Hayalet* rüzgâra tutunmuştu ve çukura dalma eğilimi göstermiyordu.

Açlıktan ölüyordum, ama Maud'un bana yemek yedirme çabaları boşa gitti. Ağzım yiyecek doluyken uyukluyordum. Yiyeceği ağzıma götürürken uyuyakalıyor ve eylemin henüz tamamlanmadığını görmek için eziyet çekerek uyanıyordum. Öyle uykusuz ve çaresiz durumdaydım ki uskunanın sert bir hareketinde yere yuvarlanmayayım diye beni iskemledeyken tutmak zorunda kalmıştı.

Mutfaktan kamaraya nasıl geçtiğimizi hiç anımsamıyorum. Maud'un önüne düşüp desteklediği bir uyurgezerdim. Ne kadar zaman sonraydı bilemiyorum, yatağımda çizmelerim çıkmış durumda uyanıncaya dek hiçbir şeyin farkına varmamıştım. Karanlıktı. Her tarafım tutulmuştu, kımıldayamıyordum ve zavallı parmak uçlarım yatak çarşaflarına değdiğinde acıyla haykırdım.

Belli ki daha sabah olmamıştı, bu yüzden gözlerimi yumup yeniden uykuya daldım. Bilmiyordum ama gün boyu uyumuştum ve yeniden gece inmişti.

Bir kez daha sıkıntıyla uyandım, çünkü iyi uyuyamıyordum. Bir kibrit çakıp saatime baktım. Gece yarısını gösteriyordu. Bense güverteden sabahın üçünden önce ayrılmamıştım! Durumu kavrayamadığım için şaşkındım. Uyuyup uyanmama şaşırmamak gerek. Çünkü tam yirmi bir saat uyumuştum. *Hayalet*'in hareketini, denizin vuruşlarını ve rüzgârın güverteden gelen uzak kükreyişini dinledim ve yatağa devrilip sabaha kadar yeniden huzur içinde uyudum.

Yedide kalktığımda Maud ortalarda görünmüyordu ve mutfakta kahvaltı hazırladığı sonucuna vardım. Güvertede *Hayalet*'in brandadan peçesi altında, tümüyle iyi durumda olduğunu gördüm. Ama mutfakta, ateşin yanmasına ve suyun kaynamasına karşın Maud'u göremedim.

Onu kasara altında, Wolf Larsen'in yatağının başında buldum. Yaşamının zirvesindeyken diri diri gömülen ve ölmekten beter olan adama baktım. İfadesiz yüzünde bir gevşeme vardı ki bu yeni bir şeydi. Maud bana baktı ve anladım.

"Fırtınada canı çıkmış," dedim.

"Ama hâlâ yaşıyor," diye yanıtladı sesinde sonsuz bir inançla.

"Çok da güçlüydü."

"Evet," dedi, "ama artık elini kolunu bağlamıyor. O bir özgür ruh şimdi."

"Özgür bir ruh olduğuna kuşku yok," diye yanıtladım ve elinden tutup güverteye yönelttim onu.

Fırtına o gece çıkmış, başka bir deyişle arttığı kadar yavaş bir hızda azalmıştı. Ertesi sabah kahvaltının ardından Wolf Larsen'in cesedini defnetmeye hazır biçimde güverteye çıkarttığımda hâlâ güçlü bir biçimde esiyor, kabaran bir deniz de ona eşlik ediyordu. Güverte aralıksız biçimde küpeşteden ve deliklerden içeri dolan suyun altında kalıyordu. Rüzgâr ani bir patlayışla uskunaya çarptı ve gemi rüzgâraltı küpeştesi suya gömülene değin yan yattı, halat donanımının kükreyişi perde perde yükselip bir çığlığa dönüştü. Başlığımı çıkartırken dizlerimize dek suyun içinde duruyorduk.

"Vaazın yalnızca bir bölümünü anımsıyorum," dedim, "ki o da şöyle, 'Ve beden denize atılacaktır.' "

Maud şaşkın, donakalmış biçimde bana baktı; ama daha önceden gözlerimin önünde gerçekleşen bir şeyin anısı içimde öyle yer etmişti ki, Wolf Larsen'in bir zamanlar başka bir adam için yaptığı gibi bir cenaze töreni yapmaya yöneltiyordu beni. Ambar kapağının ucunu kaldırdım

ve brandaya bağlanmış ceset, suya önce ayakları değecek biçimde denize kayıp gitti. Demirin ağırlığı onu dibe çekti. Bitmişti.

"Güle güle Lucifer, gururlu ruh," diye fısıldadı Maud, sesi öyle alçaktı ki fırtınanın uluması içinde boğulup gitti, ama dudaklarının kıpırtısından ne dediğini anladım.

Rüzgâraltı küpeştesine tutunup arka tarafa doğru ilerlemeye çalışırken rüzgâraltı yönüne bakacağım tuttu. *Hayalet* o sırada bir dalganın üstünde yükseldi ve iki üç mil ötede, pruvası bize dönük bata çıka üstümüze doğru ilerleyen küçük bir buharlının kuşku götürmeyen görüntüsünü yakaladım. Siyaha boyanmıştı ve avcıların kaçak avlanmalarına ilişkin konuşmalarından bunun bir Amerikan gümrük muhafaza gemisi olduğunu anladım. Maud'a da gösterip onu alelacele arka tarafa, pupanın güvenliğine götürdüm.

Hemen bayrak dolabına seğirtecektim ki *Hayalet*'teki halat donanımı geldi aklıma. Bayrak çekecek bir halat hazırlamayı unutmuştum.

"İmdat sinyali vermemize gerek yok," dedi Maud. "Bizi görsünler yeter."

"Kurtulduk," dedim ağırbaşlılık ve ciddiyet içinde. Ve ardından bir sevinç coşkusuyla, "Sevineyim mi, sevinmeyeyim mi bilmiyorum," diye ekledim.

Yüzüne baktım. Gözlerimizi birbirinden kaçırmadık. Birbirimize doğru eğildik ve ben daha farkına varamadan kollarım onu sarmıştı.

"Söze gerek var mı?" diye sordum.

Ve yanıtladı, "Yok, ama söylenseydi hoş, ama çok hoş olurdu."

Dudakları benimkilerin baskısına karşılık verdi ve imgelemimin hangi oyunuyla bilmiyorum, *Hayalet*'in kamarasındaki sahne şimşek gibi gözümde çaktı, o sırada parmaklarıyla dudaklarıma hafifçe bastırıp, "Hişt, hişt," dedi.

Boştaki elimle, okulda öğretilmese de bütün âşıkların bildiği biçimde omzunu okşayarak, "Kadınım, benim küçücük kadınım," dedim.

Bir an için gözlerini kırpıştırarak bana baktıktan sonra bakışlarını kaçırıp mutlu bir iç çekişle başını göğsüme gömerek, "Erkeğim," dedi.

Gemiden tarafa baktım. Oldukça yakındaydı. Bir sandal indiriliyordu.

"Bir öpücük daha, canım aşkım," diye fısıldadım. "Onlar gelmeden önce bir öpücük daha."

Tatlı ve daha önce hiç görmediğim biçimde, aşkın anlaşılmaz kıldığı bir gülümseyişle, "Ve bizi kendimizden kurtarmadan önce," diye tamamladı.

MODERN KLASİKLER DİZİSİ'NİN DİĞER KİTAPLARI

1. SİNEKLERİN TANRISI
   William Golding
   Çev. Minâ Urgan
2. BİLİNMEYEN ADANIN ÖYKÜSÜ
   José Saramago
   Çev. Emrah İmre
3. OTOMATİK PORTAKAL
   Anthony Burgess
   Çev. Dost Körpe
4. CASUS
   Joseph Conrad
   Çev. Ünal Aytür
5. KORKU VADİSİ
   Arthur Conan Doyle
   Çev. İpek Babacan
6. VAHŞETİN ÇAĞRISI
   Jack London
   Çev. Levent Cinemre
7. AFORİZMALAR
   Franz Kafka
   Çev. Osman Çakmakçı
8. KOPYALANMIŞ ADAM
   José Saramago
   Çev. Emrah İmre
9. DÖRT OYUN
   Bernard Shaw
   Çev. Sevgi Sanlı
10. BEYAZ DİŞ
    Jack London
    Çev. Levent Cinemre
11. ÜÇ ÖRNEK ÖYKÜ VE BİR ÖNSÖZ
    Miguel de Unamuno
    Çev. Yıldız Ersoy Canpolat
12. DÖRTLERİN YEMİNİ
    Arthur Conan Doyle
    Çev. İpek Babacan
13. A.B.D. / 42. ENLEM
    John Dos Passos
    Çev. Oya Dalgıç
14. ÜÇ BÜYÜK USTA
    Stefan Zweig
    Çev. Nafer Ermiş
15. KENDİLERİYLE SAVAŞANLAR
    Stefan Zweig
    Çev. Nafer Ermiş
16. ODA MÜZİĞİ - BÜTÜN ŞİİRLERİ
    James Joyce
    Çev. Osman Çakmakçı
17. KÜSKÜN KAHVENİN TÜRKÜSÜ
    Carson McCullers
    Çev. İpek Babacan
18. KENDİ HAYATININ ŞİİRİNİ YAZANLAR
    Stefan Zweig
    Çev. Gülperi Sert
19. BAHÇEDE EĞLENCE
    Katherine Mansfield
    Çev. Oya Dalgıç
20. A.B.D. / 1919
    John Dos Passos
    Çev. Oya Dalgıç
21. SATRANÇ
    Stefan Zweig
    Çev. Ahmet Cemal
22. BİLİNMEYEN BİR KADININ MEKTUBU
    Stefan Zweig
    Çev. Ahmet Cemal
23. DEMİR ÖKÇE
    Jack London
    Çev. Levent Cinemre
24. MOZART VE DEYYUSLAR
    Anthony Burgess
    Çev. Aslı Biçen
25. ÇOCUKSU BİR ŞEY
    Katherine Mansfield
    Çev. Oya Dalgıç
26. DÖNÜŞÜM
    Franz Kafka
    Çev. Gülperi Sert
27. KULE
    William Golding
    Çev. E. Efe Çakmak
28. ERMİŞ
    Halil Cibran
    Çev. Ayşe Berktay

29. ALTIN GÖZDE YANSIMALAR
Carson McCullers
Çev. İpek Babacan
30. BİR YAZARIN GÜNLÜĞÜ
Virginia Woolf
Çev. Oya Dalgıç
31. DENİZ KURDU
Jack London
Çev. Fadime Kâhya
32. KUM VE KÖPÜK
Halil Cibran
Çev. Kenan Sarıalioğlu
33. HUCKLEBERRY FINN'İN MACERALARI
Mark Twain
Çev. Bülent O. Doğan
34. MARTI
Anton Pavloviç Çehov
Çev. Ataol Behramoğlu
35. VANYA DAYI
Anton Pavloviç Çehov
Çev. Ataol Behramoğlu
36. BİR HANIMEFENDİNİN PORTRESİ
Henry James
Çev. Suzan Akçora
37. ÇOCUKLUĞUM
Maksim Gorki
Çev. Mazlum Beyhan
38. MARTIN EDEN
Jack London
Çev. Levent Cinemre
39. AYAKTAKIMI ARASINDA
Maksim Gorki
Çev. Koray Karasulu
40. BÜTÜN ŞİİRLERİNDEN SEÇMELER
Rainer Maria Rilke
Çev. Ahmet Cemal
41. BİR ELİN SESİ VAR
Anthony Burgess
Çev. Roza Hakmen
42. YİRMİ AŞK ŞİİRİ VE UMUTSUZ BİR ŞARKI
Pablo Neruda
Çev. Sait Maden
43. ŞATO
Franz Kafka
Çev. Regaip Minareci
44. YILDIZ GEZGİNİ
Jack London
Çev. Fadime Kâhya
45. MECZUP
Halil Cibran
Çev. Kenan Sarıalioğlu
46. KÜÇÜK BURJUVALAR
Maksim Gorki
Çev. Koray Karasulu
47. GENÇ BİR DOKTORUN ANILARI
Mihail Bulgakov
Çev. Tuğba Bolat
48. GİTANJALİ - İLÂHİLER
Rabindranath Tagore
Çev. Bülent Ecevit
49. DAVA
Franz Kafka
Çev. Gülperi Sert
50. BEN, CLAUDIUS
Robert Graves
Çev. Dost Körpe
51. ELLERİN ZAMANLARLA DOLU
Paul Celan
Çev. Ahmet Cemal
52. BİR KADININ YAŞAMINDAN YİRMİ DÖRT SAAT
Stefan Zweig
Çev. Mahmure Kahraman
53. DENİZ FENERİ
Virginia Woolf
Çev. Sevda Çalışkan
54. PİRAMİT
William Golding
Çev. Armağan İlkin
55. KARMAŞIK DUYGULAR
Stefan Zweig
Çev. İlknur İgan
56. GOG (I-II)
Giovanni Papini
Çev. Fikret Adil
57. KORKU
Stefan Zweig
Çev. İlknur İgan
58. ÖLÜMCÜL YUMURTALAR
Mihail Bulgakov
Çev. Tuğba Bolat

59. ÇATAL DİL
William Golding
Çev. E. Efe Çakmak
60. EKMEĞİMİ KAZANIRKEN
Maksim Gorki
Çev. Mazlum Beyhan
61. YAKICI SIR
Stefan Zweig
Çev. İlknur İgan
62. DR. JEKYLL İLE BAY HYDE
Robert Louis Stevenson
Çev. Celâl Üster
63. MUHTEŞEM GATSBY
F. Scott Fitzgerald
Çev. Fadime Kâhya
64. KÖPEK KALBİ
Mihail Bulgakov
Çev. Mustafa Yılmaz
65. GÖMÜLÜ ŞAMDAN
Stefan Zweig
Çev. Regaip Minareci
66. OLAĞANÜSTÜ BİR GECE
Stefan Zweig
Çev. İlknur İgan
67. GEZGİN
Halil Cibran
Çev. Kenan Sarıalioğlu
68. BENİM ÜNİVERSİTELERİM
Maksim Gorki
Çev. Mazlum Beyhan
69. MÜREBBİYE
Stefan Zweig
Çev. İlknur İgan
70. TANRI CLAUDIUS
Robert Graves
Çev. Deniz Betil
71. ÜÇ KIZ KARDEŞ
Anton Pavloviç Çehov
Çev. Ataol Behramoğlu
72. AY'A YOLCULUK
Jules Verne
Çev. Bertan Onaran
73. DOKTOR HASTALANDI
Anthony Burgess
Çev. Can Moralı
74. TOM SAWYER'IN MACERALARI
Mark Twain
Çev. Bülent O. Doğan
75. FELICE'YE MEKTUPLAR
Franz Kafka
Çev. Çağlar Tanyeri, Murat Sözen, Turgay Kurultay
76. VİŞNE BAHÇESİ
Anton Pavloviç Çehov
Çev. Ataol Behramoğlu
77. BOYALI PEÇE
W. Somerset Maugham
Çev. Meltem Aydın
78. FENİÇKA
Lou Andreas-Salomé
Çev. İlknur İgan
79. SERBEST DÜŞÜŞ
William Golding
Çev. Nilgün Miler
80. CEZA KOLONİSİNDE VE DİĞER ÖYKÜLER
Franz Kafka
Çev. Gülperi Sert
81. AMERİKA
Franz Kafka
Çev. Regaip Minareci
82. BABAYA MEKTUP
Franz Kafka
Çev. Regaip Minareci
83. ARAYIŞLAR
Lou Andreas-Salomé
Çev. İlknur İgan
84. DALGALAR
Virginia Woolf
Çev. Tülin Cansunar
85. İNGİLİZ VE AMERİKAN EDEBİYATINDA KISA ÖYKÜNÜN BÜYÜK USTALARI
Haz. Çev. Celal Üster
86. ERMİŞİN BAHÇESİ
Halil Cibran
Çev. Kenan Sarıalioğlu
87. AMOK KAŞUCUSU
Stefan Zweig
Çev. Nafer Ermiş
88. CLARISSA
Stefan Zweig
Çev. Gülperi Sert
89. DEFİNE ADASI
Robert Louis Stevenson
Çev. Nurettin Elhüseyni

90. BİR ÇÖKÜŞÜN ÖYKÜSÜ
Stefan Zweig
Çev. Regaip Minareci
91. ANNE FRANK'IN HATIRA DEFTERİ
Türkçe Söyleyen: Can Yücel
92. DOKTOR OX'UN DENEYİ
Jules Verne
Çev. Alev Özgüner
93. YALNIZ BİR AVCIDIR YÜREK
Carson McCullers
Çev. Mehmet H. Doğan
94. 80 GÜNDE DÜNYA GEZİSİ
Jules Verne
Çev. Bertan Onaran
95. İNSANIN ESARETİ
W. Somerset Maugham
Çev. Tülin Er
96. MUTLU PRENS
Oscar Wilde
Çevirenler: Roza Hakmen / Fatih Özgüven
97. ALİCE HARİKALAR DİYARINDA
Levis Carroll
Çev. Sinan Ezber
98. AY IŞIĞI SOKAĞI
Stefan Zweig
Çev. Regaip Minareci
99. PİNOKYO
Carlo Collodi
Çev. Eğemen Berköz
100 DOKTOR MOREAU'NUN ADASI
H. G. Wells
Çev. Celâl Üster
101 DUVARCI USTASI DON GESUALDO
Giovanni Verga
Çev. Neyyire Gül Işık
102 ALTINCI KOĞUŞ
Anton Pavloviç Çehov
Çev. Yulva Muhurcişi
103 LORD JIM
Joseph Konrad
Çev. Dost Körpe
104. MECBURİYET
Stefan Zweig
Çev. Gülperi Sert
105. ARTAMONOVLAR
Maksim Gorki
Çev. Ayşe Hacıhasanoğlu
106. GÖRÜNÜR KARANLIK
WILLIAM GOLDING
Çev. Can Moralı
107. ZAMAN MAKİNESİ
H. G. Wells
Çev. Celâl Üster
108. OTTLA'YA VE AİLEYE MEKTUPLAR
Franz Kafka
Çev. Regaip Minareci
109. RUTH
Lou Andreas-Salomé
Çev. İlknur İgan
110. ZACHARIUS USTA
Jules Verne
Çev. Alev Özgüner
111. BİR KUZEY MACERASI
Jack London
Çev. Levent Cinemre
112. GEÇMİŞE YOLCULUK
Stefan Zweig
Çev. Regaip Minareci
113. LEONARDO'NUN YAHUDA'SI
Leo Perutz
Çev. Zehra Aksu Yılmazer
114. USTA VE MARGARİTA
Mihail Bulgakov
Çev. Mustafa Kemal Yılmaz
115. ÜÇ YIL
Anton Pavloviç Çehov
Çev. Yulva Muhurcişi
116. KIZIL
Stefan Zweig
Çev. Regaip Minareci
117. BİR SAFDİLİN HATIRA DEFTERİ
Arkadi Averçenko
Çev. Mustafa Kemal Yılmaz
118. KIRIK KANATLAR
Halil Cibran
Çev. Kenan Sarıalioğlu
119. LYON'DA DÜĞÜN
Stefan Zweig
Çev. Gülperi Sert
120. RAHEL TANRI'YLA HESAPLAŞIYOR
Stefan Zweig
Çev. Gülperi Sert

121. ŞEYTAN'IN GÜNLÜĞÜ
Leonid Andreyev
Çev. Barış Zeren
122. PATLAYAN KUYRUKLUYILDIZLAR
Ekspresyonist Öyküler
Çev. Zehra Aksu Yılmazer
123. CEBERUT MARTIN
William Golding
Çev. Fadime Kâhya
124. ŞEYTAN TOZU
Leo Perutz
Çev. Zehra Aksu Yılmazer
125. BOZKIR - Bir Yolculuk Hikâyesi
Anton Pavloviç Çehov
Çev. Ayşe Hacıhasanoğlu
126. OZ BÜYÜCÜSÜ
L. Frank Baum
Çev. Volkan Yalçıntoklu
127. ÂDEM'DEN ÖNCE
Jack London
Çev. Levent Cinemre
128. İSTANBUL TRENİ
Graham Greene
Çev. Hüseyin Gündoğdu
129. ATEŞ YAKMAK
Jack London
Çev. Levent Cinemre
130. YAHUDA İSKARİOT
Leonid Andreyev
Çev. Mustafa Kemal Yılmaz
131. HOMEROS'UN KIZI
Robert Graves
Çev. Deniz Betil
132. MESELENİN ÖZÜ
Graham Greene
Çev. Mîna Urgan
133. KADRANSIZ SAAT
Carson McCullers
Çev. Can Moralı
134. HAYATIM
Anton Pavloviç Çehov
Çev. Yulva Muhurcişi
135. KIZIL KAHKAHA
Leonid Andreyev
Çev. Mustafa Kemal Yılmaz
136. DÜNYALAR SAVAŞI
H. G. Wells
Çev. Celâl Üster
137. PETER PAN
J. M. Barrie
Çev. Çiçek Öztek
138. UYANIŞ
Kate Chopin
Çev. Burcu Şahinli
139. CANAVAR
Stephen Crane,
Çev. Osman Çakmakçı
140. İNSANLIĞIN YILDIZININ YÜKSELDİĞİ ANLAR
Stefan Zweig
Çev. İlknur İgan
141. DENİZLER ALTINDA YİRMİ BİN FERSAH
Jules Verne
Çev. Berna Günen

Modern Klasikler Dizisi - 31

Jack London'ın bütün eserlerine bir simgeci natüralizm örneği olan *Deniz Kurdu* ile devam ediyoruz. Varlıklı bir aileden gelen Humphrey Van Weyden, geçirdiği deniz kazasının ardından *Hayalet* adlı uskunanın kaptanı Wolf Larsen tarafından kurtarılır. Barışçıl bir "beyefendi" olarak, iradesi dışında Larsen'in hizmetine girmesiyle kendini şiddet dolu "gerçek dünya"da bulacak; bu deneyim onu elitist bir entelektüelden, cesur bir eylem adamına dönüştürecektir.
Van Weyden'la Larsen arasındaki çatışma, yalnızca zayıf olanın ezildiği bir dövüş değil, bir fikir savaşıdır aynı zamanda. Hayatı "kutsal" olarak gören Van Weyden'ın idealizmiyle, var olmak dışında bir kaygı taşımayan Wolf Larsen'in materyalizmi arasındaki karşıtlık roman boyunca yinelenirken, *Deniz Kurdu*'nu farklı düzeylerde okunabilecek bir yapıt haline getirir. Ancak, London'ın en büyük başarısı hiç kuşkusuz ustalıkla geliştirip ete kemiğe büründürdüğü unutulmaz Wolf Larsen karakteridir. Nietzsche'nin "üstinsan" kavramını anıştıran Wolf Larsen, Ambrose Bierce'in de dikkat çektiği gibi, bir yazarın yaratabileceği en muazzam karakterlerden biridir...

JACK LONDON (1876-1916): Asıl adı John Griffith Chaney olan Jack London, 12 Ocak 1876'da San Francisco'da doğdu. California'daki Oakland'da, annesinin ve London soyadını aldığı üvey babasının yanında yetişti. On dört yaşında okulu bırakarak serüven dolu bir hayata başladı.
Bir tekneyle San Francisco Körfezi'nde dolaştı, kaçak istiridye avladı, tayfa olarak çalıştığı bir gemiyle Japonya'ya gitti ve ABD'yi dolaştı.İlk kitabı *Son of the Wolf* (1900; Kurdun Oğlu) geniş bir okur kitlesine ulaştı. Ona kalıcı bir ün sağlayan yapıtı ise *The Call of the Wild* (1903; *Vahşetin Çağrısı*) oldu.
Diğer önemli yapıtları arasında *White Fang* (1906; *Beyaz Diş*), *Iron Heel* (1907; *Demir Ökçe*) ve *Martin Eden* (1909) sayılabilir. London, 22 Kasım 1916'da ardında çok sayıda eser bırakarak hayata gözlerini yumdu.

Bütün Eserleri - 4

9 786053 320883

18 TL